

MİLLETLERARASI ANDLAŞMA

Karar Sayısı: 6537

Türkiye Cumhuriyeti adına 17 Ekim 2022 tarihinde Ankara'da imzalanan ve 7424 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ekli Türkiye Cumhuriyeti ve Avrupa Komisyonu Arasında Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) Çerçevesinde Türkiye Cumhuriyeti'ne Yapılacak Birlik Mali Yardımının Uygulanmasına İlişkin Özel Düzenlemeler Hakkında Mali Çerçeve Ortaklık Anlaşmasının onaylanmasına, 9 sayılı Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 2 nci ve 3 üncü maddeleri gereğince karar verilmiştir.

12 Aralık 2022

Recep Tayyip ERDOĞAN
CUMHURBAŞKANI

AVRUPA KOMİSYONU

VE

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

HÜKÜMETİ

TARAFINDAN TEMSİL EDİLEN

TÜRKİYE CUMHURİYETİ

ARASINDA

KATILIM ÖNCESİ YARDIM ARACI (IPA III) ÇERÇEVESİNDE
TÜRKİYE CUMHURİYETİ'NE YAPILACAK BİRLİK MALİ
YARDIMININ UYGULANMASINA İLİŞKİN ÖZEL DÜZENLEMELER

HAKKINDA

**MALİ ÇERÇEVE ORTAKLIK
ANLAŞMASI**

İÇİNDEKİLER

KISIM I GENEL HÜKÜMLER.....	5
Madde 1 Yorumlama	5
Madde 2 Kısmi geçersizlik ve kasti olmayan boşluklar	5
Madde 3 Tanımlar.....	5
Madde 4 Amaç ve kapsam	6
Madde 5 IPA III kapsamındaki mali yardım ile ilgili genel ilkeler	6
Madde 6 Ulusal IPA Koordinatörünün Rolü.....	7
Madde 7 Uygulama Yöntemleri	8
Madde 8 Finansman anlaşmaları.....	8
Madde 9 Sektörel anlaşmalar.....	9
KISIM II IPA III YARARLANICISI TARAFINDAN DOĞRUDAN OLMAYAN YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR.....	9
BAŞLIK I YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİ	9
Madde 10 IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim için yapıların ve otoritelerin oluşturulması	9
Madde 11 Yapıların ve otoritelerin görev ve sorumlulukları.....	10
BAŞLIK II IPA III YARARLANICISINA BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN TEVDİ EDİLMESİNE İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER.....	11
Madde 12 IPA III yararlanıcısına bütçe uygulama görevlerinin tevdi edilmesine ilişkin şartlar.....	11
Madde 13 Bütçe uygulama görevlerinin tevdi edilmesi	12
Madde 14 Yönetim Yapısı ve Yönetim Otoriteleri ile Ara Kurumların 12(2) ve (3) maddesine ve B Ekine uymaması halinde alınacak tedbirler	13
Madde 15 Tevdi edilen bütçe uygulama görevlerine ilişkin finansman anlaşmasının bazı kısımlarının askıya alınması veya feshedilmesi	13
KISIM III PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR	13
Madde 16 Yardımın programlanması	13
Madde 17 Programların kabulü ve programlarda değişiklikler yapılması	15
KISIM IV UYGULAMAYA İLİŞKİN KURALLAR.....	15
BAŞLIK I UYGULAMAYA İLİŞKİN GENEL KURAL VE İLKELER.....	15
Madde 18 Satın alma usulleri, hibelerin verilmesine ilişkin usuller ve diğer usuller.....	15
Madde 19 Satın alma usullerine, hibelerin verilmesine ilişkin usullere ve diğer usullere ilişkin uyruk ve menş kuralları	16
Madde 20 Birlik programlarına ve ajanslarına katılım.....	17
Madde 21 IPA III yararlanıcısına bütçe desteği verilmesine ilişkin uygulama ilkeleri	17
BAŞLIK II ŞEFFAFLIK VE GÖRÜNÜRLÜK	18
Madde 23 Bilgilendirme, tanıtım ve şeffaflık.....	18
Madde 24 Stratejik iletişim ve görünürlük	19
BAŞLIK III VERİLERİN KORUNMASI VE GİZLİLİK	20
Madde 25 Verilerin korunması	20
Madde 26 Gizlilik	20
BAŞLIK IV İMKANLARIN SAĞLANMASI VE VERGİLENDİRME	21
Madde 27 Programların uygulanması ve sözleşmelerin icrası için imkanların sağlanması....	21
Madde 28 Vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlara ilişkin kurallar.....	22
KISIM V IPA III YARDIMININ MALİ YÖNETİMİNE İLİŞKİN KURALLAR	25
BAŞLIK I GENEL HÜKÜMLER.....	25
Madde 29 Harcamaların uygunluğu.....	25
Madde 30 IPA III programlarının ortak finansmanı.....	25
BAŞLIK II IPA III YARARLANICISI TARAFINDAN DOĞRUDAN OLMAYAN YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR.....	26
Madde 31 IPARD harcamalarının uygunluğuna ilişkin özel kurallar	26
Madde 32 Denetim İzi	26

Madde 33	Birlik katkısına ilişkin ödemeler	26
Madde 34	Ön finansman	27
Madde 35	Ara ödemeler	27
Madde 36	Nihai bakiyenin ödenmesi	28
Madde 37	Çok yıllık programların söz konusu olması halinde kullanılmamış fonlara ilişkin taahhüdün kaldırılması	28
Madde 38	Ödemelerin kesintiye uğraması	29
Madde 39	Ödemelerin askıya alınması	29
Madde 40	Fonların geri alınması	29
Madde 41	IPA III yararlanıcısı tarafından yapılan mali düzenlemeler	30
Madde 42	Hesapların incelenmesine ve kabulüne ilişkin usuller	30
Madde 43	Komisyon tarafından yapılan mali düzeltmeler	30
Madde 44	Mali düzeltmelere ilişkin usul	31
Madde 45	Birlik katkısının tekrar kullanımı	31
Madde 46	Geri ödeme	32
BAŞLIK III	BİR PROGRAMIN VEYA PROGRAMIN BİR KISMININ KAPATILMASI	32
Madde 47	IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan bir programın veya programın bir kısmının kapatılması	32
Madde 48	Doğrudan yönetim ve IPA III yararlanıcısı dışındaki kuruluşlarla doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan bir programın veya programın bir kısmının kapatılması	32
Madde 49	Belgelerin saklanması	32
BAŞLIK IV	MALİ ÇIKARLARIN GÖZETİMİ, KONTROLÜ, DENETİMİ VE KORUNMASI	33
Madde 50	Komisyon, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu ve Avrupa Sayıştay tarafından gerçekleştirilen gözetim, kontrol ve denetim	33
Madde 51	Birlik'in mali çıkarlarının korunması	35
KISIM VI İZLEME, DEĞERLENDİRME VE RAPORLAMA	37	37
BAŞLIK I İZLEME	37	37
Madde 52	IPA izleme komitesi	37
Madde 53	Sektörel izleme komitesi	38
BAŞLIK II DEĞERLENDİRME	39	39
Madde 54	IPA III yardımının değerlendirilmesi	39
Madde 55	Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler	40
Madde 56	Doğrudan olmayan yönetim kapsamında IPA III yararlanıcısı tarafından yapılan değerlendirmeler	40
BAŞLIK III RAPORLAMA	40	40
Madde 57	Raporlamaya ilişkin ek tanımlar	40
Madde 58	Dil ve format	40
Madde 59	NIPAC tarafından gerçekleştirilecek genel raporlama gereklilikleri	41
Madde 60	IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında NIPAC tarafından yerine getirilecek raporlama gereklilikleri	41
Madde 61	IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında NAO tarafından yerine getirilecek raporlama gereklilikleri	42
Madde 62	IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında Yönetim Otoriteleri tarafından yerine getirilecek raporlama gereklilikleri	43
Madde 63	IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında Denetim Otoritesi tarafından yerine getirilecek raporlama gereklilikleri	43
KISIM VII SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER	44	44
BAŞLIK I GENEL HÜKÜMLER	44	44
Madde 64	Sınır ötesi işbirliği şekilleri	44
Madde 65	Sınır ötesi işbirliğine ilişkin ek tanımlar	44
Madde 66	Ortak finansman	45
BAŞLIK II PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR	45	45

Madde 67	Tematik öncelikler ve IPA III sınır ötesi işbirliğinin odaklanması.....	45
Madde 68	Coğrafi kapsam.....	45
Madde 69	Sınır ötesi işbirliği programlarının hazırlanması, değerlendirilmesi, onaylanması ve değiştirilmesi	45
Madde 70	Doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan sınır ötesi işbirliği programlarının yönetimine ilişkin IPA III yararlanıcıları arasında yapılan ikili düzenlemeler	46
BAŞLIK III	OPERASYONLAR.....	47
Madde 71	Operasyonların seçimi	47
Madde 72	Yararlanıcılar	47
Madde 73	Teknik yardım	47
BAŞLIK IV	UYGULAMA.....	48
Madde 74	Uygulama yöntemleri	48
BAŞLIK V	PROGRAM YAPILARI VE OTORİTELERİ İLE BUNLARIN SORUMLULUKLARI	48
Madde 75	SÖİ yönetimine ilişkin yapılar ve otoriteler	48
Madde 76	Sınır ötesi işbirliği yapıları ve Yönetim Otoritesi	48
Madde 77	Denetim Otoritesi	50
Madde 78	Ortak İzleme Komitesi (JMC).....	50
Madde 79	Ortak Teknik Sekreteryaya (JTS).....	51
BAŞLIK VI	RAPORLAMA	52
Madde 80	Yıllık ve nihai uygulama raporları	52
KISIM VIII	NİHAİ HÜKÜMLER	52
Madde 81	İletişim	52
Madde 82	İstişare	52
Madde 83	Uygulanacak hukuk, ihtilafların çözümü.....	52
Madde 84	Üçüncü taraflarla ihtilaflar	54
Madde 85	Bildirimler.....	55
Madde 86	Ekler	55
Madde 87	Yürürlük.....	55
Madde 88	Çerçeve anlaşmanın IPA II için uygulanabilirliği.....	55
Madde 89	Değişiklik.....	55
Madde 90	Komisyon tarafından askıya alınma ve fesih	56
Madde 91	Kısıtlayıcı AB Tedbirleri.....	56
EK A	59
EK B	69
EK C	77
EK D	79
EK E	85
EK F	90
EK G	93
EK H	96

Birlikte, müştereken "**Taraflar**" olarak anılacak olan,

bir tarafta,

Avrupa Birliği adına ve namına hareket eden, bundan böyle "**Komisyon**" olarak anılacak olan Avrupa Komisyonu

ve

diğer tarafta,

Türkiye Cumhuriyeti adına hareket eden, bundan böyle "**IPA III yararlanıcısı**" olarak anılacak olan Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti

Aşağıdaki gerekçelerle:

- (1) (AB) 2021/1529 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü¹ ("IPA III Tüzüğü"), IPA III Tüzüğü'nün I. Ekte yer alan yararlanıcı ülkelere ("IPA III yararlanıcıları") mali yardım sağlanması konusunda yasal dayanak teşkil etmektedir.
- (2) IPA III Tüzüğü, IPA III yararlanıcılarını, Birlik üyesi olma yolunda, Birlik'in değerlerine uymaları ve Birlik kurallarına, standartlarına, politikalarına ve uygulamalarına ("*Avrupa Birliği mühtesebatı*") aşamalı şekilde uyum sağlayabilmeleri için gerekli olan siyasi, kurumsal, hukuki, idari, sosyal ve ekonomik reformları kabul etme ve uygulamaya koyma konusunda desteklemeyi ve böylece onların istikrar, güvenlik ve refahlarına katkıda bulunmayı amaçlamaktadır.
- (3) IPA III Tüzüğü'nün 9(1) maddesine göre, (AB) 2021/947 sayılı Tüzük'ün² ("NDICI Tüzüğü") 28(1) maddesi hariç olmak üzere, söz konusu Tüzük'ün II. Başlığının III. Bölümü, IPA III Tüzüğü'ne uygulanır.
- (4) (AB, Euratom) 2018/1046 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün³ ("Mali Tüzük") 130. maddesi, Komisyonun, yararlanıcılarla uzun vadeli işbirliğine yönelik mali çerçeve ortaklık anlaşmaları tesis etmesine izin vermektedir.
- (5) 15 Aralık 2021 tarihinde, Komisyon, uygulanabilir yönetim ve kontrol hükümlerini belirleyen Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA III) tesis eden (AB) 2021/1529 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün uygulanmasına ilişkin özel kurallar hakkında (AB) 2021/2236 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nü⁴, (bundan böyle "IPA III Uygulama Tüzüğü" olarak anılacaktır) kabul etmiştir,

¹ Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA III) tesis eden 15 Eylül 2021 tarihli ve (AB) 2021/1529 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 330, 20.9.2021, s. 1).

² 446/2014/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Kararı'nı değiştiren ve yürürlükten kaldıran ve (AB) 2017/1601 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nü ve (AT, Euratom) 480/2009 sayılı Konsey Tüzüğü'nü yürürlükten kaldıran, Komşuluk, Kalkınma ve Uluslararası İşbirliği Aracı – Küresel Avrupa'yı tesis eden, 9 Haziran 2021 tarihli ve (AB) 2021/947 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 209, 14.6.2021, s. 1).

³ (AB, Euratom) 966/2012 sayılı Tüzük'ü yürürlükten kaldıran ve (AB) 1296/2013, (AB) 1301/2013, (AB) 1303/2013, (AB) 1304/2013, (AB) 1309/2013, (AB) 1316/2013, (AB) 223/2014, (AB) 283/2014 sayılı Tüzükleri ve 541/2014/AB sayılı Kararı değiştiren, Birlik'in genel bütçesine uygulanan mali kurallar hakkında 18 Temmuz 2018 tarihli ve (AB, Euratom) 2018/1046 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 193, 30.7.2018, s. 1).

⁴ Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA III) tesis eden (AB) 2021/1529 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nün uygulanmasına ilişkin özel kurallar hakkında (AB) 2021/2236 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü (ABRG L 450/10, 16.12.2021, s. 10).

AŞAĞIDAKİ HÜKÜMLER ÜZERİNDE ANLAŞMIŞTIR:

KISIMI GENEL HÜKÜMLER

Madde 1 Yorumlama

- (1) Bu Anlaşma'da aksine herhangi bir açık hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşma'da kullanılan terimler; NDICI Tüzüğü, IPA III Tüzüğü ve IPA III Uygulama Tüzüğü'nde kendilerine atfedilen anlamlara gelir.
- (2) Bu Anlaşma'da aksine herhangi bir açık hüküm bulunmadıkça, bu Anlaşma'ya yapılan atıflar; bu Anlaşma'nın değişiklik yapılmış, ekleme yapılmış veya yenisiyle değiştirilmiş haline yapılan atıflardır.
- (3) Bu Anlaşma'da yer alan başlıklar hukuki sonuç doğurmaz ve bu Anlaşma'nın yorumlanmasını etkilemez.

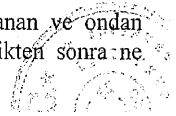
Madde 2 Kısmi geçersizlik ve kasti olmayan boşluklar

Bu Anlaşma'nın herhangi bir hükmü geçersiz ise veya geçersiz hale gelirse veya bu Anlaşma kasıtlı olmayan boşluklar içerirse, bu Anlaşma'nın diğer hükümlerinin geçerliliği etkilenmeyecektir. Taraflar geçersiz bir hükmü, geçersiz hükmün amaç ve niyetine mümkün olduğunca yakın olan geçerli bir hüküm veya mutabakat ile değiştirecektir. Taraflar kasti olmayan boşlukları, IPA III Tüzüğü ve IPA III Uygulama Tüzüğü uyarınca, bu Anlaşma'nın amaç ve niyetine en uygun olan bir hüküm veya mutabakatla giderecektir.

Madde 3 Tanımlar

Bu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda aşağıdaki tanımlar uygulanır:

- (a) “program”, IPA III Tüzüğü'nün 9. maddesi ve NDICI Tüzüğü'nün II. Başlığının III. Bölümünde atıfta bulunulan yıllık veya çok yıllık bir eylem planı veya tedbirdir;
- (b) “IPA III yararlanıcısı”, (AB) 2021/1529 sayılı Tüzük'ün I. Ekte yer alan yararlanıcı ülkelerden biridir;
- (c) “sektörel anlaşma”, belirli bir IPA III programının uygulanmasına ilişkin olarak Komisyon ile bir IPA III yararlanıcısı arasında akdedilen ve bu Anlaşma'da veya finansman anlaşmalarında yer almayan, gözetilmesi gereken kuralların ve usullerin belirlendiği bir düzenlemedir;
- (d) “finansman anlaşması”, IPA III yardımının uygulanmasına ilişkin olarak Komisyon ve IPA III yararlanıcısı arasında akdedilen yıllık veya çok yıllık bir anlaşmadır;
- (e) “otorite”, bir IPA III yararlanıcısının veya bir Üye Devletin merkezi, bölgesel veya yerel seviyedeki bir kamu kurum veya kuruluşudur;
- (f) “büyük proje”, bir dizi iş, faaliyet veya hizmetten oluşan, kendi içinde, kesin bir ekonomik veya teknik mahiyete sahip belirli ve bölünmez bir görevi yerine getirme amacı taşıyan, hedeflerin açıkça tanımlandığı ve toplam maliyeti, ilgili sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında belirtilen maliyeti aşan bir projedir;
- (g) “IPA III yardımının sürdürülebilirliği”, finansal yardımdan kaynaklanan ve ondan doğrudan etkilenen sonuçların, eylemin uygulama dönemi sona erdikten sonra ne ölçüde devam ettiği veya devam etme olasılığının bulunduğu;

- (h) “alıcı”, bir hibe yararlanıcısı (eşleştirme yüklenicisi de dâhil), hizmet, mal alımı veya yapım işi sözleşmesi kapsamındaki yüklenici, sınır ötesi işbirliği programları kapsamındaki bir yararlanıcı, doğrudan olmayan yönetim kapsamında bir katkı anlaşmasının bir akit tarafı veya mali yardım alan herhangi bir gerçek veya tüzel kişidir;
- (i) “mali yıl”, Mali Tüzük’ün 9. maddesinde tanımlanan, belirli bir yılın 1 Ocak’tan 31 Aralık’a kadar olan dönemidir.

Madde 4 Amaç ve kapsam

- (1) Taraflar, IPA III yararlanıcısına, Birlik üyesi olma yolunda, Birlik’in değerlerine uyması ve Birlik kurallarına, standartlarına, politikalarına ve uygulamalarına aşamalı olarak uyum sağlayabilmesi için gerekli siyasi, kurumsal, hukuki, idari, sosyal ve ekonomik reformları kabul etme ve gerçekleştirme konusunda yardım etmek için, IPA III Tüzüğü’nün 3(3) ve (4) maddelerinde ve II ve III. Eklerinde belirtilen tematik öncelikler dâhilindeki eylemleri uygulamayı ve söz konusu Tüzük’ün 3(2) maddesinde listelenen belirli amaçlara ulaşılmasına katkıda bulunmayı kabul eder.
- (2) Programlar, bu Anlaşma’da yer alan hukuki, idari ve teknik çerçeve dâhilinde ve varsa, sektörel anlaşmalarda veya finansman anlaşmalarında daha ayrıntılı olarak belirtildiği gibi finanse edilir ve uygulanır.
- (3) Bu Anlaşma’da yer alan hükümler, IPA III Tüzüğü kapsamında finanse edilen programlara uygulanır.
- (4) Bu Anlaşma’da yer alan hükümler, bir veya daha fazla IPA III yararlanıcısı ve bir veya daha fazla Üye Devlet arasındaki IPA III sınır ötesi işbirliği programları, ulusötesi ve bölgeler arası işbirliği programları veya (AB) 2021/1059 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü⁵ ("Interreg Tüzüğü") kapsamında tesis edilen ve uygulanan tedbirler için uygulanmaz, ancak söz konusu programlar hakkındaki belirli bir finansman anlaşmasında bu Anlaşma’ya veya bu Anlaşma’nın belirli bir hükmüne açıkça atıfta bulunduğu durumlar bu bağlamda hariç tutulur.
- (5) IPA III yararlanıcısının idaresi, programların uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm adımları atar.
- (6) Bu Anlaşma, IPA III Tüzüğü kapsamındaki mali yardıma ilişkin olarak Taraflar arasında akdedilen tüm sektörel anlaşmalara ve finansman anlaşmalarına uygulanır.

Madde 5 IPA III kapsamındaki mali yardım ile ilgili genel ilkeler

- (1) IPA III yardımı, Avrupa Birliği Zirvesi ve Konsey tarafından tanımlanan genişleme politikası çerçevesi uyarınca sağlanır ve Genişleme Stratejisi Hakkında Komisyon Bilgilendirmesi’ni, Komisyonun yıllık genişleme paketinde yer alan raporları ve Avrupa Parlamentosunun ilgili ilke kararlarını gerektirdiği şekilde dikkate alır.
- (2) IPA III kapsamındaki Birlik mali yardımına ilişkin olarak aşağıdaki ilkeler uygulanır:

⁵ Avrupa Bölgesel Kalkınma fonu ve dış finansman araçlarıyla desteklenen Avrupa bölgesel işbirliği hedefine (Interreg) ilişkin belirli hükümler hakkında 24 Haziran 2021 tarihli ve (AB) 2021/1059 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 231, 30.06.2021, s. 94).

- (a) uyum, tamamlayıcılık, koordinasyon, odaklanma, mülkiyet, ortaklık ve “zarar vermeme” ilkelerine riayet; Mali Tüzük’te öngörülen bütçe ilkelerine uyum;
 - (b) Birlik politikalarıyla tutarlılık ve *AB müktesebatına* aşamalı uyuma destek;
 - (c) IPA III yararlanıcısı, IPA III yardımının sürdürülebilirliğini sağlar;
 - (d) IPA III yardımında önceki katılım öncesi yardım araçları kapsamında alınan dersler göz önünde bulundurulur;
 - (e) IPA III yardımı, IPA III yararlanıcısı ile ortaklaşa olarak, IPA III programlama çerçevesine dayalı bir şekilde ve IPA III yardımının programlanması ve uygulanması IPA III yararlanıcısı tarafından sahiplenilecek şekilde sağlanır;
 - (f) IPA III yardımı, ulusal stratejiler, sektör politikaları, kaynak tahsisi ve harcama uygulamaları arasındaki uyumu artırmayı amaçlayan sektör yaklaşımıyla sürekliliği sağlar. IPA III kapsamında, sektörel reformlar ve yatay ulusal politika planlama, izleme, raporlama ve kamu mali yönetim çerçeveleri arasında uyum sağlamaya sürekli olarak odaklanılacaktır;
 - (g) IPA III yardımının yeterli düzeyde görünürlüğü proaktif bir şekilde sağlanır ve teşvik edilir;
 - (h) yardımın uygulanması sırasında, cinsiyet, ırk ya da etnik köken, din veya inanç, engellilik, yaş veya cinsel yönelim temelinde her türlü ayrımcılığın yapılması engellenir;
 - (i) yardım, belirli bir süre içerisinde ulaşılabilecek olan açık ve doğrulanabilir hedefler içerecek şekilde planlanır. Elde edilen sonuçlar, ilgili, kabul edilir, güvenilir, izlenmesi kolay ve sağlam (RACER) ve ayrıca belirli, ölçülebilir, ulaşılabilir, gerçekçi ve zamana bağlı (SMART) göstergelerle değerlendirilmelidir;
 - (j) IPA III yardımı, özellikle de reformların uygulanmasına yönelik bağlılık ve bu konudaki ilerleme ile ilgili olarak IPA III yararlanıcısının performansına göre ve ayrıca ihtiyaçlara göre, kapsam ve yoğunluk bakımından farklılık gösterir. IPA III yararlanıcısının performansı değerlendirilirken ve sağlanacak yardıma karar verilirken, hukukun üstünlüğü ve temel haklar, demokratik kurumlar ve kamu yönetimi reformu ile ayrıca ekonomik kalkınma ve rekabet edebilirlik alanlarında gösterilen çabalara özellikle dikkat edilir. IPA III Tüzüğü’nün 7(5) maddesinde atıfta bulunulan göstergelerle ölçüldüğü üzere, IPA III yararlanıcısının bu alanlarda önemli bir gerileme olması veya sürekli ilerleme olmaması halinde, yardımın kapsamı ve yoğunluğu buna göre ayarlanır.
- (3) IPA III yardımının sağlanması, IPA III yararlanıcısının bu Anlaşma ve varsa, sektörel anlaşmalar ve finansman anlaşmaları kapsamındaki yükümlülüklerinin yerine getirilmesine bağlıdır.

Madde 6 Ulusal IPA Koordinatörünün Rolü

- (1) IPA III yararlanıcısı, programlamanın koordinasyonu, uygulamanın izlenmesi, IPA III yardımının değerlendirilmesi ve raporlanması sürecinde Komisyonun ana muhatabı olacak olan bir Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC) atar. NIPAC:
- (a) IPA III yardımının kullanımı ile genel katılım süreci arasında yakın bir ilişki olmasını sağlar;

- (b) IPA III yararlanıcısının idaresi içindeki ve diğer donörlerle olan koordinasyon dâhil olmak üzere. IPA III yardımının uygulanmasının izlenmesi, değerlendirilmesi ve raporlanmasını ile IPA III programlama çerçevesinin hedefleri ve tematik öncelikleri doğrultusunda programlamanın genel koordinasyonunu sağlar;
 - (c) IPA III yararlanıcılarının, 64(2) maddesinin (a) ve (b) bentlerinde atıfta bulunulan ilgili sınır ötesi işbirliği programlarına ve uygun olduğu durumlarda, 64(2) maddesinin (c) bendinde atıfta bulunulan ulusötesi ve bölgeler arası işbirliği programlarına katılımını koordine eder. NIPAC bu koordinasyon görevini bir bölgesel işbirliği koordinatörüne veya uygun görüldüğü şekilde, sınır ötesi işbirliğinin yönetimi için kurulan bir yapıya devredebilir;
 - (d) IPA III yararlanıcısının idaresinin, ilgili programların uygulanmasını kolaylaştırmak üzere gerekli tüm adımları atması için çaba gösterir.
- (2) NIPAC, IPA III yararlanıcısının hükümetinin veya merkezi idaresinin, uygun yetkiyi haiz üst düzey bir temsilcisidir.
- (3) Avrupa Birliği'nin, IPA III yararlanıcısı ile katılım müzakerelerini başlatması halinde NIPAC, katılım müzakerelerinin koordinasyonuna ilişkin ulusal yapılarda bir üst düzey pozisyona atanır.

Madde 7 Uygulama Yöntemleri

- (1) IPA III yararlanıcısına sağlanacak yardım, Mali Tüzük'te öngörüldüğü gibi, aşağıdaki şekillerde sağlanır:
- (a) Mali Tüzük'ün 62(1) maddesinin (a) bendinde tanımlandığı üzere, Birlik Delegasyonundaki görevlileri veya yürütme ajansları da dâhil, Komisyon birimleri tarafından doğrudan yönetim;
 - (b) Komisyonun, Mali Tüzük'ün 62(1) maddesinin (c)(i) bendinde tanımlandığı üzere, IPA III yararlanıcısına bütçe uygulama görevlerini tevdi ettiği doğrudan olmayan yönetim;
 - (c) Mali Tüzük'ün 62(1)(c) maddesinin (ii) ila (viii) bentlerinde tanımlandığı üzere, IPA III yararlanıcıları dışındaki kuruluşlarla doğrudan olmayan yönetim;
 - (d) bu Anlaşma'nın 64(2) maddesinin (a) ve (c) bentlerinde atıfta bulunulan sınır ötesi işbirliği ile ulusötesi ve bölgeler arası işbirliği programları veya Avrupa Birliği Üye Devletlerini içeren ve Interreg Tüzüğü uyarınca uygulanan tedbirler için, Mali Tüzük'ün 62(1) maddesinin (b) bendinde tanımlandığı üzere, Üye Devletlerle paylaşılan yönetim.

Madde 8 Finansman anlaşmaları

- (1) İlgili finansman kararının gerektirdiği durumlarda, IPA III Uygulama Tüzüğü'nün 5. maddesi uyarınca bu mali çerçeve ortaklık anlaşması kapsamında finansman anlaşmaları imzalanabilir.
- (2) Programların IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulandığı durumlarda, mali çerçeve ortaklık anlaşması, varsa sektörel anlaşma, ve finansman anlaşması, bir bütün olarak, Mali Tüzük'ün 129. maddesine, 155(6) maddesine, ve 158. maddesine uygun olur.

- (3) IPA III yararlanıcıları arasındaki sınır ötesi işbirliği programları için, Komisyon ve belirli bir programa katılan tüm IPA III yararlanıcıları tarafından tek bir finansman anlaşması imzalanabilir.
- (4) Bölgeler arası, ulusötesi ve diğer tedbirlere ilişkin olarak, bir veya daha fazla Üye Devlet ile bir veya daha fazla IPA III yararlanıcısı arasındaki sınır ötesi işbirliği programlarının uygulanmasına ilişkin kurallar, belirli bir sınır ötesi işbirliği programına ilişkin olarak, Interreg Tüzüğü uyarınca IPA III yararlanıcısı, Komisyon ve uygun olduğu durumlarda, söz konusu sınır ötesi işbirliği programının yönetim otoritesine ev sahipliği yapan Üye Devlet arasında imzalanacak finansman anlaşmasında belirtilir.
- (5) Finansman anlaşmaları, IPA III yararlanıcısının insan hakları, demokratik ilkeler ve hukukun üstünlüğüne saygı ile ilgili bir yükümlülüğü ihlal etmesi durumunda ve ciddi yolsuzluk vakalarında veya IPA III yararlanıcısının, gerekçeli olarak kanıtlanmış şekilde ağır derecede görevi kötüye kullanma suçunu işlemesi halinde, Komisyonun finansman anlaşmalarını askıya alma hakkına sahip olacağına öngörüldüğü kurallar içerir.
- (6) Herhangi bir finansman anlaşmasının bulunmadığı durumlarda, bu mali çerçeve ortaklık anlaşmasında bulunan kurallar uygulanır.

Madde 9 Sektörel anlaşmalar

- (1) Bu mali çerçeve ortaklık anlaşması, belirli politika alanlarında veya programlarda IPA III yardımının yönetimine ve uygulanmasına ilişkin özel hükümleri ortaya koyan sektörel anlaşmalarla tamamlanabilir.
- (2) Kırsal kalkınma programlarına ilişkin ayrıntılar, diğer hususların yanı sıra, yardımın hangi tedbirler aracılığıyla uygulanacağını belirttiği ilgili sektörel anlaşmalarda belirtilir.
- (3) Mevcut olması halinde, belirli bir politika alanı veya programa ilişkin sektörel anlaşmalar, söz konusu politika alanı veya program kapsamında akdedilen tüm finansman anlaşmalarına uygulanır.

KISIM II IPA III YARARLANICISI TARAFINDAN DOĞRUDAN OLMAYAN YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK I YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİ

Madde 10 IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim için yapıların ve otoritelerin oluşturulması

- (1) IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim durumunda, IPA III yararlanıcısı tarafından aşağıda belirtilen yapılar ve otoriteler oluşturulur:
 - (a) Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC);
 - (b) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO);
 - (c) NAO tarafından oluşturulan ve NAO Destek Ofisinden ve Muhasebe Biriminden oluşan Yönetim Yapısı;
 - (d) Yönetim Otoriteleri ve Ara Kurumlar;

- (e) Denetim Otoritesi.
- (2) IPA III yararlanıcısı 1. paragrafta atıfta bulunulan yapılar ve otoriteler arasında ve bünyesinde yeterli şekilde görev ayrımı olmasını sağlar.
- (3) NAO, IPA III yararlanıcısının hükümetinin veya merkezi idaresinin, uygun yetkiyi haiz üst düzey bir temsilcisidir.
- (4) Her programa ilişkin Yönetim Otoritesi, programın genel yönetiminden sorumludur.
- (5) Yönetim Otoritesi, programın mali yönetim görevlerini yürütmek üzere bir veya daha fazla Ara Kurum ("mali yönetime ilişkin Ara Kurumlar") belirler.
- (6) Mali yönetim görevleri Yönetim Otoritesinden ayrılır. Mali yönetime ilişkin Ara Kurum, program dâhilindeki mali kararları özerk bir şekilde alır.
- (7) Bir programın Yönetim Otoritesi, IPA III yararlanıcısının hükümetinin veya idaresinin sisteminde sorumlu olduğu politika alanının yönetim görevlerini yürütmek üzere bir veya daha fazla Ara Kurum ("politika yönetime ilişkin Ara Kurumlar") belirleyebilir.
- (8) IPA III yıllık programları için:
- (a) Amacı IPA III yararlanıcılarını Avrupa Yapısal ve Yatırım Fonlarının kullanılmasına hazırlamak olan eylemler hariç olabileceği üzere, Yönetim Otoritesi, NIPAC ofisinde oluşturulur;
- (b) Yıllık programın desteklediği politika alanlarından sorumlu kuruluşlar politika yönetimine ilişkin Ara Kurumlar tarafından belirlenir.
- (9) IPA III kırsal kalkınma programları için, bu maddenin (1) paragrafının (d) bendinde atıfta bulunulan yapılar aşağıdakilerdir:
- (a) A Ekinin 6a klotunda öngörüldüğü üzere, tedbirlerin seçimi ve tanıtımı, ilgili eylemin koordinasyonu, değerlendirmesi, izlenmesi ve raporlanması dâhil, eylemlerin hazırlanmasından ve uygulanmasından sorumlu, merkezi seviyede hareket eden bir kamu kuruluşu olan IPA Kırsal Kalkınma (IPARD) Yönetim Otoritesi. IPARD Yönetim Otoritesi, münhasır sorumluluklara sahip bir üst düzey görevli tarafından yönetilir;
- (b) Üye Devletlerdeki ödeme kurumu ile benzer nitelikte görevlere sahip, A Ekinin 6b klotunda öngörüldüğü üzere, projelerin seçiminin ve tanıtımının yanı sıra taahhütlerin ve ödemelerin onaylanması, kontrolü ve muhasebesinden ve ödemelerin yapılmasından sorumlu IPARD Ajansı.

Madde 11 Yapıların ve otoritelerin görev ve sorumlulukları

- (1) 10. maddede söz edilen yapılara ve otoritelere, A Ekinde belirtilen görev ve sorumluluklar verilir ve söz konusu yapılar ve otoriteler B Ekindeki iç kontrol çerçevesine uygun hareket eder.
- (2) Verilen özel görev ve sorumluluklar, A Ekinde belirtilen görev ve sorumlulukların verilmesi için seçilen temel yaklaşım doğrultusunda sektörel anlaşmalarda veya finansman anlaşmalarında belirlenebilir.
- (3) Eylemlerin yönetimi, uygulanması, kontrolü, gözetimi, izlenmesi, değerlendirilmesi, raporlanması veya denetimine ilişkin bir faaliyete yönelik bir sorumluluğun belirli

kişilere veya kuruluşlara verildiği, IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetimde, IPA III yararlanıcısı, bu kişilerin veya kuruluşların söz konusu sorumlulukla ilişkili görevleri yerine getirmelerini sağlar. Buna özellikle, bu kişiler veya kuruluşlar ile söz konusu faaliyete katılan birimler arasında hiyerarşik bağlantı olmadığı durumlar dâhildir. IPA III yararlanıcısı bu kişilere veya kuruluşlara özellikle aşağıdakileri tespit etme yetkisi verir:

- (a) ilgili yapıların ve otoritelerin haklarının ve yükümlülüklerinin detaylandırıldığı resmi çalışma düzenlemeleri;
- (b) bilgi talep etme yetkisi ve gerekirse, belgelere ve personele yerinde erişim hakkı dâhil, kendileri ve ilgili birimler arasındaki bilgi alışverişi için uygun bir sistem;
- (c) uyulacak standartlar ve izlenecek usuller.

BAŞLIK II IPA III YARARLANICISINA BÜTÇE UYGULAMA GÖREVLERİNİN TEVDİ EDİLMESİNE İLİŞKİN ÖZEL HÜKÜMLER

Madde 12 IPA III yararlanıcısına bütçe uygulama görevlerinin tevdi edilmesine ilişkin şartlar

- (1) Komisyon, bir finansman anlaşması akdetmek suretiyle IPA III yararlanıcısına bütçe uygulama görevlerini tevdi eder.
- (2) IPA III yararlanıcısı, IPA III fonlarını yönetirken güvenilir mali yönetim, şeffaflık ve ayrımcılık yapmama ilkelerini gözetir ve IPA III yardımının görünürlüğünü temin eder. IPA III yararlanıcısı, diğerlerinin yanı sıra aşağıdaki hususlara gereken önemi vererek, Avrupa Birliği'nin mali çıkarlarının, Komisyonun IPA III fonlarını doğrudan uyguladığı durumlar için öngörülen koruma seviyesine eşdeğer bir seviyede korunmasını sağlar:
 - (a) eylemin mahiyeti;
 - (b) içerdiği mali riskler;
 - (c) kendisine tevdi edilen görevlerin uygulanmasını denetlemek ve desteklemek için Komisyon tarafından alınan tedbirlerle birlikte kendi sistem, kural ve usullerinden kaynaklanan güvence düzeyi.
- (3) IPA III yararlanıcısı, Avrupa Birliği'nin mali çıkarlarını korumak amacıyla:
 - (a) uluslararası en iyi uygulamalara dayalı ve özellikle usulsüzlüklerin ve dolandırıcılığın önlenmesine, tespitine, raporlanmasına ve düzeltilmesine imkan veren, etkili ve etkin bir iç kontrol sistemini tesis eder ve işleyişinin devamlılığını sağlar;
 - (b) doğru, eksiksiz, analitik ve güvenilir bilgileri zamanında sağlayan bir muhasebe sistemi kullanır;
 - (c) 10(1) maddesinin (a) ile (d) bentlerinde atıfta bulunulan yapıların ve otoritelerin, ilgili yapılardan ve otoritelerden işlevsel açıdan bağımsız olan bir Denetim Otoritesi tarafından, uluslararası alanda kabul görmüş denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilen bir bağımsız dış denetime tabi tutulmasını sağlar;
 - (d) şeffaf, ayrımcı nitelikte olmayan, etkin ve etkili inceleme usulleri, usulüne uygun olmayan bir şekilde ödenen fonların geri alınmasına ilişkin kurallar ve fonlara

erişimden hariç tutmaya ilişkin kurallar dâhil, üçüncü taraflara finansman sağlanmasına ilişkin uygun kurallar ve usuller uygular;

(e) 23. madde uyarınca, alıcıları hakkında yeterli bilgiyi kamuya açıklar;

(f) kişisel verilerin, (AB) 2018/1725 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nde⁶ ve (AB) 2016/679 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nde atıfta bulunulan seviyeye eşdeğer seviyede korunmasını sağlar⁷.

(4) IPA III yararlanıcısının sistem, kural ve usullerinde veya IPA III yararlanıcısına tevdi edilen, Birlik fonlarına ilişkin bütçe uygulama görevleriyle ilgili usullerde önemli değişiklikler yapıldığında, IPA III yararlanıcısı Komisyonu gecikmeksizin bu durumdan haberdar eder. Komisyon, 3. paragrafta belirtilen gerekliliklerin yerine getirilmesinin sürekliliğini sağlamak için, IPA III yararlanıcısı ile akdedilen finansman anlaşmalarını gözden geçirir.

Madde 13 Bütçe uygulama görevlerinin tevdi edilmesi

(1) NAO, IPA III yararlanıcısına belirli bir programa ilişkin bütçe uygulama görevlerinin tevdi edilmesi için Komisyona talep sunulmasından sorumludur.

(2) NAO, 1. paragrafta atıfta bulunulan talebi sunmadan önce 12(3) maddesinin ve B Ekinin gerekliliklerinin yerine getirilmesini sağlar. NAO, bunu yaparken, (AB) 231/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü⁸ ("IPA II Tüzüğü") veya önceki bir finansman anlaşması uyarınca yapılan bir tevdi ile ilgili olarak yürütülen bir *ön* değerlendirmenin sonuçlarına istinat edebilir.

NAO'nun daha önceki bir *ön* değerlendirmeye istinat edemediği hallerde, talep 10(1) maddesinin (a) ila (d) bentleri kapsamındaki yapılar ve otoriteler hakkında, bir dış denetçi tarafından bu yapılardan ve otoritelerden bağımsız olarak tanzim edilen bir denetim görüşü ile desteklenir. Denetim görüşü, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına göre yapılan incelemelere dayalıdır.

(3) Komisyon, IPA III yardımının bütçe uygulama görevlerini tevdi etmeden önce, bu maddenin 1. paragrafında atıfta bulunulan talebi ve 10. maddede atıfta bulunulan tesis edilmiş yapıları ve otoriteleri inceler ve Mali Tüzük'ün 154(4) maddesi uyarınca *ön* değerlendirme amaçları doğrultusunda, bu Anlaşma'nın 12(3) maddesinde ve B Ekinde belirtilen gerekliliklerin yerine getirildiğine dair kanıt elde eder. Bu inceleme, Komisyon tarafından gerçekleştirilen yerinde doğrulamaları içerebilir.

IPA III yararlanıcısına bütçe uygulama görevlerinin tevdi edilmesi için, Komisyon, IPA II Tüzüğü veya önceki bir finansman anlaşması uyarınca yapılan bir tevdi işlemiyle ilgili olarak yürütülen bir *ön* değerlendirmenin sonuçlarına istinat edebilir.

⁶ (AB) 45/2001 sayılı Tüzük'ü ve 1247/2002 sayılı Karar'ı yürürlükten kaldıran ve kişisel verilerin Birlik kurumları, organları, ofisleri ve ajansları tarafından işlenmesiyle ilgili olarak gerçek kişilerin korunması ve söz konusu verilerin serbest dolaşımı hakkında 23 Ekim 2018 tarihli ve (AB) 2018/1725 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 295, 21.11.2018).

⁷ 95/46/AT sayılı Direktif'i yürürlükten kaldıran ve kişisel verilerin işlenmesiyle ilgili olarak gerçek kişilerin korunması ve söz konusu verilerin serbest dolaşımı hakkında 27 Nisan 2016 tarihli ve (AB) 2016/679 sayılı Tüzük (Genel Veri Koruma Tüzüğü) (ABRG L 119, 4.5.2016).

⁸ Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA II) tesis eden 11 Mart 2014 tarihli ve (AB) 231/2014 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 77, 15 Mart 2014, s. 11).

Söz konusu değerlendirmelerin bütün gereklilikleri kapsamaması halinde, Komisyonun talebi üzerine IPA III yararlanıcısı ek kanıtlar sağlar.

Madde 14 Yönetim Yapısı ve Yönetim Otoriteleri ile Ara Kurumların 12(2) ve (3) maddesine ve B Ekine uymaması halinde alınacak tedbirler

- (1) Komisyon bütçe uygulama görevlerini tevdi ettikten sonra NAO, 12(2) ve (3) maddesinde ve B Ekinde belirtilen uygulanabilir gerekliliklerin, 10(1) maddesinin (a) ila (d) bentleri uyarınca tesis edilen yönetim yapıları ve otoriteler tarafından sürekli olarak yerine getirilmesini izler. Bu gerekliliklerin yerine getirilmemesi halinde NAO, bir kopyasını NIPAC ve Denetim Otoritesine göndermek suretiyle, gecikmeksizin Komisyonu bilgilendirir ve yapılan ödemelere veya imzalanan sözleşmelere ilişkin uygun koruma tedbirlerini alır. Gerekliliklerin yerine getirilmemesi durumu, yıllık yönetim beyannamelerinde ve görev tevdi taleplerinde yeterince yansıtılmalıdır.
- (2) Ayrıca, NAO, 1. paragrafta atıfta bulunulan gerekliliklerin yeniden yerine getirilmesini sağlamak için gereken bütün adımları atar.

Madde 15 Tevdi edilen bütçe uygulama görevlerine ilişkin finansman anlaşmasının bazı kısımlarının askıya alınması veya feshedilmesi

- (1) Komisyon, 8(5) maddesine, 12(2) ve (3) maddelerine, 51(1) maddesine, 91. maddeye ve B Ekine uyumu izler ve bu gereklilikler artık yerine getirilmediği takdirde, herhangi bir zamanda, finansman anlaşmasının bazı kısımlarının askıya alınmasını veya feshedilmesini de içeren uygun düzeltici tedbirleri alabilir.
- (2) Komisyonun, tevdi edilen bütçe uygulama görevleri ile ilgili olarak finansman anlaşmasının bazı kısımlarını askıya alması veya feshetmesi halinde, aşağıdaki hükümler uygulanır:
 - (a) Komisyon IPA III yararlanıcısına fon transferini durdurabilir;
 - (b) askıya alma veya fesih bildiriminden sonra ilgili yapılar ve otoriteler tarafından bulunulan yeni yasal taahhütler, IPA III yardımı için uygun olarak değerlendirilmez;
 - (c) diğer herhangi bir mali düzeltmeye hanel gelmeksizin Komisyon, bütçe uygulama görevlerinin tevdi edilmesine ilişkin gerekliliklere geçmişte uygun hareket edilmemesinden etkilenen işlemlerde, 43. maddede ön görüldüğü şekilde mali düzeltmeler yapabilir.
- (3) Sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında, tevdi edilen bütçe uygulama görevlerine ilişkin kısımların askıya alınması veya feshedilmesi ile ilgili ek hükümler öngörülebilir.

KISIM III PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR

Madde 16 Yardımın programlanması

- (1) IPA III yardımı, IPA III Tüzüğü'nün 9. maddesi ve NDICI Tüzüğü'nün II. Başlığının III. Bölümü uyarınca uygulanır.
- (2) IPA III programları, IPA III yararlanıcısı ile ortaklaşa olarak, IPA III Tüzüğü'nün 7. maddesinde belirtilen IPA III programlama çerçevesine dayalı olarak, 5. maddede atıfta bulunulan ilkeler doğrultusunda hazırlanır. Programlar, IPA III Tüzüğü'nün 9(1)

maddesinde belirtildiği gibi, her programın ayrıntılarının açıklandığı eylem belgelerinden oluşur. Bu belgeler; Komisyon tarafından, IPA III yararlanıcıları ile yakın iştişare içerisinde hazırlanan, çok ülkeli eylem belgeleri hariç olmak üzere, IPA III yararlanıcısı tarafından, Komisyonla yakın iştişare içerisinde hazırlanır.

- (3) 16(5) ve 16(7) maddesinde ve 69. maddede atıfta bulunulan programlar veya Komisyonun eylem belgelerini hazırlamaktan sorumlu olduğu durumlar hariç olmak üzere, IPA III yararlanıcısı; Avrupa makro-bölgesel ve deniz havzası stratejileri dâhil ilgili stratejileri gerektiği gibi dikkate almak suretiyle, IPA III programlama çerçevesinde tanımlanan tematik önceliklere ve süreçte uygun olarak ve Komisyon rehberliğinde, stratejik cevap ve eylem belgelerini hazırlar. NIPAC, kendi idaresi içerisinde koordinasyon sağlar ve hazırlık esnasında Komisyonla yakın iştişarede bulunulmasını temin eder. NIPAC, stratejik cevap ve eylem belgelerini, Komisyonla kararlaştırılan programlama zaman çizelgesine göre Komisyona sunar.
- (4) IPA III yararlanıcıları, ekonomik, sosyal ve çevresel ortaklar, sivil toplum kuruluşları ve yerel otoriteler gibi, ilgili kamu kuruluşlarıyla ve paydaşlarla usulüne uygun bir şekilde iştişarede bulunulmasını ve bunların, programların tasarımı, uygulanması ve ilişkili izleme süreçleri esnasında anlamlı bir rol oynayabilmelerine imkân veren ilgili bilgilere zamanında erişmelerini sağlar.
- (5) IPA III yardımı, operasyonel programlar aracılığıyla, IPA III programlama çerçevesinde belirtilen ilgili tematik önceliklere dayalı olarak ve Komisyon rehberliğinde uygulanabilir. Bu programlar, IPA III yararlanıcısı tarafından Komisyonla yakın iştişare içerisinde hazırlanan eylem belgelerine dayalı olarak, Komisyon tarafından kabul edilir.

Uygulama, NDICI Tüzüğü'nün 30(3) maddesi uyarınca, yıllık taksitlere sahip çok yıllık programlar halinde gerçekleşir.

Operasyonel programlar, ilgili Komisyon talimatlarında gerekli görülen ve diğerlerinin yanı sıra aşağıdakilerin de dâhil olduğu tüm bilgileri içerir:

- (a) orta vadeli ihtiyaçlara ve hedeflere ilişkin değerlendirme;
- (b) ilgili paydaşlarla gerçekleştirilen iştişarenin genel değerlendirmesi;
- (c) seçilen stratejik eylemlere ilişkin açıklama;
- (d) her yıl için Birlik yardımının toplam tutarının gösterge olarak belirtildiği, yeterince detaylandırılmış mali tablo;
- (e) teklif edilen değerlendirme ve izleme yöntemleri;
- (f) varsa, büyük projelerin gösterge niteliğindeki listesi;
- (g) ilgili olduğu durumlarda, 10. madde ve A Eki uyarınca, IPA III yararlanıcısının programın yönetimine ve kontrolüne ilişkin yapıları ve otoriteleri hakkında açıklama.
- (6) 16(5)(f) maddesinde atıfta bulunulan bir büyük proje, 30.000.000 Avro'yu aşan bir toplam bedele sahiptir.

Büyük projeler, değerlendirilmek üzere IPA III yararlanıcısı tarafından Komisyona sunulur. Büyük projelerin finansmanı her iki tarafça kararlaştırılır.

- (7) IPA III kırsal kalkınma yardımı (IPARD), IPA III programlama çerçevesinde ve IPA III yararlanıcısının tarım ve kırsal kalkınma stratejilerinde belirtilen ilgili önceliklere

dayalı olarak sağlanır. Uygulama, NDICI Tüzüğü'nün 30(3) maddesi uyarınca, merkezi seviyede tanzim edilmiş ve tüm IPA III uygulama dönemini kapsayan, yıllık taksitlere sahip çok yıllık programlar halinde gerçekleşir. IPARD III programı, sektörel anlaşmada daha ayrıntılı olarak belirtilen, önceden tanımlanmış tedbirler setinden oluşur. Program, IPARD Yönetim Otoritesi tarafından, uygun ilgili taraflarla istişare edildikten sonra Komisyona sunulmak üzere, bu Anlaşma'nın 10(9) maddesinin (a) bendinde belirtildiği gibi hazırlanır.

Kırsal kalkınmaya yapılan IPA III yardımı, aşağıdaki hedeflere ulaşılmasına katkıda bulunur:

- (a) zirai gıda sektörünü aşamalı bir şekilde AB standartlarıyla uyumlu hale getirerek ve güvenli, besleyici ve sürdürülebilir gıdaya olan toplumsal taleplere daha iyi cevap verecek olan, çiftlikte üretimin etkinliğini ve sürdürülebilirliğini iyileştirerek, zirai gıda sektörünün rekabet gücünü artırmak;
- (b) kırsal alanlarda ticari kalkınmayı, büyümeyi ve istihdamı kolaylaştırmak, çiftçilerin değer zinciri içindeki konumunu iyileştirmek ve genç çiftçilerin ilgisini tarıma çekmek;
- (c) iklim değişikliğinin azaltılmasına ve iklim değişikliğine uyuma katkıda bulunmak, doğal kaynakların sürdürülebilir yönetimini teşvik etmek ve çevrenin korunmasına katkıda bulunmak;
- (d) kırsal alanlarda toplumsal kalkınmayı ve sosyal sermayeyi iyileştirmek ve iyi yönetim ilkelerine uyarak tarımsal ve kırsal kalkınmaya ilişkin modern kamu yönetimleri kurmak.

Madde 17 Programların kabulü ve programlarda değişiklikler yapılması

- (1) Kabul edilmelerinin ardından programlarda, gerekirse, NDICI Tüzüğü'nün 25. maddesi uyarınca değişiklik yapılabilir.
- (2) IPA III yararlanıcısı tarafından sunulan değişiklik teklifleri usulüne uygun bir şekilde gerekçelendirilir ve en azından aşağıdaki bilgileri içerir: değişiklik yapılmış programın metni, teklif edilen değişikliğe ilişkin gerekçeler, ilgili olduğu durumlarda mali etki dâhil, değişikliğin beklenen etkileri.
- (3) IPA III yararlanıcısı, ilgili Birlik mevzuatındaki değişimleri yansıtmak için gerekli olduğunda veya uygulamaya ilişkin koşullardaki değişimlerin gerektirdiği durumlarda programlarda değişiklikler teklif eder.
- (4) Komisyon tarafından hazırlanan ilgili belgelerde ve talimatlarda öngörüldüğü şekilde, programların hazırlanmasına, kabulüne ve değişikliklerine ilişkin ayrıntılı hükümler uygulanır.

KISIM IV UYGULAMAYA İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK I UYGULAMAYA İLİŞKİN GENEL KURAL VE İLKELER

Madde 18 Satın alma usulleri, hibelerin verilmesine ilişkin usuller ve diğer usuller

- (1) IPA III kapsamındaki yardım, Mali Tüzük'ün hükümleri uyarınca yönetilir.

- (2) Tüm hizmet, mal alımı, yapım işi, hibe ve eşleştirme sözleşmeleri, söz konusu usulün başladığı dönemde yürürlükte olan, dış eylemlerin uygulanmasına ilişkin AB yasal çerçevesine ve Komisyona standartlarına göre imzalanır ve uygulanır.
- (3) İhale usullerinin yanı sıra hibe çağruları, eşleştirme ve ödül sonuçları, Mali Tüzük uyarınca ve bu Anlaşma'nın 23. maddesinde daha ayrıntılı olarak belirtildiği gibi yayımlanır.
- (4) IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim durumunda, ilgili finansman anlaşmasının yürürlüğe girmesinden sonraki bir ay içerisinde NAO, finansman anlaşması kapsamında uygulanan program(lar) için Komisyona, tüm uygulama dönemini kapsayan satın alma, sözleşme ve mali tahminlerini sunar. Bu yükümlülük, kırsal kalkınma programlarına uygulanmaz.
- (5) Satın alma ile ilgili olarak, IPA III yararlanıcısının 2014/24/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi'yle⁹ uyumlu kuralları ve usulleri, Komisyona tarafından Mali Tüzük uyarınca uygulanan kurallara eşdeğer olarak kabul edilebilir. Komisyona, finansman anlaşmasındaki ilgili hükümün şartlarına tabi olmak suretiyle, bu kuralların ve usullerin IPA III yardımının uygulanması için geçerli olmasını kabul edebilir.

Madde 19 Satın alma usullerine, hibelerin verilmesine ilişkin usullere ve diğer usullere ilişkin uyruk ve menşee kuralları

- (1) IPA III kapsamında finanse edilen programlara ilişkin satın alma usullerine, hibe ve ödül verilmesine ilişkin usullere katılım, uluslararası¹⁰ ve bölgesel kuruluşlara ve aşağıdaki ülkelerin (bundan böyle "uygun ülkeler" olarak anılacaktır) uyuşuna sahip tüm diğer gerçek kişilere ve bu ülkelerde geçerli bir şekilde kurulmuş olan tüm tüzel kişilere aşıktır:
 - (a) Üye Devletler, IPA III yararlanıcıları, Avrupa Ekonomik Alanı Anlaşması'nın akit tarafları ve NDICI Tüzüğü'nün I. Eki kapsamına dâhil olan ortak ülkeler ve
 - (b) Dış yardıma karşılıklı erişimin Komisyona tarafından tesis edildiği ülkeler. Bir ülke, Birlik'in kuruluşlarına ve IPA III kapsamında uygun ülke olarak değerlendirilen ülkelerin kuruluşlarına eşit şartlarda uygunluk hakkı verdiğinde, en az bir yıllık sınırlı bir süreyle, karşılıklı erişim sağlanabilir. Komisyona, karşılıklı erişim hakkında karar vermeden önce, IPA III yararlanıcısı ile istişare edecektir.
- (2) IPA III kapsamında finanse edilen tüm malzemeler herhangi bir ülke menşeli olabilir.
- (3) Bu maddede yer alan kurallar, istihdam edilen veya başka bir şekilde uygun bir yüklenici veya ilgili olduğu durumlarda alt yüklenici tarafından yasal olarak

⁹ Yapım işleri sözleşmelerinin, kamu mal alımı sözleşmelerinin ve kamu hizmet sözleşmelerinin imzalanmasına ilişkin usullerin koordinasyonu hakkında 31 Mart 2004 tarihli ve 2004/18/AT sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi'ni yürürlükten kaldıran ve kamu alımları hakkında 26 Şubat 2014 tarihli ve 2014/24/AB sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Direktifi.

¹⁰ Uluslararası Kuruluşlar, uluslararası anlaşmalarla kurulan uluslararası kamu sektörü kuruluşları, bünyesinde kurulmuş olan uzman ajanslar ve bir Komisyona kararıyla uluslararası kuruluşların bünyesine alınmış, diğer kâr amacı gütmeyen kuruluşlardır.

sözleşmeye bağlanmış olan gerçek kişiler için uygulanmaz ve bu kişiler için uyruk kısıtlamaları oluşturmaz.

- (4) Mali Tüzük'ün 62(1) maddesinin (c)(ii) ile (viii) bentlerinde atıfta bulunulduğu üzere bir kuruluşla ortaklaşa finanse edilen veya kuruluşlarla doğrudan veya doğrudan olmayan yönetimi altında uygulanan programlar için, söz konusu kuruluşların uygunluk kuralları da uygulanır.
- (5) Donörlerin Komisyon tarafından kurulmuş bir vakıf fonuna veya dışarıdan tahsis edilen gelirler aracılığıyla finansman sağladığı durumlarda, vakıf fonunun kuruluş sözleşmesindeki uygunluk kuralları veya dışarıdan tahsis edilen gelirler durumunda, donör ile olan anlaşmadaki uygunluk kuralları uygulanır.
- (6) IPA III ve başka bir Birlik finansal aracıyla finanse edilen programlar söz konusu olması halinde, araçların herhangi biri kapsamında uygun olan kuruluşlar uygun olarak kabul edilir.
- (7) Çok ülkeli programlar olması durumunda, program kapsamındaki IPA III yararlanıcılarının ve bölgelerin uyruğunu taşıyan tüzel kişiler ile bu ülkeler ve bölgelerde etkin şekilde yerleşik olan tüzel kişiler, uygun olarak kabul edilebilir.
- (8) Bu maddenin uygunluk kuralları, programın özel mahiyeti ve hedefleri sebebiyle veya programın etkili bir şekilde uygulanması için gerektiği durumlarda uyruk, coğrafi konum veya başvuru sahiplerinin niteliği bakımından sınırlandırılabilir.
- (9) Uygun olmayan ülkelerden teklif verenler, başvuru sahipleri ve adaylar, aciliyet halinde veya ilgili ülkelerin veya bölgelerin piyasalarında hizmetlerin mevcut olmaması halinde veya uygunluk kurallarının uygulanmasının bir programın gerçekleştirilmesini imkânsız hale getireceğinin veya aşırı derecede zorlaştıracağıının usulüne uygun bir şekilde kanıtlandığı diğer durumlarda, Komisyon tarafından uygun olarak kabul edilebilir.
- (10) Yerel kapasiteleri, pazarları ve satın alımları desteklemek amacıyla, Mali Tüzük'ün tek bir ihale bazında sözleşme imzalanmasını öngördüğü durumlarda, yerel ve bölgesel yüklenicilere öncelik verilir. Tüm diğer durumlarda, yerel ve bölgesel yüklenicilerin katılımı, Mali Tüzük'ün ilgili hükümleri uyarınca teşvik edilir.

Madde 20 Birlik programlarına ve ajanslarına katılım

- (1) Yardım, IPA III yararlanıcısının Birlik programlarına ve Birlik ajanslarına katılımının desteklenmesi amacıyla sağlanabilir.
- (2) IPA III yararlanıcısının Birlik programlarına katılımında, IPA III yararlanıcılarının Birlik programlarına katılımına ilişkin genel ilkeleri tesis eden anlaşmalar uyarınca, Komisyon ve IPA III yararlanıcısı arasında akdedilen bir anlaşmada, her bir belirli Birlik programı için belirtilen özel hüküm ve koşullara uyulur.

Madde 21 IPA III yararlanıcısına bütçe desteği verilmesine ilişkin uygulama ilkeleri

- (1) IPA III yardımının bütçe desteği aracılığıyla uygulanması amaçları bakımından geçerli uygunluk kriterlerinin sağlanması kaydıyla Komisyon; IPA III yararlanıcısına, Mali Tüzük'ün 236. maddesi ve AB Bütçe Destek Kılavuz İlkeleri doğrultusunda bütçe desteği vermeye karar verebilir. Bu destek, doğrudan yönetim kapsamında uygulanır.

- (2) Bütçe desteği, IPA III yararlanıcısıyla mutabık kalınan ve finansman anlaşmasında öngörölen hedeflere ulaşılmamasına yönelik yeterli ilerleme kaydedilmesi şartıyla ödenir.
- (3) IPA III yararlanıcısıyla akdedilen ilgili finansman anlaşmaları aşağıdakileri içerir:
 - (a) üçüncü ülke için; Komisyonun Mali Tüzük'ün 236(2) maddesinde atıfta bulunulan koşulların yerine getirilmesini değerlendirmesine imkân veren güvenilir bilgileri, Komisyona zamanında sunma yükümlölüğü;
 - (b) Komisyon için; IPA III yararlanıcısının insan hakları, demokratik ilkeler ve hukukun üstünlüğüne saygı ile ilgili bir yükümlölüğü ihlal etmesi durumunda ve ciddi yolsuzluk vakalarında finansman anlaşmasını askıya alma hakkı;
 - (c) üçüncü ülkeye atfedilebilir ciddi usulsüzlüklerin, ilgili Birlik fonlarının ödenmesine hâle getirdiğinin tespit edilmesi halinde, söz konusu üçüncü ülkenin, ilgili operasyon fonlarının tamamını veya bir kısmını derhal geri ödemeyi taahhüt edeceği uyun hükümler.

Madde 22 Eşleştirmeye ilgili uygulama ilkeleri

- (1) Eylemler, seçilen Üye Devletlerin idarelerinin talep edilen kamu sektörü uzmanlığını sağlamayı kabul ettiği eşleştirme aracılığıyla uygulanabilir. Eşleştirme, ilgili Üye Devletin/Üye Devletlerin yaptığı masrafların geri ödemesini kapsar ve özellikle IPA III yararlanıcısının idaresine tam zamanlı danışmanlık yapmak üzere görevlendirilen, bundan böyle yerleşik eşleştirme danışmanı (RTA) olarak anılacak olan bir katılım öncesi danışmanının uzun süreliğine geçici görevlendirilmesini öngörebilir. IPA III yararlanıcısı, RTA için yeterli ofis olanaklarını sağlar.
- (2) Komisyon tarafından oluşturulan bir eşleştirme kılavuzu tüm eşleştirmelere uygulanır.

BAŞLIK II ŞEFFAFLIK VE GÖRÜNÖRLÖK

Madde 23 Bilgilendirme, tanıtım ve şeffaflık

- (1) IPA III yararlanıcısı, yardımın verilmesinde şeffaflığın ve hesap verebilirliğin artırılmasına yönelik taahhütte bulunur. IPA III kapsamında alınan yardımın değeri hakkında bilgileri yayımlar.
- (2) Doğrudan olmayan yönetim halinde, IPA III yararlanıcısı, Komisyon tarafından gerçekleştirilen değerlendirmeyi müteakip, geçerli kurallar ve usuller uyarınca, söz konusu kurallar Komisyonun kurallarına eşdeğer kabul edildiği ölçüde, alıcılar hakkındaki bilgileri yayımlar.
- (3) Böyle bir değerlendirmenin olmaması halinde veya değerlendirmede IPA III yararlanıcısının kurallarının Komisyonun kurallarına eşdeğer olduğunun teyit edilmediği hallerde, IPA III yararlanıcısı, duruma göre finansman anlaşmalarında veya sektörel anlaşmalarda yer alan, satın alım ve hibe sözleşmeleri hakkındaki bilgileri yayınlamaya ilişkin gerekliliklere uyar.
- (4) IPA III yararlanıcısı, IPA III programlarını ve her türlü revizyon ve değışiklikleri yayımlar.

Madde 24 Stratejik iletişim ve görünürlük

- (1) IPA III yararlanıcısı, AB'ye ilişkin ve AB'ye katılıma ilişkin kamu desteği sağlamak amacıyla, daha yakın AB entegrasyonundan ve AB desteğiyle uygulanan reformlardan kaynaklanan fırsatlar hakkında kamu farkındalığını artırır.
- (2) IPA III yararlanıcısı, kendi görünürlük ve iletişim tedbirlerinde kamuyu aşağıdakiler hakkında bilgilendirir:
 - (a) AB değerleri, politikaları ve programları ve bunların insanların günlük yaşamı üzerindeki etkisi;
 - (b) AB katılım süreci ve beraberindeki reformlar ile bunların vatandaşlar ve ekonomiler bakımından uzun vadeli faydaları ve sunduğu fırsatlar;
 - (c) AB tarafından finanse edilen projelerin vatandaşlar ve ekonomiler üzerindeki somut olumlu etkisine odaklanılarak, IPA III yararlanıcısına sağlanan AB fonları ve bunların AB değerleriyle ve politika hedefleriyle bağlantısı.
- (3) Özellikle, IPA III yararlanıcısı aşağıdakileri yaparak, AB fonlarının menşeyini teyit eder ve uygun şekilde görünürlüklerini sağlar:
 - (a) mevcut olmaları halinde, resmi bir internet sitesinde ve sosyal medya hesaplarında yayınlanacak olanlar da dâhil olmak üzere, fonların uygulanmasıyla ilgili tüm belgelerde ve iletişim materyallerinde görünür bir şekilde, AB'den alınan desteğin vurgulandığı bir beyana yer vermek;
 - (b) medya dâhil olmak üzere birçok hedef kitleye, uyumlu, etkili ve orantılı, hedefe yönelik bilgiler sunarak eylemlerin ve bunların sonuçlarının tanıtımını yapmak.
- (4) IPA III yararlanıcısı, görünürlük ve iletişim tedbirlerinin planlanması ve uygulanması hakkında Komisyonu bilgilendirir ve Komisyonun söz konusu tedbirlere ilişkin planlamalarıyla ve uygulamalarıyla sinerji oluşturmaya çalışır.
- (5) Komisyon ve IPA III yararlanıcısı, IPA III yararlanıcısına yapılan IPA III yardımı kapsamındaki programlar ve eylemler hakkında bilgiler sunmak ve bu bilgilerin aktif olarak tanıtımını yapmak için, tutarlı bir görünürlük ve iletişim faaliyetleri planı üzerinde anlaşmaya varır. Bu faaliyetlerin uygulanmasına ilişkin usuller, sektörel anlaşmalarda veya finansman anlaşmalarında belirtilir.
- (6) Doğrudan yönetim durumunda, 5. paragrafta atıfta bulunulan faaliyetlerin uygulanması, IPA III yararlanıcısının yardımıyla Komisyonun sorumluluğundadır.
- (7) IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim durumunda ve 64(2) maddesinin (b) bendinde atıfta bulunulan sınır ötesi işbirliği programları için, 5. paragrafta atıfta bulunulan faaliyetlerin uygulanması, ilgili IPA III yararlanıcısı kuruluşların sorumluluğundadır.
- (8) Görünürlük ve iletişim faaliyetleri, uygun olduğu üzere, sözleşmenin imzalanmasından önce tedarik ve yapım işlerinin satın alınmasına ilişkin gösterge bütçelerin açıklanmaması hakkında özel hükümlere tabi olarak, fonların kullanımına ilişkin şeffaflığı ve hesap verebilirliği teşvik eder.
- (9) IPA III yararlanıcısı, IPA izleme komitesine ve sektörel izleme komitelerine, IPA III'e ilişkin kendi görünürlük ve iletişim faaliyetleri hakkında rapor verir.

BAŞLIK III VERİLERİN KORUNMASI VE GİZLİLİK

Madde 25 Verilerin korunması

- (1) IPA III yararlanıcısı, 12(3) maddesinin (f) bendinde atıfta bulunulduğu üzere, (AB) 2018/1725 sayılı Tüzük'te ve (AB) 2016/679 sayılı Tüzük'te tesis edilene eşdeğer olarak, kişisel verilerin uygun şekilde korunması sağlar. Kişisel veri, kimliği belirli ya da belirlenebilir gerçek bir kişiye ilişkin her türlü bilgidir. Toplama, kaydetme, düzenleme, saklama, uyarılma veya değiştirme, geri alma, danışma, kullanım, işa, silme veya imha gibi kişisel verilerin işlenmesini içeren her türlü işlem, IPA III yararlanıcısının kural ve usullerine dayalı olur ve sadece IPA III yardımının uygulanması için gerekli olduğu ölçüde gerçekleştirilir.
- (2) Özellikle, IPA III yararlanıcısı, aşağıdaki amaçlarla, böyle bir işlemin mahiyeti gereği içerdiği risklere ve ilgili gerçek kişiye ait bilgilerin niteliğine göre uygun teknik ve kurumsal güvenlik tedbirlerini alır:
 - (a) yetkisiz kişilerin, bu işlemleri gerçekleştiren bilgisayar sistemlerine erişimini ve özellikle saklama ortamının yetkisiz şekilde okunmasını, kopyalanmasını, değiştirilmesini veya çıkartılmasını; yetkisiz şekilde veri girişini ve saklanan bilgilerin yetkisiz şekilde açıklanmasını, değiştirilmesini ya da silinmesini önlemek;
 - (b) bu tür işlemler gerçekleştiren BT sisteminin yetkili kullanıcılarının, sadece kendilerine erişim hakkı tanınan bilgilere ulaşmasını temin etmek;
 - (c) kurumsal yapısını, yukarıdaki gereklilikleri karşılayacak şekilde tasarlamak.

Madde 26 Gizlilik

- (1) 49. maddeye halel gelmeksizin IPA III yararlanıcısı ve Komisyon, gizli olarak sınıflanmış olan, doğrudan IPA III yardımının uygulanması ile ilgili herhangi bir belge, bilgi veya diğer materyalin gizliliğini korur.
- (2) IPA III yararlanıcısı, Mali Tüzük'ün 62(1) maddesinin (c)(ii) ile (viii) bentlerinde atıfta bulunulan ve Komisyonun bütçe uygulama görevlerini tevdi ettiği, tevdi edilen kuruluşun, zilyetliğindeki belgeleri, sadece tevdi edilen görevlerin yerine getirilmesinin izlenmesi amacıyla Komisyona iletebileceğini kabul eder. Komisyon, bu Anlaşma'nın hükümleri doğrultusunda IPA III yararlanıcısı ve söz konusu kuruluş arasında yapılan gizlilik düzenlemelerine uyar.
- (3) Taraflar, söz konusu bilgileri kamuoyuna açıklamadan önce birbirlerinin yazılı ön onayını alır.
- (4) Taraflar, ilgili finansman anlaşmasının icra döneminin bitiminden beş yıl sonraya kadar gizlilik yükümlülüğüne tabi kalır.

BAŞLIK IV İMKANLARIN SAĞLANMASI VE VERGİLENDİRME

Madde 27 Programların uygulanması ve sözleşmelerin icrası için imkanların sağlanması

- (1) IPA III yararlanıcısı, başka bir Birlik aracı tarafından tamamen veya kısmen finanse edilen programların etkin bir şekilde uygulanmasını temin etmek amacıyla, aşağıdakileri sağlamak için gerekli tüm tedbirleri alır:
 - (a) hizmet, mal alımı veya yapım işi ihalesi usullerinin yanı sıra hibelerle ve eşleştirmelerle ilgili teklif çağrılarında, 19. madde uyarınca ihale usullerine katılmaya uygun gerçek ya da tüzel kişilerin, sözleşmenin öneminin veya süresinin gerektirdiği durumlarda geçici yerleşme ve ikamet hakkının olması. Bu hak ancak usul başlatıldıktan sonra kazanılır ve ihale tekliflerinin/başvurularını/tekliflerin tanzim edilmesi ile ilgili çalışmaların ve diğer hazırlık tedbirlerinin gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyulan, Yerleşik Eşleştirme Danışmanları (RTA) dâhil, yönetim personeli ve teknik personel bu haktan yararlanır. Başarısız teklif verenlerin/adayların/başvuru sahiplerinin geçici yerleşme hakkı, sözleşme imzalama kararının bildirilmesinden bir ay sonra sona erer;
 - (b) Teklif verenlerin veya başvuru sahiplerinin, Komisyon tarafından kabul edilmiş bir dayanak Karar'da öngörülmediği sürece; teklif verenler veya başvuru sahipleri arasında eşit muameleye zarar veren yasal, idari ya da gümrükle ilgili ek şartlar gibi herhangi bir engelle karşılaşmadan, ihale tekliflerini/başvurularını/tekliflerini sunabilmesi;
 - (c) başka bir Birlik aracı tarafından tamamen veya kısmen finanse edilen programların uygulanmasında yer alan personele ve söz konusu personelin birinci derece aile üyelerine tanınan fayda, ayrıcalık ve istisnaların; yardım ve teknik işbirliğine ilişkin diğer ikili veya çok taraflı anlaşmalar veya düzenlemeler kapsamında, Türkiye Cumhuriyeti'nde istihdam edilen uluslararası veya yabancı diğer personele tanınanlardan daha az avantajlı olmaması;
 - (d) başka bir Birlik aracı tarafından tamamen veya kısmen finanse edilen programların uygulanmasında yer alan personelin ve söz konusu personelin birinci derece aile üyelerinin, dayanak sözleşmenin niteliği gereği, Türkiye Cumhuriyeti'ne giriş yapmalarına, Türkiye Cumhuriyeti'nde ikamet etmelerine, çalışmalarına ve Türkiye Cumhuriyeti'nden ayrılmalarına izin verilmesi;
 - (e) IPA III yararlanıcısının mevcut kanunlarına, kurallarına ve düzenlemelerine tabi olarak, dayanak sözleşmenin icrası için gereken malların, özellikle profesyonel ekipmanın ithal edilmesi için gerekli bütün izinlerin verilmesi;
 - (f) IPA III veya başka bir Birlik aracı tarafından tamamen veya kısmen finanse edilen programlar kapsamında gerçekleştirilen ithalatların tüm ithalat vergilerinden muaf olması;
 - (g) dayanak sözleşme tamamen icra edildiğinde, yukarıda bahsedilen malların yeniden ihracı için gerekli tüm izinlerin verilmesi;
 - (h) dayanak sözleşmenin uygulanması için gerekli dövizin ithalatı veya edinimi için izinlerin verilmesi ve ulusal döviz kontrolü düzenlemelerinin, uyuğuna veya

kuruluş yerine bakılmaksızın yüklenicilere ayrımcılık yapılmayacak şekilde uygulanması:

- (i) başka bir Birlik aracı tarafından tamamen veya kısmen finanse edilen programlar kapsamındaki eyleme ilişkin alınan fonların ülkesine iadesi.
 - (j) başka bir Birlik aracı tarafından tamamen veya kısmen finanse edilen programlar kapsamındaki sözleşmelerin yürütülmesi için gerekli olan işlemlerin, Türkiye Cumhuriyeti'nde faaliyet gösteren bankalar veya finans kuruluşları aracılığıyla, mal veya hizmetler için yapılan ödemenin yurt dışındaki yüklenicilerine transferini gerektiren usullerden muaf olması.
- (2) IPA III yararlanıcısı, ilgili tüm otoritelerin tam işbirliği yapmalarını sağlar. Ayrıca, bir eylemin uygulanmasına veya sözleşmenin icrasına dâhil olan veya bunlar için gerekli olan, kamuya ait şirketlere ya da diğer kamu kurumlarına erişimi sağlar.
- (3) Bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinden sonra, IPA III yararlanıcısı, bu maddede yer alan usullere ilişkin gerekliliklerin uygulamaya konulmasını sağlamak için gerekli mevzuatı veya yetkilendirme tasarruflarını kabul eder veya bunlarda değişiklik yapar ve söz konusu usullerin de olabildiğince basit, makul ve zaman bakımından etkin olmasını sağlar.

Madde 28 Vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlara ilişkin kurallar

- (1) Bir sektörel anlaşmada ya da finansman anlaşmasında aksi öngörülmediği sürece, vergi, resim ve eşdeğer etkiye sahip harçlar IPA III programları veya başka bir Birlik aracı kapsamında uygulanabilir değildir. Vergiler, gümrük vergileri veya diğer mali harçlara ilişkin bu istisna kuralı aynı zamanda IPA III yararlanıcısı veya diğer ortak finansman kuruluşları tarafından sağlanan ve bunun yanı sıra gerçek veya tüzel kişilerin aldığı IPA III mali yardımının alıcıları tarafından sağlanan ortak finansman veya diğer Birlik araçları kapsamındaki diğer finansmanlar için de geçerlidir.
- (2) Aşağıdaki hükümler uygulanır:
- (a) Bu Anlaşma'nın amaçları doğrultusunda, "*Birlik yüklenicisi*", bir Birlik sözleşmesini icra eden gerçek ve tüzel kişiler olarak yorumlanır. "Birlik yüklenicisi" terimi özellikle, hizmet/ mal alımı/yapım işi yüklenicilerini, hibe yararlanıcılarını (eşleştirme yüklenicileri), alt hibe yararlanıcıları (dâhil), bir konsorsiyum veya ortak girişimin ortaklarını veya hibelerdeki ortak yararlanıcıları veya bağlı kuruluşları, alt hibe alanları, yüklenicileri, eşleştirme sözleşmeleri kapsamındaki RTA'ları ve uzman ajansları ya da kalkınma ajansları dâhil, uluslararası kuruluşları ve ayrıca Teknik Destek ve Bilgi Değişim Mekanizması (TAIEX) kapsamındaki yüklenicileri içerir;
 - (b) "*Birlik sözleşmesi*", alt hibeler dâhil olmak üzere, IPA III veya başka bir Birlik aracı kapsamında bir faaliyetin finanse edildiği, doğrudan veya doğrudan olmayan yönetim kapsamındaki bir sözleşme, hibe sözleşmesi veya anlaşmadır. "Birlik sözleşmesi" terimi aynı zamanda TAIEX kapsamında yardıma ve Birlik programlarına katılıma ilişkin hükümleri de kapsar;
 - (c) Birlik yüklenicileri tarafından yapılan tüm ithalatların, gümrük vergilerine, ithalat vergilerine, Katma Değer Vergisine (KDV), özel tüketim vergilerine veya eşdeğer etkiye sahip diğer benzer vergi, resim veya harçlara tabi olmaksızın, Türkiye Cumhuriyeti'ne girmesine izin verilir. Bu istisna sadece bir Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicileri tarafından tedarik edilen mallar veya

sunulan hizmetler veya yapılan işlerle ilgili ithalatlara veya harçlara uygulanır. Türkiye Cumhuriyeti, sözleşmenin hükümleri uyarınca ve sözleşmenin normal şekilde uygulanması bakımından hemen kullanılmasını sağlamak için, yukarıda belirtilen vergi, resim veya harçların ödenmesi ile ilgili ihtilaflara ve gecikmelere bakılmaksızın, söz konusu ithalatların, Birlik yüklenicilerine teslim edilmek üzere giriş noktasından serbest bırakılmasını sağlar;

(d) Birlik yüklenicileri, Birlik sözleşmesi kapsamında sunulan bir hizmet veya tedarik edilen mal veya yapılan iş bakımından KDV'den muaftır. Bir yüklenici tarafından Birlik yüklenicisine tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işler de, Birlik sözleşmesi kapsamındaki hedefler ve faaliyetlerle ilişkili oldukları derecede KDV'den istisnadır.

(e) (d) bendinde öngörülen istisna aşağıdaki mekanizma ile uygulamaya konulur,

(i) IPA III yararlanıcısı önceden KDV istisnası uygulamasına yönelik etkili bir mekanizmanın ve usullerin uygulamaya konulmasını sağlar. Bu mekanizma aynı zamanda Birlik yüklenicilerinin ve Birlik yüklenicilerinin kendi yüklenicilerinin KDV'siz fatura düzenlemelerine olanak sağlar.

IPA III yararlanıcısının bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesinin hemen ardından önceden KDV istisnası uygulamasına ilişkin etkili bir mekanizmanın ve usullerin tesis edilmesini sağlamadığı takdirde, Komisyon bir mali düzeltme uygulayabilir.

(ii) İstisnai bir şekilde, usulüne uygun olarak gerekçelendirilen durumlarda, önceden KDV istisnasının teknik veya pratik olarak uygulanabilir olmaması halinde, KDV istisnası, iade veya mahsup aracılığıyla uygulamaya konulur.

İade usulünün uygulanması durumunda, Birlik yüklenicileri ve Birlik yüklenicilerinin kendi yüklenicileri, KDV iadesi için Türkiye Cumhuriyeti mevzuatı kapsamında istenen belgelerle birlikte sorumlu vergi idaresine yazılı talepte bulunmaları halinde, sorumlu vergi idaresinden doğrudan KDV iadesi alabilirler.

Mahsup usulünün uygulanması durumunda, Birlik yüklenicisi ve Birlik yüklenicilerinin kendi yüklenicileri, bu Anlaşma'da öngörüldüğü şekilde KDV'den istisna olan, IPA III yardımı kapsamında tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlerle ilgili olarak ödenen indirilecek KDV'yi, IPA III dışındaki olağan ticari işlemleri için tahsil ettikleri herhangi bir KDV'den mahsup etme veya indirme hakkına sahip olurlar.

Sorumlu vergi idaresi, herhangi bir vergi iadesi ve mahsup talebini aşgari ve makul idari ücretler haricinde maliyet çıkarmaksızın en fazla 30 takvim günü içerisinde, tamamlar;

(f) Birlik sözleşmelerinden doğan kâr veya gelir, merkezi/yerel vergilendirme sistemine göre Türkiye Cumhuriyeti'nde vergiye tabidir. Ancak, Avrupa Birliği Üye Devletlerinde veya IPA III yararlanıcısı hariç IPA III kapsamında uygun olan diğer ülkelerde ikamet eden veya yerleşik bulunan ve Birlik sözleşmelerini icra eden yabancı personel ve RTA'lar dâhil gerçek ve tüzel kişiler, stopaj ve geçici vergiler dâhil Türkiye Cumhuriyeti'ndeki kazanç veya gelir vergisinden muaftır; ancak, söz konusu kazancı ve/veya geliri elde eden gerçek ve/veya tüzel kişinin, söz konusu gelirin atfedilebilir olduğu ikametgâhının veya dâimi bir

kuruluşunun, geçerli çifte vergilendirmeyi önleme anlaşmaları hükümleri uyarınca Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunması durumu bu hükmün istisnasıdır;

- (g) Bir hibe yararlanıcısına verilen bir Birlik hibesi, o hibe yararlanıcısı için kar veya gelir olarak yorumlanmaz. Bir hibe sözleşmesinden kâr elde edilmesi halinde, Komisyon, dayanak sözleşmenin hüküm ve koşulları uyarınca kârın belli bir yüzdesini geri alma hakkına sahip olur. Kârın geri kalan kısmı merkezi/yerel vergilendirme sistemine göre vergiye tabi olabilir;
- (h) Birlik yüklenicilerinin harcamaları: Birlik sözleşmesi kapsamında Birlik yüklenicisi tarafından tedarik edilen mallar veya sunulan hizmetler veya yapılan işlere ilişkin harcamalara dair ithalat harçlarından, özel tüketim vergilerinden veya eş etkiye sahip diğer benzer vergi, resim veya harçlardan istisnadır;
- (i) inşa edilmiş tesisler veya eylemlerin/faaliyetlerin yararlanıcılarına veya IPA III programları veya herhangi bir Birlik Aracı kapsamında yürütülen sözleşmelerin yararlanıcılarına intikal eden haklar dâhil, finansal veya maddi varlıklar/mallar, söz konusu yararlanıcılar için "veraset ve intikal vergileri" veya eşdeğer etkiye sahip başka vergi veya harçlar doğurmaz;
- (j) Hizmet veya yapım işi veya hibe sözleşmelerinde veya eşleştirme sözleşmeleri veya anlaşmalarında tanımlanan görevleri yerine getiren ve yerel olarak istihdam edilenler dışında kalan gerçek kişilerin (ve onların birinci derece aile üyelerinin) kişisel kullanımı için ithal edilen şahsi eşyalar ve ev eşyaları, sözleşmenin sona ermesinin ardından Türkiye Cumhuriyeti'nde yürürlükte bulunan düzenlemeler uyarınca yeniden ihraç edilmeleri veya ülke içinde elden çıkarılmaları halinde, gümrük veya ithalat vergileri, Katma Değer Vergisi (KDV), özel tüketim vergileri veya eşdeğer etkiye sahip diğer benzer vergi, resim veya harçlar veya caydırıcı aşırı teminat gerekliliğinden istisnadır;
- (k) Birlik sözleşmeleri, damga vergisi veya tescil harcına veya Türkiye Cumhuriyeti'nde eşdeğer etkiye sahip başka bir harca tabi olmaz. Bu istisna, ilgili ödemelerin doğrudan bir Birlik sözleşmesiyle ilgili olması halinde, (ortakları, bağlı kuruluşları veya alt hibe yararlanıcıları dâhil) hibe yararlanıcıları ve bunların yüklenicileri (bunların personeli veya sözleşmeli uzmanları dâhil) arasında yapılan sözleşmeler ile sırasıyla hizmet sözleşmeleri ve yapım işi sözleşmeleri kapsamında arazi ve geçici harcamalar için yapılan sözleşmeler dâhil olmak üzere, Birlik yüklenicisine yapılan ödemelere ilişkin belgeler ve işlemler (hakların temlikî dâhil) için de geçerlidir;
- (l) Birlik yüklenicileri aşağıdaki harçlardan da muafır:
 - (i) özel iletişim vergisi;
 - (ii) motorlu taşıt vergileri;
 - (iii) sözleşmelerin icrası kapsamında bölgesel veya yerel makamlar veya özel kurullar tarafından uygulanan, sözleşmelerin icrasıyla ilgili masraflarla orantılı olmayan veya vergilerle eşdeğer etkiye sahip özel harçlar.

- (3) Gerekli hallerde, IPA III yararlanıcısı, bu Anlaşma'nın yürürlüğe girmesini takiben gecikmeksizin, bu Anlaşma'daki vergi hükümlerini uygulamaya koymak için gerekli ikincil mevzuatı veya yetkilendirme tasarruflarını kabul eder veya bunlarda değişiklik yapar.

- (4) Bu maddede atıfta bulunulan kurallar ve usuller, mevcut olanlara ek olarak veya onların yerine bu Anlaşma'nın imza tarihinden sonra tesis edilebilecek, eşdeğer etkiye sahip benzer vergi, resim veya harçlar için de geçerlidir.
- (5) Bu maddede yer alan hükümler ile IPA III yararlanıcısının mevzuatı arasında uyumsuzluk olması halinde, bu Anlaşma'nın hükümleri esas alınır. Birlik'e katılım olması durumunda, IPA III yararlanıcısı 27. maddede ve bu maddede yer alan hükümleri, söz konusu hükümlerin ilgili Birlik *müktesebatı* kapsamındaki yükümlülükleri ile uyumadığı durumlar haricinde uygulamaya devam edecektir.

KISIM V IPA III YARDIMININ MALİ YÖNETİMİNE İLİŞKİN KURALLAR

BAŞLIK I GENEL HÜKÜMLER

Madde 29 Harcamaların uygunluğu

- (1) Harcamalar IPA III ile bir defadan fazla finanse edilmez. Ayrıca, IPA III ile finanse edilen harcamalara, AB bütçesinden başka bir finansman sağlanmaz.
- (2) Alıcılar tarafından yapılan harcamalar ve IPA III yararlanıcısı tarafından yapılan ödemeler, NDICI Tüzüğü'nün 27(6) maddesinde öngörülen durumlar hariç, ilgili finansman anlaşmasının, sözleşmelerin ve zeyilnamelerin imzalanmasından önce IPA III Tüzüğü kapsamında finansmana hak kazanmaz.
- (3) Aşağıdaki harcamalar, IPA III Tüzüğü kapsamında finansmana uygun değildir:
 - (a) finansman kararında programın niteliği gereği meşru görülen durumlar haricinde, arazi ve mevcut binaların satın alınması;
 - (b) sektörel anlaşmalar veya finansman anlaşmalarında öngörülebilecek diğer harcamalar.
- (4) Harcamaların uygunluğunun belirlenmesine ilişkin nihai tarih finansman anlaşmalarında öngörülür.

Madde 30 IPA III programlarının ortak finansmanı

- (1) IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan programlar hem IPA III yararlanıcısının hem de Birlik'in mali katkı sağlamasını gerektirebilir.
- (2) Ortak finansman oranı, müşterek ortak finansman şeklinde olur ve sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında tanımlanır.
- (3) Hem IPA III yararlanıcısının hem de Birlik'in mali katkı sağlaması gerektiği durumlarda, Birlik katkısı sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında öngörülür.

BAŞLIK II IPA III YARARLANICISI TARAFINDAN DOĞRUDAN OLMAYAN YÖNETİME İLİŞKİN KURALLAR

Madde 31 IPARD harcamalarının uygunluğuna ilişkin özel kurallar

IPARD III programı kapsamında aşağıdaki özel hükümler uygulanır:

- (a) Kırsal kalkınma programları kapsamındaki yatırım projelerine yapılan AB katkısı, IPARD Ajansı tarafından son ödemenin yapılmasından itibaren beş yıl içinde proje önemli bir değişiklik geçirirse geri ödenir;
- (b) Standart birim maliyetler, toplam 100.000 Avro tutarında kamu katkısını geçmeyen tutarlar ve tanımlanmış bir veya birden fazla maliyet kategorisine bir yüzdenin uygulanması sonucu tespit edilen sabit oranlı finansmanlar söz konusu olduğunda, AB sadece her tedbir için öngörülen ve başvuru çağrısından önce ilgili IPARD Ajansı tarafından tanımlanan tutarları karşılamaktadır.
- (c) Bir IPARD III programından, söz konusu IPARD III programı kapsamında kullanılmak üzere bir mali araca yapılan katkılar, uygun harcama olarak kabul edilecektir.
- (d) Kamu harcaması payını, toplam uygun yatırım maliyetinin bir yüzdesi olarak belirlerken, (AB) 2021/1529 sayılı Tüzük kapsamında sağlanan Birlik katkısı olmaksızın verilen kredilere erişimi kolaylaştırmaya yönelik ulusal yardımlar dikkate alınmaz.

Madde 32 Denetim İzi

NAO yeterince detaylandırılmış bir denetim izi sağlamak için ilgili bütün bilgilerin mevcut olmasını sağlar. Bu bilgiler, *diğerlerinin yanı sıra*, ödeme taleplerinin onaylanması, bu tür taleplerin muhasebesinin tutulması ve ödemesi ve avans, teminat ve borçlarla ilgili işlemlere ilişkin belgeye dayalı kanıtları içerir.

Madde 33 Birlik katkısına ilişkin ödemeler

- (1) Birlik katkısının ödemesi, mevcut fonların sınırları dâhilinde yapılır.
- (2) Ödemeler, 42(2) maddesinde belirlenen usule uygun olarak, ön finansman, ara ödemeler ve nihai bakiyenin ödenmesi şeklinde olabilir. Hem Birlik'in hem de IPA III yararlanıcısının katkı sağlaması gerektiği durumlarda, ilgili programların finansmanına yönelik Birlik katkısına ilişkin ödemeler; sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında öngörülen ortak finansman oranının, sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında belirlenen azami Birlik katkısı tutarına tabi olmak kaydıyla, 61(5) maddesi uyarınca onaylanmış uygun harcamaya uygulanması suretiyle hesaplanır.
- (3) Bir sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında aksi öngörülmedikçe, her yılın 15 Ocak ve 15 Temmuz'una kadar, NAO tüm programlarla ilgili olarak, ilgili mali yıl ve takip eden mali yıl için olası ödeme talebine dair bir tahmini Komisyona gönderir. Komisyon uygun görürse tahmine ilişkin bir güncelleme isteyebilir.
- (4) Komisyonun Muhasebe Birimine yapacağı ödemeler, 34, 35 veya 36. maddenin şartlarının yerine getirilmesini takip eden 90 gün içinde yapılır. Ödeme taleplerine ilişkin bu süre sınırlaması, 51(2) maddesi ve H Eki uyarınca usulsüzlüklerin raporlanmasına ilişkin bilgiler dâhil olmak üzere, harcama beyannamesine ilişkin

unsurları netleştirmek amacıyla gereken tüm dayanak belgelerin istenmesi için Komisyon tarafından kesintiye uğratabilir.

- (5) IPA III yararlanıcısı tarafından sunulan programlarda, harcama beyannamelerinde, ödeme taleplerinde ve uygulama raporlarında söz edilen harcamalarda belirtilen tutarlar avro cinsinden gösterilir. IPA III yararlanıcısı, Komisyon ile IPA III yararlanıcısı arasındaki para akışları için, avro ile IPA III yararlanıcısının para birimi arasındaki çevrim işlemi için kaydedilen oranın; ödenen harcamanın, Muhasebe Biriminin veya ilgili finansman anlaşmasında belirtilen ilgili mali yönetime ilişkin Ara Kurumun hesaplarına kaydedildiği ay için Komisyon tarafından belirlenmiş olan aylık avro muhasebe oranı olmasını sağlar.
- (6) Komisyon tarafından IPA III yararlanıcısına yapılan ödemeler, 34, 35 ve 36. maddelerde ve sektörel anlaşmalar veya finansman anlaşmalarında öngörülen hükümlere uygun şekilde, bütçe tahsisatlarının uygunluğuna tabi olarak, avro cinsinden avro hesabına yapılır. Programlar için avro hesabı/hesapları açılır ve bu hesap(lar), ilgili sektörel anlaşmaların veya finansman anlaşmalarının hükümlerine uygun olarak, sadece bu programlarla ilgili işlemler için kullanılır.
- (7) IPA III yararlanıcısı, alıcıların, kamu katkısının toplam tutarını zamanında ve tam olarak almalarını sağlar. Alıcıların alacağı bu tutarları azaltacak özel bir harç uygulanmaz ve kamu katkısı ve bu şekilde finanse edilen varlıklar herhangi bir idari veya adli el koyma, haciz veya benzeri kesinti işlemine tabi olmaz.
- (8) 6. paragrafta atıfta bulunulan avro hesabı bakiyesinin, Komisyondan ödeme alınmasını bekleyen alıcıların ödeme taleplerini karşılamak için yeterli olmaması halinde, IPA III yararlanıcısı, Birlik katkısının ön finansmanı için ulusal fonları kullanır. Bu durumlarda ulusal fonlar Birlik fonları gibi işlem görür ve varsa, IPA III yararlanıcısının katkısının ve ulusal fonlardan ön finansmanı sağlanan Birlik katkısının tamamının ödemesinin, Muhasebe Biriminin hesaplarına kaydedildiği an 6. paragraf uygulanır.
- (9) IPA III yardımı Mali Tüzük, NDICI Tüzüğü, IPA III Uygulama Tüzüğü ve bu Anlaşma'nın 29, 30 ve 31. maddelerinde belirlenen sözleşme maddelerinde ve yasal çerçevede öngörülen uygunluk kuralları uyarınca ve uygun olduğu durumlarda, sektörel anlaşmalarda veya finansman anlaşmalarında tanımlandığı gibi, sadece IPA III yararlanıcısının yaptığı ve ödediği harcamaları kapsayabilir.
- (10) Ödeme taleplerinin bu Anlaşma'nın 34, 35 ve 36. maddeleri doğrultusunda sunulması dâhil olmak üzere, Komisyon ve 10. maddede atıfta bulunulan yapılar ve otoriteler arasındaki mali işlemlere ilişkin bilgi alışverişi, uygun hallerde, Komisyonun talimat verdiği usuller kullanılarak elektronik ortamda gerçekleştirilir.

Madde 34 Ön finansman

- (1) Ön finansman ödemesine ilişkin asgari gereklilikler aşağıdaki gibidir:
 - (a) NAO'nun ilgili avro hesabının açıldığını Komisyona bildirmiş olması;
 - (b) ilgili finansman anlaşmasının yürürlüğe girmiş olması.
- (2) Yıllık ve çok yıllık programlara ilişkin ön finansman ödemelerinin hesaplanmasıyla ilgili ayrıntılı hükümler sektörel anlaşmalarda veya finansman anlaşmalarında belirtilir.
- (3) Toplam ön finansman tutarı en geç programlar kapandığında tahsil edilir.

Madde 35 Ara ödemeler

- (1) Ara ödemeye ilişkin asgari gereklilikler aşağıdaki gibidir:
 - (a) NAO'nun Komisyona ödenen tutarların ve onaylanan masrafların ayrıntılarının yer aldığı ve ilgili hallerde, ön finansman ile ilgili bilgileri haiz onaylı bir harcama beyannamesi içeren bir ödeme talebi göndermiş olması. Ödeme talebi, ayrıca sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında ayrıntıları verildiği şekilde uygulamaya dair ilgili bilgileri de içerir.
 - (b) finansman kararında öngörülen, Birlik katkısına ilişkin tavan değerlerine sadık kalınmış olması;
 - (c) NIPAC'ın, 59(1) maddesi uyarınca yıllık uygulama raporunu Komisyona göndermiş olması;
 - (d) Denetim Otoritesinin 63(1) ve (2) maddesi uyarınca Komisyona yıllık denetim görüşünü ve yıllık denetim faaliyet raporunu göndermiş olması;
 - (e) ilgili finansman anlaşmasının yürürlükte olması;
 - (f) Komisyonun istediği her tür bilginin sağlanmış olması.
- (2) Yıllık denetim görüşüne halel gelmeksizin, geçerli kurallara uyulmadığı veya fonların usulüne uygun şekilde kullanılmadığı anlaşılırsa, 38 ve 39. maddelerde öngörülen usule göre ödemeler askiya alınabilir veya kesintiye uğratabilir.

Madde 36 Nihai bakiyenin ödenmesi

- (1) Nihai bakiyenin ödenmesine ilişkin asgari gereklilikler aşağıdaki gibidir:
 - (a) NAO'nun onaylı bir nihai harcama beyannamesini ve varsa, nihai ödeme talebini Komisyona göndermiş olması;
 - (b) NIPAC'ın 60. madde uyarınca nihai uygulama raporunu Komisyona göndermiş olması;
 - (c) Denetim otoritesinin 63(4) ve (5) maddesi uyarınca Komisyona nihai denetim faaliyet raporuyla desteklenmiş, nihai harcama beyannamesi hakkında görüşünü göndermiş olması;
 - (d) ilgili finansman anlaşmasının yürürlükte olması;
 - (e) Komisyonun 42. maddede öngörülen hesapların incelenmesine ve kabulüne ilişkin usulü tamamlamış olması.

Madde 37 Çok yıllık programların söz konusu olması halinde kullanılmamış fonlara ilişkin taahhüdün kaldırılması

- (1) Komisyon, bir programa ait bütçe taahhüdünün, bütçe taahhüdünde bulunulan yılı takip eden beşinci yılın 31 Aralık'ı itibarıyla, ön finansman için veya Komisyon tarafından IPA III yararlanıcısına ara ödemeler yapılması amacıyla kullanılmamış olan veya NAO'nun, hakkında onaylanmış bir harcama beyannamesi sunmadığı veya 35. madde uyarınca bir ara ödeme talebinin sunulduğu kısmını otomatik olarak kaldırır. Bu maddenin amacı doğrultusunda, sadece ara ödeme talebiyle veya harcama beyannamesiyle birlikte sunulmuş olan onaylanmış masraflar dikkate alınır. Sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında daha erken bir son tarih belirtilebilir.

- (2) Komisyon, 1. paragrafta atıfta bulunduğu şekilde taahhüdün kaldırılması riskinin olduğu tüm durumlarda NAO'yu önceden bilgilendirir.
- (3) Taahhüdün kaldırılmasıyla ilgili tutar, bütçe taahhüdünün aşağıdakilere ilişkin olan kısmına eşdeğer tutarlarda azaltılır:
 - (a) operasyonların bir yasal muameleyle veya askıya alma etkisine sahip bir idari temyizle askıya alınması; veya
 - (b) programın tamamının veya bir kısmının uygulanmasını ciddi şekilde etkileyen *mücbir sebep* dolayısıyla bir ödeme talebinde bulunmanın mümkün olmaması.Mücbir sebep hakkı talep eden IPA III yararlanıcısı, mücbir sebebin programın tamamının veya bir kısmının uygulanması üzerindeki doğrudan etkilerini ortaya koyar.
- (4) IPA III yararlanıcısı, 59(1) maddesinde atıfta bulunulan yıllık raporda, Komisyona, 3. paragrafın (a) ve (b) bentlerinde atıfta bulunulan istisnalar hakkındaki bilgileri gönderir.

Madde 38 Ödemelerin kesintiye uğraması

- (1) 33(4) maddesinde belirtilen, ödemelere ilişkin süre sınır(lar)ına bakılmaksızın, aşağıdaki hallerde Komisyon, ilave kontroller yapmak amacıyla IPA III yararlanıcısına yapılacak ödemeleri tamamen veya kısmen kesintiye uğratabilir:
 - (a) yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişinde önemli bir eksiklik olduğuna veya NAO tarafından onaylanan harcamanın ciddi bir usulsüzlükle bağlantılı olduğuna ve düzeltilmediğine dair güvenilir bilgilerin Komisyonun dikkatine sunulmuş olması;
 - (b) ödemenin kesintiye uğramasının Birlik'in mali çıkarlarına yönelik ciddi zararları önlemek için gerekli olması;
 - (c) bir ödeme talebindeki harcamanın uygunluğunu şüpheye düşüren bir bilginin Komisyonun dikkatine sunulmuş olması.
- (2) Komisyon, kesintiyi, harcamanın, 1. paragrafta atıfta bulunulan unsurlardan etkilenen ödeme talebinin kapsadığı kısmıyla sınırlayabilir. Komisyon, kesintinin sebebini gecikmeksizin IPA III yararlanıcısına bildirir ve ondan bu duruma ilişkin gözlemlerini iletmesini ve gerekiyorsa durumu düzeltmesini ister. Gerekli tedbirler alınır alınmaz Komisyon kesintiyi sona erdirir.

Madde 39 Ödemelerin askıya alınması

- (1) Özellikle ilgili kuruluşun iç kontrol sistemlerinin güvenilirliğini ve dayanak işlemlerin yasalara ve usule uygunluğunu veya varlıkların ve çıktılarının sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında belirtilen kullanım amacına uygun kullanımını kuşkulu hale getiren sistem hataları tespit edildiğinde, Komisyon IPA III yararlanıcısına yapılan ödemeleri askıya alabilir.
- (2) Komisyonun 1. paragraf uyarınca askıya alma kararı almasından önceki iki ay içerisinde IPA III yararlanıcısına gözlemlerini sunma fırsatı verilir.
- (3) IPA III yararlanıcısı sistemik hataları gidermek için gerekli tedbirleri aldığı anda Komisyon askıya alma işlemini sona erdirir.

IPA III yararlanıcısı bu önlemleri almamışsa, Komisyon 43. madde uyarınca programa yapılan IPA III katkısının tamamını veya bir bölümünü iptal etme kararı alabilir.

Madde 40 Fonların geri alınması

- (1) IPA III yardımının uygulanması sürecinde, herhangi bir zamanda meydana gelen veya yapılan bir denetimin sonucu olan ve 50(7) ve 51(5) maddelerinde tanımlanan herhangi bir durum, Komisyonun IPA III yararlanıcısından fonları geri almasına yol açabilir.
- (2) NAO, IPA III yararlanıcısına ödenen Birlik katkısını, 51(5) maddesinde tanımlanan herhangi bir durumda olan ya da bu durumdan yarar sağlayanlardan, IPA III yararlanıcısının kamu fonlarını geri alma usulleri uyarınca geri alır. NAO'nun fonları tamamen ya da kısmen geri almayı başaramaması, Komisyonun fonları IPA III yararlanıcısından geri almasını engellemez.

Madde 41 IPA III yararlanıcısı tarafından yapılan mali düzenlemeler

NAO, 51(5) maddesinde tanımlanan herhangi bir durumun tespit edilmesi halinde, ilgili programlara yapılan Birlik katkısının tamamını ya da bir kısmını iptal etmek suretiyle mali düzenlemeler yapar. NAO, ölçülülük ilkesini sağlayarak, usulsüzlüklerin niteliğini ve derecesini ve bunun Birlik katkısına mali zararını göz önünde bulundurur.

Madde 42 Hesapların incelenmesine ve kabulüne ilişkin usuller

- (1) Hesapların incelenmesine ve kabulüne ilişkin usulün amacı, doğrudan olmayan yönetim kapsamında IPA III yararlanıcısı tarafından yapılan ve ödenen ve Birlik bütçesine yüklenebilir olan harcamaların uygulanan Birlik kurallarına uygun olmasını ve hesapların eksiksiz, hatasız ve doğru olmasını sağlamaktır.
- (2) Hesapların incelenmesine ve kabulüne ilişkin usul aşağıdakilerden oluşur:
 - (a) NAO tarafından sunulan nihai harcama beyannamesinin analizi;
 - (b) 60. madde uyarınca yıllık veya çok yıllık programın uygulanmasına ilişkin nihai raporun analizi;
 - (c) Denetim Otoritesi tarafından gönderilen, nihai denetim faaliyet raporuyla desteklenmiş, nihai harcama beyannamesi hakkındaki görüşün analizi;
 - (d) sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında atıfta bulunulan ilgili belgelerin analizi ve uygun olduğu durumlarda, hiç bir sınırlamaya veya kısıtlamaya tabi olmaksızın, alıcılarla yapılan kontroller dâhil, söz konusu mali raporların veya beyannamelerin içeriğiyle ve dayanak işlemlerle ilgili olarak Komisyon tarafından yapılan yerinde kontroller;
 - (e) Gerekli hallerde, bir karşıt görüş usulünü takiben ve IPA III yararlanıcısına bildirimde bulunulduktan sonra Birlik bütçesine yüklenebilir harcama miktarının Komisyon tarafından belirlenmesi;
 - (f) mevcut Anlaşma'da yer alan ve ilgili olduğu durumlarda bir sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında öngörülen kurallar ihlal edilerek yapılan ve ödenen harcamadan kaynaklanan muhtemel bir mali düzeltmenin hesaplanması;

- (g) Birlik bütçesine kabul edilen harcama ile IPA III yararlanıcısına hâlihazırda ödemesi yapılmış olan tutarlar arasındaki farklardan kaynaklanan bakiyenin Komisyon tarafından geri alınması veya ödenmesi.
- (3) 2. paragrafta atıfta bulunulan, hesapların incelenmesine ve kabulüne ilişkin usul; programın uygulandığı sürede veya sonrasında yapılan denetim veya teftişlere dayalı olarak uygun olmayan harcamaların, sonraki bir sayfada Komisyon tarafından geri alınması olasılığına halel getirmez.

Madde 43 Komisyon tarafından yapılan mali düzeltmeler

- (1) IPA III fonlarının geçerli kurallar uyarınca kullanılmış olmasını teminen, Komisyon, IPA III Uygulama Tüzüğü'nün 12. maddesi uyarınca ve sektörel anlaşmalarda veya finansman anlaşmalarında ayrıntıları verildiği şekilde mali düzeltme mekanizmaları uygular.
- (2) Aşağıdaki durumlardan herhangi biri, mali düzeltmeye neden olabilir:
- (a) 51(5) maddesi kapsamında tanımlanan bir durumun tespit edilmesi;
- (b) IPA III yararlanıcısının yönetim ve kontrol sistemlerinde bir zayıflığın veya eksikliğin tespit edilmesi;
- (c) sonuçlara ulaşılmasının ve varlıkların ve çıktıların sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında belirtilen kullanım amacına uygun kullanımının sağlanamaması;
- (d) Denetim Otoritesinin denetim faaliyeti raporlarına ve görüşlerine ilişkin Komisyon tarafından yapılan izleme çalışması.
- (3) Komisyon, IPA III kapsamındaki programlar için yapılan harcamaların, uygulanan kuralları ihlal eden şekilde yapıldığı, ödendiği ve onaylandığı sonucuna varırsa, hangi tutarların Birlik finansmanından hariç tutulacağına karar verir.
- (4) Bu düzeltmelerin hesaplanması ve belirlenmesi ve ilgili geri alımlar, Komisyon tarafından, bu maddenin 5, 6 ve 7. paragraflarında ve 42, 44 ve 45. maddelerde öngörülen kriterlere ve usullere göre yapılır.
- (5) Mali düzeltmeler uygun görüldüğü şekilde tazminat veya mahsup yoluyla yapılır.
- (6) Komisyon, mali düzeltmeleri, usulsüz olarak harcanan tutarların tespitine ve bütçe üzerindeki mali etkilere dayalı olarak uygular. Bu tutarların münferit düzeltmeler yapmaya imkân verecek şekilde tam olarak hesaplanmadığı hallerde, Komisyon sabit oranda mali düzeltmeler veya mevcut bulgular temelinde tahminde bulunma yöntemiyle düzeltmeler uygulayabilir.
- (7) Komisyon bir düzeltmenin tutarına karar verirken, 2. paragrafta tanımlanan durumların niteliğini ve önemini veya boyutlarını ve mali sonuçlarını ve ölçülülük ilkesini göz önünde bulundurur.

Madde 44 Mali düzeltmelere ilişkin usul

- (1) Komisyon, hesapların incelenmesine ve kabulüne ilişkin usule dayalı olarak alınan kararlar dâhil, mali düzeltmeye ilişkin bir karar almadan önce, NAO'yu vardığı geçici sonuçlar hakkında bilgilendirir ve görüşlerini iki ay içinde bildirmesini talep eder.

Komisyonun 43(6) maddesi uyarınca mevcut bulgular temelinde tahminde bulunma yöntemiyle elde edilmiş veya sabit oranda bir mali düzeltme teklif etmesi halinde, IPA III yararlanıcısına, ilgili belgeleri incelemek suretiyle, Komisyonun 43(2) maddesi kapsamında tanımlanan herhangi bir durumun fiili boyutunu tespit etmesine imkân verecek bilgiyi sunma fırsatı verilir. IPA III yararlanıcısı, Komisyon ile mutabakat halinde, bu incelemenin kapsamını, ilgili belgelerin bir bölümü veya bir örneğiyle sınırlandırabilir. Usulüne uygun şekilde gerekçelendirilmiş durumlar saklı kalmak kaydıyla, IPA III yararlanıcısına tanınan süre, birinci alt paragrafta atıfta bulunulan iki aylık süreden sonra iki ayı aşmaz. Sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında ek ayrıntılar belirtilebilir.

- (2) Komisyon, IPA III yararlanıcısı tarafından sağlanan tüm kanıtları dikkate aldıktan sonra karar verir.

Madde 45 Birlik katkısının tekrar kullanımı

- (1) 43. madde uyarınca yapılan mali düzeltmeleri müteakip Birlik katkısının iptal edilen kaynakları Birlik bütçesine ödenir.
- (2) 40. madde uyarınca geri alınan veya 41. madde uyarınca iptal edilen katkı, geri alma veya mali düzenleme işlemine konu olan faaliyet veya faaliyetler için veya geri alma veya mali düzenlemenin bir sistemik usulsüzlüğü takiben ortaya çıkması halinde, sistemik usulsüzlüğün meydana geldiği programın tümü veya bir kısmında devam eden faaliyetler için tekrar kullanılamaz.

Madde 46 Geri ödeme

- (1) Birlik'in genel bütçesine yapılacak geri ödemeler, IPA III yararlanıcısı tarafından, Mali Tüzük'ün 100. maddesi uyarınca düzenlenmiş olan geri alma talimatında belirtilen son tarihten önce yapılır.
- (2) Geri ödemede yaşanan gecikmeler, Mali Tüzük'ün 99. maddesi uyarınca geç ödeme nedeniyle faiz işletilmesine yol açar.

BAŞLIK III BİR PROGRAMIN VEYA PROGRAMIN BİR KISMININ KAPATILMASI

Madde 47 IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan bir programın veya programın bir kısmının kapatılması

- (1) Komisyon, bir programın kapanışını yazılı olarak IPA III yararlanıcısına bildirir.
- (2) Komisyon, bir programı, 42. maddede öngörüldüğü gibi önceden, hesapların incelenmesi ve kabulü gerçekleştirilmeksizin kapatmaz.
- (3) Bir programın kapatılması, Komisyonun daha sonraki bir aşamada mali düzeltmeler yapma hakkına halel getirmez.
- (4) Programların kapatılması ile ilgili daha ayrıntılı kurallar sektörel anlaşmalarda veya finansman anlaşmalarında belirlenebilir.

Madde 48 Doğrudan yönetim ve IPA III yararlanıcısı dışındaki kuruluşlarla doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan bir programın veya programın bir kısmının kapatılması

- (1) Bir program, tüm sözleşmeler ve hibeler kapandığında kapatılır.
- (2) Komisyon, bir programın kapanışını yazılı olarak IPA III yararlanıcısına bildirir.

Madde 49 Belgelerin saklanması

- (1) IPA III yararlanıcısı, satın alma ve hibelerin verilmesine ilişkin usullerle ilgili tüm belgeleri, sözleşmeleri, zeyilnameleri, ilgili yazışmaları ve ödemeler ve geri almalarıyla ilişkin tüm belgeleri, bir programın kapanış tarihinden itibaren beş yıl süreyle saklar.
- (2) 1. bentte atıfta bulunulan süre, yasal işlemler olması halinde veya Komisyonun usulüne uygun olarak gerektendirilmiş bir talebi üzerine kesintiye uğrar.

BAŞLIK IV MALİ ÇIKARLARIN GÖZETİMİ, KONTROLÜ, DENETİMİ VE KORUNMASI

Madde 50 Komisyon, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu ve Avrupa Sayıştay tarafından gerçekleştirilen gözetim, kontrol ve denetim

- (1) Yararlanıcılar tarafından üçüncü şahıslarla akdedilen alt sözleşmeler dâhil, tüm finansman anlaşmaları ve müteakip sözleşmeler, Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) dâhil, Komisyonun gözetimine, kontrolüne ve denetimine ve Avrupa Sayıştay'ının denetimine tabi olur.

IPA III yararlanıcısı tarafından yürütülen doğrudan olmayan yönetim kapsamında, bu ayrıca, Komisyonun ve Birlik'in Türkiye Cumhuriyeti'ndeki Delegasyonunun aşağıdakiler gibi tedbirleri uygulama hakkını da içerir:

- (a) İhaleye çıkma ve sözleşme yapma süreçlerinin *ön* doğrulaması;
- (b) mali yönetim dâhil olmak üzere, ihaleye çıkma, sözleşme yapma ve sözleşme icrası süreçlerinin *ardıl* kontrolleri;
- (c) yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişine ilişkin gözetim.

Komisyonun, OLAF'ın ve Avrupa Sayıştay'ının usulüne uygun olarak yetkilendirilmiş dış denetçileri ve temsilcileri, IPA III tarafından finansmanı sağlanan faaliyetlerin uygulandığı veya yönetildiği, saha ve tesislere yapılacak ziyaretler dâhil, bir programın veya sözleşmenin uygulanmasını izlemek için gerekli görebilecekleri teknik veya mali doğrulama veya denetimi gerçekleştirme hakkına sahiptir. Komisyon ilgili otoritelere bu tür görevleri önceden bildirir.

- (2) IPA III yararlanıcısı, OLAF ile arasında etkili işbirliğini ve operasyonel nitelikte bilgiler dâhil bilgi alışverişini kolaylaştırmak üzere bir dolandırıcılıkla mücadele koordinasyon birimi¹¹ atar.

Atanan dolandırıcılıkla mücadele koordinasyon birimi, doğrudan olmayan yönetim kapsamında, Birlik'in mali çıkarlarını korumak için, uygun görüldüğü şekilde idari ve operasyonel yükümlülüklerin ve faaliyetlerin koordinasyonunu sağlamakla ve IPA III yararlanıcısının mevzuatında uygun değişikliklerin yapılmasını teklif etmekle görevli olur. Bu birim *diğerlerinin yanı sıra* aşağıdakileri gerçekleştirir:

- Birlik'in mali çıkarlarını korumaya yönelik stratejilerin oluşturulmasına/uygulanmasına öncülük eder;
 - IPA III yardımı dâhil Birlik fonlarının yönetimine ilişkin IPA III yararlanıcısının sistemlerindeki olası zayıflıkları tespit eder;
 - dolandırıcılığı önleme personelinin eğitimi dâhil söz konusu görevler için yeterli insan kaynağı kapasitesini sağlar;
 - IPA III yararlanıcısının idareleri, kovuşturma makamları ve OLAF arasında işbirliğini destekler;
 - Denetim Otoritesi, iç denetim birimleri, Yönetim Yapısı ve Yönetim Otoriteleri ve Ara Kurumlar tarafından gerçekleştirilen denetim ve kontrollerde tespit edilenler dâhil, usulsüzlükler ve şüpheli dolandırıcılık olaylarına ilişkin bilgileri IPA III yararlanıcısının idareleri ve OLAF ile paylaşır;
 - (AT, Euratom) 883/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü¹², (Euratom, AT) 2988/1995 sayılı Konsey Tüzüğü¹³ ve (AT, Euratom) 2185/1996 sayılı Konsey Tüzüğü kapsamındaki yükümlülüklerin tamamının yerine getirilmesini sağlar¹⁴.
- (3) IPA III yararlanıcısı, elektronik veriler dâhil olmak üzere talep edilen tüm bilgi ve belgeleri temin eder ve denetimleri, yerinde kontrolleri veya teftişleri yürütmekle görevlendirilmiş kişilerin çalışmalarını kolaylaştırmak için tüm uygun önlemleri alır.
- (4) IPA III yararlanıcısı, OLAF dâhil olmak üzere Komisyon ajanslarının veya temsilcilerinin ilgili finansman anlaşması kapsamında finansmanı sağlanan unsurlarla ilgili tüm belge, dijital veri ve hesapları inceleme haklarının olmasını sağlar ve IPA III yardımının kullanımı ile ilgili denetimlerin gerçekleştirilmesinde Avrupa Sayıştayına yardımcı olur. Çalışma amaçları için özel mülkiyeteki cihazların kullanılması halinde, bu cihazlar OLAF tarafından teftişe tabi olabilir. OLAF bu cihazları, sadece ulusal kontrol otoritelerinin özel mülkiyeteki cihazlar üzerinde soruşturma yapmasına izin verildiği koşullar altında ve bu ölçüde ve OLAF'ın bu cihazların içeriğinin

¹¹ Bu birim, 10. maddede atftta bulunulan yapıların bir parçasını teşkil etmez ve dolayısıyla bu birimin kurulması bütçe uygulama görevlerinin tahsisi için bir ön koşul niteliğinde değildir.

¹² Avrupa Dolandırıcılıkla Mücadele Bürosu (OLAF) tarafından yürütülen soruşturmalar hakkında, (AT) 1073/1999 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü'nü ve (Euratom) 1074/1999 sayılı Konsey Tüzüğü'nü yürürlükten kaldıran, 11 Eylül 2013 tarihli ve (AB, Euratom) 883/2013 sayılı Avrupa Parlamentosu ve Konsey Tüzüğü (ABRG L 248, 18 Eylül 2013, s.1).

¹³ Avrupa Topluluklarının mali çıkarlarının korunması hakkında 18 Aralık 1995 tarihli ve (AT, Euratom) 2988/1995 sayılı Konsey Tüzüğü (ATRG L 312, 23 Aralık 1995, s.1).

¹⁴ Dolandırıcılığa ve diğer usulsüzlüklere karşı Avrupa Topluluklarının mali çıkarlarını korumak amacıyla Komisyon tarafından yürütülen yerinde kontroller ve denetimlere ilişkin 11 Kasım 1996 tarihli ve (Euratom, AT) 2185/96 sayılı Konsey Tüzüğü (ATRG L 292, 15 Kasım 1996, s. 2).

- (2) Doğrudan olmayan yönetim kapsamında, IPA III yararlanıcısı şüphelenilen usulsüzlük, dolandırıcılık, yolsuzluk ve çıkar çatışması olaylarının soruşturulmasını ve bunlara etkili bir şekilde müdahale edilmesini ve IPA III Tüzüğü'nün 13(7) maddesinde belirtildiği gibi bir kontrol ve raporlama mekanizmasının işlemlerini sağlar. IPA III yararlanıcısı bir ilk idari veya adli bulgunun konusu olmuş dolandırıcılık ve diğer usulsüzlük şüphelerini gecikmeksizin Komisyona rapor eder ve Komisyonu idari ve yasal işlemlerin ilerleyişi hakkında bilgilendirir. Raporlama, Komisyon tarafından bu amaçla sağlanan usulsüzlük yönetim sistemini (IMS) kullanmak suretiyle, elektronik vasıtalarla yapılır. Bu Anlaşma'nın H Ekinde belirtilen raporlama hükümlerine ilave olarak, sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında ek ayrıntılar belirlenebilir.
- (3) IPA III yararlanıcısı ayrıca, doğrudan olmayan yönetim kapsamında, satın alma usulü veya hibe verilmesine ilişkin usulün herhangi bir aşamasında veya ilgili sözleşmelerin uygulanması sırasında karşılaşılabilecek herhangi bir aktif ya da pasif yolsuzluğu önlemek için her türlü uygun önlemi alır.
- (4) IPA III yararlanıcısı, IPA III tarafından finansmanı sağlanan faaliyetlere ilişkin görevlerin programlanması ve uygulanmasından sorumlu personel de dâhil olmak üzere, herhangi bir çıkar çatışması riskini önlemek için gerekli tüm önlemleri alır ve böyle bir çıkar çatışmasını veya buna meydan verme ihtimali bulunan bir durumu derhal Komisyona bildirir.
- (5) Birlik'in mali çıkarlarının korunması amacı doğrultusunda, aşağıdaki tanımlar uygulanır:
- (a) *Hata*, IPA III yararlanıcısı veya bir IPA III yardımcı tarafından kasıt olmadan işlenen yazım hataları ve teknik hatalardır;
- (b) *Usulsüzlük*, bir iktisadi işlemcinin veya IPA III yararlanıcısının, Birlik genel bütçesine gereksiz bir harcama kalemini eklemek suretiyle Birlik genel bütçesine hanelerine getirme etkisi olan veya olabilecek bir eylem ya da ihmalden kaynaklanan, geçerli kuralların ve sözleşmelerin herhangi bir hükmünün bir ihlalidir;
- (c) *İktisadi işlemci*, ürünleri tedarik etmeyi, işleri yapmayı veya hizmetler sunmayı teklif eden bir gerçek kişi veya bir kamu kuruluşu dâhil tüzel kişi veya bu kişilerden oluşan gruptur;
- (d) *Sistemik usulsüzlük*, tekrar eder nitelikte olan, benzer işlemlerde tekrar görülme olasılığı yüksek olan, geçerli kurallar uyarınca uygun usullerin tesis edilmemesi dâhil yönetim ve kontrol sistemlerinin etkili işleyişindeki ciddi bir eksiklikten kaynaklanan herhangi bir usulsüzlüktür;
- (e) *Dolandırıcılık*, aşağıdakilerle ilgili bir kasıtlı eylem veya ihmaldir:
- Birlik'in genel bütçesinden veya Avrupa Birliği tarafından veya Birlik adına yönetilen bütçelerden fonların kötüye kullanılması veya yanlış bir şekilde alıkonulması sonucunu doğuran sahte, yanlış veya eksik beyannamelerin veya belgelerin kullanılması ya da sunulması;
 - aynı etkiyi doğuracak belirli bir yükümlülüğün ihlal edilmesi suretiyle bilginin gizlenmesi;
 - söz konusu fonların başlangıçtaki verilme amaçları dışında başka amaçlara yönelik olarak yanlış kullanılması;

- (f) *Şüpheli dolandırıcılık*, kasti davranışın, özellikle yukarıda söz edildiği şekilde dolandırıcılığın varlığını tespit etmek için ulusal düzeyde idari veya adli işlemlerinin başlatılmasına yol açan bir usulsüzlüktür;
- (g) *Aktif yolsuzluk*, bir görevlinin, görevi uyarınca veya vazifelerini yerine getirirken Birlik'in mali çıkarlarına zarar verecek veya zarar verme potansiyeli taşıyacak şekilde, resmi görevlerinin ihlali niteliğinde, bir eylemde bulunması veya bulunmaktan kaçınması için, doğrudan veya bir aracı vasıtasıyla kendisi veya üçüncü bir kişi için söz konusu görevliye menfaat sağlama vaadinde bulunan veya sağlayan bir kişinin kasıtlı eylemidir;
- (h) *Pasif yolsuzluk*, görevi uyarınca veya vazifelerini yerine getirirken Birlik'in mali çıkarlarına zarar verecek veya zarar verme potansiyeli taşıyacak şekilde, resmi görevlerinin ihlali niteliğinde, bir eylemde bulunmak veya bulunmaktan kaçınmak üzere, doğrudan veya bir aracı vasıtasıyla kendisi veya üçüncü bir kişi için menfaat talep veya temin eden veya bu tür bir menfaat vaadini kabul eden bir kamu görevlisinin kasıtlı eylemidir;
- (i) *Çıkar çatışması*, bir mali aktörün veya diğer bir kişinin görevlerinin tarafsız ve objektif olarak yerine getirilmesinin, aile, duygusal yaşam, siyasi ya da ulusal yakınlık, ekonomik çıkar veya başka bir doğrudan veya dolaylı kişisel çıkar nedeniyle tehlikeye girmesidir;
- (j) *Ön idari veya adli bulgu*, idari veya adli bir yetkili makâmın, belirli vakaları esas alarak usulsüzlük yapıldığı sonucuna vardığı ilk yazılı değerlendirmesidir. Bu tanım, varılan bu sonucun idari veya adli usul esnasındaki gelişmelerin sonucu olarak daha sonra revize edilmesi veya geri çekilmesi gerekebileceği ihtimaline hâlel getirmez.

Bu maddede yer verilen tanımlar IPA III yararlanıcısının ceza kanununa yeni suç türleri ilave edilmesi veya söz konusu kanundaki suç türlerinin değiştirilmesi şeklinde yorumlanmaz.

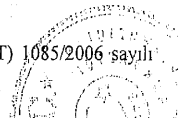
KISIM VI İZLEME, DEĞERLENDİRME VE RAPORLAMA

BAŞLIK I İZLEME

Madde 52 IPA izleme komitesi

- (1) Komisyon ve IPA III yararlanıcısı, ilk finansman anlaşmasının yürürlüğe girmesinden sonra en geç altı ay içinde bir IPA izleme komitesi kurar. Bu komite aynı zamanda, IPA izleme komitesinin (AT)1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü¹⁵ ("IPA Tüzüğü") kapsamındaki sorumluluklarını yerine getirir.
- (2) IPA izleme komitesi, finansman anlaşmalarında, IPA III programlama çerçevesinde ve Stratejik Cevap'ta belirtilen hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik tüm programların genel etkililiğini, etkinliğini, kalitesini, tutarlılığını, koordinasyonunu ve uyumunu inceler. Bu amaçla, ilgili olduğu durumlarda IPA III yararlanıcısının sektörel izleme komitelerinin ve diğer mevcut merkezi koordinasyon yapılarının sağladığı bilgileri esas alır.

¹⁵ Katılım Öncesi Yardım Aracını (IPA) tesis eden 17 Temmuz 2006 tarihli ve (AT) 1085/2006 sayılı Konsey Tüzüğü (ABRG L 210, 3 Temmuz 2006, s. 82).

- (3) IPA izleme komitesi, IPA III programlama çerçevesinde veya IPA III Tüzüğü'nde öngörüldüğü gibi IPA III yardımının daha tutarlı olmasını ve daha iyi koordinasyona sahip olmasını sağlamak üzere ve bu yardımın genel etkinliği, etkililiği, etkisi ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla Komisyona, NIPAC'a ve NAO'ya tekliflerde bulunabilir. Ayrıca, IPA III hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlamak ve IPA III yardımının etkinliğini ve etkililiğini artırmak için ilgili sektörel izleme komitelerine düzenleyici eylemlerle ilgili önerilerde bulunabilir. Bu amaçla, ilgili olduğu durumlarda Komisyon veya IPA III yararlanıcısı tarafından başlatılan izleme ve değerlendirmelerde varılan sonuçları ve önerileri dikkate alır.
- (4) IPA izleme komitesi, Komisyonun, NIPAC'ın ve IPA III yararlanıcısının diğer ilgili otoritelerinin ve birimlerinin ve ilgili olduğu durumlarda, ikili donörlerin, uluslararası kuruluşların, uluslararası mali kuruluşların ve sivil toplum ve özel sektör kuruluşları gibi diğer paydaşların temsilcilerinden oluşur. Paydaşların temsilcileri IPA izleme komitesinin usul kurallarında tanımlanan kurallara ve kriterlere göre ve Komisyonla mutabık kalınarak seçilir.
- (5) Komisyonun ve NIPAC'ın bir temsilcisi, IPA izleme komitesinin toplantılarına birlikte başkanlık eder.
- (6) IPA izleme komitesi kendi usul kurallarını NIPAC, NAO ve Komisyonla mutabık kalarak kabul eder.
- (7) IPA izleme komitesi en az yılda bir kez toplanır. Komisyonun veya IPA III yararlanıcısının inisiyatifinde, özellikle tematik olarak özel amaçlı toplantılar da yapılabilir.
- (8) 53. maddede atıfta bulunulan sektörel izleme komitelerinin kurulmadığı durumlarda, IPA izleme komitesi söz konusu maddenin 7. paragrafında tanımlanan görevleri yerine getirir.

Madde 53 Sektörel izleme komitesi

- (1) IPA III yararlanıcısı, IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan ve belirli bir sektör veya programda IPA Tüzüğü, IPA II Tüzüğü ve IPA III Tüzüğü ile finansmanı sağlanan yıllık ve çok yıllık programları izlemek için IPA sektörel izleme komiteleri tesis eder. Bu komiteler ilk finansman anlaşmasının yürürlüğe girmesinden sonra en geç altı ay içinde oluşturulur.
- (2) Ölçülülük ilkesi uyarınca, doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan yıllık programlar olması halinde, finansman anlaşmasında bir IPA sektörel izleme komitesi kurma yükümlülüğünden feragat edilebilir.
- (3) Bir IPA sektörel izleme komitesinin mevcut olması halinde, bu komite doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan çok yıllık programlara ilave olarak, aynı sektördeki doğrudan veya doğrudan olmayan yönetim kapsamındaki diğer yıllık programları da izleyebilir. Bu hüküm, IPARD III programlarına uygulanmaz.
- (4) Yönetim Otoritesi tarafından toplantılardan önce sağlanan raporlar ile desteklenen sektörel izleme komiteleri özellikle:
 - (a) programların uygulanmasının etkililiği, etkinliği, kalitesi, koordinasyonu ve uyumunu gözden geçirir;
 - (b) IPA III yararlanıcısındaki politika diyalogu, ilgili merkezi ve bölgesel sektör stratejileri ve çok ülkeli veya bölgesel faaliyetlerle tutarlılığı sağlarken, hedeflerin

gerçekleştirilmesine, planlanmış çıktıların ve sonuçların gerçekleştirilmesine ve IPA III yardımının etkisine ve sürdürülebilirliğine yönelik ilerlemeyi gözden geçirir;

- (c) programların mali açıdan uygulanması dâhil yıllık uygulama raporlarını gözden geçirir;
- (d) ilgili bulgu ve sonuçlar ile varsa yerinde kontrollerden, izlemeden, değerlendirmelerden ve denetlemelerden kaynaklanan düzeltici izleme eylemi önerilerini inceler;
- (e) yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişinin ilgili unsurlarını müzakere eder;
- (f) sorunlu unsurları ve eylemleri müzakere eder;
- (g) gerekirse, hedeflerin gerçekleştirilmesini sağlamak ve IPA III yardımının etkinliğini, etkililiğini, etkisini ve sürdürülebilirliğini artırmak için programların değişikliğine yönelik önerileri değerlendirir veya bu önerileri yapar ve diğer düzeltici eylemleri uygular;
- (h) 23 ve 24. maddeler uyarınca alınan bilgilendirme, tanıtım, şeffaflık, iletişim ve görünürlük tedbirlerini gözden geçirir.

Sektörel anlaşmalar veya finansman anlaşmalarında diğer özel hükümler belirlenebilir.

- (5) Sektörel izleme komitelerinin toplantılarının sonunda öneriler dâhil operasyonel sonuçlara varılır. Bu sonuçlar müteakip komite toplantılarında yeterli takip ve gözden geçirme incelemesine tabi olur ve 52(2) maddesi uyarınca, kaydedilen ilerlemeye ilişkin IPA izleme komitesine yapılacak raporlamanın temelini oluşturur.
- (6) Her sektörel izleme komitesi, Yönetim Otoriteleri ve Ara Kurumlar, NIPAC ve Komisyonla istişare edilerek belirlenecek olan kendi usul kurallarını kabul eder.
- (7) Sektörel izleme komitesi, ilgili IPA III yararlanıcısı otoritelerinin ve birimlerinin, ekonomik, sosyal ve çevresel ortaklar gibi diğer paydaşların ve uluslararası kuruluşların, uluslararası mali kuruluşların ve sivil toplumun temsilcilerinden oluşur. Komisyon, komitenin çalışmasına katılır. Paydaşların temsilcileri usul kurallarında tanımlanan kural ve kriterlere göre seçilir. IPA III yararlanıcısından bir üst düzey temsilcisi sektörel izleme komitesi toplantılarına başkanlık eder. Programa bağlı olarak, Komisyon komite toplantılarına eş başkanlık edebilir.
- (8) Sektörel izleme komiteleri her on iki ayda en az iki kez toplanır. *Özel amaçlı* toplantılar da gerçekleştirilebilir.

BAŞLIK II DEĞERLENDİRME

Madde 54 IPA III yardımının değerlendirilmesi

- (1) IPA III yardımı, IPA III Tüzüğü'nün 13. maddesi, Mali Tüzük'ün 34. maddesi ve NDICI Tüzüğü'nün II. Başlığının V. Bölümü uyarınca değerlendirmelere tabidir. Değerlendirme, IPA III yardımının ilgisini, tutarlılığını, kalitesini, etkinliğini, etkililiğini, etkisini, Birlik katma değerini ve sürdürülebilirliğini ve ilgili politika diyaloguyla sinerjisini artırmayı amaçlar.
- (2) Bir değerlendirmenin amaçları aşağıdakileri içerir:

(a) yardımın uygulanma koşullarını, hem ileriye dönük hem de fiili olarak performansını ve uzun vadeli etkileri ve hedefleri gerçekleştirmek amacıyla oluşturulan politika hedefleriyle tutarlılığını ölçmek;

(b) amaçlanan uzun vadeli ve küresel hedefleri gerçekleştirmek amacıyla mutabık kalınan sonuçların (çıktılar, sonuçlar, etkiler) gerçekleştirilmesini ölçmek;

(c) programlama sürecini ve izleme sistemini ve uygun olduğu durumlarda, uygulama düzenlemelerini değerlendirmek;

paranın değeri ve fonların kullanımı bakımından AB kurumlarına ve kamuoyuna yardımla ilgili hesap verebilirliği desteklemek;

(e) gelecekteki politika, strateji ve müdahalelerin kalitesini ve tasarımını geliştirmeyi amaçlayan dersler çıkarmak. Dolayısıyla, değerlendirmeler zamanında yapılır ve değerlendirme bulguları hem sonraki programlama ve uygulama döngüsünde hem de kaynak tahsisine yönelik kararlarda dikkate alınır.

- (3) Değerlendirmeler proje ve program seviyesinde ve stratejik seviyede yapılabilir. Stratejik değerlendirmeler, araçları (bütçe desteği dâhil), konuları, IPA yararlanıcılarını veya bölgeleri kapsar.
- (4) Ön değerlendirmeler yapılabilir. Bu değerlendirmeler, programlar kapsamındaki bütçe kaynaklarının tahsisini en uygun hale getirme ve programlama kalitesini artırma amaçlıdır. Bu değerlendirmelerde uyumsuzluklar, boşluklar ve gelişme potansiyeli, ulaşılabilecek hedefler, beklenen sonuçlar, nicel hedefler ile gerekirse önerilen stratejinin tutarlılığı ve uygulama, izleme, değerlendirme ve mali yönetim usullerinin kalitesi tespit edilir ve değerlendirilir.
- (6) Geriye dönük ve *ardıl* değerlendirmelerde, programlama belgelerinde belirlenen hedeflerin gerçekleştirilmesi bakımından IPA III yardımının ilgisi, etkinliği, etkililiği, tutarlılığı, etkisi, sürdürülebilirliği ve AB katma değeri değerlendirilir.
- (7) IPA III yardımının daha uzun vadeli etkileri ve sürdürülebilirliği geçerli kural ve usuller ve ilgili Birlik mevzuatı uyarınca değerlendirilir.
- (8) Öneriler ve değerlendirmelerin sonuçları IPA izleme komitesi ve sektörel izleme komiteleri tarafından dikkate alınır.
- (9) Komisyon, kalite standartları ve ölçülebilir göstergeler dâhil olmak üzere¹⁶, değerlendirme yöntemleri geliştirir. IPA III yararlanıcıları değerlendirmeleri yaparken bu yöntemleri uygular.

Madde 55 Komisyon tarafından yapılan değerlendirmeler

- (1) Komisyon, IPA III yardımına ilişkin değerlendirmeleri üstlendiğinde, IPA III yararlanıcısı, ilgili paydaşlarla görüşmeleri kolaylaştırma dâhil, değerlendirmeleri gerçekleştirmek için gerekli tüm ilgili veri ve bilgilere erişimi kolaylaştırır.

¹⁶ Daha İyi Düzenleme İlkeleri ve OECD/DAC değerlendirme kriterleri ve güvenilir değerlendirme yöntemleri ve teknikleri doğrultusunda.

Madde 56 Doğrudan olmayan yönetim kapsamında IPA III yararlanıcısı tarafından yapılan değerlendirmeler

- (1) Doğrudan olmayan yönetim kapsamında IPA III finansmanını uygulayan IPA III yararlanıcısı 54. madde uyarınca yönettiği programların değerlendirmesini yapmaktan sorumludur.
- (2) IPA III yararlanıcısı, Komisyon ile istişare ederek uygulamanın farklı safhalarında gerçekleştirilecek değerlendirme faaliyetlerinin sunulduğu bir değerlendirme planı hazırlar.

BAŞLIK III RAPORLAMA

Madde 57 Raporlamaya ilişkin ek tanımlar

- (1) "12 aylık dönem", bir sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında aksi öngörülmedikçe, bir önceki mali yılın 1 Temmuz'undan cari mali yılın 30 Haziran'ına kadar olan dönemdir.
- (2) "Onaylanan masraf", yapılan (bir alıcı tarafından), kabul edilen (mali yönetime ilişkin Ara Kurum tarafından) ve ödenen (mali yönetime ilişkin Ara Kurum tarafından) masraftır.

Madde 58 Dil ve format

- (1) IPA III yardımının hazırlanması veya uygulanması ile ilgili tüm rapor, beyanname, bildiri ve hesaplar Komisyona İngilizce olarak sunulur.
- (2) NAO, Muhasebe Birimi tarafından desteklenerek, IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan her IPA III programı/eylemi/operasyonu için doğru, tam ve güvenilir muhasebe kayıtlarını elektronik ortamda kaydetmek ve saklamak için tahakkuk bazlı bir muhasebe sistemi kurar. NAO bu sistemi ödeme taleplerinin, hesapların, mali rapor ve beyannamelemlerin tanzim edilmesinde esas olarak kullanacaktır.
- (3) IPA III yararlanıcısı, IPA III yardımının planlanması, uygulanması, yönetimi, izlenmesi, değerlendirilmesi, doğrulamaları ve denetimleri için gerekli olan, her IPA III programı/eylemi/operasyonu hakkındaki verileri elektronik ortamda kaydetmek ve saklamak için bir yönetim bilgi sistemi kurar.
- (4) IPA III yararlanıcısı elektronik ortamda veri alışverişinin ve raporlamanın otomasyonunu azami seviyeye çıkarmak için (2) ve (3) paragraflarında atıfta bulunulan sistemlerin teknik özelliklerini belirler.
- (5) Komisyon kendi bilgi sistemlerini kurabilir ve IPA III yararlanıcısının bu sistemlerin geliştirilmesinde ve kullanımında aktif rol almasını talep edebilir.

Madde 59 NIPAC tarafından gerçekleştirilecek genel raporlama gereklilikleri

- (1) Her yılın 15 Şubat'ına kadar, NIPAC Komisyona, bir önceki mali yıl içinde IPA Tüzüğü, IPA II Tüzüğü ve IPA III Tüzüğü aracılığıyla sağlanan mali yardımın uygulanması hakkında yıllık bir rapor sunar.
- (2) Bu rapor Komisyon tarafından kullanıma sunulan modeli esas alır ve özellikle aşağıdaki hususları içerir:

- (a) yardımın programlanması, uygulamada kaydedilen ilerleme, karşılaşılan sorunlar ve uygulanan düzeltici tedbirler, izlemeye yönelik takip ve değerlendirme;
- (b) iletişim ve görünürlük ve donör koordinasyon çalışmaları;
- (c) stratejik belge ve programlarda ana hatları belirtilen ve ilgili göstergelerle ölçülen hedeflerin gerçekleştirilmesine yönelik olarak kaydedilen ilerleme;
- (d) gelecek döneme ilişkin öneriler.

Raporun IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan programları kapsadığı durumlarda, rapor Yönetim Otoriteleri ve Ara Kurumlar tarafından sağlanan bilgilere dayalı olur ve karşılaşılan sorunlar ve uygulanan düzeltici tedbirler dâhil olmak üzere, tevdi edilen görevlerin uygulanmasında kaydedilen ilerlemeyi kapsar.

- (3) NIPAC tarafından yerine getirilecek ek raporlama gereklilikleri, 16(5) maddesinde atıfta bulunulan operasyonel programlara ve 16(7) maddesinde atıfta bulunulan programlara ilişkin raporlama gereklilikleri dâhil olmak üzere, sektörel anlaşmalarda ve finansman anlaşmalarında belirtilebilir.

Madde 60 IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında NIPAC tarafından yerine getirilecek raporlama gereklilikleri

Her programın uygulanmasının sona ermesinden en geç on altı ay sonra, NIPAC, Komisyona, o programın uygulanması hakkında, tüm uygulama dönemini kapsayan, özellikle de beklenen sonuçları ve gerçekleştirilen fiili sonuçları ve faaliyetlerin gerçekleştirilmesi ile ilgili mali bilgileri içeren bir nihai rapor sunar.

Madde 61 IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında NAO tarafından yerine getirilecek raporlama gereklilikleri

- (1) Her yılın 15 Ocak'ına kadar, NAO, Komisyona ve Denetim Otoritesine, bir önceki mali yılın 31 Aralık'ı itibarıyla muhasebe sisteminde bulunan verilerin bir özeti elektronik ortamda sunar. Bu raporun beraberinde, Komisyon tarafından sağlanan *özel amaçlı* model kullanılarak hazırlanan yıllık bir muhasebe hesap kesim raporu bulunur.
- (2) Her yılın 15 Şubat'ına kadar, NAO, birer kopyası NIPAC ve Denetim Otoritesine verilme üzere, Komisyona bir önceki mali yıla ilişkin aşağıdaki bilgileri sunar:
 - (a) tahakkuk esasına dayalı, finansman anlaşmasına ekli mali rapor veya beyannamelerin formatına uygun olarak tanzim edilen ve net bir şekilde onaylanan masrafları ve yapılan ödemeleri birbirinden ayıran yıllık mali rapor veya beyannameler;
 - (b) yönetim ve kontrol sistemi hakkında, aşağıdaki hususları içeren bir rapor:
 - (i) doğrulama raporlarının ve Yönetim Yapısı tarafından gerçekleştirilen kontrollerin bir özeti;
 - (ii) mali hataların niteliğinin, sebebinin, boyutunun ve etkisinin bir analizi;
 - (iii) IPA III yararlanıcısının yönetim ve kontrol sistemindeki, kurallarındaki veya usullerindeki önemli değişikliklerin bir özeti ile bunların Bülük fonlarının yönetimi üzerindeki etkisinin analizi;

- (iv) 12(3) maddesindeki ve B Ekindeki gereklilikleri ele alan, tespit edilen zayıflıkların ve uygulanan veya planlanan düzeltici tedbirler belirtildiği, yönetim ve kontrol sisteminin işleyişine ilişkin öz değerlendirme;
- (c) Denetim Otoritesi, iç denetim birimleri ve Komisyon tarafından düzenlenen denetim raporlarına ilişkin verilen eylem planlarının ve takibin durumu;
- (d) her bir program için C Ekiye uygun olarak tanzim edilmiş yıllık bir yönetim bildirisi; C Eki uyarınca gereken onaylar mevcut değilse, NAO, bu durumun sebeplerini ve olası sonuçlarını, durumu düzeltmek ve Avrupa Birliği'nin mali çıkarlarını korumak için uygulanan veya planlanan eylemlerle birlikte Komisyona bildirmek suretiyle, çekinceler koyarak yıllık yönetim beyannamesini tanzim eder.
- (3) Her yılın 31 Temmuz'una kadar, bir sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında aksi öngörülmedikçe, NAO, Komisyona ve Denetim Otoritesine, aynı yılın 30 Haziran'ında sona eren 12 aylık döneme ilişkin mali rapor veya beyannameleri tahakkuk esasına dayalı olarak gönderir. Bu rapor veya beyannameler, finansman anlaşmasına ekli olan ve net bir şekilde onaylanan masrafları ve yapılan ödemeleri birbirinden ayıran mali rapor veya beyannamelerin formatına uygun olarak tanzim edilir.
- (4) Her programın uygulanmasının sona ermesinden en geç on altı ay sonra, NIPAC, Komisyona, programın bir nihai harcama beyannamesini, Komisyon tarafından sağlanan bir modeli kullanarak gönderecektir. Bu nihai harcama beyannamesinin beraberinde, varsa, nihai ödeme talebi bulunur.
- (5) Bu maddede atıfta bulunulan tüm mali rapor, beyanname ve hesaplar NAO tarafından onaylanır. Onay, mali rapor, beyanname ve hesapların tamlığının, doğruluğunun ve gerçekliğinin onayı anlamına gelir.
- (6) NAO tarafından yerine getirilecek ek raporlama gereklilikleri, sektörel anlaşmalarda veya finansman anlaşmalarında belirtilebilir.

Madde 62 IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında Yönetim Otoriteleri tarafından yerine getirilecek raporlama gereklilikleri

- (1) Yönetim Otoriteleri ve Ara Kurumlar, çalışmalarını ve raporlarının hazırlanmasını desteklemek için, NIPAC, NAO ve Denetim Otoritesine tüm gerekli bilgileri sunar.
- (2) Her yılın başında, Yönetim Otoriteleri ve Ara Kurumlar, NAO'ya, kendi sorumlulukları altındaki programlara ilişkin bir önceki yıla ait yıllık mali rapor veya beyannameleri tahakkuk esasına dayalı olarak sunar.
- (3) Her yılın başında, Yönetim Otoriteleri, NAO'ya, kendi sorumlulukları altındaki programlara ilişkin bir önceki mali yıla ait yıllık yönetim bildirilerini sunar. Bu yıllık yönetim bildirilerinde C Ekinde belirlenen tüm önemli hususlara değinilecektir.
- (4) (2) ve (3) paragraflarında atıfta bulunulan rapor, beyanname ve bildirilerin tam kapsamı, bunların şablonları, hazırlanma yöntemleri, destekleyici belgeleri ve zaman çizelgesi NAO tarafından tanımlanır ve NAO ve her bir Yönetim Otoritesi arasında akdedilen çalışma düzenlemelerinde belirlenir.
- (5) NIPAC ve Komisyon, Yönetim Otoritelerinin ve Ara Kurumların kendi sorumlulukları altındaki programların uygulanması hakkında *özel amaçlı*, arzi veya periyodik

raporlar tanzim etmelerini talep edebilir. Raporlar, incelenmek üzere sorumlu sektörel izleme komitesine sunulabilir.

- (6) Yönetim Otoriteleri ve Ara Kurumlar tarafından yerine getirilecek ek raporlama gereklilikleri sektörel anlaşmalarda veya finansman anlaşmalarında belirtilebilir.

Madde 63 IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında Denetim Otoritesi tarafından yerine getirilecek raporlama gereklilikleri

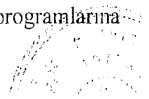
- (1) Bir sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında aksi öngörülmedikçe her yılın 15 Şubat'ına kadar, Denetim Otoritesi, Komisyona ve IPA III yararlanıcısının hükümetine, birer kopyası NIPAC ve NAO'ya verilmek üzere, E Ekinde belirtilen modele uygun olarak yıllık denetim görüşü sunar.
- (2) Bir sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında aksi öngörülmedikçe, her yılın 15 Şubat'ına kadar, Denetim Otoritesi Komisyona, D Ekinde atıfta bulunulan modele uygun olarak, (1) paragrafında atıfta bulunulan yıllık denetim görüşünü destekleyen yıllık bir denetim faaliyet raporu sunar.
- (3) Bir sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında aksi öngörülmedikçe, (1) ve (2) paragraflarında 15 Şubat olarak belirtilen son süre, bir Denetim Otoritesinin gerekçeli talebi üzerine Komisyon tarafından istisnai olarak 1 Mart tarihine ertelenebilir.
- (4) NAO tarafından nihai harcama beyannamesinin sunulmasından itibaren üç ay içerisinde, Denetim Otoritesi, Komisyona, F Ekinde belirtilen model uyarınca nihai harcama beyannamesi hakkında bir denetim görüşü gönderir.
- (5) Nihai harcama beyannamesi hakkındaki denetim görüşü, Komisyon tarafından sağlanan model uyarınca nihai denetim faaliyet raporuyla desteklenir.
- (6) Denetim Otoritesi, Komisyona, ilgili denetlenenlerle karşıt görüş prosedürü sonuçlandırılır sonuçlandırılmaz sistem denetim raporlarını sunar.
- (7) Denetim Otoritesinin rapor ve görüşlerine ilişkin ek özel gereklilikler sektörel anlaşmalar veya finansman anlaşmalarında belirtilebilir.

KISIM VII SINIR ÖTESİ İŞBİRLİĞİ PROGRAMLARINA İLİŞKİN HÜKÜMLER

BAŞLIKI GENEL HÜKÜMLER

Madde 64 Sınır ötesi işbirliği şekilleri

- (1) Bu Kısım kapsamındaki yardım, ortak yerel ve bölgesel girişimler aracılığıyla iyi komşuluk ilişkilerini desteklemeyi, Birlik'in bütünleşmesini teşvik etmeyi ve sosyo-ekonomik kalkınmayı desteklemeyi amaçlar.
- (2) Sınır ötesi işbirliği, aşağıdakilere destek verir:
- (a) bir veya daha fazla Üye Devlet ve bir veya daha fazla IPA III yararlanıcısı arasındaki sınır ötesi işbirliği;
- (b) iki veya daha fazla IPA III yararlanıcısı arasındaki sınır ötesi işbirliği;
- (c) IPA III yararlanıcılarının ERDF ulusötesi ve bölgeler arası işbirliği programlarına katılımı.

- (3) Bu Kısım, 2(b) bendinde atıfta bulunulan sınır ötesi işbirliğine uygulanır. 2. paragrafın (a) ve (c) bentlerinde atıfta bulunulan programlar için geçerli programlama kuralları, Interreg Tüzüğü'nün 5. maddesi uyarınca akdedilecek finansman anlaşmalarında belirlenir.

Madde 65 Sınır ötesi işbirliğine ilişkin ek tanımlar

- (1) Bu Kısımın amaçları doğrultusunda aşağıdaki tanımlar uygulanır:
- (a) "operasyon", ilgili programın sözleşme makamı tarafından veya bu otoritenin sorumluluğunda seçilmiş olan, ilgili olduğu tematik önceliğin veya tematik önceliklerin hedeflerine katkıda bulunan bir proje, sözleşme, eylem veya projeler grubudur;
 - (b) "başvuru sahibi", hibe verilmesine ilişkin bir usulde bir başvuru sunmuş olan bir gerçek kişi veya tüzel kişiliğe sahip olan veya olmayan bir kuruluştur;
 - (c) "yararlanıcı", bir sınır ötesi işbirliği programı dâhilindeki operasyonları başlatmaktan ve uygulamaktan sorumlu bir kamu kuruluşu veya özel kuruluştur;
 - (d) "IPA III ana yararlanıcısı", ana yararlanıcı olarak atanan ve dolayısıyla sınır ötesi program için sözleşme makamına ev sahipliği yapan IPA III yararlanıcısıdır;
 - (e) "Sınır Ötesi İşbirliği (SÖİ) Yapıları", katılımcı IPA III yararlanıcılarının her birinde belirli bir SÖİ programının hazırlığına ve yönetimine dâhil olan kuruluşlardır. SÖİ yapılarının her birinin sorumlulukları yönetim şekline bağlı olarak tanımlanır.

Madde 66 Ortak finansman

- (1) Her tematik öncelik seviyesinde Birlik ortak finansman oranı, bir sınır ötesi işbirliği programının uygun harcamasının %85'inden daha yüksek olmaz. Teknik yardım için, Birlik ortak finansman oranı %100'dür.

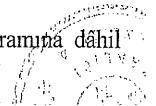
BAŞLIK II PROGRAMLAMAYA İLİŞKİN KURALLAR

Madde 67 Tematik öncelikler ve IPA III sınır ötesi işbirliğinin odaklanması

- (1) IPA III Tüzüğü'nün III. Ekinde bulunan tematik öncelikler, daha odaklanmış bir yardım sağlamak için IPA III programlama çerçevesinde tematik gruplara ayrılır. Her sınır ötesi işbirliği programı için katılımcı IPA III yararlanıcısı tarafından, "yerel güçlüklerle başa çıkmak için bölgesel ve yerel otoritelerin kapasitelerinin iyileştirilmesi" tematik grubuna ek olarak azami iki tematik grup seçilir.
- (2) Sınır ötesi işbirliği programları aynı zamanda, 73. maddede belirtilen teknik yardım için özel bir bütçe tahsisi içerir.

Madde 68 Coğrafi kapsam

Katılımcı IPA III yararlanıcıları ve Komisyon, ilgili sınır ötesi işbirliği programına dâhil edilecek uygun bölgelerin listesi üzerinde mutabık kalır.

Madde 69 Sınır ötesi işbirliği programlarının hazırlanması, değerlendirilmesi, onaylanması ve değiştirilmesi

- (1) Sınır ötesi işbirliği programları, Komisyon tarafından sağlanan model programa uygun olarak, katılımcı IPA III yararlanıcıları tarafından ortaklaşa tanzim edilir.
- (2) Seçilen her tematik öncelik için, katılımcı IPA III yararlanıcıları belirli amaçlar, beklenen sonuçlar, hedefler ve göstergeler ile ana hedef grupları ve başvuru sahibi türlerinin tespit edilmesi dâhil, desteklenecek faaliyetlerin türleri üzerinde mutabık kalır.
- (3) Sınır ötesi işbirliği programı, IPA III ana yararlanıcısı tarafından elektronik vasıtalarla Komisyonun onayına sunulur.
- (4) Komisyon sınır ötesi işbirliği programlarının IPA III programlama çerçevesi ile tutarlılığını ve IPA III Tüzüğü'nün III. Ekinde tanımlanan seçili tematik önceliklere etkili katkısını değerlendirir.
- (5) Komisyon, sınır ötesi işbirliği programının sunulduğu tarihten itibaren üç ay içerisinde gözlemler yapar. Katılımcı IPA III yararlanıcıları, Komisyona gereken tüm ek bilgileri sağlar ve uygun olduğu durumlarda, önerilen sınır ötesi işbirliği programını revize eder.
- (6) Komisyon sınır ötesi işbirliği programını onaylamadan önce, gözlemlerinin yeterli derecede dikkate alınmış olduğundan emin olmalıdır.
- (7) Katılımcı IPA III yararlanıcılarının veya katılımcı IPA III yararlanıcılarının mutabakatıyla Komisyonun inisiyatifiyle sınır ötesi işbirliği programlarında değişiklik yapılabilir.
- (8) Katılımcı IPA III yararlanıcıları tarafından sunulan, sınır ötesi işbirliği programlarında değişiklik yapılmasına yönelik talepler uygun şekilde gerçekleştirilir ve bu taleplerde özellikle bu değişikliklerin sınır ötesi işbirliği programının amaçlarını gerçekleştirmesi üzerindeki beklenen etki belirtilir. Bu taleplerle birlikte revize edilmiş program da sunulur. (3) ile (6) paragrafları, sınır ötesi işbirliği programlarındaki değişikliklere uygundur.
- (9) Sadece yazım ve redaksiyona ilişkin olan ve sınır ötesi işbirliği programının uygulanmasını etkilemeyen düzeltmeler için Komisyonun onayı aranmaz. Katılımcı IPA III yararlanıcıları bu düzeltmeler gerçekleştirildikten sonra bu düzeltmeleri Komisyona zamanında bildirir.

Değişiklikler aşağıdaki durumlardan biri veya daha fazlasında talep edilebilir:

- (a) IPA III programlama çerçevesi üzerinde gerçekleştirilen ve sözleşme makamının yerinde veya mali plandaki değişiklikler dâhil, sınır ötesi işbirliği programlarını önemli ölçüde etkileyen stratejilerde değişikliklere yol açan bir gözden geçirmeyi müteakip;
- (b) program alanındaki önemli sosyo-ekonomik değişiklikleri müteakip;
- (c) Birlik'in veya IPA III yararlanıcısının önceliklerindeki veya bölgesel önceliklerdeki önemli değişiklikleri dikkate almak amacıyla;
- (d) 55. maddede atıfta bulunulan değerlendirmelerin sonuçlarını müteakip.

Madde 70 Doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan sınır ötesi işbirliği programlarının yönetimine ilişkin IPA III yararlanıcıları arasında yapılan ikili düzenlemeler

- (1) Doğrudan olmayan yönetim kapsamında, katılımcı IPA III yararlanıcıları, sınır ötesi işbirliği programının süresinin tamamı için, ilgili sınır ötesi işbirliği programının uygulanmasına ilişkin kendi sorumluluklarının belirlendiği ikili bir düzenleme yapar. Bu ikili düzenleme aşağıdakileri içerir:
 - (a) ana uygulama yapılarının ve bu yapıların görev ve sorumluluklarının açıklaması;
 - (b) sınır ötesi işbirliği programına ilişkin yönetim, mali, kontrol ve denetim düzenlemelerinin açıklaması;
 - (c) operasyonların seçimine ve operasyonlar ve genel olarak sınır ötesi işbirliği programı seviyesinde izlemeye ilişkin süreç dâhil ana uygulama usulleri;
 - (d) yararlanıcılar tarafından yapılan harcamaların hukuka ve usule uygunluğunu sağlamaya ve A Ekinin 8(1)(b) ve (c) klozunda atıfta bulunulan doğrulamaların yapılmasını sağlamaya yönelik hükümler;
 - (e) uygulama güçlükleri olması durumunda düzeltici tedbirler;
 - (f) sınır ötesi işbirliği programına tahsis edilmiş fonların güvenilir mali yönetiminin garanti edilmesine ve usulüne uygun olarak ödenmemiş tutarların geri alınmasına yönelik hükümler;
 - (g) 28. maddede atıfta bulunulan vergilerden muafiyete ilişkin hükümler;
 - (h) IPA III yararlanıcıları arasındaki ödemeler, kayıt tutma, raporlama yükümlülükleri ve usulsüzlükler dâhil, programın mali yönetimi hakkında ayrıntılar.

BAŞLIK III OPERASYONLAR

Madde 71 Operasyonların seçimi

- (1) Bir sınır ötesi işbirliği programı kapsamında seçilen operasyonlar, net sınır ötesi etkiler ve faydalar sağlar.
- (2) Sınır ötesi işbirliği programları kapsamındaki operasyonlar sözleşme makamı tarafından, Program Alanının tamamını kapsayan teklif çağrılarında bulunarak seçilir.
- (3) Katılımcı IPA III yararlanıcıları ayrıca teklif çağrısı dışında operasyonlar tespit edebilir. Bu durumda, 69. maddede atıfta bulunulan sınır ötesi işbirliği programında operasyonlardan özel olarak söz edilir.
- (4) Sınır ötesi işbirliği için seçilen operasyonlara en az iki katılımcı IPA III yararlanıcısından yararlanıcılar dâhil edilir. Yararlanıcılar, operasyonların geliştirilmesinde ve uygulanmasında işbirliği yapar. Ayrıca, operasyonlar için personel alımı veya operasyonların finansmanında veya bunların her ikisinde işbirliği yapar.
- (5) Bir operasyon, sınır ötesi etkilerin ve faydaların tespit edilmesi koşuluyla, tek bir katılımcı IPA III yararlanıcısında uygulanabilir.

Madde 72 Yararlanıcılar

- (1) Yararlanıcılar, programa katılan bir IPA III yararlanıcısında yerleşiktir.
- (2) Yararlanıcılar aralarından birini ana yararlanıcı olarak atar. Ana yararlanıcı, operasyonun tamamının uygulanmasını sağlar, operasyonun sözleşmede belirtilen koşullara uygun olarak uygulanmasını izler ve diğer yararlanıcılarla birlikte, usulüne uygun olarak ödenmemiş tutarların geri alınmasına yönelik düzenlemeler dâhil, operasyona tahsis edilen fonların sağlam mali yönetimini garanti etmeye yönelik düzenlemeleri belirler.

Madde 73 Teknik yardım

- (1) Her sınır ötesi işbirliği programı, teknik yardım desteği için, sınır ötesi işbirliği programına yapılan AB katkısının %10'u ile sınırlı olacak özel bir bütçe tahsisi içerir.
- (2) Teknik yardım desteği *diğerlerinin yanı sıra* aşağıdakileri içerebilir:
 - (a) programın uygulanması ile ilgili hazırlık, yönetim, izleme, değerlendirme, bilgilendirme, iletişim, ağ oluşturma, ihtilaf çözümü, kontrol ve denetim faaliyetleri;
 - (b) programın uygulanmasına ilişkin idari kapasitenin güçlendirilmesine yönelik faaliyetler;
 - (c) elektronik veri alışverişi sistemleri dâhil olmak üzere, yararlanıcılar üzerindeki idari yükün azaltılmasına yönelik faaliyetler ve IPA III yardımını yönetmek için, katılımcı IPA III yararlanıcılarındaki otoritelerin kapasitesini güçlendirmeye ve bu otoriteler arasında en iyi uygulamaların paylaşımını sağlamaya yönelik faaliyetler.
 - (d) Ortak Teknik Sekreteryanın finansmanı.
- (3) Teknik yardım desteği aynı zamanda önceki ve sonraki programlama dönemleri ile de ilgili olabilir.
- (4) 29(2) maddesi uyarınca, bir sınır ötesi işbirliği programının hazırlığını ve yönetim ve kontrol sistemlerinin kurulmasını desteklemeye yönelik teknik yardıma ilişkin harcama, NDICI Tüzüğü'nün 27(6) maddesinde öngörülen durumlarda ilgili finansman anlaşmasının, sözleşmelerin ve zeyilnamelerin imzalanmasından önce uygun görülebilir.

BAŞLIK IV UYGULAMA

Madde 74 Uygulama yöntemleri

Sınır ötesi işbirliği programları, IPA III ana yararlanıcısı ile doğrudan veya doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanır.

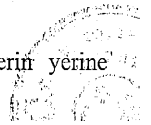
BAŞLIK V PROGRAM YAPILARI VE OTORİTELERİ İLE BUNLARIN SORUMLULUKLARI

Madde 75 SÖİ yönetimine ilişkin yapılar ve otoriteler

- (1) 10. maddede atıfta bulunulan aşağıdaki yapılar IPA III yararlanıcılarındaki sınır ötesi işbirliği programlarının yönetimine katılır:
 - (a) sınır ötesi işbirliği programına katılan ülkelerin NIPAC'ları ve uygun olduğu durumlarda, önerilen sınır ötesi işbirliği programlarında belirtilen hedeflerin IPA III programlama çerçevesindeki hedeflerle uyumlu olmasını sağlamaktan ortaklaşa sorumlu olan bölgesel işbirliği koordinatörleri;
 - (b) sınır ötesi işbirliği programı doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulandığında IPA III ana yararlanıcısının NAO'su ve Yönetim Yapısı;
 - (c) ilgili sınır ötesi işbirliği programının programlanmasında ve uygulanmasında yakın işbirliği yapacak olan, tüm katılımcı IPA yararlanıcılarındaki sınır ötesi işbirliği yapıları. doğrudan olmayan yönetim halinde, IPA III ana yararlanıcısındaki sınır ötesi işbirliği yapısı Yönetim Otoritesinin görevlerini yerine getirir. Yönetim Otoritesi, Ara Kurumları belirler.
 - (d) Sınır ötesi işbirliği programı IPA III yararlanıcısı ile doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulandığında 10(1) maddesinin (e) bendinde atıfta bulunulan Denetim Otoritesi.
- (2) Katılımcı IPA yararlanıcıları her sınır ötesi işbirliği programı için, 53. maddede atıfta bulunulan sektörel izleme komitesinin rolünü de yerine getirecek olan bir Ortak İzleme Komitesi (JMC) kurar.
- (3) Komisyona, program Yönetim Yapılarına ve otoritelerine ve JMC'ye yardımcı olmak üzere bir Ortak Teknik Sekreteryaya (JTS) kurulur. Aynı JTS, birden fazla sınır ötesi işbirliği programının hazırlanmasına ve uygulanmasına yardımcı olabilir.

Madde 76 Sınır ötesi işbirliği yapıları ve Yönetim Otoritesi

- (1) Sınır ötesi işbirliği programlarını hazırlamak, uygulamak ve yönetmek için her katılımcı IPA III yararlanıcısının idaresinin içinde sınır ötesi işbirliği yapıları kurulur. Aynı sınır ötesi işbirliği yapısı birden fazla sınır ötesi işbirliği programı için kullanılabilir.
- (2) Doğrudan olmayan yönetim halinde, IPA III ana yararlanıcısının sınır ötesi işbirliği yapısı, Yönetim Otoritesinin görevlerini yerine getirir.
- (3) Katılımcı IPA III yararlanıcılarının sınır ötesi işbirliği yapıları karşılıklı menfaate dayalı görevlerde yakın işbirliği yapar. Aşağıdaki görevleri ortaklaşa yerine getirirler ve aşağıdaki sorumlulukları üstlenirler:
 - (a) 69. madde uyarınca sınır ötesi işbirliği programlarını veya bunların revizyonlarını hazırlamak;
 - (b) doğrudan olmayan yönetim durumunda 70. madde uyarınca ikili bir düzenleme hazırlamak ve uygulanmasını sağlamak;
 - (c) bu maddenin 4 ve 5. paragraflarında atıfta bulunulan görevlerin yerine getirilmesini sağlamak üzere işbirliği yapmak;

- (d) JMC toplantılarına ve diğer ikili toplantılara katılımı sağlamak;
 - (e) JMC'ye kendi temsilcisini(lerini) atamak;
 - (f) Ortak Teknik Sekreteryayı (JTS) kurmak ve personel sayısının yeterli olmasını sağlamak;
 - (g) JMC'nin stratejik kararlarını hazırlamak ve uygulamak;
 - (h) JMC'nin çalışmalarını desteklemek ve görevlerini yerine getirmesi için gereken bilgileri, özellikle de sınır ötesi işbirliği programında tesis edilen her bir tematik öncelik için belirli amaç ve hedeflerin gerçekleştirilmesi hususunda operasyonel programda kaydedilen ilerleme ile ilgili verileri JMC'ye sağlamak;
 - (i) sınır ötesi işbirliği programının uygulanması hakkında güvenilir bilgi toplamak amacıyla bir sistem kurmak;
 - (j) 80. maddede atıfta bulunduğu şekilde yıllık ve nihai uygulama raporlarını tanzim etmek;
 - (k) iletişim ve görünürlükle ilgili tutarlı bir plan hazırlamak ve uygulamak;
 - (l) JMC tarafından onaylanmak üzere JTS için yıllık bir çalışma planı tanzim etmek;
- (4) Sınır ötesi işbirliği programı IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanıyorsa, Yönetim Otoritesi, A Ekinin 6. klotundaki hükümlere ek olarak:
- (a) değerlendirme komitesinin oy verme hakkına sahip üyelerini seçer ve değerlendirme komitesinde, IPA III ana yararlanıcısı olmayan IPA III yararlanıcısından oy hakkına sahip bir tane daha üyenin yer almasını sağlar; mali yönetimden sorumlu ara kurum ise, imtiyazı gereği, komitenin başkanını ve sekreterini seçer;
 - (b) diğer katılımcı IPA III yararlanıcısı ile yakın işbirliği içinde çağrılarını başlatmak için gerekli teknik belgeleri hazırlar;
 - (c) operasyonel takibi gerçekleştirir, operasyonların teknik hususlarını izler ve operasyonların diğer katılımcı IPA III yararlanıcısı ile yakın işbirliği içinde gerçekleştirildiğini teyit eder;
- (5) Sınır ötesi işbirliği programı, IPA III ana yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanırsa, 10(1) maddesinin (a) ila (d) bentlerinde tanımlanan yapılar ve otoriteler program alanı içinde yönetim doğrulamalarını gerçekleştiremezler, bu yönetim doğrulaması görevlerinin nasıl yerine getirileceği hususunda katılımcı IPA III yararlanıcıları mutabakata varır. Bu doğrulamaların gerçekleştirilmesine yönelik düzenlemeler 70. maddede atıfta bulunulan ikili düzenlemede ayrıntılı şekilde açıklanır.

Madde 77 Denetim Otoritesi

- (1) Sınır ötesi işbirliği programı, IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanırsa, sınır ötesi işbirliği programına ilişkin Denetim Otoritesi, IPA III ana yararlanıcısından olur.
- (2) 1. paragrafta atıfta bulunulan Denetim Otoritesinin sınır ötesi işbirliği programı kapsamındaki bölgenin tamamında işlevlerini doğrudan yürütme yetkisinin olmadığı

hallerde, söz konusu Denetim Otoritesine, sınır ötesi işbirliği programına katılan her bir IPA III yararlanıcısının bir temsilcisinden oluşan bir denetçiler grubu yardım eder. Denetçiler grubuna ana yararlanıcı ülkenin Denetim Otoritesi başkanlık eder. Bu işlevlerin gerçekleştirilmesine yönelik özel düzenlemeler 70. maddede atıfta bulunulan ikili düzenlemede ayrıntılı şekilde açıklanır.

Madde 78 Ortak İzleme Komitesi (JMC)

- (1) Katılımcı IPA III yararlanıcıları finansman anlaşmasının yürürlüğe girmesinden sonra en geç altı ay içinde bir JMC kurar.
- (2) Her bir katılımcı IPA III yararlanıcısı JMC'ye kendi temsilcilerini atar.
- (3) JMC, NIPAC ve uygun görüldüğü şekilde bölgesel işbirliği koordinatörleri temsilcilerinden ve sınır ötesi işbirliği program yapıları ve ilgili olduğu durumlarda sivil toplum kuruluşları gibi diğer ilgili paydaşlar dâhil katılımcı IPA III yararlanıcılarının temsilcilerinden (merkezi, bölgesel, yerel otoriteler) oluşur. Komisyon, JMC'nin faaliyetlerine danışman sıfatıyla katılır.
- (4) IPA III ana yararlanıcısı olmayan IPA III yararlanıcısı JMC'ye başkanlık eder.
- (5) JMC en az yılda iki kez toplanır. Katılımcı IPA III yararlanıcısının veya Komisyonun inisiyatifinde özel amaçlı toplantılar da yapılabilir.
- (6) JMC kendi usul kurallarını, sınır ötesi işbirliği yapıları, NIPAC'lar ve Komisyonla istişare içinde tanzim ederek kabul eder.
- (7) Her katılımcı IPA III yararlanıcısı, atadığı temsilcilerin sayısına bakılmaksızın eşit oy hakkına sahiptir.
- (8) JMC:
 - (a) tematik öncelikleri, özel hedefleri, hedef yararlanıcıları ve Komisyon tarafından onaylanacak her teklif çağrısının özel odağını belirlemekten sorumludur;
 - (b) hibe verilmesine ilişkin karar öncesinde yapılan teklif çağrıları aracılığıyla seçilen operasyonların listesini inceler ve listeye ilişkin tavsiye niteliğinde bir görüş sunar. Sözleşme makamı hibelerin verilmesine ilişkin nihai kararı verir;
 - (c) katılımcı IPA III yararlanıcılarının sınır ötesi işbirliği yapıları tarafından sağlanan bilgilere dayanarak, sınır ötesi işbirliği programında belirlenen her tematik öncelik için belirli amaçların, beklenen sonuçların ve hedeflerin gerçekleştirilmesinde kaydedilen ilerlemeyi gözden geçirir. İlerleme sınır ötesi işbirliği programında oluşturulan göstergeler ışığında izlenir;
 - (d) ilgili bulgu ve sonuçlar ile varsa yerinde kontrollerden, izlemeden ve değerlendirmelerden kaynaklanan düzeltici müteakip eylemlere ilişkin önerileri inceler;
 - (e) sınır ötesi işbirliği programının revize edilmesine yönelik her türlü öneriyi onaylar. Gerektiğinde, 69(7) maddesinde atıfta bulunulan şekilde sınır ötesi işbirliği programında değişiklik yapmak, sınır ötesi işbirliği programının hedeflerinin gerçekleştirilmesini sağlamak ve IPA III yardımının etkinliğini, etkililiğini, etkisini ve sürdürülebilirliğini artırmak amacıyla önerilerde

bulunabilir. JMC sınır ötesi işbirliği programının uygulanmasının nasıl iyileştirileceğine ilişkin önerilerde de bulunabilir;

- (f) sınır ötesi işbirliği programına ilişkin iletişim ve görünürlük planını inceler ve onaylar;
 - (g) 56(2) maddesinde atıfta bulunulan değerlendirme planını inceler ve onaylar;
 - (h) 80. maddede atıfta bulunulan uygulamaya ilişkin yıllık ve nihai raporları inceler ve onaylar;
 - (i) Ortak Teknik Sekreteryanın yıllık çalışma planını inceler ve onaylar.
- (9) JMC, IPA III ana yararlanıcısının IPA İzleme Komitesine rapor verir.

Madde 79 Ortak Teknik Sekreteryaya (JTS)

- (1) Komisyona, sınır ötesi işbirliği yapılarına, Yönetim Otoritesine ve uygun olduğu üzere JMC'ye yardımcı olmak üzere, her bir sınır ötesi işbirliği programı için bir JTS kurulur. JTS, IPA III ana yararlanıcısında konumlandırılır. JTS diğer katılımcı IPA III yararlanıcısında bir destek ofisine sahip olabilir. JTS ve destek ofisi, Komisyonla aksi yönde mutabakata varıldığı durumlar hariç, Program Alanı içerisinde konumlandırılır.
- (2) JTS'nin faaliyeti teknik yardım bütçesinden finanse edilir.
- (3) JTS, sınır ötesi işbirliği programına katılan her iki IPA III yararlanıcısından gelen personelden oluşur.
- (4) JTS, IPA III ana yararlanıcısının sınır ötesi işbirliği yapısı tarafından yönetilir.
- (5) Her yıl sınır ötesi işbirliği yapıları tarafından JTS için bir çalışma planı hazırlanır ve incelenmesi ve onaylanması için JMC'ye gönderilir.
- (6) JTS yönetim doğrulamalarına ve değerlendirme komitelerine katılmaz veya katkıda bulunmaz.
- (7) JTS diğerlerinin yanı sıra aşağıdaki görevlerden sorumlu olabilir:
 - (a) tutanakların taslağının hazırlanması ve dağıtımını dâhil olmak üzere JMC toplantılarını organize etmek;
 - (b) bilgilendirme günleri ve çalıştaylar düzenleyerek, ortak arayışında ve proje geliştirmede potansiyel başvuru sahiplerine yardımcı olmak; paydaşlardan oluşan bir ağ geliştirmek ve devamlılığını sağlamak;
 - (c) operasyonların uygulanmasında yararlanıcılara ve ortaklara yardımcı olmak;
 - (d) sınır ötesi işbirliği operasyonlarının izleme faaliyetlerini hazırlamak, gerçekleştirmek ve bu faaliyetler hakkında rapor vermek;
 - (e) sınır ötesi işbirliği programının uygulanması hakkında güvenilir bilgi toplamak amacıyla bir sistem kurmak;
 - (f) sınır ötesi programa ilişkin yıllık ve nihai uygulama raporlarına girdi sağlamak;
 - (g) Sınır ötesi programa ilişkin tanıtım malzemelerinin yayımlanması ve sınır ötesi program internet sitesinin devam ettirilmesi dâhil, sınır ötesi işbirliği programına ilişkin kamuoyu farkındalığının artırılmasına yönelik bilgilendirme kampanyalarını ve diğer faaliyetleri planlamak ve uygulamak.

BAŞLIK VI RAPORLAMA

Madde 80 Yıllık ve nihai uygulama raporları

- (1) III. Başlık kapsamında belirlenen raporlama gerekliliğinin amaçları doğrultusunda, sınır ötesi işbirliği yapıları her sınır ötesi işbirliği programı için yıllık ve nihai uygulama raporu hazırlar. Nihai uygulama raporu son yıllık raporu içerebilir. Bu raporda finansman anlaşmasına ekli model esas alınır.
- (2) JMC'nin incelemesi ve onayı sonrasında, raporlar, uygun görüldüğü şekilde IPA III ana yararlanıcısının NIPAC'ına ve NAO'suna gönderilir. IPA III ana yararlanıcısının NIPAC'ı, III. Başlıkta belirtilen raporlama gereklilikleri uyarınca raporları diğer katılımcı IPA III yararlanıcılarının NIPAC'ına ve Komisyonu sunar.

KISIM VIII NİHAİ HÜKÜMLER

Madde 81 İletişim

Komisyon ve IPA III yararlanıcısı arasında programlamaya, programlara ve bunlarda değişiklik yapılmasına ilişkin bilgi ve belgeler ile programların uygulanmasına ilişkin belgelerin alışverişi mümkün olduğu ölçüde elektronik vasıtalarla yapılır. Komisyon ve IPA III yararlanıcısı veri alışverişine ilişkin düzenlemeler konusunda mutabakata varır ve söz konusu düzenlemeler sektörel anlaşmada veya finansman anlaşmasında belirtilir.

Madde 82 İstişare

- (1) Bu Anlaşma'nın icrasıyla veya yorumlanmasıyla ilgili her türlü soru, gerekli hallerde bu Anlaşma'da değişiklik yapılmasına da yol açacak şekilde, Taraflar arasında istişareye tabidir.
- (2) Bu Anlaşma'da belirtilen bir yükümlülüğün yerine getirilememesi ve düzeltilmesine yönelik zamanında tedbir alınmaması halinde, Komisyon bu Anlaşma'yı 90. madde uyarınca askıya alabilir.
- (3) IPA III yararlanıcısı, IPA III yardımının uygulanmasından tamamen veya kısmen vazgeçebilir. Bu niyet doğrultusunda IPA III yararlanıcısı en az 6 ay öncesinden bildirimde bulunur. Taraflar söz konusu vazgeçme kararının ayrıntılarını yazışmalar ile veya duruma göre ilgili finansman anlaşmasında değişiklik yapmak suretiyle belirler.

Madde 83 Uygulanacak hukuk, ihtilafların çözümü

- (1) Bu Sözleşmeden kaynaklanan veya bu Sözleşme ile bağlantılı olarak ortaya çıkan tüm ihtilaflar ve yorum sorunları, AB Hukukuna göre yönetilecek ve yorumlanacaktır.
- (2) Anlaşmanın yorumlanması, uygulanması veya geçerliliği ile ilgili bir ihtilaf sulh yoluyla çözülemezse, aşağıdaki hususlara tabi olarak, 2012 tarihli PCA Tahkim Kuralları uyarınca tahkim yoluyla çözülür:

(a) Hakem heyetinin terkihi

500.000 Avro'ya eşit veya üzerindeki hak talepleri için: hakem heyeti üç hakemden oluşur. Her bir taraf, tahkim bildirimini gönderildikten sonra 40 takvim günü içerisinde,

bir hakem atar. Taraflarca atanan iki hakem ise hakem heyeti başkanı olarak hareket edecek üçüncü bir hakem atar.

500.000 Avro'nun altındaki hak talepleri için: taraflarca aksi yönde mutabakata varılmadıkça, hakem heyeti bir hakemden oluşur.

Tahkim bildirimini gönderildikten sonra 80 takvim günü içinde hakem heyeti oluşturulmazsa, taraflardan herhangi biri, PCA Sekreteryası'nın veya karşılıklı olarak kabul edilebilir başka bir tarafsız otoritenin gerekli hakemi/hakemleri atamasını talep edebilir.

(b) Tahkim yeri

Hakem heyetinin yeri Lahey, Hollanda'dır.

(c) Dil

Tahkim işlemlerinin dili İngilizce veya Avrupa Birliği'nin karşılıklı olarak kabul edilebilir başka bir resmi dilidir. Taraflarca mutabakata varılması durumunda, kanıtlar başka dillerde sunulabilir.

(d) Usul

Geçici tedbirlere, üçüncü taraf müdahalelerine ve bilirkişi müdahalelerine başvuru yolu kapsam dışı bırakılmıştır.

Taraflardan biri hakem heyetinin bilgi veya materyallere gizli muamele göstermesini talep ederse, karar, bir gerekçeli karar şeklinde ve diğer taraf dinlendikten sonra (gözlemleri sunmak için 10 takvim günü vardır) verilir. Hakem heyeti talebe ilişkin gerekçeleri, bilgilerin niteliğini ve etkili adli korumaya başvurma hakkını değerlendirir. Tahkim heyeti özellikle:

- belirli taahhütlere tabi olarak açıklama yapabilir veya
- açıklama yapılmaması yönünde karar verebilir, ancak bilgilerin veya materyallerin, diğer tarafın kendi görüşlerini anlamlı bir şekilde ifade edebilmesini sağlamaya yetecek bilgiler içeren, gizli olmayan bir sürümünün veya özetinin sunulması yönünde karar verebilir.

Hakem heyetinden davanın kapalı görülmesi talep edilirse, karar, diğer taraf dinlendikten sonra (gözlemleri sunmak için 10 takvim günü vardır) verilir. Hakem heyeti talebe ilişkin gerekçeleri ve (varsa) diğer tarafın itirazlarını dikkate alır.

Hakem heyetinin Avrupa Birliği hukukunu yorumlaması veya uygulaması talep edilirse, hakem heyeti işlemleri durdurur ve Fransız Hukuk Usulü Muhakemeleri Kanunu'nun 1460 ve 1505. maddeleri uyarınca, "Paris Yüksek Mahkemesi Başkanından" (Président du Tribunal de grande instance de Paris, "juge d'appui"), Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma'nın 267. maddesi uyarınca Avrupa Birliği Adalet Divanından bir ön karar talep etmesini ister. Hakem heyeti huzurundaki işlemler, juge d'appui tarafından karar verildiğinde kaldığı yerden devam eder. Adalet Divanının ve juge d'appui'nin kararı hakem heyeti için bağlayıcıdır.

Tahkim kararı nihai ve taraflar için bağlayıcıdır ve taraflarca gecikmeksizin yerine getirilir.

Ancak her iki taraf da geçerli ulusal hukuka dayalı olarak kararın Lahey Temyiz Mahkemesi (Gerechtshof Den Haag) tarafından gözden geçirilmesini talep edebilir. Bu durumda bu usulün sonuna kadar tahkim kararı, nihai bir karar sayılmaz. Gözden

geçirme incelemesini gerçekleştiren mahkemenin kararı hakem heyeti için bağlayıcıdır.

(e) Masraflar

Tahkim masrafları aşağıdakilerden oluşur:

- hakemlerin ücretleri ve makul giderleri
- bilirkişilerin ve tanıkların hakem heyeti tarafından onaylanan makul masrafları ve giderleri ve
- PCA Sekreteryası'nın tahkim işlemlerine ilişkin ücretleri ve giderleri (örneğin yeme-içme servisi, kâtiplerin ihtiyaçlarının karşılanması, oda hizmetleri, çeviri).

Hakemlerin ücretleri aşağıdaki tutarları aşmaz:

- İhtilafı tutar 1.000.000 Avro'nun altında ise, hakem başına 30.000 Avro
- İhtilafı tutar 1.000.000 Avro'nun üzerinde ise, ihtilafı tutarın %9'u, her halükarda hakemlerin ücretleri 300.000 Avro'yu aşmaz.

Tahkim masrafları, aksi yönde mutabakata varılmadıkça, taraflar arasında eşit olarak paylaşılır.

Taraflar, kendi yasal temsil masraflarını ve tahkimle ilgili olarak yaptıkları diğer masrafları kendileri karşılar.

(f) Ayrıcalıklar ve bağışıklıklar

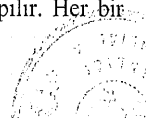
2012 tarihli PCA Tahkim Kuralları uyarınca tahkim yoluna başvurma mutabakatı, tarafların herhangi birinin sahip olduğu ayrıcalıklardan veya bağışıklıklardan feragat teşkil etmez ve o şekilde yorumlanamaz.

Madde 84 Üçüncü taraflarla ihtilaflar

- (1) Sözleşmenin tarafları arasında sözleşmeden kaynaklanan ihtilaflarla ilgili olarak IPA III tarafından finansmanı sağlanan bir sözleşmede yetkili mahkeme olarak belirlenen mahkemenin yargı yetkisine hâle gelmeksizin; Birlik'in bağışıklığından açıkça feragat ettiği haller dışında; Avrupa Komisyonu ve/veya IPA III yararlanıcısı ile üçüncü taraf veya üçüncü taraflar arasında doğrudan veya dolaylı olarak işbu Anlaşma kapsamında IPA III yararlanıcısına IPA III yardımının sağlanmasıyla ilgili uyumsuzluklarda Birlik, Türkiye Cumhuriyeti'nde, yasal süreçlerden ve bu Anlaşma'nın 83. maddesinde öngörülen haller haricinde tahkim de dâhil olmak üzere davadan bağışık olur.
- (2) Türkiye Cumhuriyeti'nde bulunan bir mahkeme veya idari merci önündeki tüm hukuki veya idari süreçlerde IPA III yararlanıcısı bu bağışıklığı savunur ve Birlik'in çıkarlarını tamamıyla dikkate alan bir tutum benimser. Gerekli hallerde, IPA III yararlanıcısı ve Komisyon, benimsenecek tutum konusunda önceden istişarede bulunarak ilerler.

Madde 85 Bildirimler

- (1) Bu Anlaşma'yla bağlantılı tüm iletişimler yazılı olarak ve İngilizce yapılır. Her bir iletişim imzalanır ve asıl belge veya taranmış asıl belge olarak sunulur.
- (2) Bu Anlaşma'yla bağlantılı tüm iletişimler aşağıdaki adreslere gönderilir:

Komisyon adına:

Avrupa Komisyonu
Komşuluk ve Genişleme Müzakereleri Genel Müdürlüğü

Rue de la Loi 15
B-1049 Brüksel, Belçika
E-posta: NEAR-B@ec.europa.eu

IPA III yararlanıcısı adına:

Ulusal IPA Koordinatörü
Dışişleri Bakanlığı – Avrupa Birliği Başkanlığı
Mustafa Kemal Mah
2082 Cad. No: 5
Ankara, Türkiye
E-posta: byabokm@ab.gov.tr

Madde 86 Ekler

Bu Anlaşma'nın Ekleri bu Anlaşma'nın ayrılmaz bir parçasını teşkil eder.

Madde 87 Yürürlük

Bu Anlaşma, Tarafların sonuncusunun, kendi ulusal mevzuatı ya da usulü uyarınca onayını diğer Tarafa yazılı olarak bildirdiği gün yürürlüğe girer.

Madde 88 Çerçeve anlaşmanın IPA II için uygulanabilirliği

Komisyon ve Türkiye Cumhuriyeti arasında imzalanmış olan çerçeve anlaşmalar, daha önceki katılım öncesi araçlar kapsamında kabul edilmiş olan yardım için, söz konusu yardım ilgili çerçeve anlaşmalarının hükümleri uyarınca tamamlanana dek geçerliliğini korur.

Madde 89 Değişiklik

Bu Anlaşma, Katılım Öncesi Yardım Aracının ara dönem değerlendirmesini müteakip gözden geçirilir.

Taraflarca yapılmasına karar verilen herhangi bir değişiklik yazılı olarak yapılır ve bu Anlaşma'nın bir parçasını oluşturur. Söz konusu değişiklikler 87. maddede belirtilen usul uyarınca yürürlüğe girer. Komisyon, A Eki hariç olmak üzere Ekleri tek taraflı olarak değiştirebilir veya güncelleyebilir.

Madde 90 Komisyon tarafından askıya alınma ve fesih

- (1) Bu Anlaşma, Komisyon tarafından askıya alınmadıkça ya da Taraflardan herhangi biri tarafından yazılı bildirimle feshedilmedikçe süresiz olarak yürürlükte kalır. Komisyon tarafından askıya alınma durumu, aksi bildirilmedikçe derhal yürürlüğe girer. Fesih, yazılı bildirim tarihinden 3 ay sonra yürürlüğe girer.

- (2) Bu Anlaşma Komisyon tarafından askıya alındığında veya Taraflardan herhangi biri tarafından feshedildiğinde, IPA tarafından finansmanı sağlanan özel sözleşmeler kapsamında edinilen haklara riayet edileceği hususu hariç olmak üzere, halen uygulama sürecinde olan her türlü yardım, sırasıyla Komisyon tarafından askıya alınır veya feshedilir.

Madde 91 Kısıtlayıcı AB Tedbirleri

(1) Tanımlar

(a) "Kısıtlayıcı AB Tedbirleri", Avrupa Birliği Antlaşması (ABA) veya Avrupa Birliği'nin İşleyişi Hakkında Antlaşma (ABİA) uyarınca kabul edilen kısıtlayıcı tedbirlerdir.

(b) "Kısıtlanmış Kişi", AB tarafından Kısıtlayıcı AB Tedbirlerine tabi olarak belirlenmiş kuruluş, kişi veya kişi gruplarıdır¹⁷.

(2) Taraflar, tüm ilişkilerinde, AB hukuku kapsamında hiçbir AB fonunun veya ekonomik kaynağın Kısıtlanmış Kişilere veya onların yararına doğrudan veya dolaylı olarak sağlanmayacağını kabul eder.

(3) IPA III yararlanıcısı, AB yaptırımlar listesinde bulunduğu doğrulanmış hiçbir işlemin doğrudan veya dolaylı olarak AB finansmanından yararlanmamasını sağlar. IPA III yararlanıcısı bu yükümlülüğü aşağıdaki şekillerde yerine getirmeyi taahhüt eder:

(a) ilgili sözleşmeleri akdetmeden önce ve ilgili sözleşmeler kapsamında ödemeler yapmadan önce, IPA III yararlanıcısının doğrudan bir sözleşmeye dayalı ilişkisinin bulunduğu veya bulunmasının beklediği her Yüklenici, Hibe Yararlanıcısı ve Nihai Alıcıya ilişkin, söz konusu alıcının bir Kısıtlanmış Kişi olup olmadığını değerlendirmek amacıyla AB yaptırımlar listesi üzerinden bir tarama gerçekleştirerek,

(b) risk esaslı yaklaşıma dayalı olarak, AB finansmanını dolaylı olarak alacak hiçbir kuruluşun bir Kısıtlanmış Kişi olmadığına ilişkin bir tarama gerçekleştirerek veya (bir ardıl doğrulamayı da içerebilecek) başka uygun yöntemlerle.

(4) IPA III yararlanıcısının, AB finansmanının alıcılarından herhangi birinin (doğrudan veya dolaylı), bir Kısıtlanmış Kişi olduğunu değerlendirmesi halinde, IPA III yararlanıcısı bu durumu derhal Komisyona bildirir.

(5) Yukarıdaki 3. bentteki yükümlülüğe hanel gelmeksizin, Komisyon, IPA III kapsamındaki Birlik mali yardımının kullanımının Kısıtlayıcı AB tedbirlerini ihlal ettiği veya etmiş olduğu yönünde bir değerlendirmede bulunursa, ilgili tutarlar IPA III kapsamında Birlik mali yardımdan yararlanmaya uygun olmaz. Bu husus, Komisyonun sahip olabileceği, bu ihlalden etkilenen eylemi askıya alma veya feshetme, Komisyon tarafından katkıda bulunulan her türlü AB finansmanını geri

¹⁷ www.sanctionsmap.eu. Yaptırım haritası, yaptırım rejimlerinin tanımlanmasına ilişkin bir BT aracıdır. Yaptırımların kaynağı, Avrupa Birliği Resmî Gazetesi'nde (ABRG) yayımlanan yasal düzenlemelerden kaynaklanmaktadır. Yayımlanan yasal düzenlemeler ile internet sitesindeki güncellemeler arasında uyumsuzluk olması halinde, ABRG'deki versiyon geçerlidir.

alma veya bu mali çerçeve ortaklık anlaşmasını askıya alma veya feshetme hakkına hâlel getirmez.

- (6) Düzeltici tedbirler ölçülülük ilkesine uygun olarak belirlenecektir. Düzeltici tedbirler sadece bir alıcının Kısıtlanmış Kişi olduğu süre içinde kendisine veya onun yararına sağlanan AB finansmanı için geçerlidir.
- (7) Bu madde, Kısıtlayıcı AB Tedbirlerinde bulunan istisnalara hâlel getirmez.

Bu Anlaşma, İngilizce olarak iki asıl nüsha halinde tanzim edilmiştir.

Türkiye Cumhuriyeti hükümeti adına ve namına, Ankara'da, 17.10.2022 tarihinde imzalanmıştır.

İmzalayan: _____

Sn. Faruk Kaymakcı

Dışişleri Bakan Yardımcısı ve Avrupa Birliği Başkanı, Ulusal IPA Koordinatörü

Komisyon adına ve namına, Brüksel'de, 06.10.2022 tarihinde imzalanmıştır

İmzalayan: _____

Sn. Henrike Trautmann

Direktör Vekili

EKA

10. madde uyarınca, IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında tesis edilen yapıların ve otoritelerin görev ve sorumlulukları

Kloz 1 Genel hükümler

- (1) 10. madde uyarınca IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında tesis edilen yapıların ve otoritelerin bu Ekte belirlenen görev ve sorumlulukları, bu Anlaşma'nın hükümlerinden kaynaklanmaktadır.
- (2) Bu görev ve sorumlulukların uygulamada nasıl yerine getirildiğine ilişkin ayrıntılar aşağıdakilerde bilahare tanımlanabilir:
 - (a) 9. madde uyarınca akdedilen sektörel anlaşmalar;
 - (b) 8. madde uyarınca akdedilen finansman anlaşmaları;
 - (c) 70. madde uyarınca akdedilen, doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan sınır ötesi işbirliği programlarının yönetimine ilişkin IPA III yararlanıcıları arasında yapılan ikili düzenlemeler;
 - (d) 11(3) maddesinin (a) bendi uyarınca akdedilen, yapıların ve otoritelerin hak ve yükümlülüklerinin detaylandırıldığı resmi çalışma düzenlemeleri;
 - (e) 12(3) maddesinin (a) bendi uyarınca iç kontrol sisteminin kurulması;
 - (f) bu yapı ve otoriteleri içeren, IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında IPA III yardımının uygulanmasıyla ilgili olan her türlü diğer ilişki.
- (3) 2. paragrafta listesi verilen kaynaklar, 10. madde uyarınca tesis edilen yapı ve otoritelerin ek görev ve sorumluluklarını içerebilir.

Kloz 2 Tüm yapılar ve otoriteler

10(1) maddesinin (a) ila (d) bentleri uyarınca IPA III yararlanıcısında tesis edilen yapılar ve otoriteler, ilgili yetki ve salahiyetleri dâhilinde aşağıdaki görev ve sorumlulukları yerine getirir:

- (1) 5(2) maddesi uyarınca, ilkeleri, IPA III kapsamında Birlik mali yardımına uygulamak ve teşvik etmek;

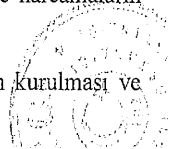
- (2) sorumlulukları kapsamındaki işlemlerin yasallığını ve usule uygunluğunu sağlamak;
- (3) 12(2) maddesi uyarınca güvenilir mali yönetim, şeffaflık ve ayrımcılık yapmama ilkelerini gözetmek;
- (4) 12(2) ve 12(3) maddeleri uyarınca, Avrupa Birliği'nin mali çıkarları için, Komisyon IPA III fonlarını doğrudan uyguladığı zaman öngörülen koruma seviyesine eşdeğer bir koruma seviyesi sağlamak;
- (5) Ek B uyarınca iç kontrol çerçevesine uyumu sürdürmek;
- (6) kendi yapı ve iş süreçlerinin iç denetimini sağlamak;
- (7) bağlı kuruluşları denetlemek;
- (8) yeterli şekilde görev ayrımını sağlayarak bunu gözetmek;
- (9) 51. madde uyarınca usulsüzlükler, dolandırıcılık, yolsuzluk ve çıkar çatışmasıyla mücadeleyle yönelik etkili ve orantılı tedbirleri uygulamaya koymak;
- (10) 50(4) maddesi uyarınca, OLAF dâhil olmak üzere, Komisyonun ajans veya temsilcilerinin IPA III tarafından finanse edilen öğelere ait tüm ilgili belge ve hesapları denetleyebilmelerini sağlamak;
- (11) 50(4) maddesi uyarınca, Avrupa Sayıştay'ının IPA III yardımının kullanımına ilişkin denetimler gerçekleştirilmesine yardımcı olmak;
- (12) kişisel verilerin 12(3) maddesinin (f) bendi ve 25. madde uyarınca, (AB) 2018/1725 ve (AB) 2016/679 sayılı Tüzüklerde atıfta bulunulan koruma seviyesine eşdeğer bir seviyede korunması sağlamak;
- (13) 12(2) maddesi ile 23 ve 24. maddeler uyarınca, IPA III yardımının tanıtımını, şeffaf customs duties liğını, stratejik iletişimini ve görünürlüğünü sağlamak;
- (14) 27 ve 28. maddeler uyarınca, IPA III yararlanıcısının sorumlu otoriteleriyle, eylemlerin uygulanması ve sözleşmelerin icrası ile vergiler, gümrük vergileri ve diğer mali harçlar hakkındaki kuralların uygulanmasına yönelik imkânların sunulmasını kolaylaştırmak;
- (15) 52, 53 ve 78. maddeler uyarınca, izleme komitelerine katılmak ve çalışmalarını desteklemek için gerekli tüm bilgileri bu komitelere sunmak;
- (16) 55 ve 56. maddeler uyarınca, değerlendirme görevlerini desteklemek ve değerlendirmelerin yapılması için gerekli olan veri ve ilgili bilgilere erişimi kolaylaştırmak;
- (17) 32 ve 49. maddeler uyarınca, yeterince ayrıntılı bir denetim izi sağlanması amacıyla belge ve bilgileri saklamak;
- (18) 6(1) maddesinin (d) bendi uyarınca, IPA III yardımının uygulanmasını kolaylaştırmak için gerekli tüm diğer adımları atmak.

Kloz 3 Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC)

- (1) 6. madde uyarınca, NIPAC, IPA III yararlanıcısındaki IPA III yardımına ilişkin genel bir koordinasyon rolüne sahiptir.
- (2) NIPAC; IPA III yararlanıcısı tarafından yardımın programlanmasına ilişkin genel sorumluluğu taşır. Bu kapsamda, NIPAC:
 - (a) 6(1) maddesinin (a) bendi uyarınca, IPA III yardımının kullanımı ile genel katılım süreci arasında yakın bir bağlantı sağlar;
 - (b) 16(3) maddesi uyarınca, bir stratejik cevabın hazırlanmasını koordine eder ve bu yanıtı Komisyona sunar;
 - (c) 16(3) maddesi uyarınca, eylem belgelerinin hazırlanmasını koordine eder;
 - (d) 16(5) maddesi uyarınca operasyonel programların ve 69. madde uyarınca sınır ötesi işbirliği programlarının programlama belgelerinin hazırlanmasını koordine eder;
 - (e) 17 ve 69. maddeler uyarınca, IPARD Yönetim Otoritesinin, bir kopyası NIPAC'a verilmek üzere, Komisyona değişiklikler yapılmasını önereceği IPARD III programları hariç program değişikliklerinin hazırlanmasını koordine eder.
 - (f) 16(6) maddesi uyarınca, büyük projeleri değerlendirilmek üzere Komisyona sunar;
 - (g) 16(4) maddesi uyarınca, ilgili kamu kuruluşları ve ekonomik, sosyal ve çevresel ortaklar, sivil toplum kuruluşları ve yerel otoriteler gibi paydaşlarla usulüne uygun bir şekilde istişarede bulunulmasını ve bunların IPA III yardımı ile ilgili bilgilere zamanında erişmesini sağlar.
- (3) NIPAC aşağıdaki yönetim ve kontrol görevlerinden sorumludur:
 - (a) 52, 53 ve 78. maddeler uyarınca, izleme komitelerinin kurulması, işleyişi ve paydaşların bu komitelere katılımı;
 - (b) 55 ve 56. maddeler uyarınca IPA III yararlanıcısındaki faaliyetlerin değerlendirilmesi ve verilere erişim.
- (4) NIPAC, 59 ve 60. maddelerde belirlenen raporlama gerekliliklerine uyum sağlar.

Kloz 4 Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO/UYG)

- (1) NAO, IPA III yararlanıcısında IPA III yardımının mali yönetimine ve harcamaların yasallığı ve usule uygunluğuna ilişkin genel sorumluluğu taşır.
- (2) NAO, IPA III yararlanıcısında IPA III yönetim ve kontrol sisteminin kurulması ve işleyişine ilişkin genel sorumluluğu taşır. Bu kapsamda, NAO:

- (a) 13(1) ve 13(2) maddeleri uyarınca, IPA III yararlanıcısına belirli bir programa ilişkin bütçe uygulama görevlerinin verilmesi için bir talep hazırlar ve bu talebi Komisyona sunar;
- (b) 12(4) maddesi uyarınca, IPA III yararlanıcısına verilen bütçe uygulama görevleriyle ilgili sistem, kural veya usullerdeki önemli değişiklikleri gecikmeksizin Komisyona bildirir;
- (c) yapıların ve otoritelerin 12(2) ve 12(3) maddelerinin ve B Ekinin gerekliliklerini sürekli olarak yerine getirmelerini izler;
- (d) 14(1) maddesi uyarınca, bir kopyası NIPAC'a ve Denetim Otoritesine iletmek üzere, bu gerekliliklerin yerine getirilmemesi durumu konusunda Komisyonu bilgilendirir ve yapılan ödemelere veya imzalanan sözleşmelere ilişkin her türlü uygun koruma tedbirlerini alır;
- (e) 12(2) ve 12(3) maddelerinin ve B Ekinin gerekliliklerinin yenilenmiş haliyle yerine getirilmesini sağlamak için gerekli tüm adımları atar.
- (f) Denetim Otoritesi, Komisyon veya Avrupa Sayıştay tarafından gerçekleştirilenler dâhil, IPA III yönetim ve kontrol sistemi ile ilgili tüm dış doğrulama ve denetimlerin sonuçlarını dikkate alır ve IPA III yönetim ve kontrol sisteminin uyumunu ve etkililiğini iyileştirmek amacıyla ilgili eylem planlarının hazırlanmasını ve uygulanmasını koordine eder;
- (g) 51(2), (3) ve (4) maddesi uyarınca, şüphelenilen usulsüzlük, dolandırıcılık, yolsuzluk ve çıkar çatışması vakalarının soruşturulmasını ve bunların etkili bir şekilde ele alınması ile ilgili kontrol ve raporlama mekanizmasının işleyişini sağlar;
- (h) 50(2) maddesinde atıfta bulunulan dolandırıcılıkla mücadele koordinasyon birimine, şüphelenilen usulsüzlük ve dolandırıcılıkları doğrudan raporlama imkânı verir ve vakaların mükerrer şekilde raporlanmasını veya raporlanmama durumunu önlemek için bu birimle usulsüzlüklerin raporlanmasına ilişkin düzenli olarak iletişimde olur.
- (3) NAO, mali yönetim alanında:
- (a) 58(2) maddesi uyarınca, IPA III yararlanıcısı tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında uygulanan her IPA III programı/eylemi/operasyonu için doğru, tam ve güvenilir muhasebe kayıtlarını elektronik formda kaydetmek ve saklamak için tahakkuk bazlı bir muhasebe sistemi kurar;
- (b) avro hesapları sistemini organize eder ve yönetir;
- (c) 33(3) maddesi uyarınca, Komisyona muhtemel ödeme taleplerine ilişkin bir tahmin gönderir;
- (d) 33, 34, 35 ve 36. maddeler uyarınca, Komisyona ödeme talepleri gönderir ve Komisyondan ödemeleri alır.

- (e) ortak finansman unsurlarının mevcudiyetini, doğruluğunu ve uygunluğunu sağlar;
 - (f) Komisyondan ve kamu ortak finansmanından alınan fonları, daha sonra IPA III yardımının alıcılarına aktarılmak üzere, mali yönetiminden sorumlu Ara Kurumların kullanımına sunar;
 - (g) 33(8) maddesi uyarınca, fonların Komisyondan geç aktarılması veya Komisyon tarafından geri alma emirlerinin yayımlanmasından kaynaklanan muhtemel eksikliklerle başa çıkmak için yeterli kaynakların mevcudiyetini ve kullanılabilirliğini sağlar;
 - (h) gerekli hallerde, kambiyo işlemleri gerçekleştirir;
 - (i) 41. madde uyarınca mali düzenlemeler yapar;
 - (j) 44. madde uyarınca, mali düzeltmelere ilişkin usullerde yorumlar ve bilgiler sağlar;
 - (k) 38 ve 39. maddeler uyarınca, Komisyonun ödemeleri kesme veya askıya alma niyeti hakkında gözlemler sunar ve gerekli hallerde düzeltici tedbirler uygular;
 - (l) 40 ve 46. maddeler uyarınca, Komisyon tarafından yayımlanan geri alma emirlerini müteakip fonları Birlik bütçesine iade eder;
- (4) NAO, 61. maddede belirlenen raporlama gerekliliklerine uyar.

Kloz 5 Yönetim Yapısı (MS), NAO Destek Ofisi (NAOSO) ve Muhasebe Birimi (AB)

- (1) Yönetim Yapısı, NAO Destek Ofisinden ve Muhasebe Biriminden oluşur.
- (2) Muhasebe Birimi, IPA III yararlanıcısının merkezi bütçe yetkisine sahip bakanlığında bulunur ve merkezi hazine kuruluşu olarak hareket eder.
- (3) NAO Destek Ofisi 4(2) klozunda belirlenen görevlerin icrasında NAO'yu destekler.
- (4) Muhasebe Birimi 4(3) klozunda ve 61(5) maddesinde belirlenen görevlerin icrasında NAO'yu destekler.
- (5) NAO Destek Ofisi ve Muhasebe Birimi, IPA III yararlanıcısında IPA III yardımının uygulanması için kurulan yönetim, kontrol ve mali yönetim sisteminin uyumunu, bütünlüğünü, etkililiğini ve etkinliğini sağlamak amacıyla işbirliği yapar.

Kloz 6 Yönetim Otoritesi (MA)

- (1) Her bir programın Yönetim Otoritesi, programın genel yönetiminden sorumludur.

- (2) Yönetim Otoritesi, programın mali yönetim görevlerini yürütmek üzere bir veya daha fazla Ara Kurum (mali yönetimden sorumlu Ara Kurumlar) belirler.
- (3) Mali yönetim görevleri, Yönetim Otoritesinden ayrılır. Mali yönetimden sorumlu Ara Kurum, program dâhilindeki mali kararları özerk bir şekilde alır.
- (4) Yönetim Otoritesi, mali yönetimden sorumlu Ara Kurumların ifasını, bunların program dâhilinde mali kararlar alma hususundaki özerkliklerine gereken saygıyı göstererek denetler.
- (5) Bir programın Yönetim Otoritesi, IPA III yararlanıcısının hükûmetinin veya idaresinin sisteminde sorumlu olduğu politika alanının yönetim görevlerini yürütmek üzere bir veya daha fazla Ara Kurum (politika yönetiminden sorumlu Ara Kurumlar) belirleyebilir.
- (6) Yönetim Otoritesi politika yönetiminden sorumlu Ara Kurumların çalışmalarını denetler.
- (7) Programları etkili bir şekilde yönetmek için, Yönetim Otoritesi uygun olduğu üzere 2, 3(2), 3(3), 4(2) ve 7(2) klostlarında program seviyesinde belirlenen görevleri yerine getirebilir.
- (8) Yönetim Otoritesi 62. maddede belirlenen raporlama gerekliliklerine uyar.

Kloz 6a IPA Kırsal Kalkınma (IPARD) Yönetim Otoritesi

- (1) IPARD Yönetim Otoritesi, sektörel anlaşmada daha fazla detaylandırılacak olan IPARD III programını hazırlamaktan ve uygulamaktan sorumludur.
- (2) IPARD Yönetim Otoritesi, görevlerini IPARD III programının etkili bir şekilde uygulanması amacıyla yerine getirir.
- (3) 10(1) maddesinin (d) bendi uyarınca, aynı zamanda aşağıdakilerden de sorumludur:
 - (a) IPARD III programının ve Komisyon tarafından talep edilenler dâhil her türlü değişikliğin taslağını hazırlamak;
 - (b) IPARD Ajansı ile işbirliği içerisinde IPARD III programında tanımlanacak tedbirlerin kontrol edilebilirliği ve doğrulanabilirliği;
 - (c) IPARD III programı kapsamındaki her başvuru çağrısı dâhilindeki tedbirlerin ve bunların zamanlamasının, uygunluk koşullarının ve her çağrı ve her tedbir başına mali tahsisin seçimi. Kararlar IPARD Ajansı ile mutabık kalınarak alınır;
 - (d) IPARD III'ün uygulanmasına ilişkin uygun ulusal yasal dayanağın mevcut olmasını ve gerektiğinde güncellenmesini sağlamak;
 - (e) 53. maddede atıfta bulunulan sektörel izleme komitesinin çalışmasına, özellikle IPARD III programının uygulanmasının kalitesinin izlenmesine yönelik gerekli belgeleri sağlayarak yardımcı olmak.
- (4) IPARD Yönetim Otoritesi, aynı zamanda IPARD Ajansı tarafından sunulacak bilgilere de dayalı olarak IPARD III programının ilerlemesi hakkında mali ve istatistiki bilgi toplamak için bir raporlama ve bilgi sistemi kurar ve bu verileri, Türkiye Cumhuriyeti ve Komisyon arasında mutabık kalınan düzenlemeler uyarınca, mümkün olduğu

durumlarda verilerin Komisyon ile alışverişine imkân veren ve NAO tarafından kurulacak olan raporlama ve bilişim sistemi ile bağlantılı bilgisayarlı sistemler kullanarak IPARD III izleme komitesine iletir.

Raporlama ve bilişim sistemi 59. maddede atıfta bulunulan yıllık ve nihai uygulama raporlarına katkıda bulunmalıdır.

- (5) IPARD Yönetim Otoritesi, IPARD III programına ilişkin değişiklikleri, IPARD Ajansı ile istişare ettikten sonra ve IPARD III izleme komitesiyle mutabık kalınmasını müteakip, bir kopyası da NIPAC'a verilmek üzere Komisyona önerir. IPARD Yönetim Otoritesi, Komisyon tarafından IPARD III programında değişiklik yapılmasına yönelik bir karar alınmasını müteakip uygun idari değişikliklerin yapılması gerekli olduğunda, ilgili otoritelerin bu değişikliklerin yapılmasına ihtiyaç olduğu konusunda bilgilendirilmelerini sağlamaktan sorumludur.
- (6) Her yıl, IPARD Yönetim Otoritesi, Teknik Yardım tedbiri kapsamında amaçlanan operasyonlara ilişkin, mutabakata varmak üzere IPARD III izleme komitesine sunulacak bir eylem planı tanzim eder.
- (7) IPARD Yönetim Otoritesi 56. madde uyarınca bir değerlendirme planı tanzim eder. Bu plan, 53. maddede atıfta bulunulduğu üzere, IPARD III programının Komisyon tarafından kabul edilmesinden sonra en geç bir yıl içerisinde sektörel izleme komitesine sunulur. IPARD Yönetim Otoritesi, bu planın uygulanmasında kaydedilen ilerleme hakkında IPARD III izleme komitesine ve Komisyona rapor verir.
- (8) IPARD Yönetim Otoritesi, 24. madde uyarınca görünürlük ve iletişim faaliyetlerinin tutarlı bir planını tanzim eder ve sektörel izleme komitesinden tavsiye aldıktan sonra Komisyonla istişare eder ve Komisyonu bilgilendirir. Bu plan özellikle, Birlik'in IPARD III programında ve sonuçlarında oynadığı rol hakkında kamuoyunun bilgilendirilmesine ilişkin alınan ve alınacak olan inisiyatifleri gösterir.
- (9) Görevlerinin bir kısmı başka bir birime devredildiğinde, IPARD Yönetim Otoritesi güvenilir mali yönetim ilkesi uyarınca bu görevlerin yönetimi ve uygulanmasına ilişkin olarak tamamen sorumlu olmaya devam eder.

Kloz 6b IPA Kırsal Kalkınma (IPARD) Ajansı

- (1) IPARD Ajansına, sektörel anlaşmada daha fazla detaylandırılacak olan görev ve sorumluluklar tahsis edilir.

10(1) maddesi uyarınca, aynı zamanda aşağıdakilerden de sorumludur:

- (a) IPARD III programındaki tedbirlerin kontrol edilebilirliği ve doğrulanabilirliği hakkında Yönetim Otoritesine bir doğrulama sunmak;
- (b) 6a(3)(c) ve 8(2)(c) klozlarında ele alınan hususlar hakkında Yönetim Otoritesiyle önceden mutabık kalarak başvuru çağrılarında bulunmak ve uygunluğa ilişkin hüküm ve koşulları tanıtmak;
- (c) uygulanacak projeleri seçmek;
- (d) bu yükümlülükler uylunması halinde muhtemel yaptırımlar hakkında bilgi dâhil IPARD Ajansı ve alıcılar arasında sözleşmeye dayalı yükümlülükleri yazılı olarak belirlemek ve gerekli hallerde işe başlama onayının yayınlanması. IPARD Ajansı, bu Anlaşma kapsamında, belirli bir tedbir için, Türkiye Cumhuriyeti'nin

bu tedbire yönelik olarak ardıl bir IPARD III programı kapsamında sözleşme yapmaya veya taahhütler akdetmeye başladığı tarihe kadar sözleşme yapmaya veya taahhütler akdetmeye devam edebilir;

- (e) uygulanmakta olan projelerin ilerlemesini sağlamak için izleme eylemi;
 - (f) uygulanmakta olan tedbirlerin ilerlemesi hakkında göstergelere göre raporlama;
 - (g) alıcının Birlik'in projeye katkısından haberdar edilmesini sağlamak;
 - (h) usulsüzlüklerin ulusal seviyede raporlanmasını sağlamak;
 - (i) NAO'nun, Yönetim Yapısının ve IPARD Yönetim Otoritesinin bu görevleri yerine getirmeleri için gerekli tüm bilgileri almalarını sağlamak;
 - (j) 23. maddede atıfta bulunulan tanımla ilgili yükümlülüklerle uyumu sağlamak.
- (2) Normal olarak önemli bir net gelir getirmesi beklenen türdeki altyapı projelerine yatırım yapılmasına ilişkin olarak, IPARD Ajansı bir potansiyel alıcı ile sözleşmeye dayalı düzenlemeler akdetmeden önce, projenin bu tür bir proje olup olmadığını değerlendirir. Projenin bu tür bir proje olduğu sonucuna varılabildiği durumlarda, IPARD Ajansı tüm kaynaklardan gelen kamu yardımının projeye ilgili olan ve Birlik ortak finansmanı için uygun görülen masrafların toplamının %50'sini aşmamasını sağlar.
- (3) IPARD Ajansı, IPARD III programı kapsamındaki bir proje için tüm kaynaklardan verilen kamu yardımının kamu harcamasına ilişkin azami tavanları aşmamasını sağlar.

Kloz 7 Politika yönetiminden sorumlu Ara Kurum (IBPM)

- (1) Belirlendiği durumlarda, politika yönetiminden sorumlu Ara Kurum, IPA III yararlanıcısının hükümetinin veya idaresinin sisteminde sorumlu olduğu tüm hususlarda Yönetim Otoritesini destekler.
- (2) Belirlendiği durumlarda, politika yönetiminden sorumlu Ara Kurum, programın programlanması, uygulanması, yönetimi ve kontrolünde teknik uzmanlık sağlar. Bu kapsamda, politika yönetiminden sorumlu Ara Kurum:
 - (a) finansmana ilişkin operasyonlar önerir ve programlama belgelerinin taslağını hazırlar;
 - (b) ihale çağrılarını ve teklif çağrılarını başlatmak için gerekli teknik belgeleri hazırlar ve açıklama taleplerine verilecek cevapların hazırlanmasına yardım eder;
 - (c) değerlendirme komitelerinin oy verme hakkına sahip üyelerini görevlendirir;
 - (d) uygulaması devam eden eylem ve sözleşmelerin çıktılarını özümsemek amacıyla uzmanlardan oluşan bir ekip kurar veya bu tür bir ekibin kurulmasında Yönetim Otoritesini destekler;
 - (e) eylem ve sözleşmelerin teknik yönlerini izler;
 - (f) sözleşmeli hizmetlerin sunulduğunu, malzemelerin teslim edilip kurulduğunu, yapı işlerinin sonuçlandırıldığını ve eylemlerin gerçekleştirildiğini teyit eder;

- (g) politika yönetiminden sorumlu Ara Kurumun teknik uzmanlığına bağlı her türlü diğer görevi yapar veya her türlü diğer talebi destekler.

Kloz 8 Mali yönetimden sorumlu Ara Kurum (IBFM)

- (1) Diğer yapı ve otoritelerle işbirliğinde, mali yönetiminden sorumlu Ara Kurum:
- (a) finansmana ilişkin faaliyetlerin, program, eylem, ihale çağrısı ve teklif çağrısı için geçerli usul ve kriterlere uygun olarak teklif edilmesini sağlar;
 - (b) sözleşme icrasının idari, mali, teknik ve fiziki yönleri dâhil, sözleşme seviyesinde izleme gerçekleştirir;
 - (c) alıcılara yapılan ödemelerin Birlik'in ve IPA III yararlanıcısının hukukuna, program gerekliliklerine ve sözleşme şartlarına uygun olduğunu doğrular;
- (2) Mali yönetiminden sorumlu Ara Kurum, aşağıdaki görevleri özerk bir şekilde yerine getirir:
- (a) 18, 19 ve 22. maddeler uyarınca satın alım usullerini, hibelerin verilmesine ilişkin usulleri ve diğer sözleşme yapma usullerini yönetmek;
 - (b) finansmana ilişkin faaliyetlerin, program, eylem, ihale çağrısı ve teklif çağrısı için geçerli usul ve kriterlere uygun olarak seçilmesini sağlamak;
 - (c) sözleşmeler ve zeyilnameler akdetmek;
 - (d) IPA III yardımı alıcılarına yapılacak ödemelere yetki vermek;
 - (e) IPA III yardımı alıcılarından geri alımlara yetki vermek.

Kloz 9 Denetim otoritesi (AA)

- (1) IPA III yararlanıcısı, 10(1) maddesinin (a) ila (d) bentlerinde atıfta bulunulan yapı ve otoritelerden işlevsel olarak bağımsız bir kamu kuruluşu olacak olan Denetim Otoritesini belirler. Denetim Otoritesi gerekli mali özerkliğe sahiptir.
- (2) Denetim Otoritesi başkanı, gerekli görevleri ifa etmek için denetim alanında yeterli beceri, bilgi ve deneyime sahip olur.
- (3) Denetim Otoritesi tarafından gerçekleştirilen denetim çalışması, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilir. Çalışma, sistemlerin denetimlerini, operasyonlar üzerindeki denetimleri ve hesapların denetimlerini içerir.
- (4) Her yıl Kasım sonuna kadar, Denetim Otoritesi, Komisyona, bir kopyası NAO'ya verilmek üzere, G Ekinde belirtilen modele uygun risk değerlendirmesine dayalı bir denetim stratejisi sunar. Denetim stratejisi müteakip üç mali yılı kapsar ve yıllık olarak güncellenir. Denetim stratejisine ilişkin ek özel gereklilikleri, sektörel anlaşmalarda veya finansman anlaşmalarında belirtilebilir.
- (5) Komisyon; denetim çalışması, raporlar ve görüşlere ilişkin metodoloji hakkında ek rehberlik sağlayabilir.
- (6) Denetim Otoritesi, 63. maddede belirlenen raporlama gerekliliklerine uyar.

EK B

İÇ KONTROL ÇERÇEVESİ

Yararlanıcı ülkeler tarafından doğrudan olmayan yönetim kapsamında IPA III iç kontrol çerçevesinin bileşenleri, ilkeleri ve özellikleri

I. KONTROL ORTAMI

Kontrol ortamı, bir organizasyon genelinde iç kontrolün gerçekleştirilmesine ilişkin esaslı teşkil eden davranış standartları, süreçler ve yapılar setidir.¹⁸ Üst yönetim,¹⁹ yönetimin, beklenen davranış standartları dâhil, iç kontrolün önemine ilişkin yaklaşımını belirler.

1. Organizasyon, dürüstlüğe ve etik değerlere adanmışlık sergiler.

Özellikler:

- 1.1. *Yönetimin yaklaşımı.* Tüm yönetim seviyeleri; talimat, eylem ve davranışlarında dürüstlüğe ve etik değerlere riayet eder.
- 1.2. *Davranış Standartları.* Dürüstlük ve etik değerler davranış standartlarında belirlenir ve organizasyonun tüm seviyelerinde ve dış kaynaktan temin edilen hizmet sağlayıcıları ve yararlanıcılar tarafından anlaşılır.
- 1.3. *Standartlara uyum.* Kişi veya kuruluşların davranış standartlarına uygun olup olmadıklarını değerlendirmeye ve sapmaların zamanında ele alınmasına yönelik usuller bulunmaktadır.

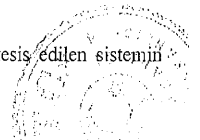
2. Üst yönetim, iç kontrolün geliştirilmesini ve gerçekleştirilmesini gözetir.

Özellikler:

- 2.1. *Üst yönetim yönetişim, risk yönetimi ve iç kontrol uygulamalarını gözetir ve daha alt seviyelerdeki yönetimden genel sorumluluğu alır.* Bu, uygun çalışma düzenlemelerinin ve iletişim kanallarının kullanımı yoluyla gerçekleşir.
- 2.2. *Her yönetici kendi kuruluşu içerisindeki iç kontrol sistemlerini gözetir.* Her yönetici iç kontrolün geliştirilmesini ve gerçekleştirilmesini gözetir. Bu görevde onları iç kontrol koordinatörleri destekler.

¹⁸ Bu Ekte, organizasyon, bir yararlanıcı ülkede IPA III'ün yönetimi ve kontrolü için tesis edilen sistemin tamamı anlamına gelir.

¹⁹ Bu Ekte, üst yönetim NAO ve Yönetim Otoritesi başkanlarından oluşur.

- 2.3. *Her üst yönetici, kaynakların uygun tahsisi ve amacına uygun ve güvenilir mali yönetim ilkelerine uygun şekilde kullanımı ve mevcut kontrol usullerinin yeterliliği hakkında bir güvence beyanı sunar.*
- 2.4. *İç kontrol koordinatörleri, güvence beyanlarının hazırlanmasını koordine ederek kilit bir rol oynarlar.*
3. **Yönetim, hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla yapılar, raporlama hatları ile uygun yetki ve sorumluluklar tesis eder.**

Özellikler:

- 3.1. *Yönetim Yapıları kapsamlıdır.* Yönetim ve denetim yapılarının tasarımı ve uygulanması tüm politika, program ve faaliyetleri kapsar. Yönetim Yapıları, politika, operasyon ve kontrol hedeflerinin gerçekleştirilmesini desteklemek için, tüm harcama türlerini, teslimat mekanizmalarını ve bütçenin uygulanmasıyla görevli kuruluşları kapsar.
- 3.2. *Yetkiler ve sorumluluklar.* Üst yöneticiler, uygun görüldüğü şekilde, organizasyonun çeşitli seviyelerinde gerektiği gibi sorumluluk vermek ve görevleri ayırmak için yetkileri devrederler ve uygun usuller kullanırlar.
- 3.3. *Raporlama hatları.* Üst yöneticiler, yetkinin kullanılmasını, sorumlulukların yerine getirilmesini ve bilgi akışını sağlamak için kuruluşlar içerisindeki raporlama hatlarını tasarlar ve değerlendirirler.
4. **Organizasyon, hedeflere uyum sağlamada ehil kişileri organizasyona çekmeye, geliştirmeye ve elde tutmaya yönelik kararlılık sergiler.**

Özellikler:

- 4.1. *Yeterlilik çerçevesi.* Kuruluşlar hedeflerin gerçekleştirilmesini desteklemek için gerekli yeterlilikleri tanımlar ve gerekli hallerde, eksiklikleri gidermek için harekete geçerek bunları kuruluş genelinde düzenli olarak değerlendirir.
- 4.2. *Mesleki gelişim.* Kuruluşlar yeterli sayıda ehil personeli organizasyona çekmek, geliştirmek ve elde tutmak için gerekli eğitim ve rehberliği sağlar.
- 4.3. *Hareketlilik.* Kuruluşlar süreklilik ve yenileme arasındaki doğru dengeyi bulmak için personel hareketliliğini planlar.
- 4.4. Operasyonların sürekliliğini sağlamak için, operasyonel faaliyetler ve mali işlemlere ilişkin *yedekleme planlaması ve vekalet düzenlemeleri* bulunmaktadır.
5. **Organizasyon, hedeflerin gerçekleştirilmesi amacıyla kişileri iç kontrol sorumluluklarından sorumlu tutar.**

Özellikler:

- 5.1. *Hesap verebilirliğin uygulanması.* Organizasyon açık rol ve sorumluluklar tanımlar ve kişileri organizasyon genelindeki iç kontrol sorumluluklarının yerine getirilmesinden ve gerektiği gibi düzeltici tedbirlerin uygulanmasından sorumlu tutar.
- 5.2. *Personelin değerlendirilmesi.* Personelin etkinliği, kabiliyetleri ve hizmetteki performansı beklenen davranış standartlarına ve belirlenen hedeflere göre yıllık olarak değerlendirilir. Düşük performans durumlarının üzerine uygun şekilde eğilir.
- 5.3. *Personelin terfisi.* Terfiye, özellikle personelin değerlendirme raporları dikkate alınarak, terfiye uygun personelin karşılaştırılabilir liyakatleri değerlendirildikten sonra karar verilir.

II. RİSK DEĞERLENDİRMESİ

Risk değerlendirmesi, hedeflerin gerçekleştirilmesini etkileyebilecek risklerin tanımlanmasına ve değerlendirilmesine ve bu risklerin nasıl yönetilmesi gerektiğine karar verilmesine ilişkin dinamik ve tekrarlanan bir süreçtir.

6. Organizasyon, hedeflerle ilgili risklerin tespitini ve değerlendirilmesini sağlamak için hedefleri yeterli açıklıkta belirler.

Özellikler:

- 6.1. *Misyon.* Kuruluşlar, tüm hiyerarşik seviyeler genelinde, aşağıya doğru personele münferit olarak atanan görev ve hedeflerle uyumlu, güncellenmiş bir misyon bildirisine sahiptir. Misyon bildirileri kuruluşların sorumlulukları ve politika hedefleriyle uyumludur.
- 6.2. *Her seviyede hedefler belirlenir.* Kuruluşların hedefleri açık olarak belirlenir ve gerektiğinde güncellenir (örneğin, öncelikler, faaliyetler veya organizasyon şemasındaki önemli değişiklikler). Bunlar organizasyonun çeşitli seviyelerine aşağı doğru sürekli olarak filtrelenir, yönetim ve personel tarafından iletilir ve anlaşılır.
- 6.3. *En önemli faaliyetler için hedefler belirlenir.* Hedefler²⁰ ve göstergeler,²¹ organizasyonun önceliklerin sağlanmasına ve operasyonel yönetime katkıda bulunan en önemli faaliyetlerini kapsar.
- 6.4. *Hedefler kaynakların taahhüt edilmesine ilişkin esas teşkil eder.* Yönetim belirlenen hedefleri, politika hedeflerinin, operasyonel hedeflerin ve mali performans hedeflerinin gerçekleştirilmesi için ihtiyaç duyulan kullanılabilir kaynakların tahsisine ilişkin bir esas olarak kullanır.
- 6.5. *Finansal raporlama hedefleri.* Finansal raporlama hedefleri, Komisyon tarafından öngörülen muhasebe ilkeleriyle uyumludur.

²⁰ Hedefler SMART (Özel, Ölçülebilir, Gerçekleştirilebilir, İlgili ve Zamanla Sınırlı) olmalıdır.

²¹ Göstergeler RACER (İlgili, Kabul Edilebilir, Güvenilir, Kolay ve Sağlam) olmalıdır.

- 6.6. *Finansal olmayan raporlama hedefleri.* Finansal olmayan raporlama yönetime, organizasyonu tüm seviyelerde yönetmek için ihtiyaç duyulan doğru ve tam bilgiler sağlar.
- 6.7. *Risk toleransı ve önemliliği.* Yönetim hedefleri belirlerken, maliyet etkinliği dikkate alarak, gerçekleştirilmelerine ilişkin kabul edilebilir sapma seviyelerini (risk toleransı) ve raporlama amaçları doğrultusunda uygun önemlilik seviyesini tanımlar.
- 6.8. *İzleme.* Hedeflerin ve performans göstergelerinin belirlenmesi, gerçekleştirilmelerine yönelik olarak kaydedilen ilerlemenin izlenmesini mümkün kılar.
7. **Organizasyon, hedeflerinin gerçekleştirilmesindeki riskleri tanımlar ve risklerin nasıl yönetilmesi gerektiğine karar verilmesine esas teşkil etmek üzere riskleri analiz eder.**

zellikler:

- 7.1. *Risk belirleme.* Her kuruluş, i ve dış faktörleri analiz ederek, riskleri çeşitli organizasyonel seviyelerde belirler ve değerlendirir. Yönetim ve personel, sürece uygun seviyede dâhil olur.
- 7.2. *Risk değerlendirme.* Kuruluş, tanımlanan risklerin önemini tahmin eder ve önemli risklerin her birinin nasıl yönetilmesi gerektiğini değerlendirerek, bu risklere nasıl müdahale edileceğine ve riskin kabul edilmesine, kaçınılmasına, azaltılmasına veya paylaşılmasına karar verir. Risk hafifletici kontrollerin yoğunluğu, riskin önemiyle orantılıdır.
- 7.3. *Risk belirleme ve risk değerlendirme, yıllık planlamaya entegre edilir ve düzenli olarak izlenir.*
8. **Organizasyon, hedeflerin gerçekleştirilmesine ilişkin riskleri değerlendirirken dolandırıcılık potansiyelini dikkate alır.**

zellikler:

- 8.1. *Dolandırıcılık riski.* Risk belirleme ve değerlendirme usullerinde (bkz. ilke 7), herhangi bir türde dolandırıcılığa, özellikle de hileli raporlamaya, varlıkların kaybına, hassas bilgilerin açıklanmasına ve yolsuzluğa yol açabilecek muhtemel teşvikler, baskılar, fırsatlar ve tutumlar dikkate alınır.
- 8.2. *Dolandırıcılıkla mücadele stratejisi.* Bir bütün olarak organizasyon ve her kuruluş, dolandırıcılık ve AB'nin mali çıkarlarını etkileyen her türlü yasa dışı faaliyetle mücadele etmek için tedbirler tesis eder ve uygular. Bunu, ll ve caydırıcı yaptırımlarla dolandırıcılığın önlenmesini, tespitini ve soruşturulmasına ilişkin Őartları geliştirmek ve telafi ve caydırma tedbirlerini belirlemek için güçlü bir dolandırıcılıkla mücadele stratejisini uygulamaya koyarak yaparlar.

9. Organizasyon, iç kontrol sistemini önemli derecede etkileyebilecek değişiklikleri belirler ve değerlendirir.

Özellikler:

- 9.1. *Değişikliklerin değerlendirilmesi.* Risk belirleme sürecinde, iç ve dış ortamda, politikalarda ve operasyonel önceliklerde ve yönetimin iç kontrol sistemine yönelik tutumundaki değişiklikler dikkate alınır.

III. KONTROL FAALİYETLERİ

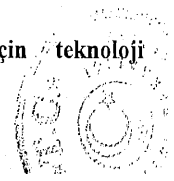
Kontrol faaliyetleri, politika hedeflerinin, operasyonel hedeflerin ve kontrol hedeflerinin gerçekleştirilmesiyle ilgili risklerin hafifletilmesini sağlar. Bu faaliyetler, organizasyonun tüm seviyelerinde, iş süreçlerinin çeşitli safhalarında ve teknoloji ortamı içerisinde gerçekleştirilir. Önleyici veya tespit edici olabilirler ve bir dizi manüel ve otomatik faaliyet ve görev ayrımını kapsarlar.

10. Organizasyon, hedeflerin gerçekleştirilmesine ilişkin risklerin kabul edilebilir seviyelere çekilecek şekilde hafifletilmesine katkıda bulunan kontrol faaliyetlerini seçer ve geliştirir.

Özellikler:

- 10.1. *Belirlenen riskleri hafifletmek için kontrol faaliyetleri gerçekleştirilir.* Kontrol faaliyetleri, her kuruluşun belirli faaliyet ve risklerine özeldir ve yoğunlukları temel risklerle orantılıdır.
- 10.2. *Kontrol faaliyetleri bir kontrol stratejisine entegre edilir.* Kontrol stratejisi, denetim düzenlemeleri dâhil çeşitli kontroller içerir ve uygun olduğu durumlarda, manüel ve otomatik kontrolleri ve önleyici ve tespit edici kontrolleri göz önüne alarak riskleri hafifletmeye yönelik yaklaşımların uyumunu içermelidir.
- 10.3. *Görev ayrımı.* Yönetim, kontrol tedbirlerini uygulamaya koyarken, hata ve uygunsuz veya hileli eylem riskini azaltmak için görevlerin personel arasında doğru bir şekilde bölüştürülüp bölüştürülmediğini dikkate alır.
- 10.4. Organizasyonun büyük bir aksaklık durumunda mümkün olduğu ölçüde çalışmaya devam edebilmesini sağlamak için, bir iş etki analizine dayalı *iş sürekliliği planları* mevcuttur, bunlar günceldir ve eğitilmiş personel tarafından kullanılmaktadır. Gerekli hallerde, iş sürekliliği planları zamana duyarlı destekleyici altyapı (örneğin BT sistemleri) için koordine edilmiş ve mutabık kalınmış bir afet kurtarma planı içermelidir.
- 11. Organizasyon, hedeflerin gerçekleştirilmesini desteklemek için teknoloji konusunda genel kontrol faaliyetleri seçer ve geliştirir.**

Özellikler:

- 11.1. *Teknolojiye ilişkin kontrol.* Otomatik kontroller dâhil, iş süreçlerinde kullanılan teknolojinin güvenilir olmasını sağlamak için ve genel kurumsal süreçleri dikkate alarak, kuruluşlar teknolojinin ve ilgili altyapının edinilmesi, geliştirilmesi ve bakımına ilişkin kontrol faaliyetleri seçer ve geliştirirler.
- 11.2. *BT sistemlerinin güvenliği.* Kuruluşlar, sistem sahibi oldukları BT sistemlerinin güvenliğini sağlamak için uygun kontroller uygularlar. Bunu, özellikle de veri koruma, meslek sırrı, kullanılabilirlik, gizlilik ve bütünlüğe ilişkin BT güvenliği yönetişim ilkelerine uygun olarak yaparlar.
12. **Organizasyon, kontrol faaliyetlerini, neyin beklediğinin belirlendiği kurumsal politikalar aracılığıyla ve politikaları uygulamaya koyan usullerde uygular.**

Özellikler:

- 12.1. *Uygun kontrol usulleri hedeflerin gerçekleştirilmesini sağlar.* Kontrol usulleri, kuruluş veya söz konusu riskten sorumlu kişiye, kontrol faaliyetlerine ilişkin sorumluluk yükler. Görevli personel kontrol faaliyetlerini zamanında ve gerekli özenle, gerekli olduğu durumlarda düzeltici tedbirleri dikkate alarak gerçekleştirir. Yönetim, kontrol usullerinin geçerliliklerini sürdürmesini sağlamak için kontrol usullerini periyodik olarak yeniden değerlendirir.
- 12.2. *İstisna raporlaması,* iç kontrolün etkililiği ve iç kontrol sisteminde ihtiyaç duyulan değişiklikler hakkında sonuçlara varmak için kullanılan yönetim araçlarından biridir. Kontrolleri geçersiz kılan tüm olayların veya belirlenmiş süreç ve usullerden sapmaların istisna raporlarında belgelendirilmesini sağlamak için bir sistem bulunmaktadır. Eylemler uygulanmadan önce tüm olaylar gerekçelendirilmeli ve onaylanmalı ve merkezi olarak kaydedilmelidir.
- 12.3. *Etki değerlendirmesi ve harcama programlarının, mevzuatın ve harcamayla ilgili olmayan diğer faaliyetlerin değerlendirilmesi,* AB müdahalelerinin performansını değerlendirmek ve opsiyonları ve yeni inisiyatifler üzerindeki ilgili etkileri değerlendirmek için yasal gerekliliklere ve en iyi uygulamalara uygun olarak gerçekleştirilir.

IV. BİLGİ VE İLETİŞİM

Organizasyonun iç kontroller yapması ve hedeflerin gerçekleştirilmesini desteklemesi için bilgi gereklidir. Dış ve iç iletişim bulunmaktadır. Dış iletişim kamuya ve paydaşlara organizasyonun hedefleri ve eylemleri hakkında bilgi sağlar. İç iletişim personele hedeflerini gerçekleştirmek ve günlük kontrollerini yapmak için ihtiyaç duydukları bilgileri sağlar.

13. **Organizasyon, iç kontrolün işleyişini desteklemek için ilgili nitelikli bilgiyi elde eder veya üretir ve kullanır.**

Özellikler:

13.1. *Bilgi ve belge yönetimi.* Kuruluşlar iç kontrol sisteminin işleyişini ve hedeflerin gerçekleştirilmesini desteklemek için gerekli olan bilgileri tespit eder. Bilişim sistemleri, gerekli ve beklenen kaliteli bilgiyi, geçerli güvenlik, belge yönetimi ve veri koruma kurallarına uyum içerisinde elde etmek için, hem iç hem de dış kaynaklardan alınan ilgili verileri işler. Bu bilgiler zamanında üretilir ve güvenilir, güncel, doğru, tam, erişilebilir, korumalı, doğrulanabilir, dosyalanmış ve saklanmıştır. Geçerli kılavuz ilkeler doğrultusunda organizasyon içerisinde paylaşılır.

14. Organizasyon, iç kontrole ilişkin hedefler ve sorumluluklar dâhil, iç kontrolün işleyişini desteklemek için gerekli bilgileri kurum içinde iletir.

Özellikler:

14.1. *İç iletişim.* Kuruluşlar, iç kontrol hedef ve sorumlulukları dâhil ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, hedeflerini, güçlüklerini, uygulanan eylemleri ve ulaşılan sonuçları kurum içinde iletir.

14.2. Normal kanallar etkin olmadığında bilgi akışını sağlamak için, bilgi uçurma hatları gibi *ayrı iletişim hatları* organizasyon seviyesinde mevcuttur.

15. Organizasyon, iç kontrolün işleyişini etkileyen hususlar hakkında kurum dışı taraflarla iletişim kurar.

Özellikler:

15.1. *Dış iletişim.* Tüm kuruluşlar, dış iletişimlerinin hedeflenen kitleye uygun ve bu kitleyle alakalı olmasını sağlarlar. Organizasyon, kuruluşların iletişim faaliyetlerini organizasyonun öncelikleri ve öyküsüyle uyumlu hale getirmek için açık sorumluluklar tesis eder.

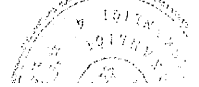
15.2. *İç kontrol hakkında iletişim.* Organizasyon, iç kontrolün bileşenlerinin işleyişi hakkında kurum dışı taraflarla iletişim kurar. Zamanlama, hedef kitle ve iletişimin niteliği ve yasal, mevzuata ilişkin ve güvene dayalı gereklilikler dikkate alınarak, ilgili ve güncel bilgiler kurum dışına iletir.

V. İZLEME FAALİYETLERİ

İç kontrolün beş bileşeninin her birinin mevcut ve işler durumda olmasını sağlamak için sürekli ve özel değerlendirmeler kullanılır. Organizasyonun farklı seviyelerinde iş süreçlerinin bir parçası haline getirilmiş olan sürekli değerlendirmeler, her türlü eksiklikler hakkında güncel bilgiler sunar. Bulgular değerlendirilir ve ciddi hususlar uygun görüldüğü şekilde raporlanmak üzere eksiklikler iletir ve zamanında düzeltilir.

16. Organizasyon, iç kontrolün bileşenlerinin mevcut ve işler durumda olduğunu saptamak için sürekli veya özel değerlendirmeler seçer, geliştirir ve gerçekleştirir.

Özellikler:

- 16.1. *Sürekli ve özel değerlendirmeler.* Kuruluşlar iç kontrol sisteminin performansını, iç kontrol eksikliklerinin tespit edilmesine, kontrollerin sonuçlarının ve kontrol sapmalarının ve istisnalarının kaydedilmesine ve değerlendirilmesine imkân veren araçlarla sürekli olarak izler. Devam eden değerlendirmeler iş süreçlerinin bir parçası haline getirilir ve değişen koşullara göre ayarlanır. Ayrıca, gerektiğinde kuruluşlar kontrol ortamındaki değişiklikleri dikkate alarak özel değerlendirmeler ve iç denetim gerçekleştirir.
- 16.2. *Yeterli bilgi birikimi ve bilgi.* Devam eden ve özel değerlendirmeleri gerçekleştiren personel, bunu yapmak için, özellikle kontrollerin sonuçlarının, kontrol sapmalarının ve istisnalarının kapsamı ve tamlığı hakkında olmak üzere yeterli bilgi birikimi ve bilgiye sahiptir.
- 16.3. *Risk bazlı ve periyodik değerlendirmeler.* Kuruluşlar özel değerlendirmelerin ve iç denetimin kapsamını ve sıklığını belirlenen risklere bağlı olarak değiştirir. Özel değerlendirmeler ve iç denetim objektif geribildirim sağlamak için periyodik olarak gerçekleştirilir.
17. **Organizasyon, iç kontrol eksikliklerini zamanında değerlendirir ve üst yönetim dâhil, düzeltici tedbirler uygulamaktan sorumlu olan taraflara iletir.**

Özellikler:

- 17.1. *Eksiklikler.* İç kontrol koordinatörlerinin desteğiyle, yöneticiler iç kontrol sisteminin kuruluş içerisinde nasıl işlediğine ilişkin değerlendirmelerin sonuçlarını değerlendirir. Eksiklikler yönetime ve düzeltici tedbirler uygulamaktan sorumlu kuruluşlara iletilir.
- "İç kontrol eksikliği" terimi, bir bileşen veya bileşenlerdeki ve ilgili ilkedeki/ilkelerdeki, bir kuruluşun hedeflerini gerçekleştirme ihtimalini düşüren bir eksiklik anlamına gelir. Yönetim bir bileşenin ve bir veya daha fazla ilgili ilkenin mevcut olmadığı veya işlemediği veya bileşenlerin birlikte çalışmadığı sonucuna varırsa, iç kontrol sisteminde önemli bir eksiklik vardır. Önemli bir eksiklik bulunduğu, yönetici etkili bir iç kontrol sisteminin gerekliliklerini karşıladığı sonucuna varamaz. İç kontrol eksikliklerinin ciddiyetini sınıflandırmak için, yönetimin yönetmelikler, kurallar veya dış standartlarda bulunan ilgili kriterlere dayalı olarak muhakeme yapması gerekir.
- 17.2. *Düzeltilici tedbir.* Düzeltici tedbirler, ilgili süreçten sorumlu personel tarafından, kendi yönetimlerinin denetimi altında zamanında uygulanır. İç kontrol koordinatörünün desteğiyle, her yönetici düzeltici tedbirlerin zamanında uygulanmasını izler ve sorumluluğunu alır.

EKC

Yönetim bildirisı modeli

Aşağıda imzası olan ben (*adı, soyadı, unvanı veya görevi*), (*programın adı*) programına ilişkin (*IPA III yararlanıcısı*) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) olarak,

31 Aralık (yıl) tarihinde sona eren mali yıl içinde (*programın adı*) programının uygulanmasına (bir sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında aksi öngörülmedikçe) ve ayrıca kendi muhakememe ve mali yıla (yıl) ilişkin yıllık hesaplar, yıllık mali raporlar ve beyannamelere dâhil edilen harcamalara ilişkin, yönetim doğrulamaları ve denetimlerden elde edilen sonuçlar da dâhil olmak üzere, sahip olduğum bilgilere dayanarak ve

Avrupa Komisyonu ve [IPA III Yararlanıcısı] arasındaki, [tarih]tarihli, Katılım Öncesi Yardım Aracı (IPA III) kapsamında [IPA III Yararlanıcısı]'na yapılacak Birlik Mali Yardımının Uygulanmasına İlişkin Düzenlemeler hakkında mali çerçeve ortaklık anlaşması kapsamındaki yükümlülüklerimi dikkate alarak,

aşağıdaki hususları beyan ederim:

- yıllık hesaplar, yıllık mali raporlar veya beyannamelerde yer alan bilgiler usulüne uygun olarak sunulmuştur, tam ve doğrudur,
- yıllık hesaplar, yıllık mali raporlar veya beyannamelere girilen harcamalar geçerli hukuka uygundur ve amacına uygun olarak kullanılmıştır,
- program için tesis edilen yönetim ve kontrol sistemi, dayanak işlemlerin yasalılığı ve usule uygunluğuna ilişkin gerekli teminatı sağlamaktadır.

Mali yıla ilişkin denetim ve kontrol raporlarında tespit edilen usulsüzlüklerin, yıllık hesaplar, yıllık mali raporlar ve beyannamelerde uygun şekilde işleme tabi tutulduğunu onaylarım.

Ayrıca, daha sonraki bir mali yılda bir ödeme başvurusuna dâhil edilmeleri ihtimaliyle yasallığının ve usule uygunluğunun değerlendirmesi halen devam etmekte olan ve bu değerlendirmenin sonucunu bekleyen harcamaların, yıllık hesaplar, yıllık mali raporlar ve beyannamelerden hariç tutulduğunu onaylarım.

Yönetim ve kontrol sistemlerine ilişkin olarak bu raporlarda bildirilen eksiklikler için yeterli takip yapılmıştır veya aşağıdaki gerekli düzeltici tedbirlerle ilgili olarak bu takipler halen devam etmektedir: (*Bildirinin imzalandığı tarihte hangi düzeltici tedbirlerin halen devam ettiğini belirtin*).

Ayrıca, dolandırıcılıkla mücadelede etkili ve orantılı tedbirlerin mevcut olduğunu ve bu tedbirlerde bu hususta belirlenen risklerin dikkate alındığını onaylarım.

Son olarak, programın uygulanmasıyla ilgili olarak itibara ilişkin açıklanmamış herhangi bir husustan haberdar olmadığımı onaylarım.

[Gerekli görüldüğü durumlarda çekinceler kısmı dâhil edilecektir.]

(düzenlendiği yer ve tarih)

İmza

(Adı, soyadı, unvanı veya görevi)

EK D

Yıllık denetim faaliyet raporu modeli¹

İlgili:

- Avrupa Komisyonu
- (IPA III yararlanıcısı) Hükümeti
- (IPA III yararlanıcısı) Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC) (kopyası)
- (IPA III yararlanıcısı) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) (kopyası)

1. GİRİŞ

- 1.1 Raporun hazırlanmasına müdahil olan Denetim Otoritesi ve diğer birimlerin tanımlanması.
- 1.2 İlgili dönem (diğer bir deyişle, bir sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında aksi öngörülmedikçe 1 Temmuz ... (yıl) tarihinden 30 Haziran ...(yıl) tarihine kadar olan mali yıl ve 12 aylık dönem) ve denetimlerin kapsamı (Komisyona ilgili yıl için beyan edilen onaylanmış masraflar dâhil).
- 1.3 Raporun kapsadığı programın/eylemin(ler)/sektörün(ler) ve bunların Yönetim Otoritelerinin ve Ara Kurumlarının tanımlanması.
- 1.4 Raporun hazırlanması ve denetim görüşünün oluşturulmasına yönelik atılan adımların açıklaması.

2. YÖNETİM VE KONTROL SİSTEMLERİNDEKİ ÖNEMLİ DEĞİŞİKLİKLER

- 2.1 Yönetim ve kontrol sistemlerindeki her türlü önemli değişikliğin ayrıntıları ve Denetim Otoritesi tarafından yürütülen denetim temelinde (AB) 2021/2236 sayılı Komisyon Uygulama Tüzüğü'nün 8. maddesine uyumunun onayı.
- 2.2 Bu değişikliklerin geçerlilik kazandığı tarihler, Denetim Otoritesine değişikliklerin bildirildiği tarihler ve ayrıca bu değişikliklerin denetim çalışması üzerindeki etkileri belirtilecektir.

3. DENETİM STRATEJİSİNDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

- 3.1 Denetim stratejisinde yapılan her türlü değişikliğin ayrıntıları ve ilgili açıklamalar. Özellikle, operasyonların denetimi için kullanılan örnekleme yönteminde yapılan her türlü değişikliği belirtin (bkz. Kısım 5).
- 3.2 Denetim Otoritesi, geç aşamada yapılan ve ilgili dönemde yapılan işleri etkilemeyen değişiklikler ile ilgili dönemde yapılan ve denetim çalışmasını ve sonuçlarını etkileyen değişiklikleri birbirinden ayırt eder.

Sadece denetim stratejisinin bir önceki sürümüne kıyasla gerçekleşen değişiklikler dâhil edilir.

4. SİSTEM DENETİMLERİ

- 4.1 Denetim Otoritesinin kendisi de dâhil olmak üzere, sistem denetimlerini yürütmüş olan otoritelere/birimlere ilişkin ayrıntılar.

¹ Mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 63(2) maddesi uyarınca

4.2 Denetlenen otorite/birim de belirtilmek suretiyle, yapılan denetimler, her bir otoriteye/birime ilişkin temel gerekliliklerin değerlendirilmesi, kapsam dâhilindeki konular² ve denetim planlaması ile yapılan kıyaslamaya ilişkin özet tablo. Özet, programı (referans/ad), sistem denetimini gerçekleştiren otoriteyi/birimi, denetim tarihini, kapsam kısıtlamaları da dâhil denetimin kapsamını ve denetlenen otoriteleri/birimleri içerir. Yatay tematik denetimler de bu Kısımda raporlanır.

Denetim dönemi	1. Program (referans/başlık)	2. Denetim Birimi ³	3. Denetlenen Birim(ler)	4. Denetimin tarihi ⁴	5. Denetimin kapsamı ⁵	6. Başlıca bulgular ve sonuçlar	7. Sistemik nitelikte problemler ve alınan tedbirler	8. Tahmini mali etki (varsa)	9. Takip durumu (kapalı veya değil)

4.3 Uygulanabilir denetim stratejisine ve özellikle de risk değerlendirme metodolojisine ve sistem denetimlerine ilişkin denetim planının oluşturulmasına yol açan sonuçlara bir atf dâhil olmak üzere, gerçekleştirilen denetimlerin dayanağının açıklaması. Risk değerlendirmesinde bir güncelleme yapılması halinde, bu husus denetim stratejisindeki değişiklikleri kapsayan yukarıdaki 3. kısımda açıklanır.

4.4 Özel tematik alanlara yönelik denetimler dâhil, sistem denetimlerinden çıkarılan ana bulgu ve sonuçların açıklaması.

4.5 Tespit edilen problemlerin sistemik nitelikte değerlendirilip değerlendirilmediklerinin ve usulsüz harcamaların miktarının ölçümü ve yapılan ilgili mali düzenlemeler/düzeltilmeler dâhil olmak üzere alınan tedbirlerin ayrıntılarının belirtilmesi.

4.6 Önceki yılların sistem denetimlerinden kaynaklanan denetim önerilerinin takibi hakkında bilgi.

4.7 (Uygun olduğu durumlarda) sistem denetimleri esnasında tespit edilen, mali araçların yönetimine ilişkin belirli eksikliklerin ve bu eksikliklerin giderilmesi için IPA III yararlanıcısı tarafından yapılan takibin açıklaması.

4.8 Sistem denetimleri sonrasında elde edilen güvence düzeyi (düşük/orta/yüksek) ve gerekçesi.

5. OPERASYONLARIN DENETİMİ

5.1 Denetim Otoritesi dâhil olmak üzere, operasyonların denetimlerini yürüten otoritelerin/birimlerin tanımlanması.

² Konular, kamu ihale kurallarına, Devlet yardımı kurallarına, çevresel gerekliliklere uyum, fırsat eşitliği, mali araçların uygulanması, BT sistemlerinin etkinliği, geri çekme ve geri almaların raporlanması, dolandırıcılığa yönelik risk değerlendirmesinin uygulanması ile ilgili olanlar da dâhil, yönetimin yaptığı doğrulamaların kalitesi ve göstergeler ve kilometre taşlarına ve programın hedeflerini gerçekleştirme konusunda kaydettiği ilerlemeye ilişkin verilerin güvenilirliği gibi, denetim stratejisinde belirtilenlerle (sadece bununla sınırlı kalmamakla birlikte) uygun olmalıdır.

³ Denetim Otoritesinin kendisi de dâhil olmak üzere, sistem denetimlerini yürütmüş olan birimlerin belirtilmesi.

⁴ Denetim saha çalışmasının tarihi.

⁵ Denetlenen otoriteler, yatay tematik denetimler, kapsam kısıtlamaları

- 5.2 Uygulanan örnekleme yönteminin açıklaması ve yöntemin denetim stratejisine uygun olup olmadığına dair bilgi.
- 5.3 İstatistiki veya istatistiki olmayan örnekleme usullerine ilişkin örnekleme parametrelerinin ve diğer bilgilerin belirtilmesi, örnekleme seçimine ilişkin temel hesaplamalar (kullanılan örnekleme yöntemine uygun olarak atılan adımların anlaşılmasına imkân veren bir formatta) ve kullanılan mesleki yargının açıklaması.
Bilgiler şunları içermelidir: önemlilik seviyesi, güven seviyesi, örnekleme birimi, beklenen hata oranı, örnekleme aralığı, standart sapma, popülasyon değeri, popülasyon büyüklüğü, örnekleme büyüklüğü ve kademelendirme hakkında bilgi.
- 5.4 Komisyona 12 aylık döneme dair beyan edilen onaylanmış masraflar ile rastgele örneğin alındığı popülasyon arasında mutabakat. Mutabakat kalemleri, mali düzenlemeler/düzeltilmeler yapılması halinde negatif kalemleri ve ilgili olduğu durumlarda avro ile IPA III yararlanıcısının para birimi cinsinden beyan edilen tutarlar arasındaki farkları da içerir.
- 5.5 Negatif kalemlerin olması durumunda, bunların ayrı bir popülasyon olarak ele alındığının teyidi. Bu birimlerin denetimlerinin ana sonuçlarının analizi; başka bir ifadeyle, tutarların, mali düzenlemeleri/düzeltilmeleri uygulama kararlarıyla (IPA III yararlanıcısı veya Komisyon tarafından alınan) ilgili olup olmadığını ve çekilen ve geri alınan / geri alınacak tutar olarak hesaplara dâhil edilen tutarlarla uyumlu olup olmadığını doğrulamaya odaklanması.
- 5.6 İstatistiki olmayan bir örnekleme yöntemi kullanılması halinde, örneğin temsili olması gerektiğini göz önünde tutarak, yöntemi kullanma sebebini, denetimlerin kapsadığı onaylanmış örnek birimlerinin/masraflarının yüzdesini, örneğin rastgele olmasını sağlamak için atılan adımları belirtin.
Ayrıca, Denetim Otoritesinin geçerli bir denetim görüşü tanzim etmesini sağlayan yeterli bir örnekleme büyüklüğü sağlamak için atılan adımları tanımlayın. İstatistiki olmayan örnekleme yöntemi kullanıldığında bir toplam (tahmini) hata oranı da hesaplanır.
- 5.7 Uygun olduğu durumlarda programlara ayrılmış, Komisyona beyan edilen onaylanmış masrafları ve yapılan ödemeleri, denetlenen onaylanmış masrafları ve tespit edilen hataları gösteren özet tablo (bkz. Kısım 9).
Rastgele istatistiki örneğe dair bilgiler, varsa diğer örneklerle ilişkin bilgilerden (örn. Risk bazlı tamamlayıcı örnekler) ayrılır.
- 5.8 Operasyonların denetimlerinin ana bulgularına ilişkin, aşağıdakilerin açıklandığı analiz:
a) denetlenen örnekleme birimlerinin sayısı, ilgili miktar;
b) örnekleme birimi başına hata miktarı ve türü⁶;
c) toplam hata⁷;
d) tespit edilen hataların mahiyeti⁸;
e) kök nedenler, yönetim ve kontrol sistemini ve denetim görüşü üzerindeki etkiyi iyileştirme amaçlı olanlar dâhil önerilen düzeltici tedbirler.
- 5.9 Toplam hata oranı⁹ ve kalan hata oranının ayrıntıları¹⁰. (Uygun olduğu durumlarda) hata oranının üst sınırının belirtilmesi.

⁶ Rastgele, sistemik, istisnai.

⁷ "Toplam hata", tahmini rastgele hatalar ve varsa sistemik hatalar ve düzeltilmemiş istisnai hataların toplamıdır.

⁸ Örneğin: uygunluk, kamu ihalesi, devlet yardımı

⁹ "Toplam hata oranı", hataların toplamının popülasyona bölümüdür.

¹⁰ "Kalan hata oranı", hataların toplamından IPA III yararlanıcısı tarafından uygulanan mali düzenlemeler (Kısım 5.11'de atıfta bulunulan) çıkarılarak bulunan rakamın popülasyona bölümüdür.

Kullanılan örnekleme yöntemine uygun olarak atılan temel adımların anlaşılmasına imkân veren bir formatta toplam hata oranı ve kalan hata oranına ilişkin temel hesaplamalar.

- 5.10 Popülasyonun önemli derecede yanlış ifade edilip edilmediğinin ve denetim görüşü üzerindeki etkinin tespit edilmesi için, toplam hata oranı ve kalan hata oranının %2'lik önemlilik seviyesi ile karşılaştırılması.
- 5.11 Sabit oran veya tahmini düzenlemeler/düzeltilmeler dâhil, operasyonların denetiminin bir sonucu olarak yıllık mali rapor veya beyannamelerin/yıllık hesapların Komisyona sunulmasından önce uygulanan, 12 aylık döneme ilişkin mali düzenlemelerin/düzeltilmelerin ayrıntıları.
- 5.12 Tespit edilen problemlerin sistemik nitelikte değerlendirilip değerlendirilmediklerine ve onaylanmış usulsüz masrafların miktarının ölçümü ve ilgili mali düzenlemeler/düzeltilmeler dâhil olmak üzere alınan tedbirlere ilişkin ayrıntılar.
- 5.13 Operasyonların önceki yıllarda gerçekleştirilen denetimlerinin takibi, özellikle de sistemik nitelikteki ciddi eksiklikler hakkında bilgi. Daha önce raporlanmış olan kalan hata oranlarının, sonraki tüm düzeltici eylemlerin bir sonucu olarak revizyonu.
- 5.14 Varsa tamamlayıcı (örneğin risk bazlı) örneğin denetimine ilişkin sonuçlar hakkında bilgi.
- 5.15 (Uygun olduğu durumlarda) mali araçlarla ilgili belirli eksiklik veya usulsüzlüklerin açıklaması. Uygun olduğu durumlarda, denetlenen mali araçlarla ilgili örnek hata oranının belirtilmesi.
- 5.16 Yönetim ve kontrol sisteminin etkililiğine ilişkin denetimlerin sonuçlarından çıkarılan sonuçlar.

6. YILLIK MALİ RAPORLARIN VEYA BEYANNAMELERİN/YILLIK HESAPLARIN DENETİMİ

- 6.1 Yıllık mali rapor veya beyannamelerin/yıllık hesapların denetimini gerçekleştiren otoritelerin/birimlerin belirtilmesi.
- 6.2 Yıllık mali rapor veya beyannamelerin/yıllık hesapların tam, doğru ve gerçek olduğunu doğrulamak için kullanılan denetim yaklaşımının açıklaması. Bu, sistem denetimleri, operasyonların denetimleri ve yıllık mali rapor veya beyannameler/yıllık hesaplar üzerinde gerçekleştirilen ek doğrulamalar kapsamında gerçekleştirilen denetim çalışmalarına yapılan bir atfı içerir.
- 6.3 Sonuçların takibi olarak yapılan ve yıllık mali rapor veya beyannamelere/yıllık hesaplara yansıtılan mali düzenlemelerin/düzeltilmelerin belirtilmesi dâhil olmak üzere, yıllık mali rapor veya beyannamelerin/yıllık hesapların tamlığı, doğruluğu ve gerçekliğiyle ilgili denetimlerden çıkarılan sonuçlar.
- 6.4 Tespit edilen problemlerin sistemik nitelikte değerlendirilip değerlendirilmediklerinin ve alınan tedbirlerin belirtilmesi.

7. DİĞER BİLGİLER

- 7.1 Denetim Otoritesinin, denetimleri kapsamında tespit edilen şüphelenilen dolandırıcılık vakalarına (ve diğer ulusal birimler veya Birlik birimleri tarafından bildirilen ve Denetim Otoritesi tarafından denetlenen operasyonlarla ilgili olan diğer vakalara) ve alınan

¹¹ Benzer özelliklere sahip alt popülasyonları, yüksek değerdeki kalemleri, programları (programların gruplandırılması halinde) vs. kapsayacak şekilde kademeli olarak uygulanan durumlarda, topluluğa ait hata oranları açıklanacaktır.

tedbirlere ilişkin değerlendirmesi. Vakaların sayısı, önemi ve biliniyorsa etkilenen tutarlar hakkında bilgi.

7.2 12 aylık dönemin sonundan sonra ve yıllık denetim faaliyet raporunun Komisyona iletilmesinden önce meydana gelen ve güvence düzeyinin ve Denetim Otoritesinin görüşünün oluşturulmasında dikkate alınan olaylar.

7.3 Denetim Otoritesinin, özellikle de denetim görüşüne gerekçe göstermek için ilgili ve Komisyona iletilecek derecede önemli gördüğü her türlü diğer bilgi.

8. GENEL GÜVENCE DÜZEYİ

8.1 Yönetim ve kontrol sisteminin düzgün işleyişi hakkındaki genel güvence düzeyinin belirtilmesi ve sistem denetimleri ve operasyonların denetimlerinin sonuçlarının kombinasyonundan seviyenin nasıl elde edildiğine dair açıklama. İlgili olduğu durumlarda, Denetim Otoritesi, gerçekleştirilen diğer ulusal veya Birlik denetim çalışmalarının sonuçlarını da dikkate alır.

8.2 Hem yönetim ve kontrol sistemlerinin iyileştirmeleri hem de Birlik bütçesi üzerindeki etki bakımından, uygulanan mali düzenlemelere/düzeltilmelere bağlı olmayan hafifletici eylemlerin, uygulanan mali düzenlemelerin/düzeltilmelerin ve ilave düzeltici tedbirlere olan ihtiyacın değerlendirmesi.

9. BEYAN EDİLEN ONAYLANMIŞ MASRAFLARA, YAPILAN ÖDEMELERE VE OPERASYONLARIN DENETİMİNE İLİŞKİN TABLO

Program (referans/başlık)	A	B	C	D	E	F	G	H	I	J	K	L	M
	12 aylık dönem ilişkin ilişkin olarak Komisyonla Komisyonla beyan edilen edilen yapılan ödemeler	12 aylık dönem ilişkin ilişkin olarak Komisyonla Komisyonla beyan edilen onaylanmış masraflar ¹	Rastegele örneğe ilişkin, denetlenen 12 aylık dönemde ait onaylanmış masraflar	Popülasyondaki toplam birim sayısı	Rastegele örneğe ait örneklerin birimlerinin sayısı	Rastegele örnekteki onaylanmış usulsüz masrafların tutarı	Toplam hata oranı ²	Toplam hatanın sonucunda uygulanan düzeltmeler	Kalan toplam hata oranı	Denetlenen diğer onaylanmış masraflar ³	Denetlenen diğer onaylanmış masrafların tutarı	Kümülatif olarak Komisyonla beyan edilen onaylanmış masraflar	Kümülatif olarak Komisyonla beyan edilen onaylanmış masrafların tutarı
			Tutar ⁴	% ⁵			%		%				

¹ "B" sütünü, rastegele örneğin alındığı popülasyonu, diğer bir deyişle, bir sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında aksi öngörülmedikçe, 1 Temmuz ... yıl) tarihinden 30 Haziran ... (yıl) tarihine kadar olan 12 aylık döneme ilişkin olarak Komisyonla beyan edilen onaylanmış masrafların toplam tutarını ifade eder. Uygun olduğu durumlarda, Kısım 5.4'te açıklanmalar sunulur.

² Toplam hata oranı, denetlenen örnekle veya rastegele örneğin alındığı popülasyonla ilgili olarak mali düzenlemeler uygulanmadan önce hesaplanır. Rastegele örneğin birden fazla programı kapsadığı durumlarda, "G" sütununda sunulan toplam hata oranı (hesaplanan) tüm popülasyon ile ilişilidir. Kademeli olarak uygulanan durumlarda, topluluklar başında ek bilgiler Kısım 5.9'da sunulur.

³ "J" Sütünü, bir tanımlayıcı örnek kapsamında denetlenen onaylanmış masrafları ifade eder.

⁴ Denetlenen onaylanmış masrafların tutarı (alt örnekleme uygulanması halinde, sadece etkili bir şekilde denetlenen onaylanmış masrafların tutarı bu sütüne dâhil edilir).

⁵ Popülasyonla ilgili olarak denetlenen onaylanmış masraf yüzdesi.

EKE

Yıllık denetim görüşü modeli¹

ilgili:

- Avrupa Komisyonu
- (IPA III yararlanıcısı) Hükümeti
- (IPA III yararlanıcısı) Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC) (kopyası)
- (IPA III yararlanıcısı) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) (kopyası)

GİRİŞ

Aşağıda imzası olan ben, mali çerçeve ortaklık anlaşmasının A Ekinin 9(1) klozu anlamında bağımsız olan, (IPA III yararlanıcısı) Denetim Otoritesinin başkanı sıfatıyla, mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 63(1) maddesi uyarınca bir denetim görüşü düzenlemek amacıyla,[referans/programın adı] programı ("program") ile ilgili olarak:

- (i) mali yıla (*yıl*) ilişkin yıllık mali rapor veya beyannameler ve temel yıllık hesapların tamlığı, doğruluğu ve gerçekliğini,
- (ii) bir sektörel anlaşma veya finansman anlaşmasında aksi öngörülmedikçe, 1 Temmuz ... (*yıl*) tarihinden 30 Haziran ...(*yıl*) tarihine kadar olan 12 aylık döneme ilişkin olarak NAO tarafından Komisyona beyan edilen harcamaların yasallığı ve usule uygunluğunu,
- (iii) yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişini denetledim ve mali yıla (*yıl*) ilişkin yönetim bildirisini onayladım.

ULUSAL YETKİLENDİRME GÖREVLİSİNİN SORUMLULUKLARI

Mali çerçeve ortaklık anlaşmasının A Ekinin 4(2) klozu uyarınca, NAO, IPA III yararlanıcısında IPA III yönetim ve kontrol sisteminin kurulmasından ve işleyişinden sorumludur.

Buna ek olarak, Muhasebe Birimi tarafından desteklenen NAO, mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 61(5) maddesinde öngörüldüğü gibi Komisyona sunulan mali rapor veya beyannameler ve temel hesapların tamlığı, doğruluğu ve gerçekliğini onaylamaktan sorumludur.

Ayrıca, mali çerçeve ortaklık anlaşmasının A Ekinin 4(1) klozu uyarınca, NAO harcamaların yasallığı ve usule uygunluğuna ilişkin genel sorumluluğu taşır.

¹ Mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 63(1) maddesi uyarınca

DENETİM OTORİTESİNİN SORUMLULUKLARI

Mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 63(1) maddesinde belirlendiği üzere, sorumluluğum, Komisyona beyan edilen harcamaların yasal ve usule uygun olup olmadığına ve uygulamaya konulan yönetim ve kontrol sistemlerinin uygun bir şekilde işleyip işlemediğine bakılmaksızın, yıllık mali rapor veya beyannameler ve temel yıllık hesapların tamlığı, doğruluğu ve gerçekliği hakkında bir görüş bildirmektir.

Sorumluluğum aynı zamanda, görüşe, denetim çalışmasının yönetim bildirisinde yapılan tespitlerle ilgili şüpheye yol açıp açmadığına ilişkin bir beyannameyi dâhil etmektir.

Programa ilişkin denetimler denetim stratejisine uygun olarak gerçekleştirilmiş ve denetimlerde uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına uyulmuştur. Bu standartlar Denetim Otoritesinin etik gerekliliklere uymasını ve denetim görüşünün amacı doğrultusunda makul bir güvence elde edebilecek şekilde denetim çalışmasını planlamasını ve gerçekleştirmesini gerektirmektedir.

Denetim, görüşü desteklemek için yeterli ve uygun kanıt elde etmek üzere aşağıda belirtilen usullerin yerine getirilmesini içerir. Uygulanan usuller, dolandırıcılık veya hata kaynaklı olup olmadığına bakılmaksızın, önemli uyumsuzluk riskinin değerlendirilmesi de dâhil olmak üzere denetçinin mesleki yargısına bağlıdır. Gerçekleştirilen denetim usulleri, mevcut şartlar altında uygun olduğuna inandığım usullerdir.

Toplanan denetim kanıtlarının, [bir kapsam sınırlaması olması halinde:] “Kapsam sınırlaması” kısmında söz edilenler hariç görüşüme esas teşkil etmek için yeterli ve uygun olduğuna inanıyorum.

Programa ilişkin denetimlerden çıkarılan ana bulguların özeti, mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 63(2) maddesi uyarınca ekli yıllık denetim faaliyet raporunda aktarılmıştır.

KAPSAM SINIRLAMASI

Ya

Denetim kapsamına ilişkin hiçbir sınırlama yapılmamıştır.

Ya da

Denetim kapsamı aşağıdaki faktörlerle sınırlandırılmıştır:

- (a) ...
- (b) ...
- (c)

[Denetim kapsamına ilişkin her türlü sınırlamayı, örneğin destekleyici belge eksikliği, yasal işlem gören davaları belirtin ve “Şartlı görüş” kısmında, harcama miktarlarını ve etkilenen Birlik katkısını ve kapsam sınırlamasının denetim görüşüne etkisini değerlendirin. Bu husustaki ilave açıklamalar uygun görüldüğü şekilde yıllık denetim faaliyet raporunda sunulur.]

GÖRÜŞ

Ya

(Şartsız görüş)

Görüşüme göre ve gerçekleştirilen denetim çalışmasına dayalı olarak:

- yıllık mali rapor veya beyannameler/yıllık hesaplar gerçek ve uygun bir görünüm sunmaktadır,
- Komisyona beyan edilen harcamalar yasal ve usule uygundur,
- uygulamaya konulan yönetim ve kontrol sistemleri uygun bir şekilde işlemektedir.

Gerçekleştirilen denetim çalışması yönetim bildirisinde yapılan tespitlerle ilgili şüpheye yol açmamaktadır.

Ya da

(Şartlı görüş)

Görüşüme göre ve gerçekleştirilen denetim çalışmasına dayalı olarak:

- yıllık mali rapor veya beyannameler/yıllık hesaplar, aşağıdaki hususlar hariç gerçek ve uygun bir görünüm sunmaktadır [şartın yıllık mali rapor veya beyannameleri/yıllık hesapları kapsadığı durumlarda aşağıdaki metin eklenir] :.....

Şartın etkisi sınırlıdır [veya önemlidir] ve yıllık mali rapor veya beyannamelere/yıllık hesaplara dâhil edilen toplam harcamanın [Avro cinsinden tutar ve %]'sine tekabül eder. Dolayısıyla etkilenen Komisyon katkısı ... [Avro cinsinden tutar]'dır.

- Komisyona beyan edilen harcamalar, aşağıdaki hususlar hariç yasal ve usule uygundur [şartın yasallığı ve usule uygunluğu kapsadığı durumlarda aşağıdaki metin eklenir] :.....

Şartın etkisi sınırlıdır [veya önemlidir] ve beyan edilen toplam harcamanın [Avro cinsinden tutar ve %]'sine tekabül eder. Dolayısıyla etkilenen Komisyon katkısı ... [Avro cinsinden tutar]'dır.

- uygulamaya konulan yönetim ve kontrol sistemleri, aşağıdaki hususlar hariç uygun bir şekilde işlemektedir [şartın yönetim ve kontrol sistemlerini kapsadığı durumlarda aşağıdaki metin eklenir]²:.....

Şartın etkisi sınırlıdır [veya önemlidir] ve beyan edilen toplam harcamanın [Avro cinsinden tutar ve %]'sine tekabül eder. Dolayısıyla etkilenen Komisyon katkısı ... [Avro cinsinden tutar]'dır.

Gerçekleştirilen denetim çalışması yönetim bildirisinde yapılan tespitlerle ilgili şüpheye yol açmamaktadır/açmamaktadır. [uygun görüldüğü şekilde silin].

² Yönetim ve kontrol sisteminin etkilenmesi halinde, gerekliliklere uygun olmayan ve/veya uygun bir şekilde işlemeyen birim veya birimler ve bunların sistemlerinin gerekliliklere uygun olmayan ve/veya uygun bir şekilde işlemeyen yönü/yönleri, bu bilginin yıllık denetim faaliyet raporunda zaten açıklanmış olduğu ve görüş paragrafında bu raporun bu bilgilerin açıklandığı kısmına/kısımlarına atıfta bulunduğu durumlar hariç, görüşte belirtilir.

[Gerçekleştirilen denetim çalışmasının yönetim bildirisinde yapılan tespitlere ilişkin şüpheye yol açtığı durumlarda, Denetim Otoritesi bu sonuca varılmasına yol açan hususları bu paragrafta açıklar.]

Ya da

(Olumsuz görüş)

Görüşüme göre ve gerçekleştirilen denetim çalışmasına dayalı olarak:

- yıllık mali rapor veya beyannameler/yıllık hesaplar gerçek ve uygun bir görünüm sunmaktadır/sunmamaktadır [uygun görüldüğü şekilde silin]; ve/veya
- Komisyona beyan edilen harcamalar yasal ve usule uygundur/yasal ve usule uygun değildir [uygun görüldüğü şekilde silin]; ve/veya
- uygulamaya konulan yönetim ve kontrol sistemleri uygun bir şekilde işlemektedir/işlememektedir [uygun görüldüğü şekilde silin].

Bu olumsuz görüş aşağıdaki hususlara dayalıdır:

- yıllık mali rapor veya beyannamelere/yıllık hesaplara ilişkin önemli hususlarla ilgili olarak :.....

ve/veya [uygun görüldüğü şekilde silin]

- Komisyona beyan edilen harcamaların yasallığı ve usule uygunluğuna ilişkin önemli hususlarla ilgili olarak :.....

ve/veya [uygun görüldüğü şekilde silin]

- yönetim ve kontrol sistemlerinin işleyişine ilişkin önemli hususlarla ilgili olarak³:.....

Gerçekleştirilen denetim çalışması, aşağıdaki hususlara ilişkin olarak yönetim bildirisinde bulunulan tespitlerle ilgili şüpheye yol açmaktadır..

[Denetim Otoritesi ayrıca, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarında belirtildiği üzere, görüşünü etkilemeyecek şekilde konunun önemini vurgulayabilir. İstisnai durumlarda görüşten dolayı sorumluluk reddi öngörülebilir⁴.]

Tarih:

İmza:

³ Yönetim ve kontrol sisteminin etkilenmesi halinde, gerekliliklere uygun olmayan ve/veya uygun bir şekilde işlemeyen birim veya birimler ve bunların sistemlerinin gerekliliklere uygun olmayan ve/veya uygun bir şekilde işlemeyen yönü/yönleri, bu bilginin yıllık denetim faaliyet raporunda zaten açıklanmış olduğu ve görüş paragrafında bu raporun bu bilgilerin açıklandığı kısma/kısımlarına atıfta bulunulduğu durumlar hariç, görüşte belirtilir.

⁴ Bu istisnai durumlar Denetim Otoritesinin görev yetkisinin dışındaki öngörülemeyen dış etkenlerle ilgili olmalıdır.

EK F

Nihai harcama beyannamesine ilişkin denetim görüşü modeli¹

ilgili:

- Avrupa Komisyonu
- (IPA III yararlanıcısı) Hükümeti
- (IPA III yararlanıcısı) Ulusal IPA Koordinatörü (NIPAC) (kopyası)
- (IPA III yararlanıcısı) Ulusal Yetkilendirme Görevlisi (NAO) (kopyası)

GİRİŞ

Aşağıda imzası olan ben, mali çerçeve ortaklık anlaşmasının A Ekinin 9(1) klozu anlamında bağımsız olan, (IPA III yararlanıcısı)'nın Denetim Otoritesinin başkanı sıfatıyla, mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 63(4) maddesi uyarınca bir denetim görüşü düzenlemek amacıyla, mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 61(4) maddesi uyarınca NAO'nun sorumluluğunda tanzim edilen, (referans/başlık) programına ilişkin nihai harcama beyannamesi üzerinde bir denetim gerçekleştirdim.

Denetim, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına uygun olarak gerçekleştirilmiştir
..... [Uyulan standartları belirtin].

Denetim çalışmasının görüşüm için makul bir esas teşkil ettiğine inanıyorum.

DENETİMİN KAPSAMI

Programa ilişkin denetim, denetim stratejisine uygun olarak gerçekleştirilmiş ve mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 63(5) maddesi kapsamında, ekli nihai denetim faaliyet raporunda rapor edilmiştir.

Ya

Denetim kapsamına ilişkin hiçbir sınırlama yapılmamıştır.

Ya da

Denetim kapsamı aşağıdaki faktörlerle sınırlandırılmıştır:

(a) ...

(b) ...

(c)

[Denetim kapsamına ilişkin her türlü sınırlamayı, örneğin destekleyici belge eksikliği, yasal işlem gören davaları belirtin ve "Şartlı görüş" kısmında, harcama miktarlarını ve etkilenen Birlik katkısını ve kapsam sınırlamasının denetim görüşüne etkisini değerlendirin. Bu husustaki ilave açıklamalar uygun görüldüğü şekilde nihai denetim faaliyet raporunda sunulur].

¹ Mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 63(4) maddesi uyarınca

GÖRÜŞ

Ya

(Şartsız görüş)

Görüşüme göre ve gerçekleştirilen denetim çalışmasına dayalı olarak:

- nihai harcama beyannamesine ve nihai ödeme talebine dâhil edilen harcamalar yasal ve usule uygundur,
- nihai ödeme talebi geçerlidir,
- sunulan mali bilgiler doğrudur.

Ya da

(Şartlı görüş)

Görüşüme göre ve gerçekleştirilen denetim çalışmasına dayalı olarak:

- nihai harcama beyannamesine ve nihai ödeme talebine dâhil edilen harcamalar yasal ve usule uygundur,
- nihai ödeme talebi geçerlidir,
- sunulan mali bilgiler,

Aşağıdaki hususlar hariç

doğrudur²:.....

Şartın etkisi sınırlıdır [veya önemlidir] ve nihai harcama beyannamesine ve nihai ödeme talebine dâhil edilen toplam harcamanın [Avro cinsinden tutar ve %]'sine tekabül eder. Dolayısıyla etkilenen Komisyon katkısı ... [Avro cinsinden tutar]'dır.

Ya da

(Olumsuz görüş)

Görüşüme göre ve gerçekleştirilen denetim çalışmasına dayalı olarak:

- nihai harcama beyannamesine ve nihai ödeme talebine dâhil edilen harcamalar yasal ve usule uygun değildir, ve/veya
- nihai ödeme talebi geçerli değildir, ve/veya
- sunulan mali bilgiler doğru değildir.

Bu olumsuz görüş aşağıdaki hususlara dayalıdır³:.....

² Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi halinde, gerekliliklere uygun olmayan ve/veya uygun bir şekilde işlemeyen birim veya birimler ve bunların sistemlerinin gerekliliklere uygun olmayan ve/veya uygun bir şekilde işlemeyen yönü/yönleri, bu bilginin nihai denetim faaliyet raporunda zaten açıklanmış olduğu ve görüş paragrafında bu raporun bu bilgilerin açıklandığı kısma/kısımlarına atıfta bulunulduğu durumlar hariç, görüşte belirtilir.

³ Yönetim ve kontrol sistemlerinin etkilenmesi halinde, gerekliliklere uygun olmayan ve/veya uygun bir şekilde işlemeyen birim veya birimler ve bunların sistemlerinin gerekliliklere uygun olmayan ve/veya uygun bir şekilde işlemeyen yönü/yönleri, bu bilginin nihai denetim faaliyet raporunda zaten açıklanmış olduğu ve görüş paragrafında bu raporun bu bilgilerin açıklandığı kısma/kısımlarına atıfta bulunulduğu durumlar hariç, görüşte belirtilir.

[Denetim Otoritesi ayrıca, uluslararası kabul görmüş denetim standartlarında belirtildiği üzere, görüşünü etkilemeyecek şekilde konunun önemini vurgulayabilir. İstisnai durumlarda görüşten dolayı sorumluluk reddi öngörülebilir⁴.]

Tarih:

İmza:

⁴ Bu istisnai durumlar Denetim Otoritesinin görev yetkisinin dışındaki öngörülemeyen dış etkenlerle ilgili olmalıdır.

EKG

Denetim stratejisi modeli¹

1. GİRİŞ

- 1.1 Programın(ların)² (referans/başlık) ve denetim stratejisinin kapsadığı dönemin tanımlanması.
- 1.2 Denetim stratejisinin hazırlanması, izlenmesi ve güncellenmesinden sorumlu Denetim Otoritesinin ve bu belgeye katkıda bulunan diğer birimlerin tanımlanması.
- 1.3 Denetim Otoritesinin ve içerisinde bulunduğu birimin statüsüne yapılan atf.
- 1.4 Misyon bildirisine, denetim tüzüğüne veya Denetim Otoritesinin ve onun sorumluluğu altında denetimler gerçekleştiren diğer birimlerin görev ve sorumluluklarının belirttiği ulusal mevzuata (uygun olduğu durumlarda) yapılan atf.
- 1.5 Denetim Otoritesinin, denetimleri gerçekleştiren birimlerin gerekli işlevsel ve organizasyonel bağımsızlığa sahip olduklarına dair onayı.

2. RİSK DEĞERLENDİRMESİ

- 2.1 Aşağıdakiler dâhil olmak üzere, izlenen risk değerlendirme metodolojisinin açıklaması:
 - Kısım 3.2.2 kapsamında belirtilen tematik alanlara ilişkin olanlar dâhil, dikkate alınan risk faktörlerinin belirtilmesi,
 - kullanılan risk puanlaması,
 - birimlerin ve sistemlerin önceki denetimlerinin sonuçlarının ne ölçüde dikkate alındığı.
- 2.2 Risk değerlendirmesinin güncellenmesine yönelik iç usuller.
- 2.3 Kontrollerin üç seviyede tanımlanması:
 - IPA idari yapıları tarafından gerçekleştirilen birinci seviye kontroller,
 - bir yandan dâhili kontrol sistemi ve diğer yandan dâhili denetim işlevi yoluyla gerçekleştirilen ikinci seviye kontroller,
 - NAO tarafından, güvence işlevi yoluyla gerçekleştirilen yüksek seviye izleme.

3. METODOLOJİ

- 3.1. Genel Bakış
 - 3.1.1 Denetim Otoritesinin denetim çalışması için uygulayacağı uluslararası kabul görmüş denetim standartlarına yapılan atf.
 - 3.1.2 Denetim Otoritesinin programa(lara) ilişkin güvencesini nasıl elde edeceğine dair bilgi (ana yapı bloklarının - denetim türlerinin ve kapsamlarının açıklaması).
 - 3.1.3 Mali çerçeve ortaklık anlaşmasının 63(1) ve (2) maddesi uyarınca Komisyona sunulacak olan yıllık denetim faaliyet raporunun ve denetim görüşünün tanzim edilmesine yönelik mevcut usullerin belirtilmesi.

¹ Mali çerçeve ortaklık anlaşmasının A Ekinin 9(4) klozu uyarınca,

² Birkaç program için tek bir denetim stratejisi hazırlanmışsa, ortak bir yönetim ve kontrol sisteminin kapsadığı programları belirtin.

3.1.4 Denetim kılavuzlarına veya usullerine yapılan atf ve aşağıdakiler gibi denetim çalışmasının temel adımlarının kısa açıklaması:

- denetimlerin planlanması,
- denetimlerin gerçekleştirilmesi ve kanıtların toplanması,
- tespit edilen hataların sınıflandırılması ve işleme tabi tutulması dâhil, kanıtların değerlendirilmesi ve varılan sonuçların oluşturulması,
- raporlama (denetlenenle karşıt görüş prosedürü dâhil),
- takip süreçleri,
- Denetim Otoritesinin çalışmasına ilişkin kalite kontrol düzenlemeleri,

3.2 Sistem denetimleri:

3.2.1 Denetlenecek birimlerin/yapıların ve sistem denetimleri kapsamındaki ilgili kilit kontrol unsurlarının tanımlanması.

Uygun olduğu durumlarda, Denetim Otoritesinin bu denetimleri gerçekleştirmek için dayandığı denetim birimine yapılan atf.

3.2.2 Aşağıdakiler gibi özel tematik alanlara veya birimlere yönelik olan sistem denetimlerinin belirtilmesi:

- proje seçim ve yönetim doğrulamalarının kalitesi,
- kamu ihale kuralları, Devlet yardımı kuralları, fırsat eşitliği veya çevresel gereklilikler gibi, geçerli hukuka ilişkin idari ve yerinde yönetim doğrulamalarının kalitesi ve miktarı,
- (uygun olduğu durumlarda) mali araçları uygulayan birimler seviyesinde mali araçların oluşturulması ve uygulanması,
- elektronik sistemlerin işleyişi ve güvenliği ile bunların Komisyonun BT sistemiyle(leriyle) bağlantısı;
- göstergeler, kilometre taşları ve programın hedeflerini gerçekleştirme konusunda kaydettiği ilerleme ile ilgili verilerin güvenilirliği;
- geri çekme ve geri almaların raporlanması;
- dolandırıcılık riski değerlendirmesinde temeli oluşturulan etkili ve ölçülü dolandırıcılıkla mücadele tedbirlerinin uygulanması.

3.3 Operasyon denetimleri:

3.3.1 Kullanılacak örnekleme metodolojisinin kısa açıklaması (belirtici kurum içi belgelerle istinaden).

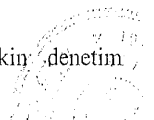
3.3.2 Uygun olduğu durumlarda, Denetim Otoritesinin geçerli bir denetim görüşü oluşturmasını sağlayan istatistikî olmayan örnekleme yaklaşımının açıklaması.

3.3.3 Şüphelenilen dolandırıcılık dâhil, tespit edilen hataların sınıflandırılması ve işleme tabi tutulması ile ilgili, operasyonların denetimleri için mevcut diğer özel usullerin açıklaması (bu hususun düzenlendiği denetim kılavuzları veya usullerine istinaden).

3.3.4 Varsa mali araçların denetimleriyle ilgili özel hususlar.

3.4 Yıllık mali rapor veya beyannamelerin/yıllık hesapların denetimleri:

Yıllık mali rapor veya beyannamelerin/yıllık hesapların denetimine ilişkin denetim yaklaşımının açıklaması.

3.5 Yönetim bildirisinin doğrulanması

Denetim görüşünün amaçları doğrultusunda, yönetim bildirisindeki tespitlerin doğrulanmasına dâhil olan denetim usullerinin açıklaması.

4. PLANLANMIŞ DENETİM ÇALIŞMASI

- 4.1. Gelecek mali yıl ve müteakip iki mali yıl ile ilgili denetim önceliklerinin ve hedeflerinin belirtilmesi ve gerçekleştirilmesi ve risk değerlendirmesinin sonuçları ile planlanmış denetim çalışması arasındaki bağlantının açıklanması.
- 4.2. Gelecek mali yıl ve müteakip iki mali yıl ile ilgili, özel tematik alanlara yönelik denetimler ve önceki denetim bulgularının takibi dâhil, sistem denetimlerine ilişkin aşağıdaki gibi gösterge niteliğinde bir plan:

Denetlenecek Otoriteler/Birimler veya özel tematik alanlar	Program (referans/ad)	Risk değerlendirme sonucu	20xx Denetim amaç ve kapsamı	20xx Denetim amaç ve kapsamı	20xx Denetim amaç ve kapsamı

5. KAYNAKLAR

- 5.1 Denetim Otoritesinin organizasyon şeması.
- 5.2 Gelecek mali yıl ve müteakip iki mali yıl ile ilgili olarak tahsis edilecek planlanmış kaynakların belirtilmesi (uygun olduğu durumlarda öngörülen her türlü dış kaynaktan temine ilişkin bilgiler dâhil).
- 5.3 Denetimleri gerçekleştiren personele ilişkin gerekli niteliklerin, deneyimin ve eğitim gerekliliklerinin belirtilmesi.

EK H

Katılım Öncesi Yardım Aracına (IPA III) ilişkin dolandırıcılık dâhil usulsüzlüklerin raporlanması

Kloz 1 Tanımlar

Dolandırıcılık dâhil usulsüzlüklerin raporlanması amaçları doğrultusunda, 51. maddede belirtilen, Birlik'in mali çıkarlarının korunmasına ilişkin tanımlar uygulanır.

Kloz 2 Usulsüzlüklerin raporlanması

- (1) IPA III yararlanıcısı, dolandırıcılık dâhil, bir temel idari veya adli bulgunun konusu olmuş her türlü şüphelenilen dolandırıcılık ve diğer usulsüzlükleri gecikmeksizin Komisyona rapor eder ve gerektiğinde özel Usulsüzlük Yönetim Sistemi'ni (IMS) kullanarak Komisyonu idari ve yasal işlemlerin ilerleyişi hakkında bilgilendirir.

AB katkısındaki 300 Avro'nun altındaki usulsüzlükler ve Komisyona sunulan bir ödeme başvurusuna dâhil edilmeden önce IPA III yararlanıcısı tarafından tespit edilen ve düzeltilen usulsüzlükler rapor edilmez. Bu hüküm, dolandırıcılık veya diğer ceza gerektiren suçları tespit etmek için ulusal seviyedeki idari veya adli işlemlerin başlatılmasına yol açan usulsüzlüklere uygulanmaz.

Bu raporda IPA III yararlanıcısı, her durumda, aşağıdakilerle ilgili ayrıntılı bilgi verir:

- (a) İlgili programın/eylemin adı ve numarası;
- (b) dâhil olan gerçek ve tüzel kişilerin veya katılan diğer kuruluşların kimliği ve rolü;
- (c) NUTS⁴⁸ seviyesi gibi uygun bilgiler kullanılarak operasyonun yapıldığı bölge ya da alanın tanımlanması;
- (d) ihlal edilmiş olan hüküm(ler);
- (e) usulsüzlük yapıldığı yönünde şüpheye yol açan ilk bilgilerin tarihi ve kaynağı;
- (f) usulsüzlük sırasında yapılan uygulamalar;
- (g) uygun olduğu durumlarda, uygulamanın dolandırıcılık şüphesi doğurup doğurmadığı;
- (h) usulsüzlüğün tespit edilme şekli;
- (i) uygun olduğu durumlarda, usulsüzlüğe dâhil olan IPA III yararlanıcısı ile Üye Devletler ve/veya üçüncü ülkeler;
- (j) usulsüzlüğün yapıldığı dönem veya zaman;
- (k) usulsüzlüğe ilişkin temel idari veya adli bulgunun ortaya koyulduğu tarih;
- (l) Birlik katkısı, IPA III yararlanıcısı katkısı ve özel katkı kapsamında belirtilen uygun harcamaların toplam tutarı;

- (m) Birlik katkısı ve IPA III yararlanıcısı katkısı kapsamında usulsüzlükten etkilenen harcamalar;
 - (n) Birlik katkısı ve IPA III yararlanıcısı katkısı kapsamında usulsüzlük tespit edilmemiş olsaydı usulsüz olarak ödenmiş olacak olan tutar;
 - (o) usulsüz harcamanın niteliği;
 - (p) uygun olduğu durumlarda ödemelerin askıya alınması ve geri ödeme ihtimali;
 - (q) Uygun olduğu durumlarda, geri alma usullerinden vazgeçilmesinin gerekçeleri;
 - (r) Uygun olduğu durumlarda, OLAF dava numarası.
- (2) IPA III yararlanıcısı, Komisyona rapor verirken, tespit edilen veya meydana geldiği düşünülen usulsüzlüklerin kendi bölgesi dışında tekrür edebileceğinden endişe edildiği durumlarda, ilgili Üye Devletleri veya diğer IPA III yararlanıcılarını ayrıca bu konuda bilgilendirir.
- (3) 1. paragrafta atıfta bulunulan bazı bilgilerin ve özellikle usulsüzlük yaparken kullanılan uygulamalara ve usulsüzlüğün tespit edilme şekline ilişkin bilgilerin mevcut olmadığı veya tashih edilmesi gerektiği hallerde, IPA III yararlanıcısı eksik veya doğru bilgileri gecikmesizin Komisyona verir.
- (4) IPA III yararlanıcısının hükümleri soruşturmaların gizliliğini öngörüyorsa, bilgilerin iletilmesi yetkili heyetin veya mahkemenin vereceği izne tabi olur.

Kloz 3 Cezalar hakkında bilgi

- (5) IPA III yararlanıcısı, 2. kloz uyarınca verilmiş her türlü önceki rapora istinaden, raporlanmış usulsüzlükler ile ilgili idari veya adli cezaların verilmesine ilişkin usullerin başlatılması, sonuçlandırılması veya bu usullerden vazgeçilmesi ile bu usullerin çıktısı ile ilgili ayrıntılı bilgileri gecikmeksizin Komisyona verir.

IPA III yararlanıcısı ceza uygulanan usulsüzlüklere ilişkin aşağıdaki hususları da belirtir:

- (a) cezaların idari veya cezai nitelikte olup olmadığı;
 - (b) cezaların Birlik hukukunun veya IPA III yararlanıcısının hukukunun ihlalinden kaynaklanıp kaynaklanmadığı;
 - (c) cezaların öngörüldüğü hükümler;
 - (d) dolandırıcılığın tespit edilip edilmediği.
- (6) Komisyonun yazılı talebi üzerine, IPA III yararlanıcısı belirli bir usulsüzlüğe veya usulsüzlük grubuna ilişkin ilave bilgileri verir.

Kloz 4 Usulsüzlük Yönetim Sistemi (IMS) aracılığıyla elektronik raporlama

2 ve 3. klotlarda atıfta bulunulan bilgiler, Komisyonun bu amaçla oluşturduğu Usulsüzlük Yönetim Sistemi (IMS) kullanılmak suretiyle elektronik araçlarla ve İngilizce olarak gönderilir.

Kloz 5 Bilgilerin kullanımı

Komisyon, bu hükümler kapsamında IPA III yararlanıcısı tarafından iletilen genel veya operasyonel nitelikteki bilgileri risk analizi yapmak amacıyla kullanabilir ve elde edilen

bilgilere dayanarak raporlar üretebilir ve risklerin daha etkin şekilde tespit edilmesi amacıyla hizmet eden sistemler geliştirebilir.

Kloz 6 Avro kullanımı

Usulsüzlüklerin raporlamasında para birimi olarak avro kullanılır. IPA III yararlanıcısı kendi ulusal para birimindeki harcama tutarlarını avroya çevirir. Bu tutarlar, harcamaların ilgili programın Muhasebe Biriminin, mali yönetiminden sorumlu Ara Kurumlarının ve IPARD Ajansının hesaplarına kaydedildiği ayda, Komisyonun aylık muhasebe döviz kuru kullanılarak avroya çevrilir. Döviz kuru, her ay Komisyon tarafından elektronik olarak yayımlanır.

Tutarların bir aydan daha fazla süreyle IPA III yararlanıcısının otoritesinin hesaplarında kayıtlı kalmış olan harcamalarla ilgili olması halinde, harcamanın en son kaydedildiği aydaki döviz kuru kullanılabilir. Harcamanın IPA III yararlanıcısının otoritesinin hesaplarında kayıtlı olmadığı hallerde, Komisyon tarafından elektronik olarak yayınlanan en son muhasebe döviz kuru kullanılır.

Kloz 7 Kişisel verilerin korunması

- (1) IPA III yararlanıcıları ve Komisyon, 2 ve 3. klozlarda atıfta bulunulan, bilgilerin izinsiz açıklanmasını veya bu bilgilere erişilmesini önlemek için gereken tüm tedbirleri alır.
- (2) 2 ve 3. klozlarda atıfta bulunulan bilgiler, söz konusu bilgiyi sağlayan IPA III yararlanıcısı açıkça kabul etmediği sürece, görevleri gereği bu bilgilere ulaşabilmesi gereken, IPA III yararlanıcısındaki kişiler veya Birlik'in kurumlarının, ajanslarının, ofislerinin ve organlarının bünyesindeki kişiler dışındaki kişilere gönderilemez.
- (3) 2 ve 3. klozlarda atıfta bulunulan bilgilerde yer alan kişisel veriler sadece söz konusu hükümlerde belirtilen amaçlar doğrultusunda işlenir.

**FINANCIAL FRAMEWORK
PARTNERSHIP AGREEMENT**

BETWEEN

THE EUROPEAN COMMISSION

AND

THE REPUBLIC OF TÜRKIYE

REPRESENTED BY

THE GOVERNMENT OF THE REPUBLIC OF TÜRKIYE

ON

**SPECIFIC ARRANGEMENTS FOR IMPLEMENTATION OF UNION
FINANCIAL ASSISTANCE TO THE REPUBLIC OF TÜRKIYE UNDER
THE INSTRUMENT FOR PRE-ACCESSION ASSISTANCE (IPA III)**

TABLE OF CONTENTS

SECTION I	GENERAL PROVISIONS	5
Article 1	Interpretation.....	5
Article 2	Partial invalidity and unintentional gaps.....	5
Article 3	Definitions	5
Article 4	Purpose and scope.....	6
Article 5	General principles for financial assistance under IPA III.....	6
Article 6	Role of the National IPA Coordinator	8
Article 7	Methods of Implementation	8
Article 8	Financing agreements	9
Article 9	Sectoral agreements	9
SECTION II	RULES FOR INDIRECT MANAGEMENT BY THE IPA III BENEFICIARY	9
TITLE I	MANAGEMENT AND CONTROL SYSTEMS	9
Article 10	Establishment of structures and authorities by the IPA III beneficiary for indirect management by the IPA III beneficiary.....	9
Article 11	Functions and responsibilities of the structures and authorities	11
TITLE II	SPECIFIC PROVISIONS RELATING TO ENTRUSTING THE IPA III BENEFICIARY WITH BUDGET IMPLEMENTATION TASKS.....	11
Article 12	Conditions for entrusting the IPA III beneficiary with budget implementation tasks	11
Article 13	Entrusting budget implementation tasks	12
Article 14	Measures in case of non-compliance of Management Structure and Managing Authorities and Intermediate Bodies with Article 12(2) and (3) and Annex B.....	13
Article 15	Suspension or termination of parts of the financing agreement concerning the entrusted budget implementation tasks.....	13
SECTION III	RULES FOR PROGRAMMING	14
Article 16	Programming of the assistance	14
Article 17	Adoption and amendments of programmes.....	15
SECTION IV	RULES FOR IMPLEMENTATION	16
TITLE I	GENERAL RULES AND PRINCIPLES FOR IMPLEMENTATION.....	16
Article 18	Procurement procedures, grants award procedures and other procedures	16
Article 19	Rules on nationality and origin for procurements, grants and other award procedures.....	16
Article 20	Participation in Union programmes and agencies	17
Article 21	Implementation principles for budget support to the IPA III beneficiary.....	18
Article 22	Implementation principles for twinning.....	18
TITLE II	TRANSPARENCY AND VISIBILITY	18
Article 23	Information, publicity and transparency	18
Article 24	Strategic communication and visibility	19
TITLE III	DATA PROTECTION AND CONFIDENTIALITY	20
Article 25	Data protection	20
Article 26	Confidentiality	20
TITLE IV	GRANTING OF FACILITIES AND TAXATION	21
Article 27	Granting of facilities for the implementation of programmes and execution of contracts.....	21
Article 28	Rules on taxes, customs duties and other fiscal charges	22
SECTION V	RULES ON FINANCIAL MANAGEMENT OF IPA III ASSISTANCE.....	25
TITLE I	GENERAL PROVISIONS	25
Article 29	Eligibility of expenditure	25
Article 30	Co-financing of IPA III programmes	25
TITLE II	RULES RELATING TO INDIRECT MANAGEMENT BY THE IPA III BENEFICIARY.....	26
Article 31	Specific rules on eligibility of expenditure for IPARD.....	26

Article 32	Audit trail.....	26
Article 33	Payments of the Union contribution.....	26
Article 34	Pre-financing.....	27
Article 35	Interim payments.....	28
Article 36	Settlement of the final balance.....	28
Article 37	De-commitment of unused funds in case of multi-annual programmes.....	28
Article 38	Interruption of payments.....	29
Article 39	Suspension of payments.....	29
Article 40	Recovery of funds.....	30
Article 41	Financial adjustments by the IPA III beneficiary.....	30
Article 42	Examination and acceptance of accounts procedures.....	30
Article 43	Financial corrections by the Commission.....	31
Article 44	Procedure for financial corrections.....	32
Article 45	Re-use of the Union contribution.....	32
Article 46	Repayment.....	32
TITLE III	CLOSURE OF A PROGRAMME OR PART OF A PROGRAMME	32
Article 47	Closure of a programme or part of a programme implemented in indirect management by the IPA III beneficiary.....	32
Article 48	Closure of a programme or part of a programme implemented in direct management and indirect management with entities other than the IPA III beneficiary.....	33
Article 49	Retention of documents.....	33
TITLE IV	SUPERVISION, CONTROL, AUDIT AND PROTECTION OF FINANCIAL INTERESTS	33
Article 50	Supervision, control and audit by the Commission, the European Anti-Fraud Office and the European Court of Auditors.....	33
Article 51	Protection of the financial interests of the Union.....	35
SECTION VI	MONITORING, EVALUATION AND REPORTING	37
TITLE I	MONITORING	37
Article 52	IPA monitoring committee.....	37
Article 53	Sectoral monitoring committee.....	38
TITLE II	EVALUATION	40
Article 54	Evaluation of IPA III assistance.....	40
Article 55	Evaluations by the Commission.....	41
Article 56	Evaluations by the IPA III beneficiary in indirect management.....	41
TITLE III	REPORTING	41
Article 57	Additional reporting definitions.....	41
Article 58	Language and format.....	41
Article 59	General reporting requirements from the NIPAC.....	42
Article 60	Reporting requirements from the NIPAC in indirect management by the IPA III beneficiary.....	42
Article 61	Reporting requirements from the NAO in indirect management by the IPA III beneficiary.....	42
Article 62	Reporting requirements from the Managing Authorities in indirect management by the IPA III beneficiary.....	43
Article 63	Reporting requirements from the Audit Authority in indirect management by the IPA III beneficiary.....	44
SECTION VII	PROVISIONS ON CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMMES	45
TITLE I	GENERAL PROVISIONS	45
Article 64	Forms of cross-border cooperation.....	45
Article 65	Additional definitions for cross-border cooperation.....	45
Article 66	Co-financing.....	45
TITLE II	RULES FOR PROGRAMMING	46
Article 67	Thematic priorities and concentration of IPA III cross-border cooperation.....	46

Article 68	Geographical coverage.....	46
Article 69	Preparation, assessment, approval and amendment of cross-border cooperation programmes	46
Article 70	Bilateral arrangements between IPA III beneficiaries for the management of cross-border cooperation programmes implemented in indirect management.....	47
TITLE III	OPERATIONS.....	48
Article 71	Selection of operations	48
Article 72	Beneficiaries.....	48
Article 73	Technical assistance	48
TITLE IV	IMPLEMENTATION.....	49
Article 74	Implementation modes.....	49
TITLE V	PROGRAMME STRUCTURES AND AUTHORITIES AND THEIR RESPONSIBILITIES	49
Article 75	Structures and authorities for CBC management.....	49
Article 76	Cross-border cooperation structures and Managing Authority	50
Article 77	Audit Authority	51
Article 78	Joint Monitoring Committee (JMC).....	51
Article 79	Joint Technical Secretariat (JTS)	52
TITLE VI	REPORTING.....	53
Article 80	Annual and final implementation reports.....	53
SECTION VIII	FINAL PROVISIONS.....	53
Article 81	Communication	53
Article 82	Consultation	54
Article 83	Applicable law, settlement of disputes.....	54
Article 84	Disputes with third parties	56
Article 85	Notices	56
Article 86	Annexes	56
Article 87	Entry into force.....	56
Article 88	Applicability of the framework agreement for IPA II	57
Article 89	Amendment.....	57
Article 90	Suspension by the Commission and termination.....	57
Article 91	EU restrictive measures.....	57
ANNEX A	59
ANNEX B	69
ANNEX C	77
ANNEX D	79
ANNEX E	85
ANNEX F	89
ANNEX G	92
ANNEX H	95

The European Commission, hereinafter referred to as ‘the Commission’, acting for and on behalf of the European Union

on the one part,

and

the government of the Republic of Türkiye, acting on behalf of the Republic of Türkiye, hereinafter referred to as ‘the IPA III beneficiary’

on the other part,

and together, jointly referred to as ‘the Parties’

Whereas

- (1) Regulation (EU) 2021/1529 of the European Parliament and of the Council¹ (‘IPA III Regulation’) constitutes the legal basis for the provision of financial assistance to the beneficiaries listed in Annex I to the IPA III Regulation (‘IPA III beneficiaries’).
- (2) The IPA III Regulation aims to support the IPA III beneficiaries in adopting and implementing the political, institutional, legal, administrative, social and economic reforms required by those beneficiaries in order to comply with Union values and to progressively align to Union rules, standards, policies and practices (‘*acquis*’), with a view to Union membership, thereby contributing to their stability, security and prosperity.
- (3) According to Article 9(1) of the IPA III Regulation, Chapter III of Title II of Regulation (EU) 2021/947² (‘NDICI Regulation’), except for Article 28(1) of that Regulation, shall apply to the IPA III Regulation.
- (4) Article 130 of Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council³ (‘the Financial Regulation’) allows the Commission to establish financial framework partnership agreements for a long-term cooperation with beneficiaries.
- (5) On 15 December 2021, the Commission adopted a Commission Implementing Regulation (EU) 2021/2236 on the specific rules for implementing Regulation (EU) 2021/1529 of the European Parliament and of the Council establishing an Instrument for Pre-accession Assistance (IPA III)⁴, (hereinafter referred to as “the IPA III Implementing Regulation”) setting out the applicable management and control provisions.

¹ Regulation (EU) 2021/1529 of the European Parliament and of the Council of 15 September 2021 establishing the Instrument for Pre-Accession assistance (IPA III) (OJ L 330, 20.9.2021, p. 1).

² Regulation (EU) 2021/947 of the European Parliament and of the Council of 9 June 2021 establishing the Neighbourhood, Development and International Cooperation Instrument – Global Europe, amending and repealing Decision No 446/2014/EU of the European Parliament and of the Council and repealing Regulation (EU) 2017/1601 of the European Parliament and of the Council and Council Regulation (EC, Euratom) No 480/2009 (OJ L 209, 14.6.2021, p. 1).

³ Regulation (EU, Euratom) 2018/1046 of the European Parliament and of the Council of 18 July 2018 on the financial rules applicable to the general budget of the Union amending Regulations (EU) No 1296/2013, (EU) No 1301/2013, (EU) No 1303/2013, (EU) No 1304/2013, (EU) No 1309/2013, (EU) No 1316/2013, (EU) No 223/2014, (EU) No 283/2014, and Decision No 541/2014/EU and repealing Regulation (EU, Euratom) No 966/2012 (OJ L 193, 30.7.2018, p. 1).

⁴ Commission Implementing Regulation (EU) 2021/2236 on the specific rules for implementing Regulation (EU) 2021/1529 of the European Parliament and of the Council establishing an Instrument for Pre-accession Assistance (IPA III), OJ L 450/10, 16.12.2021, p. 10.

HAVE AGREED AS FOLLOWS:

SECTION I GENERAL PROVISIONS

Article 1 Interpretation

- (1) Subject to any express provision to the contrary in this Agreement, the terms used in this Agreement shall bear the same meaning as attributed to them in the NDICI Regulation, the IPA III Regulation, and the IPA III Implementing Regulation.
- (2) Subject to any express provision to the contrary in this Agreement, references to this Agreement are references to such Agreement as amended, supplemented or replaced.
- (3) Headings in this Agreement have no legal significance and do not affect its interpretation.

Article 2 Partial invalidity and unintentional gaps

If a provision of this Agreement is or becomes invalid or if this Agreement contains unintentional gaps, the validity of the other provisions of this Agreement will not be affected. The Parties will replace any invalid provision by a valid provision or understanding which comes as close as possible to the purpose and intent of the invalid provision. The Parties will fill any unintentional gap by a provision or understanding which best suits the purpose and intent of this Agreement, in compliance with the IPA III Regulation and the IPA III Implementing Regulation.

Article 3 Definitions

For the purposes of this Agreement, the following definitions shall apply:

- (a) ‘programme’ means an annual or multiannual action plan or measure as referred to in Article 9 of the IPA III Regulation and Chapter III of Title II of the NDICI Regulation;
- (b) ‘IPA III beneficiary’ means one of the beneficiaries listed in the Annex I to Regulation (EU) 2021/1529;
- (c) ‘sectoral agreement’ means an arrangement concluded between the Commission and an IPA III beneficiary for implementing a specific IPA III programme, setting out the rules and procedures to be respected, which are not contained in this Agreement or financing agreements;
- (d) ‘financing agreement’ means an annual or multi-annual agreement concluded between the Commission and an IPA III beneficiary, for implementing the IPA III assistance;
- (e) ‘authority’ means a public entity or body of an IPA III beneficiary or a Member State at central, regional or local level;
- (f) ‘major project’ means a project comprising of a series of works, activities or services which is intended, in itself, to accomplish a definite and indivisible task of a precise economic or technical nature, which has clearly identified goals and whose total cost exceeds that which is specified in the respective sectoral or financing agreement;
- (g) ‘sustainability of IPA III assistance’ means the extent to which the results generated and directly influenced by the financial assistance continue or are likely to continue after the implementation period of the action has come to an end;

- (h) 'recipient' means a grant beneficiary (including a twinning contractor), contractor under service, supply or works contract, a beneficiary under cross-border cooperation programmes, a contracting party to a contribution agreement in indirect management or any natural or legal person receiving financial assistance;
- (i) 'financial year' means the period from 1 January to 31 December of one given year as defined in Article 9 of the Financial Regulation.

Article 4 Purpose and scope

- (1) In order to assist the IPA III beneficiary in adopting and implementing the political, institutional, legal, administrative, social and economic reforms required to comply with Union values and to progressively align with Union rules, standards, policies and practices with a view to Union membership, the Parties agree to implement actions within the thematic priorities set out in Article 3(3) and (4) and in Annexes II and III of the IPA III Regulation, and to contribute to achieving the specific objectives listed in Article 3(2) of that Regulation.
- (2) Programmes shall be financed and implemented within the legal, administrative and technical framework laid down in this Agreement and as further detailed in sectoral agreements or financing agreements, if any.
- (3) The provisions laid down in this Agreement shall apply to programmes financed under the IPA III Regulation.
- (4) The provisions laid down in this Agreement shall not apply to IPA III cross-border cooperation programmes between one or more IPA III beneficiaries and one or more Member States, transnational and interregional cooperation programmes, or measures that are established and implemented under Regulation (EU) 2021/1059 of the European Parliament and of the Council⁵ ('Interreg Regulation'), unless a given financing agreement on such programmes explicitly refers to this Agreement or a specific provision thereof.
- (5) The IPA III beneficiary's administration shall take all necessary steps to facilitate the implementation of the programmes.
- (6) This Agreement shall apply to all sectoral and financing agreements concluded between the Parties for financial assistance under the IPA III Regulation.

Article 5 General principles for financial assistance under IPA III

- (1) IPA III assistance shall be provided in accordance with the enlargement policy framework defined by the European Council and the Council and shall take due account of the Commission Communication on the Enlargement Strategy and reports included in the annual enlargement package of the Commission, as well as of the relevant resolutions of the European Parliament.
- (2) The following principles to Union financial assistance under IPA III shall apply:

⁵ Regulation (EU) 2021/1059 of the European Parliament and of the Council of 24 June 2021 on specific provisions for the European territorial cooperation goal (Interreg) supported by the European Regional Development Fund and external financing instruments (OJ L 231, 30.06.2021, p. 94).

- (a) respect of the principles of coherence, complementarity, coordination, concentration, ownership, partnership, and 'do no harm'; compliance with the budgetary principles laid down in the Financial Regulation;
 - (b) consistency with Union policies and support to the progressive alignment to the EU *acquis*;
 - (c) the IPA III beneficiary shall ensure the sustainability of IPA III assistance;
 - (d) IPA III assistance shall take account of lessons learned under previous instruments for pre-accession assistance;
 - (e) IPA III assistance shall be provided in partnership with the IPA III beneficiary on the basis of IPA III programming framework, while ensuring that the ownership of the programming and implementation of IPA III assistance remains with the IPA III beneficiary;
 - (f) IPA III assistance shall ensure continuity with the sector approach, which has aimed to increase coherence between national strategies, sector policies, resource allocation and spending practices. Under IPA III, there will be continued focus on ensuring coherence between sectoral reforms and horizontal national policy planning, monitoring, reporting and public financial management frameworks;
 - (g) adequate visibility of IPA III assistance shall be ensured and promoted proactively;
 - (h) any discrimination based on sex, racial or ethnic origin, religion or belief, disability, age or sexual orientation shall be prevented during the implementation of assistance;
 - (i) assistance shall be planned, with clear and verifiable objectives, which are to be achieved within a given period. The results obtained should be assessed through indicators; such indicators should be relevant, accepted, credible, easy to monitor and robust (RACER) as well as specific, measurable, achievable, realistic and time-framed (SMART);
 - (j) IPA III assistance shall be differentiated in scope and intensity according to performance of the IPA III beneficiary, in particular as regards commitment to and progress in implementing reforms, as well as according to needs. In assessing the performance of the IPA III beneficiary and deciding on the assistance to be provided, particular attention shall be paid to the efforts made in the fields of the rule of law and fundamental rights, democratic institutions and public administration reform, as well as economic development and competitiveness. In the case of a significant regression or persistent lack of progress by the IPA III beneficiary in these areas, as measured by the indicators referred to in Article 7(5) of the IPA III Regulation, the scope and intensity of assistance shall be modulated accordingly.
- (3) The provision of IPA III assistance shall be subject to the fulfilment of the IPA III beneficiary's obligations under this Agreement and under sectoral agreements and financing agreements, if any.

Article 6 Role of the National IPA Coordinator

- (1) The IPA III beneficiary shall appoint a National IPA Coordinator (NIPAC) who shall be the main counterpart of the Commission for the overall process of coordination of programming, monitoring of implementation, evaluation and reporting of IPA III assistance. The NIPAC shall:
 - (a) ensure a close link between the use of IPA assistance and the general accession process;
 - (b) ensure the overall coordination of programming, in line with the objectives and thematic priorities of the IPA III programming framework, monitoring of implementation, evaluation and reporting of IPA assistance, including the coordination within the IPA III beneficiary's administration and with other donors;
 - (c) coordinate the participation of IPA III beneficiaries in the relevant cross-border cooperation programmes referred to in Article 64(2), points (a) and (b), and where appropriate transnational and interregional cooperation programmes referred to in Article 64(2), point (c). The NIPAC may delegate this coordination task to a territorial cooperation coordinator or a structure established for the management of cross-border cooperation, as appropriate;
 - (d) endeavour that the IPA III beneficiary's administration takes all necessary steps to facilitate the implementation of the related programmes.
- (2) The NIPAC shall be a high-ranking representative of the government or the central administration of the IPA III beneficiary, with the appropriate authority.
- (3) If the European Union has opened accession negotiations with the IPA III beneficiary, the NIPAC shall be appointed to a senior position in the national structures for coordination of accession negotiations.

Article 7 Methods of Implementation

- (1) Assistance to the IPA III beneficiary shall be provided as set out in the Financial Regulation in:
 - (a) direct management by the Commission departments, including its staff in Union Delegations or through executive agencies as defined in Article 62(1), point (a), of the Financial Regulation;
 - (b) indirect management, whereby the Commission entrusts budget implementation tasks to the IPA III beneficiary as defined in Article 62(1), point (c)(i), of the Financial Regulation;
 - (c) indirect management with entities other than IPA III beneficiaries as defined in Article 62(1)(c), points (ii) to (viii), of the Financial Regulation;
 - (d) shared management with Member States as defined in Article 62(1), point (b) of the Financial Regulation for cross-border cooperation and transnational and interregional cooperation programmes referred to in Articles 64(2), points (a) and (c) of this Agreement or measures involving Member States of the European Union and implemented in accordance with the Interreg Regulation.

Article 8 Financing agreements

- (1) Where required by the related financing decision, financing agreements may be signed under this financial framework partnership agreement in accordance with Article 5 of the IPA III Implementing Regulation.
- (2) Where programmes are implemented in indirect management by the IPA III beneficiary, the financial framework partnership agreement, the sectoral agreement, if any, and the financing agreement taken as a whole shall comply with Article 129, Article 155(6) and Article 158 of the Financial Regulation.
- (3) For cross-border cooperation programmes between IPA III beneficiaries a single financing agreement may be signed by the Commission and all the participating IPA III beneficiaries for a particular programme.
- (4) The rules for implementation of cross-border cooperation programmes between one or more Member States and one or more IPA III beneficiaries, for interregional, transnational and for other measures shall be set out in the financing agreement for a given cross-border cooperation programme to be signed pursuant to the Interreg Regulation between the IPA III beneficiary, the Commission and, where applicable, the Member State hosting the managing authority of that cross-border cooperation programme.
- (5) The financing agreements shall contain rules providing the right for the Commission to suspend financing agreements if the IPA III beneficiary breaches an obligation relating to respect for human rights, democratic principles and the rule of law and in serious cases of corruption or if the IPA III beneficiary is guilty of grave professional misconduct proven by any justified means.
- (6) Where there is no financing agreement, the rules included in this financial framework partnership agreement shall apply.

Article 9 Sectoral agreements

- (1) This financial framework partnership agreement may be complemented by sectoral agreements setting out specific provisions for the management and implementation of IPA III assistance in specific policy areas or programmes.
- (2) Further details concerning rural development programmes shall be laid down in the respective sectoral agreements, which shall, among other aspects, set out measures through which assistance shall be implemented.
- (3) Where they exist, sectoral agreements related to a given policy area or a programme shall apply to all financing agreements concluded under that policy area or programme.

SECTION II RULES FOR INDIRECT MANAGEMENT BY THE IPA III BENEFICIARY

TITLE I MANAGEMENT AND CONTROL SYSTEMS

Article 10 Establishment of structures and authorities by the IPA III beneficiary for indirect management by the IPA III beneficiary

- (1) In the event of indirect management by the IPA III beneficiary, the following structures and authorities shall be established by the IPA III beneficiary:

- (a) the National IPA Coordinator (NIPAC);
 - (b) the National Authorising Officer (NAO);
 - (c) the Management Structure established by the NAO composed of the NAO Support Office and the Accounting Body;
 - (d) the Managing Authorities and Intermediate Bodies;
 - (e) the Audit Authority.
- (2) The IPA III beneficiary shall ensure adequate segregation of duties between and within the structures and authorities referred to in paragraph 1.
- (3) The NAO shall be a high-ranking representative of the government or the central administration of the IPA III beneficiary with the appropriate authority.
- (4) The Managing Authority of each programme shall be responsible for the overall management of the programme.
- (5) The Managing Authority shall designate one or more Intermediate Bodies to carry out the tasks of financial management of the programme ('Intermediate Bodies for financial management').
- (6) The financial management tasks shall be segregated from the Managing Authority. The Intermediate Body for financial management shall take financial decisions within the programme autonomously.
- (7) The Managing Authority of a programme may designate one or more Intermediate Bodies to carry out the tasks of management of the policy area for which they are responsible in the system of the government or the administration of the IPA III beneficiary ('Intermediate Bodies for policy management').
- (8) For IPA III annual programmes:
- (a) the Managing Authority shall be established in the NIPAC office, with the possible exception of actions whose purpose is to prepare the IPA III beneficiaries for absorption of the European Structural and Investment Funds;
 - (b) the entities responsible for policy areas supported by the annual programme shall be designated Intermediate Bodies for policy management.
- (9) For IPA III rural development programmes, the structures referred to under paragraph (1), point (d), of this Article shall be:
- (a) the IPA Rural Development (IPARD) Managing Authority which shall be a public body acting at central level, in charge of preparing and implementing the actions, including selection of measures and their publicity, the coordination, evaluation, monitoring and reporting of the action concerned, as provided for in Annex A clause 6a. The IPARD Managing Authority shall be managed by a senior official with exclusive responsibilities;
 - (b) the IPARD Agency, which shall have functions of a similar nature as a paying agency in the Member States, being in charge of publicity, selection of projects as well as authorisation, control and accounting of commitments and payments and the execution of payments, as provided in Annex A, clause 6b.

Article 11 Functions and responsibilities of the structures and authorities

- (1) The structures and authorities mentioned in Article 10 shall be assigned functions and responsibilities as set out in Annex A and shall comply with the internal control framework of Annex B.
- (2) Specific assignments of functions and responsibilities may be set out in sectoral or financing agreements in line with the basic approach chosen for the assignment of functions and responsibilities as set out in Annex A.
- (3) In indirect management by the IPA III beneficiary, where specific persons or entities have been given responsibility for an activity in relation to the management, implementation, control, supervision, monitoring, evaluation, reporting or audit of actions, the IPA III beneficiary shall enable such persons or entities to exercise the duties associated with that responsibility. This includes, in particular, the cases where there is no hierarchical link between such persons or entities and the bodies participating in that activity. The IPA III beneficiary shall, in particular, provide those persons or entities with the authority to establish:
 - (a) formal working arrangements detailing the rights and obligations of the structures and authorities concerned;
 - (b) an appropriate system for the exchange of information between them and the bodies concerned, including the power to require information and a right of access to documents and staff on the spot, if necessary;
 - (c) the standards to be met and the procedures to be followed.

TITLE II SPECIFIC PROVISIONS RELATING TO ENTRUSTING THE IPA III BENEFICIARY WITH BUDGET IMPLEMENTATION TASKS

Article 12 Conditions for entrusting the IPA III beneficiary with budget implementation tasks

- (1) The Commission entrusts budget implementation tasks to the IPA III beneficiary by concluding a financing agreement.
- (2) When managing IPA III funds, the IPA III beneficiary shall respect the principles of sound financial management, transparency, non-discrimination and ensure the visibility of IPA III assistance. The IPA III beneficiary shall ensure a level of protection of the financial interests of the European Union equivalent to the one that is provided for when the Commission implements the IPA III funds directly, with due consideration for, inter alia:
 - (a) the nature of the action;
 - (b) the financial risks involved;
 - (c) the level of assurance stemming from their systems, rules and procedures together with the measures taken by the Commission to supervise and support the implementation of the tasks entrusted to them.
- (3) In order to protect the financial interests of the European Union, the IPA III beneficiary shall:

- (a) set up and ensure the functioning of an effective and efficient internal control system based on international best practices and allowing in particular to prevent, detect, report and correct irregularities and fraud;
 - (b) use an accounting system that provides accurate, complete, analytical and reliable information in a timely manner;
 - (c) ensure that the structures and authorities referred to in Article 10(1), points (a) to (d), are subject to an independent external audit, performed in accordance with internationally accepted auditing standards by the Audit Authority functionally independent of the structures and authorities concerned;
 - (d) apply appropriate rules and procedures for providing financing to third parties, including transparent, non-discriminatory, efficient and effective review procedures, rules for recovering funds unduly paid and rules for excluding from access to funding;
 - (e) make public adequate information on their recipients, in accordance with Article 23;
 - (f) ensure protection of personal data equivalent to that referred to in Regulation (EU) 2018/1725 of the European Parliament and of the Council⁶ and Regulation (EU) 2016/679 of the European Parliament and of the Council⁷.
- (4) Where substantive changes are made to the systems, rules and procedures of the IPA III beneficiary or to the procedures that relate to the budget implementation tasks entrusted to the IPA III beneficiary of Union funds, the IPA III beneficiary shall inform the Commission thereof without delay. The Commission shall review the financing agreements concluded with the IPA III beneficiary in order to ensure continued fulfilment of the requirements set out in paragraph 3.

Article 13 Entrusting budget implementation tasks

- (1) The NAO shall be responsible for submitting to the Commission a request for entrusting the IPA III beneficiary with budget implementation tasks for a given programme.
- (2) Before submitting the request referred to in paragraph 1, the NAO shall ensure that the requirements of Article 12(3) and those of Annex B are fulfilled. The NAO may rely on results of an *ex ante* assessment carried out with regard to an entrustment pursuant to Regulation (EU) No 231/2014 of the European Parliament and of the Council⁸ ('the IPA II Regulation') or an earlier financing agreement.

When the NAO cannot rely on a previous *ex ante* assessment, the request shall be supported by an audit opinion on the structures and authorities under Article 10(1), points (a) to (d), drawn up by an external auditor, independent from those structures and

⁶ Regulation (EU) 2018/1725 of the European Parliament and of the Council of 23 October 2018 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data by the union institutions, bodies, offices and agencies and on the free movement of such data, and repealing Regulation (EC) No 45/2001 and Decision No 1247/2002 (OJ L 295, 21.11.2018).

⁷ Regulation (EU) 2016/679 of 27 April 2016 on the protection of natural persons with regard to the processing of personal data and on the free movement of such data, and repealing Directive 95/46/EC (General Data Protection Regulation) (OJ L 119, 4.5.2016).

⁸ Regulation (EU) No 231/2014 of the European Parliament and of the Council of 11 March 2014 establishing an Instrument for Pre-accession Assistance (IPA II) (OJ L77, 15 March 2014, p. 11).

authorities. The audit opinion shall be based on examinations conducted according to internationally accepted auditing standards.

- (3) Before the Commission entrusts budget implementation tasks of IPA III assistance, it shall review the request referred to in paragraph 1 of this Article and the established structures and authorities referred to in Article 10 and shall, for the purposes of the *ex ante* assessment pursuant to Article 154(4) of the Financial Regulation, obtain evidence that the requirements set out in Article 12(3) of this Agreement and those of Annex B are fulfilled. This review may include on-the-spot verifications by the Commission.

For entrusting budget implementation tasks to the IPA III beneficiary, the Commission may rely on results of an *ex ante* assessment carried out with regard to an entrustment pursuant to the IPA II Regulation or an earlier financing agreement. Upon request of the Commission, the IPA III beneficiary shall provide additional evidence in case those assessments do not address all the requirements.

Article 14 Measures in case of non-compliance of Management Structure and Managing Authorities and Intermediate Bodies with Article 12(2) and (3) and Annex B

- (1) After the Commission has entrusted budget implementation tasks, the NAO shall monitor the continued fulfilment by the structures and authorities established pursuant to Article 10(1), points (a) to (d), of the applicable requirements set out in Article 12(2) and (3) and Annex B. In case of failure to satisfy these requirements, the NAO shall inform the Commission, with a copy to the NIPAC and the Audit Authority, without delay and shall take any appropriate safeguard measures regarding payments made or contracts signed. Any failure to satisfy the requirements should be adequately reflected in the annual management declarations and the requests for entrustment.
- (2) In addition, the NAO shall take all necessary steps in order to ensure the renewed fulfilment of the requirements referred to in paragraph 1.

Article 15 Suspension or termination of parts of the financing agreement concerning the entrusted budget implementation tasks

- (1) The Commission shall monitor the compliance with Article 8(5), Articles 12(2) and (3), Article 51(1), Article 91 and Annex B, and may take appropriate remedial measures, including the suspension or termination of parts of the financing agreement at any time, if the requirements are no longer fulfilled.
- (2) Where the Commission suspends or terminates parts of the financing agreement concerning the entrusted budget implementation tasks, the following provisions shall apply:
 - (a) the Commission may interrupt transfers of funds to the IPA III beneficiary;
 - (b) new legal commitments made by the structures and authorities concerned after the notification of the suspension or termination shall not be considered eligible for IPA III assistance;
 - (c) without prejudice to any other financial corrections, the Commission may make financial corrections as laid down in Article 43 on the transactions affected by previous non-compliance with the requirements for entrusting budget implementation tasks.

- (3) The sectoral or financing agreement may lay down further provisions concerning the suspension or termination of those parts concerning entrusted budget implementation tasks.

SECTION III RULES FOR PROGRAMMING

Article 16 Programming of the assistance

- (1) IPA III assistance shall be implemented in accordance with Article 9 of the IPA III Regulation and Chapter III of Title II of the NDICI Regulation;
- (2) IPA III programmes shall be prepared in partnership with the IPA III beneficiary on the basis of the IPA III programming framework as set out in Article 7 of the IPA III Regulation in line with the principles referred to in Article 5. Programmes shall be comprised of action documents, describing the details for each one, as set out in Article 9(1) of the IPA III Regulation. The IPA III beneficiary shall prepare them in close consultation with the Commission, except for multi-country action documents, which are prepared by the Commission in close consultation with the IPA III beneficiaries.
- (3) Except for programmes referred to in Articles 16(5), 16(7) and 69 or where the Commission is responsible for preparing the action documents, the IPA III beneficiary shall prepare a strategic response and action documents according to the thematic priorities and the process defined in the IPA III programming framework and the Commission guidance, taking due account of relevant strategies, including European macro-regional and sea basin strategies. The NIPAC shall coordinate within its administration and ensure close consultation with the Commission during preparation. The NIPAC shall submit the strategic response and action documents to the Commission according to the programming timetable agreed with the Commission.
- (4) The IPA III beneficiaries shall ensure that the relevant public authorities and stakeholders such as economic, social and environmental partners, civil society organisations and local authorities are duly consulted and have timely access to the relevant information allowing them to play a meaningful role during the design, implementation and associated monitoring processes of programmes.
- (5) IPA III assistance may be implemented through operational programmes on the basis of relevant thematic priorities set out in the IPA III programming framework, and the Commission guidance. Such programmes shall be adopted by the Commission on the basis of action documents prepared by the IPA III beneficiary, in close consultation with the Commission.

The implementation shall take the form of multi-annual programmes with annual instalments in accordance with Article 30(3) of the NDICI Regulation.

The operational programmes shall contain all the information required by the related Commission instructions, including inter alia:

- (a) an assessment of medium term needs and objectives;
- (b) an overview of the consultation of the relevant stakeholders;
- (c) a description of the chosen strategic actions;
- (d) a sufficiently detailed financial table specifying indicatively for each year the total amount of the Union contribution;

- (e) the proposed evaluation and monitoring modalities;
 - (f) an indicative list of major projects, if any;
 - (g) where relevant, a description of the IPA III beneficiary structures and authorities for the management and control of the programme, in accordance with Article 10 and Annex A.
- (6) A major project referred to in Article 16(5)(f) shall have a total cost exceeding EUR 30 000 000.

Major projects shall be submitted by the IPA III beneficiary to the Commission for assessment. Financing of major projects shall be agreed by both parties.

- (7) The IPA III rural development assistance (IPARD) shall be provided on the basis of relevant priorities set out in the IPA III programming framework, and in the agriculture and rural development strategies of the IPA III beneficiary. The implementation shall take the form of multi-annual programmes with annual instalments in accordance with Article 30(3) of the NDICI Regulation, drawn up at central level and covering the entire period of the IPA III implementation. The IPARD III programme shall comprise a pre-defined set of measures further specified in the sectoral agreement. The programme shall be prepared by the IPARD Managing Authority as specified in Article 10(9), point (a), of this Agreement to be submitted to the Commission after consulting the appropriate interested parties.

IPA III assistance to rural development shall contribute to achieving the following objectives:

- (a) increase the competitiveness of the agri-food sector, progressively aligning it with the EU standards and improving the efficiency and sustainability of on-farm production, which will provide a better response to societal demands for safe, nutritious and sustainable food;
- (b) facilitate business development, growth and employment in rural areas, improve farmers' position within the value chain and attract young farmers into agriculture;
- (c) contribute to climate change mitigation and adaptation, foster sustainable management of natural resources and contribute to the protection of the environment;
- (d) improve community development and social capital in rural areas and build-up modern public administrations for agriculture and rural development, respecting good governance principles.

Article 17 Adoption and amendments of programmes

- (1) After their adoption, programmes may, if necessary, be amended in accordance with Article 25 of the NDICI Regulation.
- (2) Proposals for amendments submitted by the IPA III beneficiary shall be duly substantiated and shall include at least the following information: the text of the amended programme, the reasons for the proposed amendment, the expected effects of the amendment, including, where relevant, the financial impact.
- (3) The IPA III beneficiary shall propose amendments to programmes whenever necessary to reflect changes in the relevant Union legislation or where changes in conditions for implementation so require.

- (4) Detailed provisions for preparation, adoption and amendments of the programmes, as provided in the relevant documents and instructions prepared by the Commission shall apply.

SECTION IV RULES FOR IMPLEMENTATION

TITLE I GENERAL RULES AND PRINCIPLES FOR IMPLEMENTATION

Article 18 Procurement procedures, grants award procedures and other procedures

- (1) Assistance under IPA III shall be managed in accordance with the provisions of the Financial Regulation.
- (2) All services, supplies, works, grants and twinning contracts shall be awarded and implemented in accordance with the EU legal framework and Commission standards for the implementation of external actions, in force at the time of the launch of the procedure in question.
- (3) Results of tender procedures as well as calls for grants, twinning and prize awards shall be published in accordance with the Financial Regulation and as further specified in Article 23 of this Agreement.
- (4) In case of indirect management by the IPA III beneficiary, within one month after the entry into force of the respective financing agreement, the NAO shall provide to the Commission procurement, contracting and financial forecasts for the programme(s) implemented under the financing agreement covering the whole period of the implementation. This obligation shall not apply to rural development programmes.
- (5) As regards procurement, the rules and procedures of the IPA III beneficiary aligning with Directive 2014/24/EU of the European Parliament and of the Council⁹ may be considered equivalent to the rules applied by the Commission in accordance with the Financial Regulation. The Commission may accept such rules and procedures to be applied for the implementation of IPA III assistance, subject to the terms of the relevant provision in the financing agreement.

Article 19 Rules on nationality and origin for procurements, grants and other award procedures

- (1) Participation in procurement, grant and prize award procedures for programmes financed under IPA III shall be open to international¹⁰ and regional organisations and to all other natural persons who are nationals of, and to legal persons, which are effectively established in the following countries (hereafter referred to as ‘eligible countries’):

⁹ Directive 2014/24/EU of the European Parliament and of the Council of 26 February 2014 on public procurement and repealing Directive 2004/18/EC of the European Parliament and of the Council of 31 March 2004 on the coordination of procedures for the award of public works contracts, public supply contracts and public service contracts.

¹⁰ International Organisations are international public-sector organisations set up by international agreements, specialised agencies set up by such organisations and other non-profit organisations assimilated to international organisations by a Commission decision.

- (a) Member States, IPA III beneficiaries, contracting parties to the Agreement on the European Economic Area and partner countries covered by Annex I of the NDICI Regulation, and
 - (b) Countries for which reciprocal access to external assistance is established by the Commission. Reciprocal access may be granted, for a limited period of at least one year, whenever a country grants eligibility on equal terms to entities from the Union and from countries eligible under IPA III. Before the Commission decides on the reciprocal access it will consult the IPA III beneficiary.
- (2) All supplies and materials financed under IPA III may originate from any country.
 - (3) The rules laid down in this Article shall not apply to, and do not create nationality restrictions for natural persons employed or otherwise legally contracted by an eligible contractor or, where applicable, subcontractor.
 - (4) For programmes jointly co-financed by an entity, or implemented in direct or indirect management with entities as referred to in Article 62(1), points (c)(ii) to (viii), of the Financial Regulation, the eligibility rules of those entities shall also apply.
 - (5) Where donors provide financing to a trust fund established by the Commission or through external assigned revenues, the eligibility rules in the constitutive act of the trust fund or in the agreement with the donor in case of external assigned revenues shall apply.
 - (6) In the case of programmes financed by IPA III and by another Union financial instrument, eligible entities under either of the instruments shall be considered eligible.
 - (7) In the case of multi-country programmes, legal entities who are nationals of and, in the case of legal entities who are also effectively established in, the IPA III beneficiaries and regions covered by the programme may be considered eligible.
 - (8) The eligibility rules of this Article may be restricted with regard to the nationality, geographical location or nature of applicants, where such restrictions are required because of the specific nature and the objectives of the programme and where they are necessary for its effective implementation.
 - (9) Tenderers, applicants and candidates from non-eligible countries may be accepted as eligible by the Commission in case of urgency or of unavailability of services in the markets of the countries or territories concerned, or in other duly substantiated cases where application of the eligibility rules would make the realisation of a programme impossible or exceedingly difficult.
 - (10) In order to promote local capacities, markets and purchases, priority shall be given to local and regional contractors when the Financial Regulation provides for award on the basis of a single tender. In all other cases, participation of local and regional contractors shall be promoted in accordance with the relevant provisions of that Regulation.

Article 20 Participation in Union programmes and agencies

- (1) Assistance may be granted to support the participation of the IPA III beneficiary in Union programmes and Union agencies.
- (2) The participation of the IPA III beneficiary in Union programmes shall follow the specific terms and conditions set out for each specific Union programme in an agreement concluded between the Commission and the IPA III beneficiary, in

accordance with the agreements establishing the general principles for participation of the IPA III beneficiaries in Union programmes.

Article 21 Implementation principles for budget support to the IPA III beneficiary

- (1) The Commission may decide to grant budget support to the IPA III beneficiary in line with Article 236 of the Financial Regulation and with the EU Budget Support Guidelines, provided the eligibility criteria applicable for the purposes of implementing IPA III assistance through budget support are met. Such support shall be implemented in direct management.
- (2) Disbursement of budget support shall be conditional on satisfactory progress being made towards achieving the objectives agreed with the IPA III beneficiary and provided for in the financing agreement.
- (3) The corresponding financing agreements concluded with the IPA III beneficiary shall contain:
 - (a) an obligation for the third country to provide the Commission with reliable and timely information which allows the Commission to evaluate the fulfilment of the conditions referred to Article 236(2) of the Financial Regulation;
 - (b) a right for the Commission to suspend the financing agreement if the IPA III beneficiary breaches an obligation relating to respect for human rights, democratic principles and the rule of law and in serious cases of corruption;
 - (c) appropriate provisions pursuant to which the third country is to commit to immediately reimburse all or part of the relevant operation funding, in the event that it is established that the payment of the relevant Union funds has been vitiated by serious irregularities attributable to that country.

Article 22 Implementation principles for twinning

- (1) Actions may be implemented through twinning whereby the administrations of the selected Member States agree to provide the requested public sector expertise. Twinning shall cover the reimbursement of the expenses incurred by the Member State(s) involved and may in particular provide for the long term secondment of a pre-accession advisor assigned to provide full time counsel to the administration of the IPA III beneficiary, hereinafter referred to as resident twinning advisor (RTA). The IPA III beneficiary shall make available adequate office facilities to the RTA.
- (2) A twinning manual, which has been established by the Commission, shall be applicable to all twinning.

TITLE II TRANSPARENCY AND VISIBILITY

Article 23 Information, publicity and transparency

- (1) The IPA III beneficiary commits towards increased transparency and accountability in the delivery of assistance. It shall publish information on the value of assistance received under IPA III.
- (2) In case of indirect management, the IPA III beneficiary shall publish information on recipients in accordance with the applicable rules and procedures, to the extent that those

rules are deemed equivalent to those of the Commission, following the assessment carried out by the Commission.

- (3) In the absence of such assessment or when the assessment does not confirm that IPA III beneficiary rules are equivalent to those of the Commission, the IPA III beneficiary shall comply with the requirements to publish information on procurement and grant contracts contained in the financing agreements or sectoral agreements as the case may be.
- (4) The IPA III beneficiary shall publish IPA III programmes as well as any review and amendments.

Article 24 Strategic communication and visibility

- (1) The IPA III beneficiary shall raise public awareness about the opportunities stemming from closer EU integration and reforms implemented with the EU support, with a view to ensuring public support for the EU and the EU accession.
- (2) In its visibility and communication measures, the IPA III beneficiary shall inform the public about:
 - (a) the EU values, policies and programmes and their impact on people's everyday life;
 - (b) the EU accession process with the accompanying reforms and their long-term benefits and opportunities for citizens and economies;
 - (c) the EU funding provided to the IPA III beneficiary and its link to the EU values and policy objectives, with a focus on tangible positive impact of EU funded projects on citizens and economies.
- (3) In particular, the IPA III beneficiary shall acknowledge the origin of the EU funding and ensure its proper visibility by:
 - (a) providing a statement highlighting the support received from the EU in a visible manner on all documents and communication material relating to the implementation of the funds, including on an official website and social media accounts, where these exist;
 - (b) promoting the actions and their results by providing coherent, effective and proportionate targeted information to multiple audiences, including the media.
- (4) The IPA III beneficiary shall inform the Commission about the planning and implementation of the visibility and communication measures and seek synergies with those of the Commission.
- (5) The Commission and the IPA III beneficiary shall agree on a coherent plan of visibility and communication activities to make available and actively publicise information about programmes and actions under IPA III assistance in IPA III beneficiary. The procedures for implementing such activities shall be specified in the sectoral or financing agreements.
- (6) In case of direct management, implementation of the activities referred to in paragraph 5 shall be the responsibility of the Commission with the assistance of the IPA III beneficiary.

- (7) In case of indirect management by the IPA III beneficiary, and for cross-border cooperation programmes referred to in Article 64(2), point (b), implementation of the activities referred to in paragraph 5 shall be the responsibility of the relevant IPA III beneficiary institutions.
- (8) Visibility and communication activities shall promote transparency and accountability on the use of funds, subject to specific provisions on non-disclosure of indicative budgets for procurement of supplies and works prior to the contract signature, as applicable.
- (9) The IPA III beneficiary shall report on its visibility and communication activities on IPA III to the IPA monitoring committee and the sectoral monitoring committees.

TITLE III DATA PROTECTION AND CONFIDENTIALITY

Article 25 Data protection

- (1) The IPA III beneficiary shall ensure an appropriate protection of personal data equivalent to that established in Regulation (EU) 2018/1725 and Regulation (EU) 2016/679 as referred to in Article 12(3), point (f). Personal data means any information related to an identified or identifiable natural person. Any operation involving the processing of personal data, such as collection, recording, organisation, storage, adaption or alteration, retrieval, consultation, use, disclosure, erasure or destruction, shall be based on rules and procedures of the IPA III beneficiary and shall only be done as far as it is necessary for the implementation of the IPA III assistance.
- (2) In particular, the IPA III beneficiary shall take appropriate technical and organisational security measures concerning the risks inherent in any such operation and the nature of the information relating to the natural person concerned, in order to:
 - (a) prevent any unauthorised person from gaining access to computer systems performing such operations, and especially unauthorised reading, copying, alteration or removal of storage media; unauthorised data input as well as any unauthorised disclosure, alteration or erasure of stored information;
 - (b) ensure that authorised users of an IT system performing such operations can access only the information to which their access right refers;
 - (c) design its organisational structure in such a way that it meets the above requirements.

Article 26 Confidentiality

- (1) Without prejudice to Article 49, the IPA III beneficiary and the Commission shall preserve the confidentiality of any document, information or other material directly related to the implementation of the IPA III assistance that is classified as confidential.
- (2) The IPA III beneficiary agrees that the entrusted entity referred to in Article 62(1), points (c)(ii) to (viii), of the Financial Regulation, to which the Commission entrusted budget implementation tasks, may forward documents in its possession to the Commission for the sole purpose of monitoring the execution of entrusted tasks. The Commission shall respect confidentiality arrangements made between the IPA III beneficiary and that entity in accordance with the provisions of this Agreement.

- (3) The Parties shall obtain each other's prior written consent before publicly disclosing such information.
- (4) The Parties shall remain bound by the confidentiality until five years after the end of the execution period of the related financing agreement.

TITLE IV GRANTING OF FACILITIES AND TAXATION

Article 27 Granting of facilities for the implementation of programmes and execution of contracts

- (1) In order to ensure the effective implementation of programmes financed in whole or partly from any other Union instrument, the IPA III beneficiary shall take all necessary measures to ensure:
 - (a) that, in case of service, supplies or works tender procedures as well as calls for proposals for grants and twinnings, natural or legal persons eligible to participate in award procedures pursuant to Article 19 shall be entitled to a temporary installation and residence where the importance or the duration of the contract so warrants. This right shall be acquired only after the procedure has been launched and shall be enjoyed by the managerial and technical staff, including Resident Twinning Advisors (RTA), needed to carry out studies and other preparatory measures to the drawing up of tenders/applications/proposals. The right of unsuccessful tenderers/candidates/applicants for a temporary installation shall expire one month after notification of the contract award decision;
 - (b) that tenderers and applicants can submit their tenders/applications/proposals without encountering any obstacle, such as additional legal, administrative or customs related requirements that impair equal treatment among tenderers or applicants unless such requirements are enshrined in an underlying Decision adopted by the Commission;
 - (c) that personnel taking part in the implementation of programmes financed in whole or partly from any other Union instrument and members of their immediate family are accorded no less favourable benefits, privileges and exemptions than those usually granted to other international or expatriate staff employed in the Republic of Türkiye, under any other bilateral or multilateral agreement or arrangements for assistance and technical co-operation;
 - (d) that personnel taking part in the implementation of programmes financed in whole or partly from any other Union instrument and members of their immediate family are allowed to enter the Republic of Türkiye, to establish themselves in the Republic of Türkiye, to work there and to leave the Republic of Türkiye, as the nature of the underlying contract so justifies;
 - (e) the granting of all permits necessary for the importation of goods, in particular professional equipment, required for the execution of the underlying contract, subject to existing laws, rules and regulations of the IPA III beneficiary;
 - (f) that imports carried out under programmes financed in whole or partly from IPA III or any other Union instrument will be exempted from all import charges;

- (g) the granting of all permits necessary for the re-export of the above goods, once the underlying contract has been fully executed;
 - (h) the granting of authorisations for the import or acquisition of the foreign currency necessary for the implementation of the underlying contract and the application of national exchange control regulations in a non-discriminatory manner to contractors, regardless of their nationality or place of establishment;
 - (i) the repatriation of funds received in respect of the action under programmes financed in whole or partly from any other Union instrument.
 - (j) that transactions necessary for carrying out contracts under programmes financed in whole or partly from any other Union instrument will be exempted from procedures requiring the transfer of the payment for goods or services to their contractors abroad through banks or financial institutions operating in the Republic of Türkiye.
- (2) The IPA III beneficiary shall ensure full co-operation of all relevant authorities. It will also ensure access to state-owned companies and governmental institutions, which are involved or are necessary in the implementation of an action or in the execution of the contract.
- (3) After the entry into force of this Agreement, the IPA III beneficiary shall adopt or amend the legislation or enabling acts necessary to enforce the requirements of the procedures laid down in this Article, while keeping these procedures as simple, reasonable and time efficient as possible.

Article 28 Rules on taxes, customs duties and other fiscal charges

- (1) Except where otherwise provided for in a sectoral agreement or a financing agreement, taxes, duties and charges having equivalent effect shall not be eligible under IPA III programmes or any other Union instrument. This rule of exemption on taxes, customs duties and other fiscal charges shall also apply to co-financing provided by the IPA III beneficiary, or other co-financing entities, recipients of IPA III financial assistance received by natural or legal persons or any other financing under other Union instruments.
- (2) The following provisions shall apply:
- (a) for the purposes of this Agreement, the term '*Union contractor*' shall be construed as natural and legal persons, executing a Union contract. The term '*Union contractor*' shall include in particular, service/supplies/works contractors, grant beneficiaries (including twinning contractors, sub-grant beneficiaries), partners in a consortium or joint venture or co-beneficiaries or affiliated entities in grants, sub-grantees, contractors, international organisations, including their specialised agencies or development agencies, and RTAs under twinning contracts as well as contractors under the Technical assistance and Information exchange instrument (TAIEX);
 - (b) the term '*Union contract*' means any contract, grant contract or agreement in direct or indirect management through which an activity is financed under IPA III or any other Union instrument, including sub-grants. The term '*Union contract*' shall also cover provisions of assistance under TAIEX and participation in Union programmes;

- (c) all imports by Union contractors shall be allowed to enter the Republic of Türkiye without being subject to customs or import duties, Value Added Tax (VAT), excise duties and other special consumption tax or to any other similar tax, duties or charges having equivalent effect. Such exemption shall only be applied to the imports or charges in connection with the goods supplied or services rendered or works executed by the Union contractors under a Union contract. The Republic of Türkiye shall ensure that the imports concerned will be released from the point of entry for delivery to the Union contractors as required by the provisions of the contract and for immediate use as required for the normal implementation of the contract, without regard to any delays or disputes over the settlement of the above-mentioned duties, taxes or charges;
- (d) Union contractors shall be exempted from VAT for any service rendered or goods supplied or works executed under the Union contract. Goods supplied or services rendered or works executed by a contractor to the Union contractor shall also be exempted from VAT in so far that they are connected with the objectives and activities under the Union contract;
- (e) the exemption provided for in point (d) shall be put into effect through the following mechanism.

- (i) IPA III beneficiary shall ensure that an effective mechanism and procedures for VAT *ex ante* exemption has been put in place. This mechanism shall allow Union contractors and contractors of Union contractors to issue an invoice exclusive of VAT.

In case the IPA III beneficiary does not ensure that an effective mechanism and procedures for *ex ante* VAT exemption have been in place immediately following the entry into force of this Agreement, the Commission may apply a financial correction.

- (ii) By way of derogation, where in duly justified cases the *ex ante* exemption is not technically or practically feasible, VAT exemption shall be put into effect through refund or offsetting.

Where the refund procedure applies, Union contractors and contractors of Union contractors shall be able to obtain a VAT refund directly from the responsible tax authority upon submission of a written request to the responsible tax authority accompanied by the necessary documentation required under the Republic of Türkiye law for the refund of VAT.

Where the offsetting procedure applies, Union contractor and contractors of Union contractors shall be entitled to offset or deduct any input VAT paid in connection with the goods supplied or services rendered or works executed under IPA III assistance, which are exempted from VAT, as provided in this Agreement, against any VAT collected by them for any of their ordinary business transactions outside IPA III.

The responsible tax authority shall complete any request for tax refund, and offsetting within a maximum of 30 calendar days without any cost other than minimum and reasonable administrative fees;

- (f) profit or income arising from Union contracts shall be taxable in the Republic of Türkiye in accordance with the central/local tax system. However, natural and legal persons, including expatriate staff and RTAs, resident or established in the

Member States of the European Union or other countries eligible under IPA III other than the IPA III beneficiary, executing Union contracts shall be exempted from profit or income tax in the Republic of Türkiye, including withholding and provisional or temporary taxes; except in cases where the natural and/or legal person making such profit and/or income has its residence or a permanent establishment to which such income is attributable in the Republic of Türkiye according to the provisions of the applicable double taxation agreements;

- (g) a Union grant to a grant beneficiary shall not be construed as a profit or income to that grant beneficiary. Where a profit is generated from a grant contract, the Commission shall be entitled to recover the percentage of the profit in accordance with the terms of the underlying contract. The remaining profit may be taxable according to the central/local tax system;
- (h) expenditures of the Union contractors shall be relieved from import charges, excise duties and other special consumption tax or from any other similar tax, duties or charges having equivalent effect for the expenditure in connection with the goods supplied or services rendered or works executed by that Union contractor under the Union contract;
- (i) financial or material assets/goods, including constructed facilities or rights transferred to beneficiaries of actions/activities or beneficiaries of contracts carried out under IPA III programmes or under any Union Instrument shall not generate for these beneficiaries 'inheritance and transfer taxes' or any other tax or charge having equivalent effect;
- (j) personal and household effects imported for personal use by natural persons (and members of their immediate families), other than those recruited locally, carrying out tasks defined in service or works or grant contracts or twinning contracts or agreements, shall be exempted from customs or import duties, Value Added Tax (VAT), excise duties and other special consumption tax or to any other similar tax, duties or charges having equivalent effect or deterrent excessive collateral requirements, the said personal and household effects being re-exported or disposed of in the state, in accordance with the regulations in force in the Republic of Türkiye after termination of the contract;
- (k) Union contracts shall not be subject to stamp or registration duties, or to any other charge having equivalent effect in the Republic of Türkiye. This exemption shall also apply to transactions (including assignment of rights) and documents related to payments made to the Union contractor, including contracts concluded between grant beneficiaries (including their partners, affiliated entities or sub-grant beneficiaries) and their contractors (including their staff or contracted experts), and contracts concluded for incidental and provisional expenditure under service contracts and works contracts respectively, where such payments are directly related to a Union contract;
- (l) the following charges shall also be exempted for Union contractors:
 - (i) special communication tax;
 - (ii) motor vehicle taxes;
 - (iii) special charges applied by regional or local authorities or special boards in the context of contract execution not proportional with the cost involved in their execution or of having equivalent effect of taxes.

- (3) Whenever necessary, the IPA III beneficiary shall adopt or amend the secondary legislation or enabling acts necessary to enforce the tax provisions in this Agreement immediately upon its entering into force.
- (4) The rules and procedures referred to in this Article shall also apply to any similar tax, duty, levy or charges having equivalent effect, which may be instituted after the entry into force of this Agreement in addition to, or in replacement of existing ones.
- (5) In case of conflict between the provisions in this Article and the legislation of the IPA III beneficiary, the provisions of this Agreement shall prevail. In the event of accession to the Union, the IPA III beneficiary will continue to apply the provisions in Article 27 and this Article except where these are incompatible with its obligations under the relevant Union *acquis*.

SECTION V RULES ON FINANCIAL MANAGEMENT OF IPA III ASSISTANCE

TITLE I GENERAL PROVISIONS

Article 29 Eligibility of expenditure

- (1) Expenditure shall not be financed more than once from IPA III. In addition, expenditure financed by IPA III shall not receive any other financing from the EU budget.
- (2) Expenditure incurred by the recipients and payments made by the IPA III beneficiary shall not be eligible for funding under the IPA III Regulation prior to the signature of the relevant financing agreement, contracts and addenda, except for the cases provided for in Article 27(6) of the NDICI Regulation.
- (3) The following expenditure shall not be eligible for funding under the IPA III Regulation:
 - (a) purchase of land and existing buildings, except where justified by the nature of the programme in the financing decision;
 - (b) other expenditure as may be provided for in the sectoral or financing agreements.
- (4) The final date for the eligibility of expenditure shall be laid down in the financing agreements.

Article 30 Co-financing of IPA III programmes

- (1) Programmes implemented in indirect management by the IPA III beneficiary may require both IPA III beneficiary's and Union's financial contributions.
- (2) The co-financing rate shall take the form of joint co-financing and be defined in the sectoral or financing agreement.
- (3) Where both IPA III beneficiary's and Union's financial contributions are required, the Union contribution shall be stipulated in the sectoral or financing agreements.

TITLE II RULES RELATING TO INDIRECT MANAGEMENT BY THE IPA III BENEFICIARY

Article 31 Specific rules on eligibility of expenditure for IPARD

For the IPARD III programme, the following specific provisions shall apply:

- (a) The EU contribution to investment projects under rural development programmes shall be repaid if within five years from the final payment by the IPARD Agency, the project undergoes a substantive modification;
- (b) in case of standard unit costs, lump sums not exceeding EUR 100 000 of public contribution and flat-rate financing, determined by a percentage of one or several defined categories of costs, the EU is covering only the amounts as laid down for each measure and as defined by the respective IPARD Agency in advance of the call for applications;
- (c) contributions from an IPARD III programme to a financial instrument for use within the scope of that IPARD III programme will be considered as eligible expenditure.
- (d) In determining the share of public expenditure as a percentage of total eligible cost of investment, account shall not be taken of national aid to facilitate access to loans granted without any Union contribution provided under Regulation (EU) 2021/1529.

Article 32 Audit trail

The NAO shall ensure that all relevant information is available to ensure a sufficiently detailed audit trail. This information shall *inter alia* include documentary evidence of the authorisation of payment requests, of the accounting and payment of such requests, and of the treatment of advances, guarantees and debts.

Article 33 Payments of the Union contribution

- (1) Payment of the Union contribution shall be made within the limits of the funds available.
- (2) Payments may take the form of pre-financing, interim payments and settlement of the final balance, following the procedure established in Article 42(2). Where contributions are required from both the Union and the IPA III beneficiary, payments of the Union contribution to the financing of the programmes concerned shall be calculated by applying the co-financing rate laid down in the sectoral or financing agreement to the eligible expenditure certified in accordance with Article 61(5) subject to the maximum amount of the Union contribution set out in the sectoral or financing agreement.
- (3) By 15 January and 15 July each year, except where otherwise provided for in a sectoral agreement or a financing agreement the NAO shall send to the Commission a forecast of its likely payment request for the financial year concerned and for the subsequent financial year, in relation to all programmes. The Commission may ask for an update of the forecast as appropriate.
- (4) Payments by the Commission to the Accounting Body shall be made within 90 days after the conditions of Articles 34, 35 or 36 are met. This time limit for payment requests may be interrupted by the Commission in order to request all underlying documents

necessary to clarify any elements relevant to the statement of expenditure, including information on the reporting of irregularities in accordance with Article 51(2) and Annex H.

- (5) Amounts set out in the programmes submitted by the IPA III beneficiary, in statements of expenditure, in payment requests and in expenditure mentioned in the implementation reports shall be denominated in euro. The IPA III beneficiary shall ensure that for the treasury flows between the Commission and the IPA III beneficiary the rate recorded for conversion between euro and the IPA III beneficiary currency is the monthly accounting rate of the euro established by the Commission for the month during which the expenditure paid was recorded in the accounts of the Accounting Body or the Intermediate Body for financial management concerned specified in the relevant financing agreement.
- (6) Payments by the Commission to the IPA III beneficiary shall be made, subject to availability of budget appropriations, in euro to the euro account, in accordance with the provisions laid down in Articles 34, 35 and 36 and sectoral or financing agreements. Euro account(s) shall be opened for the programmes and shall be exclusively used for transactions relating to those programmes in accordance with the provisions of the relevant sectoral or financing agreements.
- (7) The IPA III beneficiary shall ensure that recipients receive the total amount of the public contribution in due time and in full. No charge shall be levied which would reduce these amounts for recipients and the public contribution and assets thus financed shall not be subject to any administrative or judicial confiscation, seizure or similar deductions.
- (8) In cases where the balance on the euro account referred to in paragraph 6 is insufficient to cover the payment requests submitted by the recipients pending the receipt of payment from the Commission, the IPA III beneficiary shall use national funds to pre-finance the Union contribution. In these cases the national funds shall be treated as Union funds and paragraph 6 shall apply at the moment when the full payment of the IPA III beneficiary contribution, if any, and the Union contribution pre-financed from the national funds is recorded in the accounts of the Accounting Body.
- (9) IPA III assistance may only cover expenditure incurred and paid by the IPA III beneficiary in conformity with the eligibility rules laid down in the contractual clauses and the legal framework established by the Financial Regulation, the NDICI Regulation, the IPA III Implementing Regulation and Articles 29, 30 and 31 of this Agreement, and as defined in the sectoral or financing agreements, where applicable.
- (10) The exchange of information, including submission of payment requests in line with Article 34, 35 and 36 of this Agreement, concerning financial transactions between the Commission and the structures and authorities referred to in Article 10 shall, where appropriate, be made by electronic means, using procedures as instructed by the Commission.

Article 34 Pre-financing

- (1) The minimum requirements for a pre-financing payment are the following:
 - (a) the NAO has notified to the Commission the opening of the euro account concerned;
 - (b) the relevant financing agreement has entered into force.

- (2) The detailed provisions concerning the calculation of pre-financing payments for annual and multi-annual programmes shall be set in the sectoral or financing agreements.
- (3) The total pre-financing amount shall be cleared at the latest when the programmes are closed.

Article 35 Interim payments

- (1) The minimum requirements for an interim payment are the following:
 - (a) the NAO has sent to the Commission a payment request including a certified statement of expenditure detailing amounts paid and costs recognised and including information, where relevant, on pre-financing. The payment request shall also include relevant information on implementation as detailed in the sectoral or financing agreement;
 - (b) the ceilings for the Union contribution, as laid down in the financing decision, have been respected;
 - (c) the NIPAC has sent to the Commission the annual report on implementation in accordance with Article 59(1);
 - (d) the Audit Authority has sent to the Commission the annual audit opinion and annual audit activity report, in accordance with Article 63(1) and (2);
 - (e) the relevant financing agreement is in force;
 - (f) any information requested by the Commission has been provided.
- (2) Without prejudice to the annual audit opinion, if it appears that the applicable rules have not been complied with or funds have not been properly used, the payments can be suspended or interrupted in accordance with the procedure laid down in the Articles 38 and 39.

Article 36 Settlement of the final balance

- (1) The minimum requirements for the settlement of the final balance are the following:
 - (a) the NAO has sent to the Commission a certified final statement of expenditure and, if applicable, final payment request;
 - (b) the NIPAC has sent to the Commission the final report on implementation in accordance with Article 60;
 - (c) the Audit Authority has sent to the Commission, in accordance with Article 63 (4) and (5), an opinion on the final statement of expenditure, supported by a final audit activity report;
 - (d) the relevant financing agreement is in force;
 - (e) the Commission has completed the examination and acceptance of accounts procedure as foreseen in Article 42.

Article 37 De-commitment of unused funds in case of multi-annual programmes

- (1) The Commission shall automatically de-commit any portion of a budgetary commitment for a programme that, by 31 December of the fifth year following that of the budgetary commitment, has not been used for the purpose of pre-financing or

making interim payments by the Commission to the IPA III beneficiary or for which the NAO has not presented any certified statement of expenditure or any interim payment request has been submitted in accordance with Article 35. For the purpose of this Article only costs recognised submitted with the interim payment request or declaration of expenditure shall be taken into consideration. An earlier deadline may be specified in a sectoral or financing agreement.

- (2) The Commission shall inform the NAO in advance whenever there is a risk of de-commitment as referred to in paragraph 1.
- (3) The amount concerned by de-commitment shall be reduced by the amounts equivalent to that part of the budget commitment for which:
 - (a) the operations are suspended by a legal proceeding or by an administrative appeal having suspensory effect; or
 - (b) it has not been possible to make a payment request for reasons of *force majeure* seriously affecting implementation of all or part of the programme.

The IPA III beneficiary claiming force majeure shall demonstrate the direct consequences of the force majeure on the implementation of all or part of the programme.

- (4) The IPA III beneficiary shall send to the Commission information on the exceptions referred to in paragraph 3, points (a) and (b), in the annual report referred to in Article 59(1).

Article 38 Interruption of payments

- (1) Notwithstanding the time limit(s) for payments set out in Article 33(4), the Commission may interrupt payments to the IPA III beneficiary fully or partially for the purpose of carrying out further checks, where:
 - (a) reliable information comes to the notice of the Commission indicating a significant deficiency in the functioning of either the management and control systems or that the expenditure certified by the NAO is linked to a serious irregularity and has not been corrected;
 - (b) the interruption is necessary to prevent significant damage to the financial interests of the Union;
 - (c) information comes to the notice of the Commission, which puts in doubt the eligibility of expenditure in a payment request.
- (2) The Commission may limit the interruption to the part of the expenditure covered by the payment request affected by the elements referred to in paragraph 1. The Commission shall inform the IPA III beneficiary immediately of the reason of interruption and shall ask for its immediate observations and to remedy the situation if necessary. The interruption shall be ended by the Commission as soon as the necessary measures have been taken.

Article 39 Suspension of payments

- (1) The Commission may suspend payments to the IPA III beneficiary, in particular when systemic errors are detected, which call into question the reliability of the internal control systems of the entity concerned or the legality and regularity of the underlying

transactions or the use of assets and outputs for the intended purpose as specified in the sectoral or financing agreement.

- (2) The IPA III beneficiary shall be given the opportunity to present its observations within a period of two months before the Commission decides on a suspension in accordance with paragraph 1.
- (3) The Commission shall end the suspension when the IPA III beneficiary has taken the necessary measures to remedy the systemic errors.

If the IPA III beneficiary has not taken such measures, the Commission may decide to cancel all or part of the IPA III contribution to the programme in accordance with Article 43.

Article 40 Recovery of funds

- (1) Any situation as defined in Articles 50(7) and 51(5) occurring at any time during the implementation of IPA III assistance or being the result of an audit may lead to the recovery of the funds by the Commission from the IPA III beneficiary.
- (2) The NAO shall recover the Union contribution paid to the IPA III beneficiary from those who were in any situation defined in Article 51(5) or benefited from it, in accordance with IPA III beneficiary recovery procedures for public funds. The fact that the NAO does not succeed in recovering all or part of the funds shall not prevent the Commission from recovering the funds from the IPA III beneficiary.

Article 41 Financial adjustments by the IPA III beneficiary

The NAO shall make financial adjustments where any situation defined in Article 51(5) is detected, by cancelling all or part of the Union contribution to the programmes concerned. The NAO shall take into account the nature and gravity of the irregularities and the financial loss to the Union contribution ensuring the principle of proportionality.

Article 42 Examination and acceptance of accounts procedures

- (1) The purpose of the examination and acceptance of accounts procedure shall be to ensure that the expenditure incurred and paid by the IPA III beneficiary in the context of indirect management and which may be chargeable to the Union budget is compliant with the applicable Union rules and that the accounts are complete, accurate and true.
- (2) The examination and acceptance of accounts procedure shall consist of:
 - (a) the analysis of the final statement of expenditure as submitted by the NAO;
 - (b) the analysis of the final report on implementation of the annual or multi-annual programme in accordance with Article 60;
 - (c) the analysis of the opinion sent by the Audit Authority on the statement of expenditure supported by a final audit activity report;
 - (d) the analysis of relevant documents as referred to in the sectoral or financing agreement and, where appropriate, on-the-spot checks by the Commission, subject to no limitations or restrictions, on the content of those financial reports or statements and on the underlying transactions, including checks made with recipients;

- (e) establishment by the Commission of the amount of expenditure chargeable to the Union budget, following, where necessary, a contradictory procedure and after the IPA III beneficiary has been notified;
 - (f) calculation of a possible financial correction arising from expenditure incurred and paid in breach of the rules laid down in the present Agreement and when relevant in a sectoral agreement or a financing agreement;
 - (g) recovery or payment by the Commission of the balance arising from the difference between accepted expenditure to the Union budget and the sums already paid to the IPA III beneficiary.
- (3) The examination and acceptance of accounts procedure referred to in paragraph 2 is without prejudice to the possibility for the Commission to recover non-eligible expenditure at a later stage on the basis of audits or inspections carried out during or after the implementation of the programme.

Article 43 Financial corrections by the Commission

- (1) In order to ensure that the IPA III funds have been used in accordance with the applicable rules, the Commission shall apply financial correction mechanisms in accordance with Article 12 of the IPA III Implementing Regulation and as detailed in sectoral or financing agreements.
- (2) A financial correction may arise from any of the following:
- (a) identification of any situation defined under Article 51(5);
 - (b) identification of a weakness or deficiency in the management and control systems of the IPA III beneficiary;
 - (c) failure to ensure achievements of results and use of assets and outputs for the intended purpose as specified in the sectoral or financing agreement;
 - (d) follow up by the Commission on the audit activity reports and opinions of the Audit Authority.
- (3) If the Commission finds that expenditure under the programmes covered by IPA III has been incurred, paid and certified in a way that has infringed applicable rules, it shall decide what amounts are to be excluded from Union financing.
- (4) The calculation and establishment of any such corrections, as well as the related recoveries, shall be made by the Commission, following the criteria and procedures provided for in paragraphs 5, 6 and 7 of this Article and Articles 42, 44 and 45.
- (5) Financial corrections shall be made as appropriate by compensation or offsetting.
- (6) The Commission shall apply the financial corrections on the basis of identification of the amounts unduly spent and on the financial implications for the budget. Where such amounts cannot be identified precisely in order to apply individual corrections, the Commission may apply flat-rate corrections or corrections based on an extrapolation of the findings.
- (7) When deciding the amount of a correction, the Commission shall take into account the nature and gravity or the extent and financial implications of any situation defined in paragraph 2, as well as the principle of proportionality.

Article 44 Procedure for financial corrections

- (1) Before taking a decision on a financial correction, including the ones taken on the basis of the examination and acceptance of accounts procedure, the Commission shall inform the NAO of its provisional conclusions and request his/her comments within two months.

Where the Commission proposes a financial correction based on an extrapolation of the findings or at a flat rate pursuant to Article 43(6), the IPA III beneficiary shall be given the opportunity to provide information which would allow the Commission to establish the actual extent of any situation defined in Article 43(2), through an examination of the documentation concerned. In agreement with the Commission, the IPA III beneficiary may limit the scope of this examination to a proportion or sample of the documentation concerned. Save for duly justified cases, the time allowed for the IPA III beneficiary shall not exceed a period of two months after the two-month period referred to in the first subparagraph. Further details may be set out in the sectoral or financing agreement.

- (2) The Commission shall take a decision after taking into account any evidence supplied by the IPA III beneficiary.

Article 45 Re-use of the Union contribution

- (1) The resources cancelled from the Union contribution following financial corrections pursuant to Article 43 shall be paid to the Union budget.
- (2) The contribution recovered in accordance with Article 40 or cancelled in accordance with Article 41 may not be re-used for the activity or activities that were the subject of the recovery or the financial adjustment, nor, where the recovery or financial adjustment follows a systemic irregularity, for on-going activities within the whole or part of the programme in which the systemic irregularity occurred.

Article 46 Repayment

- (1) The IPA III beneficiary shall make any repayment to the general budget of the Union before the due date indicated in the recovery order drawn up in accordance with Article 100 of the Financial Regulation.
- (2) Any delay in repayment shall give rise to interest on account of late payment, in accordance with Article 99 of the Financial Regulation.

TITLE III CLOSURE OF A PROGRAMME OR PART OF A PROGRAMME

Article 47 Closure of a programme or part of a programme implemented in indirect management by the IPA III beneficiary

- (1) The Commission shall notify in writing the closure of a programme to the IPA III beneficiary.
- (2) The Commission shall not close a programme without prior examination and acceptance of the accounts as provided for in Article 42.
- (3) The closure of a programme is without prejudice to the right of the Commission to undertake financial corrections at a later stage.

- (4) More detailed rules on the closure of programmes and relevant reporting obligations may be set out in sectoral or financing agreements.

Article 48 Closure of a programme or part of a programme implemented in direct management and indirect management with entities other than the IPA III beneficiary

- (1) A programme is closed when all the contracts and grants have been closed.
- (2) The Commission shall notify in writing the closure of a programme to the IPA III beneficiary.

Article 49 Retention of documents

- (1) The IPA III beneficiary shall retain for five years from the date of closure of a programme all documents relevant for the procurement and grant award procedures, contracts, addenda, relevant correspondence and all relevant documents relating to payments and recoveries.
- (2) The period referred to in point (1) shall be interrupted either in case of legal proceedings or by a duly justified request of the Commission.

TITLE IV SUPERVISION, CONTROL, AUDIT AND PROTECTION OF FINANCIAL INTERESTS

Article 50 Supervision, control and audit by the Commission, the European Anti-Fraud Office and the European Court of Auditors

- (1) All financing agreements and subsequent contracts, including any sub-contracts entered into by beneficiaries with 3rd parties, shall be subject to supervision, control and audit by the Commission, including the European Anti-Fraud Office (OLAF), and audits by the European Court of Auditors.

In indirect management by the IPA III beneficiary, this also includes the right of the Commission and the Union Delegation in the Republic of Türkiye to carry out measures, such as:

- (a) *ex ante* verification of tendering and contracting;
- (b) *ex post* controls of tendering, contracting, contract execution, including financial management thereof;
- (c) supervision concerning the functioning of the management and control systems.

The duly authorised external auditors, agents or representatives of the Commission, OLAF and the European Court of Auditors shall have the right to carry out any technical and financial verification or audit that they may consider necessary to follow the implementation of a programme or contract, including visits of sites and premises where IPA III funded activities are implemented or managed. The Commission shall give the authorities concerned advance notice of such missions.

- (2) The IPA III beneficiary shall designate an anti-fraud coordination service¹¹, to facilitate effective cooperation and exchange of information, including information of an operational nature, with OLAF.

In indirect management, the designated anti-fraud coordination service shall be tasked with coordinating administrative and operational obligations and activities and propose amendments to the IPA III beneficiary's legislation, as appropriate, in order to protect the financial interests of the Union. The service shall, *inter alia*:

- lead the creation/implementation of strategies to protect the financial interests of the Union;
 - identify possible weaknesses in the IPA III beneficiary systems for managing Union funds including IPA III assistance;
 - ensure sufficient human resources capacity for these tasks, including training of fraud-prevention staff;
 - support cooperation between the IPA III beneficiary administrations, prosecution authorities and OLAF;
 - share information on irregularities and suspected fraud cases, including those identified in audits and checks carried out by the Audit Authority, internal audit services, the Management Structure, the Managing Authorities and Intermediate Bodies, with the IPA III beneficiary administration and OLAF;
 - ensure the fulfilment of all the obligations under Regulation (EC, Euratom) No 883/2013 of the European Parliament and of the Council¹², Council Regulation (Euratom, EC) No 2988/1995¹³ and Council Regulation (EC, Euratom) No 2185/1996¹⁴.
- (3) The IPA III beneficiary shall supply all requested information and documents including any electronic data and take all suitable measures to facilitate the work of the persons instructed to carry out audits, on-the-spot checks, or inspections.
- (4) The IPA III beneficiary shall ensure that the agents or representatives of the Commission, including OLAF, have the right to inspect all relevant documentation, digital data, and accounts pertaining to items financed under the related financing agreement and assist the European Court of Auditors to carry out audits relating to the use of IPA III assistance. Where privately owned devices are used for work purposes, those devices may be subject to inspection by OLAF. OLAF shall subject such devices to inspection only under the same conditions and to the same extent that national control authorities are allowed to investigate privately owned devices and where OLAF has

¹¹ This service does not form part of the structures referred to in Article 10 and its establishment is thus not a pre-requisite for entrusting budget implementation tasks.

¹² Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 of the European Parliament and of the Council of 11 September 2013 concerning investigations conducted by the European Anti-Fraud Office (OLAF) and repealing Regulation (EC) No 1073/1999 of the European Parliament and of the Council and Council Regulation (Euratom) No 1074/1999 (OJ L 248, 18 September 2013, p.1).

¹³ Council Regulation (EC, Euratom) No 2988/1995 of 18 December 1995 on the protection of the European Communities financial interests (OJ L 312, 23 December 1995, p.1).

¹⁴ Council Regulation (Euratom, EC) No 2185/96 of 11 November 1996 concerning on-the-spot checks and inspections carried out by the Commission in order to protect the European Communities financial interests against fraud and other irregularities (OJ L 292, 15 November 1996, p. 2).

reasonable grounds for suspecting that their content may be relevant for the investigation.

- (5) In order to ensure the efficient protection of the financial interests of the Union, the Commission, including OLAF, may also conduct all investigative acts, and in particular, on-the-spot checks and inspections in accordance with Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 and Regulation (EC, Euratom) No 2185/1996. These checks and inspections shall be prepared and conducted in close collaboration with the IPA III beneficiary, which shall be notified in good time of the object, purpose and legal basis of the checks and inspections, so that it can provide all the required help. The IPA III beneficiary shall identify a service with criminal investigative powers, which will assist in conducting investigations in accordance with Regulation (EU, Euratom) No 883/2013 and Regulation (EC, Euratom) No 2185/1996 upon OLAF's request.
- (6) The service referred to in point (2) can fulfil this task if it has administrative and criminal investigative powers. If OLAF requires, the on-the-spot checks and inspections may be carried out jointly. Where the participants in IPA III funded activities resist an on-the-spot check or inspection, the IPA III beneficiary, acting in accordance with its own national laws and rules, shall provide to the Commission/OLAF inspectors the necessary assistance to allow them to discharge their duty in carrying out an on-the-spot check or inspection, including the provision of the bank account information relevant for OLAF's investigative activity.
- (7) In case of failure to comply with the obligations set out in paragraphs (4), (5) and (6) of this article, the European Commission may recover the funds related to the Union contribution under investigation by OLAF in line with the provisions of Article 40.
- (8) The Commission/OLAF shall report as soon as possible to the IPA III beneficiary any evidence or suspicion relating to frauds or irregularities, which has come to its knowledge in the course of an on-the-spot check or inspection. In any event, the Commission/OLAF shall be required to inform the above-mentioned service of the result of such checks and inspections.
- (9) The controls and audits described above are applicable to all recipients and sub-contractors who have received IPA III assistance whether or not they are named in the contract or Grant Agreement. Such controls and audits are also applicable to documents and data concerning the national contribution, if any, by the IPA III beneficiary.
- (10) In indirect management, the Commission may check, at any times, the accounts and operations of the Accounting Body and Managing Authorities and Intermediate Bodies either directly or through an external auditor. This is without prejudice to the responsibilities of the Commission and of the European Court of Auditors.

Article 51 Protection of the financial interests of the Union

- (1) In accordance with Article 154(4), point (a), of the Financial Regulation, the IPA III beneficiary entrusted with budget implementation tasks of IPA III assistance shall prevent, detect and correct irregularities and fraud when executing those tasks. To this end, the IPA III beneficiary shall carry out, in accordance with the principle of proportionality, *ex ante* and *ex post* controls including on-the-spot checks on the representative and risk-based samples of transactions, to ensure that the programmes financed from the budget are effectively carried out and are implemented correctly. The

IPA III beneficiary shall also recover funds unduly paid and bring legal proceedings where necessary in this regard.

- (2) In indirect management, the IPA III beneficiary shall ensure investigation and effective treatment of suspected cases of irregularities, fraud, corruption and conflict of interest and the functioning of a control and reporting mechanism as referred to in Article 13(7) of the IPA III Regulation. The IPA III beneficiary shall report suspected fraud and other irregularities, which have been the subject of a primary administrative or judicial finding, without delay, to the Commission and keep the latter informed of the progress of administrative and legal proceedings. Reporting shall be done by electronic means using the irregularity management system (IMS) provided by the Commission for this purpose. In addition to the reporting provisions set in Annex H to this Agreement, further details may be laid down in the sectoral or financing agreement.
- (3) Furthermore, the IPA III beneficiary shall, in indirect management, take any appropriate measure to prevent and counter any active or passive corruption practices at any stage of the procurement procedure or grant award procedure or during the implementation of the corresponding contracts.
- (4) The IPA III beneficiary, including the personnel responsible for the programming and implementation of the tasks of the IPA III funded activities, shall take whatever precautions necessary to avoid any risk of conflict of interests and shall inform the Commission immediately of any such conflict of interest or any situation likely to give rise to any such conflict.
- (5) For the purpose of the protection of the financial interests of the Union, the following definitions shall apply:
 - (a) *Error* means non-deliberate clerical and technical errors committed by the IPA III beneficiary or a recipient of IPA III assistance;
 - (b) *Irregularity* means any infringement of a provision of applicable rules and contracts resulting from an act or an omission by an economic operator or the IPA III beneficiary, which has, or would have, the effect of prejudicing the general budget of the Union by charging an unjustified item of expenditure to the general budget;
 - (c) *Economic operator* means any natural or legal person, including a public entity, or a group of such persons, who offers to supply products, execute works or provide services or supply immovable property;
 - (d) *Systemic irregularity* means any irregularity that may be of a recurring nature, with a high probability of occurrence in similar types of operations, which result from a serious deficiency in the effective functioning of the management and control systems, including a failure to establish appropriate procedures in accordance with applicable rules;
 - (e) *Fraud* means any intentional act or omission relating to:
 - the use or presentation of false, incorrect or incomplete statements or documents, which has as its effect the misappropriation or wrongful retention of funds from the general budget of the Union or budgets managed by, or on behalf of, the European Union;
 - non-disclosure of information in violation of a specific obligation with the same effect;

- the misapplication of such funds for purposes other than those for which they were originally granted;
- (f) *Suspected fraud* means an irregularity giving rise to the initiation of administrative or judicial proceedings at national level in order to establish the presence of intentional behaviour, in particular fraud, as referred to above;
 - (g) *Active corruption* means the deliberate action of whoever promises or gives, directly or through an intermediary, an advantage of any kind whatsoever to an official for himself or for a third party for him to act or to refrain from acting in accordance with his duty or in the exercise of his functions in breach of his official duties in a way which damages or is likely to damage the financial interests of the Union;
 - (h) *Passive corruption* means the deliberate action of a civil servant, who, directly or through an intermediary, requests or receives advantages of any kind whatsoever, for himself or a third party, or accepts a promise of such advantage, to act or to refrain from acting in accordance with his duty or in the exercise of his functions in breach of his official duties in a way which damages or is likely to damage the financial interests of the Union;
 - (i) *Conflict of interests* means that the impartial and objective exercise of the functions of a financial actor or other person is compromised for reasons involving family, emotional life, political or national affinity, economic interest or any other direct or indirect personal interest;
 - (j) *Primary administrative or judicial finding* means a first written assessment by a competent authority, either administrative or judicial, concluding on the basis of specific facts that an irregularity has been committed. This is without prejudice to the possibility that this conclusion may subsequently have to be revised or withdrawn as a result of developments in the course of the administrative or judicial procedure.

The definitions listed in this Article shall not be construed as introducing new types of crime to the IPA III beneficiary penal code or changes thereto.

SECTION VI MONITORING, EVALUATION AND REPORTING

TITLE I MONITORING

Article 52 IPA monitoring committee

- (1) The Commission and the IPA III beneficiary shall set up an IPA monitoring committee no later than six months after the entry into force of the first financing agreement. This committee shall also fulfil the responsibilities of the IPA monitoring committee under Council Regulation (EC) No 1085/2006¹⁵ ('IPA Regulation') and under the IPA II Regulation.
- (2) The IPA monitoring committee shall review the overall effectiveness, efficiency, quality, coherence, coordination and compliance of the implementation of all programmes towards meeting the objectives set out in the financing agreements, the IPA

¹⁵ Council Regulation (EC) No 1085/2006 of 17 July 2006 establishing an Instrument for Pre-Accession Assistance (IPA), (OJ L 210, 3 July 2006, p. 82).

III programming framework and the Strategic Response. For this purpose, it shall, where relevant, base itself on the information provided by the sectoral monitoring committees and other existing central coordination structures of the IPA III beneficiary.

- (3) The IPA monitoring committee may make proposals to the Commission, the NIPAC and the NAO for ensuring better coherence and coordination of IPA III assistance as provided for in the IPA III programming framework or in the IPA III Regulation, and to enhance the overall efficiency, effectiveness, impact and sustainability of such assistance. It may also make recommendations for corrective actions to the relevant sectoral monitoring committees in order to ensure the achievement of IPA III objectives and enhance the efficiency and effectiveness of the IPA III assistance. For this purpose, it shall, where relevant, take into account the conclusions and recommendations drawn in monitoring and evaluations launched by either the Commission or the IPA III beneficiary.
- (4) The IPA monitoring committee shall be composed of representatives of the Commission, the NIPAC and other relevant authorities and bodies of the IPA III beneficiary and, where relevant, bilateral donors, international organisations, international financial institutions and other stakeholders, such as civil society and private sector organisations. The representatives of stakeholders shall be chosen according to rules and criteria defined in the rules of procedure of the IPA monitoring committee and in agreement with the Commission.
- (5) A representative of the Commission and the NIPAC shall co-chair the IPA monitoring committee meetings.
- (6) The IPA monitoring committee shall adopt its rules of procedure in agreement with the NIPAC, the NAO and the Commission.
- (7) The IPA monitoring committee shall meet at least once a year. *Ad hoc* meetings may also be convened at the initiative of the Commission or of the IPA III beneficiary, in particular on a thematic basis.
- (8) Where sectoral monitoring committees, as referred to in Article 53, are not set up, the IPA monitoring committee shall fulfil the functions listed in paragraph 7 of that article.

Article 53 Sectoral monitoring committee

- (1) The IPA III beneficiary shall have in place IPA sectoral monitoring committees to monitor annual and multi-annual programmes implemented in indirect management by the IPA III beneficiary, which are financed by the IPA Regulation, the IPA II Regulation and the IPA III Regulation in a specific sector or programme. Such committees shall be in place no later than six months after the entry into force of the first financing agreement in that sector.
- (2) In accordance with the principle of proportionality, in the case of annual programmes implemented in indirect management, the obligation to establish an IPA sectoral monitoring committee may be waived in the financing agreement.
- (3) Where an IPA sectoral monitoring committee is in place, this committee may, in addition to the multi-annual programmes implemented in indirect management, monitor other annual programmes in direct or indirect management in the same specific sector. This provision does not apply to IPARD III programmes.

- (4) Supported by the reports provided by the Managing Authority prior to the meetings, the sectoral monitoring committees shall in particular:
- (a) review the effectiveness, efficiency, quality, coordination and compliance of the implementation of the programmes;
 - (b) review the progress towards meeting the objectives, achieving the planned outputs and results, and assessing the impact and sustainability of IPA III assistance, while ensuring coherence with the policy dialogue, the related central and regional sector strategies and multi-country or regional activities in the IPA III beneficiary;
 - (c) review annual implementation reports, including financial execution of the programmes;
 - (d) examine relevant findings and conclusions as well as proposals for remedial follow-up actions stemming from the on-the-spot checks, monitoring, evaluations and audits if available;
 - (e) discuss any relevant aspects of the functioning of the management and control systems;
 - (f) discuss any problematic issues and actions;
 - (g) if necessary, consider or make proposals to amend programmes and take any other corrective action to ensure the achievement of the objectives and enhance the efficiency, effectiveness, impact and sustainability of IPA III assistance;
 - (h) review information, publicity, transparency, communication and visibility measures taken, in accordance with Articles 23 and 24.

Other specific provisions may be laid down in the sectoral or financing agreements.

- (5) Operational conclusions, including any recommendations, will be drawn at the end of the sectoral monitoring committees meetings. These conclusions shall be subject to adequate follow-up and a review in the following committee meetings and shall be the basis for reporting to the IPA monitoring committee on progress made in accordance with Article 52(2).
- (6) Each sectoral monitoring committee shall adopt its rules of procedure to be drawn up in consultation with the Managing Authorities and Intermediate Bodies, the NIPAC and the Commission.
- (7) The sectoral monitoring committee shall be composed of representatives of relevant IPA III beneficiary authorities and bodies, other stakeholders, such as economic, social and environmental partners and, international organisations, international financial institutions and civil society. The Commission shall participate in the work of the committee. The representatives of the stakeholders shall be chosen according to the rules and criteria defined in the rules of procedure. A senior representative of the IPA III beneficiary shall chair the sectoral monitoring committee meetings. Depending on the programme, the Commission may co-chair the committee meetings.
- (8) The sectoral monitoring committees shall meet at least twice every twelve months. *Ad hoc* meetings may also be convened.

TITLE II EVALUATION

Article 54 Evaluation of IPA III assistance

- (1) IPA III assistance shall be subject to evaluations, in accordance with Article 13 of the IPA III Regulation, Article 34 of the Financial Regulation, and Chapter V of Title II of the NDICI Regulation. Evaluation aims at improving relevance, coherence, quality, efficiency, effectiveness, impact, Union added value, sustainability of IPA III assistance, and synergy with the relevant policy dialogue.
- (2) The objectives of an evaluation shall include:
 - (a) assessing the conditions for the implementation of the assistance, its performance, both prospective and actual, and its consistency with the policy objectives set out in view of achieving long-term impacts and objectives;
 - (b) assessing the achievement of the agreed results (outputs, outcomes, impacts) in view of reaching the intended long-term and global objectives;
 - (c) assessing the programming process and monitoring system and, where appropriate, implementation arrangements;promoting accountability of the assistance to the institutions of the EU and to the public, with respect to the value for money and the use of funds;
 - (e) drawing lessons aiming at improving the quality and design of future policies, strategies and interventions. Therefore, evaluations shall be timely and their findings shall be taken into account both in the next programming and implementation cycle, as well as in the decision on resource allocation.
- (3) Evaluations may be carried out at project and programme level as well as at strategic level. Strategic evaluations cover instruments (including budget support), themes, IPA beneficiaries or regions.
- (4) *Ex ante* evaluations may be carried out. These evaluations shall aim to optimise the allocation of budgetary resources under programmes and improve programming quality. They shall identify and appraise the disparities, gaps and potential for development, the goals to be achieved, the results expected, the quantified targets, the coherence, if necessary, of the strategy proposed and the quality of the procedures for implementation, monitoring, evaluation and financial management.
- (6) Retrospective and *ex post* evaluations shall assess the relevance, efficiency, effectiveness, coherence, impact, sustainability and EU added value of IPA III assistance in view of achieving the objectives set in the programming documents.
- (7) The longer-term impacts and the sustainability of IPA III assistance shall be evaluated in accordance with the applicable rules and procedures, as well as the relevant Union legislation.
- (8) The recommendations and conclusions of evaluations shall be taken into account by the IPA monitoring committee and the sectoral monitoring committees.

- (9) The Commission shall develop evaluation methods, including quality standards¹⁶ and measurable indicators. The IPA III beneficiaries shall follow such methods when carrying out the evaluations.

Article 55 Evaluations by the Commission

- (1) When the Commission undertakes evaluations of IPA III assistance, the IPA III beneficiary shall facilitate the access to data and all relevant information necessary to carry out the evaluations, including facilitating interviews with relevant stakeholders.

Article 56 Evaluations by the IPA III beneficiary in indirect management

- (1) The IPA III beneficiary implementing IPA III funding in indirect management shall be responsible for carrying out evaluations of the programmes it manages, in accordance with Article 54.
- (2) The IPA III beneficiary shall, in consultation with the Commission, draw up an evaluation plan presenting the evaluation activities to be carried out in the different phases of the implementation.

TITLE III REPORTING

Article 57 Additional reporting definitions

- (1) '12 month period' means the period from 1 July of the previous financial year to 30 June of the current financial year, except where otherwise provided for in a sectoral or a financing agreement.
- (2) 'Cost recognised' means the cost that is incurred (by a recipient), accepted (by the Intermediate Body for financial management) and paid (by the Intermediate Body for financial management).

Article 58 Language and format

- (1) All reports, statements, declarations and accounts related to the preparation or implementation of IPA III assistance shall be provided to the Commission in the English language.
- (2) The NAO, supported by the Accounting Body, shall set up an accrual based accounting system to record and store, in electronic form, accurate, complete and reliable accounting records for each IPA III programme/action/operation implemented in indirect management by the IPA III beneficiary. The NAO will use it as a basis to draw up payment requests, accounts, financial reports and statements.
- (3) IPA III beneficiary shall set up a management information system to record and store, in electronic form, the data on each IPA III programme/action/operation necessary for planning, implementation, management, monitoring, evaluation, verifications and audits of IPA III assistance.

¹⁶ In line with Better Regulation and OECD/DAC evaluation criteria and sound evaluation methods and techniques.

- (4) The IPA III Beneficiary shall set technical specifications of the systems referred to in paragraphs (2) and (3) to maximise automation of reporting and exchange of data in electronic form.
- (5) The Commission may set up its own information systems and require the IPA III beneficiary to take an active role in their development and use.

Article 59 General reporting requirements from the NIPAC

- (1) By 15 February of each year, the NIPAC shall provide the Commission with an annual report on implementation of financial assistance provided through the IPA Regulation, the IPA II Regulation and the IPA III Regulation in the previous financial year.
- (2) The report shall follow the model made available by the Commission and shall include in particular:
 - (a) programming of assistance, progress made with implementation, problems encountered and corrective measures taken, follow-up to monitoring and evaluation;
 - (b) communication and visibility, and donor coordination efforts;
 - (c) progress made towards the achievement of the objectives outlined in the strategic documents and programmes, as measured by relevant indicators;
 - (d) recommendations for the coming period.

Where it covers programmes implemented in indirect management by the IPA III beneficiary, the report shall be based on information provided by the Managing Authorities and Intermediate Bodies, and cover progress made with implementation of entrusted tasks, including any problems encountered and corrective measures taken.

- (3) Additional reporting requirements from the NIPAC may be set out in the sectoral or financing agreements, including reporting requirements for operational programmes referred to in Article 16(5) and programmes referred to in Article 16(7).

Article 60 Reporting requirements from the NIPAC in indirect management by the IPA III beneficiary

At the latest sixteen months after the end of implementation of each programme, the NIPAC shall submit to the Commission a final report on implementation of that programme covering the whole implementation period, including in particular information on expected and actual results achieved, and financial information related to the execution of activities.

Article 61 Reporting requirements from the NAO in indirect management by the IPA III beneficiary

- (1) By 15 January of each year, the NAO shall provide to the Commission and the Audit Authority an extract of the data in electronic form held in the accounting system at 31 December of the previous financial year. It shall be accompanied by an annual accounting cut-off report using an *ad hoc* model provided by the Commission.
- (2) By 15 February of each year, the NAO shall, with copy to the NIPAC and the Audit Authority, provide the Commission with the following information for the previous financial year:

- (a) annual financial reports or statements on accrual basis, drawn up in accordance with the format of financial reports or statements attached to the financing agreement, which clearly distinguish costs recognised and payments made;
 - (b) a report on the management and control system, including:
 - (i) a summary of verification reports and controls carried out by the Management Structure;
 - (ii) an analysis of the nature, cause, extent and impact of financial errors;
 - (iii) a summary of substantive changes to the management and control system, rules or procedures of the IPA III beneficiary, with analysis of their impact on management of the Union funds;
 - (iv) self-assessment of the functioning of the management and control system, addressing requirements of Article 12(3) and Annex B, with identified weaknesses and corrective actions taken or planned;
 - (c) the status of action plans and follow up given to the audit reports issued by the Audit Authority, internal audit services and the Commission;
 - (d) an annual management declaration per programme, drawn up in accordance with Annex C; if the confirmations required by Annex C are not available, the NAO shall issue the annual management declaration with reservations informing the Commission of the reasons and potential consequences, along with the actions taken or planned to remedy the situation and to safeguard the financial interests of the European Union.
- (3) By 31 July of each year, except where otherwise provided for in a sectoral agreement or a financing agreement, the NAO shall send to the Commission and the Audit Authority, the financial reports or statements on accrual basis for the 12 months period that ended on 30 June of the same year. They shall be drawn up in accordance with the format of financial reports or statements attached to the financing agreement, which clearly distinguish costs recognised and payments made.
- (4) At the latest sixteen months after the end of implementation of each programme, the NAO will send to the Commission a final statement of expenditure of the programme using a model provided by the Commission. If applicable, it shall be accompanied by the final payment request.
- (5) All the financial reports, statements and accounts referred to in this Article shall be certified by the NAO. Certification means confirmation of completeness, accuracy and veracity of the financial reports, statements and accounts.
- (6) Additional reporting requirements by the NAO may be set out in the sectoral or financing agreements.

Article 62 Reporting requirements from the Managing Authorities in indirect management by the IPA III beneficiary

- (1) The Managing Authorities and Intermediate Bodies shall deliver all necessary information to the NIPAC, the NAO and the Audit Authority in order to support their work and preparation of their reports.

- (2) At the beginning of each year, the Managing Authorities and Intermediate Bodies shall provide the NAO with annual financial reports or statements on accrual basis for the previous financial year for the programmes under their responsibility.
- (3) At the beginning of each year, the Managing Authorities shall provide the NAO with annual management declarations for the previous financial year for programmes under their responsibility. These annual management declarations will address all substantial aspects laid out in Annex C.
- (4) The exact scope of the reports, statements and declarations referred to in paragraphs (2) and (3), their templates, methods of preparation, supporting documents and timeline shall be defined by the NAO and shall be laid out in the working arrangements concluded between the NAO and each Managing Authority.
- (5) The Managing Authorities and Intermediate Bodies may be required by the NIPAC and the Commission to draw up *ad hoc*, occasional or periodic reports on implementation of the programmes under their responsibility. The reports may be presented to the responsible sectoral monitoring committee for examination.
- (6) Additional reporting requirements by the Managing Authorities and Intermediate Bodies may be set out in the sectoral or financing agreements.

Article 63 Reporting requirements from the Audit Authority in indirect management by the IPA III beneficiary

- (1) By 15 February of each year, except where otherwise provided for in a sectoral agreement or a financing agreement, the Audit Authority shall submit to the Commission and the government of the IPA III Beneficiary, with copy to the NIPAC and the NAO, an annual audit opinion in accordance with the model set out in Annex E.
- (2) By 15 February each year, except where otherwise provided for in a sectoral agreement or a financing agreement, the Audit Authority shall submit to the Commission an annual audit activity report in accordance with the model set out in Annex D, which supports the annual audit opinion referred to in paragraph (1).
- (3) The deadline of 15 February from paragraphs (1) and (2) may exceptionally be postponed by the Commission to 1 March, upon justified request by an Audit Authority, except where otherwise provided for in a sectoral agreement or a financing agreement.
- (4) Within three months from the submission by the NAO of a final statement of expenditure, the Audit Authority shall send to the Commission an audit opinion on the final statement of expenditure in accordance with the model set out in Annex F.
- (5) The audit opinion on the final statement of expenditure shall be supported by the final audit activity report according to the model provided by the Commission.
- (6) The Audit Authority shall provide the Commission with system audit reports as soon as the contradictory procedure with the relevant auditees is concluded.
- (7) Further specific requirements related to the reports and opinions of the Audit Authority may be set out in the sectoral or financing agreements.

SECTION VII PROVISIONS ON CROSS-BORDER COOPERATION PROGRAMMES

TITLE I GENERAL PROVISIONS

Article 64 Forms of cross-border cooperation

- (1) Assistance under this Section shall aim at promoting good neighbourly relations, fostering Union integration and promoting socio-economic development through joint local and regional initiatives.
- (2) Cross-border cooperation shall provide assistance to the following:
 - (a) cross-border cooperation between one or more Member States and one or more IPA III beneficiaries;
 - (b) cross-border cooperation between two or more IPA III beneficiaries;
 - (c) participation of IPA III beneficiaries in ERDF transnational, and interregional cooperation programmes.
- (3) This Section shall apply to cross-border cooperation referred to in point (2)(b). The programming rules applicable to the programmes referred to in paragraph 2, points (a) and (c), shall be set up in the financing agreements to be concluded pursuant to Article 5 of the Interreg Regulation.

Article 65 Additional definitions for cross-border cooperation

- (1) For the purposes of this Section the following definitions shall apply:
 - (a) 'operation' means a project, contract, action or group of projects selected by the contracting authority of the programme concerned, or under its responsibility, contributing to the objectives of a thematic priority or thematic priorities to which it relates;
 - (b) 'applicant' means a natural person or an entity with or without legal personality who has submitted an application in a grant award procedure;
 - (c) 'beneficiary' means a public or private body, responsible for initiating and implementing operations within a cross-border cooperation programme;
 - (d) 'lead IPA III beneficiary' means the IPA III beneficiary that has been appointed as leader and therefore hosts the contracting authority for the cross-border programme;
 - (e) 'Cross-Border Cooperation (CBC) Structures' means the institutions involved in the preparation and management of a given CBC programme in each of participating IPA III beneficiaries. The responsibilities of each of the CBC structures are defined depending on the management mode.

Article 66 Co-financing

- (1) The Union co-financing rate at the level of each thematic priority shall not be higher than 85% of the eligible expenditure of a cross-border cooperation programme. For technical assistance, the Union co-financing rate shall be 100%.

TITLE II RULES FOR PROGRAMMING

Article 67 Thematic priorities and concentration of IPA III cross-border cooperation

- (1) The thematic priorities contained in Annex III of the IPA III Regulation are grouped in thematic clusters in the IPA III programming framework to provide more focused assistance. A maximum of two thematic clusters shall be selected by the participating IPA III beneficiary for each cross-border cooperation programme, in addition to the thematic cluster 'improved capacity of regional and local authorities to tackle local challenges'.
- (2) The cross-border cooperation programmes shall also include a specific budget allocation for technical assistance as indicated in Article 73.

Article 68 Geographical coverage

The participating IPA III beneficiaries and the Commission shall agree on the list of eligible regions, which shall be included in the relevant cross-border cooperation programme.

Article 69 Preparation, assessment, approval and amendment of cross-border cooperation programmes

- (1) Cross-border cooperation programmes shall be drawn up in accordance with the model programme provided by the Commission and shall be prepared jointly by the participating IPA III beneficiaries.
- (2) For each selected thematic priority, the participating IPA III beneficiaries shall agree on the specific objectives, expected results, targets and indicators and the types of activities to be supported including the identification of the main target groups and types of applicant.
- (3) The cross-border cooperation programme shall be submitted to the Commission for approval by electronic means, by the lead IPA III beneficiary.
- (4) The Commission shall assess the consistency of cross-border cooperation programmes with the IPA III programming framework and their effective contribution to the selected thematic priorities defined in Annex III of the IPA III Regulation.
- (5) The Commission shall make observations within three months of the date of submission of the cross-border cooperation programme. The participating IPA III beneficiaries shall provide to the Commission all necessary additional information and, where appropriate, revise the proposed cross-border cooperation programme.
- (6) Before approving the cross-border cooperation programme the Commission has to ensure that any of its observations have been adequately taken into account.
- (7) At the initiative of the participating IPA III beneficiaries or of the Commission in agreement with the participating IPA III beneficiaries cross-border cooperation programmes may be amended.
- (8) Requests for amendment of cross-border cooperation programmes submitted by the participating IPA III beneficiaries shall be duly substantiated and shall in particular set out the expected impact of the changes to the cross-border cooperation programme on achieving its objectives. These requests shall be accompanied by the revised

programme. Paragraphs (3) to (6) shall apply to amendments of cross-border cooperation programmes.

- (9) The approval of the Commission shall not be required for corrections of a purely clerical or editorial nature that do not affect the implementation of the cross-border cooperation programme. The participating IPA III beneficiaries shall timely inform the Commission of such corrections after they have been carried out.

Amendments can be requested in one or more of the following cases:

- (a) following a review of IPA III programming framework leading to changes in the strategies affecting substantially the cross-border cooperation programmes, including changes in the location of the contracting authority or in the financial plan;
- (b) following significant socio-economic changes in the programme area;
- (c) in order to take account of major changes in Union, IPA III beneficiary or regional priorities;
- (d) following the results of the evaluations referred to in Article 55.

Article 70 Bilateral arrangements between IPA III beneficiaries for the management of cross-border cooperation programmes implemented in indirect management

- (1) In indirect management, the participating IPA III beneficiaries shall conclude for the whole duration of the cross-border cooperation programme a bilateral arrangement setting out their respective responsibilities for implementing the relevant cross-border cooperation programme. The bilateral arrangement shall include:
- (a) description of the main implementation structures and their roles and responsibilities;
 - (b) description of the management, financial, control and audit arrangements for the cross-border cooperation programme;
 - (c) the main implementation procedures including the process for the selection of operations and the monitoring at the level of operations and overall cross-border cooperation programme;
 - (d) provisions to ensure the legality and regularity of the expenditures incurred by the beneficiaries, and to ensure that the verifications referred to in Clause 8 (1)(b) and (c) of Annex A are carried out;
 - (e) remedial measures in case of implementation difficulties;
 - (f) provisions to guarantee the sound financial management of the funds allocated to the cross-border cooperation programme, and recovery of amounts unduly paid;
 - (g) procedures for exemption of taxes referred to in Article 28;
 - (h) details about the financial management of the programme, including payments between IPA III beneficiaries, record keeping, reporting obligations and irregularities.

TITLE III OPERATIONS

Article 71 Selection of operations

- (1) Operations selected under a cross-border cooperation programme shall deliver clear cross-border impacts and benefits.
- (2) Operations under cross-border cooperation programmes shall be selected by the contracting authority through calls for proposals covering the whole eligible area.
- (3) Participating IPA III beneficiaries may also identify operations outside call for proposals. In that event, the operations shall be specifically mentioned in the cross-border cooperation programme referred to in Article 69.
- (4) Operations selected for cross-border cooperation shall involve beneficiaries from at least two participating IPA III beneficiaries. Beneficiaries shall cooperate in the development and implementation of operations. In addition, they shall cooperate in either the staffing or the financing of operations or both.
- (5) An operation may be implemented in a single participating IPA III beneficiary, provided that cross-border impacts and benefits are identified.

Article 72 Beneficiaries

- (1) The beneficiaries shall be established in an IPA III beneficiary participating in the programme.
- (2) The beneficiaries shall appoint one of them as lead beneficiary. The lead beneficiary shall ensure the implementation of the entire operation, monitor that the operation is implemented in accordance with the conditions set out in the contract and lay down the arrangements with other beneficiaries to guarantee the sound financial management of the funds allocated to the operation, including the arrangements for recovering amounts unduly paid.

Article 73 Technical assistance

- (1) Each cross-border cooperation programme shall include a specific budget allocation for technical assistance support, which shall be limited to 10% of the EU contribution to the cross-border cooperation programme.
- (2) Technical assistance support may include, *inter alia*:
 - (a) preparation, management, monitoring, evaluation, information, communication, networking, dispute resolution, control and audit activities related to the implementation of the programme;
 - (b) activities to reinforce the administrative capacity for implementing the programme;
 - (c) activities for the reduction of the administrative burden for beneficiaries, including electronic data exchange systems, and activities to reinforce the capacity of, and exchange best practices between, authorities in the participating IPA III beneficiaries and of beneficiaries to manage IPA III assistance.
 - (d) financing of the Joint Technical Secretariat.

- (3) Technical assistance support may also concern preceding and subsequent programming periods.
- (4) In accordance with Article 29(2), the expenditure for technical assistance to support the preparation of a cross-border cooperation programme and the setting up of management and control systems may be eligible prior to the signature of the relevant financing agreement, contracts and addenda in the cases provided for in Article 27(6) of the NDICI Regulation.

TITLE IV IMPLEMENTATION

Article 74 Implementation modes

Cross-border cooperation programmes shall be implemented in direct management or indirect management with the lead IPA III beneficiary.

TITLE V PROGRAMME STRUCTURES AND AUTHORITIES AND THEIR RESPONSIBILITIES

Article 75 Structures and authorities for CBC management

- (1) The following structures referred to in Article 10 shall be involved in the management of cross-border cooperation programmes in the IPA III beneficiaries:
 - (a) the NIPACs of the countries participating in the cross-border cooperation programme and, where applicable, the territorial cooperation coordinators, which are jointly responsible for ensuring that the objectives set out in the proposed cross-border cooperation programmes are consistent with the objectives in the IPA III programming framework;
 - (b) the NAO and the Management Structure of the lead IPA III beneficiary when the cross-border programme is implemented in indirect management;
 - (c) the cross-border cooperation structures in all the participating IPA beneficiaries which shall cooperate closely in the programming and implementation of the relevant cross-border cooperation programme. In case of indirect management the cross-border cooperation structure in the lead IPA III beneficiary shall perform the tasks of the Managing Authority. The Managing Authority shall designate Intermediate Bodies.
 - (d) the Audit Authority as referred to in Article 10(1), point (e), when the cross-border programme is implemented in indirect management with the IPA III beneficiary.
- (2) The participating IPA beneficiaries shall establish for each cross-border cooperation programme a Joint Monitoring Committee (JMC) which shall also fulfil the role of the sectoral monitoring committee referred to in Article 53.
- (3) A Joint Technical Secretariat (JTS) shall be set up to assist the Commission, the programme Management Structures and authorities, and the JMC. The same JTS may assist in the preparation and implementation of more than one cross-border cooperation programmes.

Article 76 Cross-border cooperation structures and Managing Authority

- (1) Cross-border cooperation structures shall be established within the administration of each participating IPA III beneficiary to prepare, implement and manage the cross-border cooperation programmes. The same cross-border cooperation structure may be used for more than one cross-border cooperation programme.
- (2) In indirect management, the cross-border cooperation structure of the lead IPA III beneficiary performs the tasks of the Managing Authority.
- (3) The cross-border cooperation structures of the participating IPA III beneficiaries shall co-operate closely in tasks of mutual interest. They shall jointly fulfil the following functions and assume the following responsibilities:
 - (a) prepare the cross-border cooperation programmes in accordance with Article 69, or revisions thereof;
 - (b) prepare a bilateral arrangement in accordance with Article 70 in case of indirect management and ensure its implementation;
 - (c) cooperate in ensuring that the tasks referred to in paragraphs 4 and 5 of this Article are fulfilled;
 - (d) ensure participation to JMC meetings and other bilateral meetings;
 - (e) nominate their representative(s) to the JMC;
 - (f) set up the Joint Technical Secretariat (JTS) and ensure that it is adequately staffed;
 - (g) prepare and implement the strategic decisions of the JMC;
 - (h) support the work of the JMC and provide it with the information required to carry out its tasks, in particular data relating to the progress of the operational programme in achieving the specific objectives and targets per thematic priority as set up in the cross-border cooperation programme;
 - (i) establish a system to gather reliable information on the cross-border cooperation programme's implementation;
 - (j) draw up the annual and final implementation reports as referred to in Article 80;
 - (k) prepare and implement a coherent plan on communication and visibility;
 - (l) draw up an annual work plan for the JTS, to be approved by the JMC;
- (4) If the cross-border cooperation programme is implemented in indirect management by the IPA III beneficiary, the Managing Authority shall, in addition to the provisions in Clause 6 of Annex A:
 - (a) nominate the voting members of evaluation committee and ensure that the evaluation committee includes one more voting member from the non-lead IPA III beneficiary, while the intermediate body for financial management will nominate, as it is its prerogative, the chair and the secretary of the committee;
 - (b) Prepare the technical documentation necessary for launching the calls in close cooperation with the other participating IPA III beneficiary;

- (c) Carry out operational follow-up, monitor technical aspects of operations and confirm that operations have been carried out in close cooperation with the other participating IPA III beneficiary;
- (5) If the cross-border cooperation programme is implemented in indirect management by the lead IPA III beneficiary, and the structures and authorities identified in Article 10(1), points (a) to (d), cannot carry out the management verifications throughout the programme area, the participating IPA III beneficiaries shall agree on how such management verification functions shall be carried out. The arrangements for conducting such verifications shall be spelled out in the bilateral arrangement referred to in Article 70.

Article 77 Audit Authority

- (1) If the cross-border cooperation programme is implemented in indirect management by the IPA III beneficiary, the Audit Authority for the cross-border cooperation programme shall be the one from the lead IPA III beneficiary.
- (2) Where the Audit Authority referred to in paragraph 1 does not have the authorisation to directly carry out its functions in the whole territory covered by the cross-border cooperation programme, it shall be assisted by a group of auditors comprising a representative of each IPA III beneficiary participating in the cross-border cooperation programme. The group of auditors shall be chaired by the Audit Authority of the lead country. The specific arrangements for conducting such functions shall be spelled out in the bilateral arrangement referred to in Article 70.

Article 78 Joint Monitoring Committee (JMC)

- (1) The participating IPA III beneficiaries shall establish a JMC no later than six months from the entry into force of the financing agreement.
- (2) Each participating IPA III beneficiary shall appoint its representatives to the JMC.
- (3) The JMC shall be composed of representatives of the NIPACs and the territorial cooperation coordinators as appropriate, and representatives of the participating IPA III beneficiaries (central, regional, local authorities) including the cross-border cooperation structures, and where relevant other stakeholders such as civil society organisations. The Commission shall participate in the work of the JMC in an advisory capacity.
- (4) The non-lead IPA III beneficiary shall chair the JMC.
- (5) The JMC shall meet at least twice a year. Ad-hoc meetings may also be convened at the initiative of the participating IPA III beneficiary or the Commission.
- (6) The JMC shall adopt its rules of procedure to be drawn up in consultation with the cross-border cooperation structures, the NIPACs and the Commission.
- (7) Each participating IPA III beneficiary has equal voting rights regardless of the number of representatives it has appointed.
- (8) The JMC shall:
- (a) be responsible for identifying the thematic priorities, specific objectives, target beneficiaries and specific focus of each call for proposals which shall be endorsed by the Commission;

- (b) examine and provide an advisory opinion on the list of operations selected through calls for proposals before the grant award decision. The contracting authority shall adopt the final decision on the award of grants;
 - (c) review the progress made in relation to achieving the specific objectives, expected results and targets per thematic priority as set out in the cross-border cooperation programme, on the basis of the information provided by the cross-border cooperation structures of the participating IPA III beneficiaries. Progress shall be monitored against the indicators set up in the cross-border cooperation programme;
 - (d) examine relevant findings and conclusions as well as proposals for remedial follow-up actions stemming from the on-the-spot checks, monitoring and evaluations if available;
 - (e) approve any proposal to revise the cross-border cooperation programme. Whenever needed, it can make proposals to amend the cross-border cooperation programme as referred to in Article 69(7), to ensure the achievement of the objectives of the cross-border cooperation programme and enhance the efficiency effectiveness, impact and sustainability of the IPA III assistance. The JMC can also make recommendations as to how to improve the implementation of the cross-border cooperation programme;
 - (f) examine and approve the communication and visibility plan for the cross-border cooperation programme;
 - (g) examine and approve the evaluation plan referred to in Article 56(2);
 - (h) examine and approve the annual and final reports on implementation referred to in Article 80;
 - (i) examine and approve the annual work plan of the Joint Technical Secretariat.
- (9) The JMC shall report to the IPA Monitoring Committee of the lead IPA III beneficiary.

Article 79 Joint Technical Secretariat (JTS)

- (1) A JTS for each cross-border cooperation programme shall be set up to assist the Commission, the cross-border cooperation structures, the Managing Authority and the JMC, as applicable. It shall be located in the lead IPA III beneficiary. The JTS may have an antenna office in the other participating IPA III beneficiary. The JTS and the antenna office shall be located in the eligible area, except where otherwise agreed with the Commission.
- (2) The operation of the JTS shall be financed from the technical assistance budget.
- (3) The JTS shall comprise staff members coming from both IPA III beneficiaries participating in the cross-border cooperation programme.
- (4) The JTS shall be managed by the cross-border cooperation structure of the lead IPA III beneficiary.
- (5) Each year a work plan for the JTS shall be prepared by the cross-border cooperation structures and sent to the JMC for examination and approval.
- (6) The JTS shall not participate in or contribute to management verifications and evaluation committees.

- (7) The JTS may be responsible, inter alia, for the following tasks:
- (a) organise meetings of the JMC, including draft and distribute minutes;
 - (b) assist potential applicants in partner search and project development, organising information days and workshops; develop and maintain a network of stakeholders;
 - (c) assist beneficiaries and partners in the implementation of operations;
 - (d) prepare, conduct and report on monitoring activities of cross-border cooperation operations;
 - (e) establish a system for gathering reliable information on the cross-border cooperation programme implementation;
 - (f) provide inputs to annual and final implementation reports on the cross-border programme;
 - (g) plan and implement information campaigns and other activities related to raising public awareness on the cross-border cooperation programme including the publication of publicity material on the cross-border programme and maintenance of the cross-border cooperation programme website.

TITLE VI REPORTING

Article 80 Annual and final implementation reports

- (1) For the purposes of the reporting requirement established under Title III, the cross-border cooperation structures shall prepare an annual implementation report and a final implementation report for each cross-border cooperation programme. The final implementation report may include the last annual report. The report shall follow the model attached to the financing agreement.
- (2) After examination and approval of the JMC, the reports shall be sent to the NIPAC and the NAO, as appropriate, of the lead IPA III beneficiary. The NIPAC of the lead IPA III beneficiary shall submit the reports to the NIPAC of the other participating IPA III beneficiaries and to the Commission in accordance to the reporting requirements set out in Title III.

SECTION VIII FINAL PROVISIONS

Article 81 Communication

Exchange of information and documents between the Commission and the IPA III beneficiary concerning programming, programmes, and their amendments as well as documentation relating to implementation of programmes shall to the extent possible be made by electronic means. The arrangements concerning the exchange of data shall be agreed between the Commission and the IPA III beneficiary and set out in the sectoral or financing agreement.

Article 82 Consultation

- (1) Any question relating to the execution or interpretation of this Agreement shall be subject to consultation between the Parties leading, where necessary, to an amendment of this Agreement.
- (2) Where there is a failure to carry out an obligation set out in this Agreement which has not been the subject of remedial measures taken in due time, the Commission may suspend this Agreement in accordance with Article 90.
- (3) The IPA III beneficiary may renounce in whole or in part the implementation of IPA III assistance. To this aim, the IPA III beneficiary shall provide advance notice of at least 6 months. The Parties shall set out the details of the said renunciation in an exchange of letters or by amending the relevant financing agreement, as the case may be.

Article 83 Applicable law, settlement of disputes

- (1) Any dispute and questions of interpretation arising out or in connection with this Agreement shall be governed by and construed in accordance with EU law.
- (2) If a dispute concerning the interpretation, application or validity of the Agreement cannot be settled amicably, it shall be settled by arbitration in accordance with the 2012 PCA Arbitration Rules, subject to the following:

(a) Panel composition

For claims of EUR 500 000 or above: the panel shall be composed of three arbitrators. Each party shall appoint one arbitrator within 40 calendar days after the notice of arbitration has been sent. The two arbitrators appointed by the parties shall in turn appoint a third arbitrator to act as presiding arbitrator.

For claims below EUR 500 000: the panel shall be composed of one arbitrator, unless the parties agree otherwise.

If the panel is not composed within 80 calendar days after the notice of arbitration is sent, either party may request the PCA Secretariat or other mutually acceptable other neutral authority to appoint the necessary arbitrator(s).

(b) Seat

The seat of the arbitration panel shall be The Hague, Netherlands.

(c) Language

The language of the proceedings shall be English or another mutually acceptable official language of the European Union. Evidence may be produced in other languages, if agreed by the parties.

(d) Procedure

Recourse to interim measures, third party interventions and amicus curiae interventions is excluded.

If the panel is requested by a party to treat information or material confidentially, the decision shall be made in form of a reasoned order and after hearing the other party (10 calendar days to submit observations). The panel shall weigh the reasons for the request,

the nature of the information and the right to effective judicial protection. The panel may in particular:

- make disclosure subject to specific undertakings or
- decide against disclosure, but order the production of a non-confidential version or summary of the information or material, containing sufficient information to enable the other party to express its views in a meaningful way.

If the panel is requested to hear the case in camera, the decision shall be made after hearing the other party (10 calendar days to submit observations). The panel shall take into account the reasons for the request and the objections of the other party (if any).

If the panel is requested to interpret or apply European Union law, it shall stay the proceedings and request the ‘President of the High Court of Paris’ (Président du Tribunal de grande instance de Paris, ‘juge d’appui’), in accordance with Articles 1460 and 1505 of the French Civil Procedural Code to request a preliminary ruling from the Court of Justice of the European Union in accordance with Article 267 TFEU. The proceedings before the arbitral tribunal shall resume once the decision by the juge d’appui is taken. The decision of the Court of Justice and of the juge d’appui shall be binding on the panel.

The arbitral award shall be final and binding on the parties and be carried out by them without delay.

Either party may however request that the award is reviewed by the The Hague Court of Appeal (Gerechtshof Den Haag) on the basis of the applicable national law. In this case, the award shall not be considered final until the end of this procedure. The decision by the reviewing court shall be binding on the panel.

(e) Costs

The costs of arbitration shall consist of:

- the fees and reasonable expenses of the arbitrators
- reasonable costs of experts and witnesses as approved by the panel and
- the fees and expenses of the PCA Secretariat for the arbitration proceedings (e.g. catering, providing for clerks, room, interpretation).

The arbitrators’ fees shall not exceed

- EUR 30 000 per arbitrator if the contested amount is below EUR 1 000 000
- 9% of the contested amount if that amount is above EUR 1 000 000. In any case the arbitrators’ fees shall not exceed EUR 300 000.

The costs of arbitration shall be borne by the parties in equal share, unless otherwise agreed.

The parties shall bear their own costs of legal representation and other costs incurred by them in relation to the arbitration.

(f) Privileges and immunities

The agreement to pursue arbitration under the 2012 PCA Arbitration Rules does not constitute and cannot be interpreted as a waiver of privileges or immunities of any of the parties, to which they are entitled.

Article 84 Disputes with third parties

- (1) Without prejudice to the jurisdiction of any court designated in an IPA III-funded contract as the competent court for disputes arising out of a contract between the parties to it, the Union shall enjoy in the territory of the Republic of Türkiye immunity from suit, including arbitration except as provided for in Article 83 of this Agreement, and legal process with respect to any dispute between the European Commission and/or the IPA III beneficiary and a third party, or between third parties, which directly or indirectly relate to the provision of IPA III assistance to the IPA III beneficiary under this Agreement, except where the Union has expressly waived its immunity.
- (2) The IPA III beneficiary shall in any legal or administrative proceedings before a court, tribunal or administrative instance in the Republic of Türkiye uphold this immunity and take a position which fully considers the interests of the Union. Where necessary, the IPA III beneficiary and the Commission shall proceed with advance consultations on the position to take.

Article 85 Notices

- (1) Any communication in connection with this Agreement shall be made in writing and in the English language. Every communication shall be signed and be supplied as an original document, or scanned original document.
- (2) Any communication in connection with this Agreement shall be sent to the following addresses:

For the Commission:

European Commission
Directorate-General for Neighbourhood and Enlargement Negotiations
Rue de la Loi 15
B-1049 Brussels, Belgium
E-mail: NEAR-B@ec.europa.eu

For the IPA III beneficiary:

National IPA Coordinator
Ministry of Foreign Affairs - Directorate for EU Affairs
Mustafa Kemal Mah
2082 Cad. No: 5
Ankara, Türkiye
E-mail: byabokm@ab.gov.tr

Article 86 Annexes

The Annexes to this Agreement shall be an integral part of this Agreement.

Article 87 Entry into force

This Agreement shall enter into force on the day on which the last of the Parties informs the other one in writing of its approval in accordance with the legislation or procedure of the Party.

Article 88 Applicability of the framework agreement for IPA II

Framework agreements signed between the Commission and the Republic of Türkiye shall remain applicable to assistance adopted under previous pre-accession instruments, until such assistance is completed in accordance with the terms of the relevant framework agreements.

Article 89 Amendment

This Agreement shall be reviewed following the mid-term evaluation of the Instrument for Pre-accession Assistance.

Any amendment agreed to by the Parties shall be in writing and will form part of this Agreement. Such amendment shall come into effect in accordance with the procedure set out in Article 87. The Commission may change or update unilaterally the Annexes, except for Annex A.

Article 90 Suspension by the Commission and termination

- (1) This Agreement shall be in force for an indefinite period unless suspended by the Commission or terminated by written notification by either of the Parties. Suspension by the Commission shall take immediate effect unless otherwise notified. Termination shall take effect 3 months after the date of written notification.
- (2) On suspension by the Commission or termination of this Agreement by either of the Parties, any assistance still in the course of execution shall be respectively suspended by the Commission or terminated except for the respect of acquired rights under specific IPA funded contracts.

Article 91 EU restrictive measures

- (1) Definitions
 - (a) "EU Restrictive Measures" means restrictive measures adopted pursuant to the Treaty on European Union (TEU) or to the Treaty on the Functioning of the European Union (TFEU).
 - (b) "Restricted Person" means any entities, individuals or groups of individuals designated by the EU as subject to the EU Restrictive Measures¹⁷.
- (2) In all their relations, the Parties recognise that under EU law no EU funds or economic resources are to be made available directly or indirectly to, or for the benefit of, Restricted Persons.
- (3) The IPA III Beneficiary shall ensure that no transaction subject to a verified hit against the EU sanctions list shall benefit directly or indirectly from EU funding. The IPA III Beneficiary commits to ensure this obligation:
 - (a) by screening for hits against the EU sanctions list, before entering into, and before making payments under, the relevant agreements, each Contractor, Grant Beneficiary, and Final Recipient with whom the IPA III Beneficiary has or is

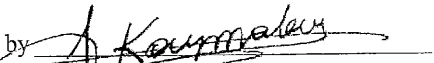
¹⁷ www.sanctionsmap.eu. The sanctions map is an IT tool for identifying the sanctions regimes. The source of the sanctions stems from legal acts published in the Official Journal of the European Union (OJ). In case of discrepancy between the published legal acts and the updates on the website it is the OJ version that prevails.

expected to have a direct contractual relationship (direct recipient), so as to assess whether such recipient is a Restricted Person.

- (b) by screening or through other appropriate means (that may include an ex-post verification) on a risk based approach basis, that no entity that would indirectly receive EU funding is a Restricted Person.
- (4) In the event that IPA III Beneficiary assesses that any of the recipients (direct or indirect) of the EU funding is a Restricted Person, IPA III Beneficiary shall promptly inform the Commission.
- (5) Without prejudice to the obligation in point 3 above, should the Commission assess that the use of Union financial assistance under IPA III results or has resulted in a breach of EU restrictive measures, the corresponding amounts shall not be eligible for the Union financial assistance under IPA III. This is without prejudice to any rights that the Commission may have to suspend or terminate the action affected by such breach, to recover any EU funding contributed by the Commission, or to suspend or terminate this financial framework partnership agreement.
- (6) The determination of remedial measures will be made in accordance with the principle of proportionality. Remedial measures shall apply only to the EU funding made available to, or for the benefit of, a recipient for the period during which it remained a Restricted Person.
- (7) This clause is without prejudice to the exceptions contained in the EU Restrictive Measures.

This Agreement is drawn up in two original copies in English language.

Signed, for and on behalf of the government of the Republic of Türkiye, in Ankara on

by

17.10.2022

Mr Faruk Kaymakcı

Deputy Minister of Foreign Affairs and Director for EU Affairs, National IPA Coordinator

Signed, for and on behalf of the Commission, in Brussels on 6/10/2022

by

Ms Henrike Trautmann

Acting Director

ANNEX A

Functions and responsibilities of the structures and authorities established pursuant to Article 10 in indirect management by the IPA III beneficiary

Clause 1 General provisions

- (1) Functions and responsibilities of the structures and authorities established pursuant to Article 10 in indirect management by the IPA III beneficiary, which are laid down in this Annex, arise from the provisions of this Agreement.
- (2) The details on how those functions and responsibilities are exercised in practice may be further defined in:
 - (a) sectoral agreements, concluded pursuant to Article 9;
 - (b) financing agreements, concluded pursuant to Article 8;
 - (c) bilateral arrangements between IPA III beneficiaries for the management of cross-border cooperation programmes implemented in indirect management, concluded pursuant to Article 70;
 - (d) formal working arrangements detailing the rights and obligations of the structures and authorities, concluded pursuant to Article 11(3), point (a);
 - (e) set up of the internal control system, pursuant to Article 12(3), point (a);
 - (f) any other relationship which includes these structures and authorities, which is relevant for implementation of the IPA III assistance in indirect management by the IPA III beneficiary.
- (3) The sources listed in paragraph 2 may contain additional functions and responsibilities of the structures and authorities established pursuant to Article 10.

Clause 2 All structures and authorities

The structures and authorities established in the IPA III beneficiary pursuant to Article 10(1), points (a) to (d), shall, within their respective mandates and competences, exercise the following functions and responsibilities:

- (1) apply and promote the principles to Union financial assistance under IPA III, in accordance with Article 5(2);
- (2) ensure legality and regularity of transactions under their responsibility;

- (3) respect the principles of sound financial management, transparency and non-discrimination, in accordance with Article 12(2);
- (4) ensure a level of protection of the financial interests of the European Union equivalent to the one that is provided for when the Commission implements the IPA III funds directly, in accordance with Articles 12(2) and 12(3);
- (5) maintain compliance with the internal control framework, in accordance with Annex B;
- (6) ensure internal audit of their structures and business processes;
- (7) supervise subordinate entities;
- (8) ensure and respect adequate segregation of duties;
- (9) put in place effective and proportionate measures to combat irregularities, fraud, corruption and conflict of interest, in accordance with Article 51;
- (10) ensure that the agents or representatives of the Commission, including OLAF, can inspect all relevant documentation and accounts pertaining to items financed from IPA III, in accordance with Article 50(4);
- (11) assist the European Court of Auditors to carry out audits relating to the use of IPA III assistance, in accordance with Article 50(4);
- (12) ensure protection of personal data equivalent to that referred to in Regulations (EU) 2018/1725 and (EU) 2016/679, in accordance with Article 12(3), point (f), and Article 25;
- (13) ensure publicity, transparency, strategic communication and visibility of IPA III assistance, in accordance with Article 12(2) and Articles 23 and 24;
- (14) facilitate with responsible authorities of the IPA III beneficiary granting of facilities for the implementation of actions and execution of contracts, and application of rules on taxes, custom duties and other fiscal charges, in accordance with Articles 27 and 28;
- (15) participate in the monitoring committees and provide them with all information necessary to support their work, in accordance with Articles 52, 53 and 78;
- (16) support evaluation assignments and facilitate the access to data and relevant information necessary for evaluations to be carried out, in accordance with Articles 55 and 56;
- (17) retain documents and information to ensure a sufficiently detailed audit trail, in accordance with Articles 32 and 49;
- (18) take all other necessary steps to facilitate the implementation of IPA III assistance, in accordance with Article 6(1), point (d).

Clause 3 The National IPA Coordinator (NIPAC)

- (1) The NIPAC shall have a general coordination role of IPA III assistance in the IPA III beneficiary, in accordance with Article 6.
- (2) The NIPAC shall bear overall responsibility for programming of the assistance by the IPA III beneficiary. In that context, the NIPAC shall:
 - (a) ensure close link between the use of IPA assistance and the general accession process, in accordance with Article 6(1), point (a);
 - (b) coordinate preparation and submit to the Commission a strategic response, in accordance with Article 16(3);
 - (c) coordinate preparation of action documents, in accordance with Article 16(3);
 - (d) coordinate preparation of programming documents of operational programmes in accordance with Article 16(5) and cross-border cooperation programmes in accordance with Article 69;
 - (e) coordinate preparation of programme amendments, in accordance with Articles 17 and 69, except for IPARD III programmes, for which the IPARD Managing Authority shall propose amendments to the Commission, with a copy to the NIPAC.
 - (f) submit major projects to the Commission for assessment, in accordance with Article 16(6);
 - (g) ensure that the relevant public authorities and stakeholders, such as economic, social and environmental partners, civil society organisations and local authorities are duly consulted and have timely access to the relevant information related to IPA III assistance, in accordance with Article 16(4).
- (3) The NIPAC shall be responsible for the following management and control tasks:
 - (a) establishment, functioning and participation of stakeholders in monitoring committees, in accordance with Articles 52, 53 and 78;
 - (b) evaluation activities and access to data in the IPA III beneficiary, in accordance with Articles 55 and 56.
- (4) The NIPAC shall comply with the reporting requirements laid down in Articles 59 and 60.

Clause 4 The National Authorising Officer (NAO)

- (1) The NAO shall bear the overall responsibility for the financial management of IPA III assistance in the IPA III beneficiary and for legality and regularity of expenditure.
- (2) The NAO shall bear the overall responsibility for setting up and functioning of the IPA III management and control system in the IPA III beneficiary. To that effect, the NAO shall:

- (a) prepare and submit to the Commission a request for entrusting the IPA III beneficiary with budget implementation tasks for a given programme, in accordance with Articles 13(1) and 13(2);
 - (b) inform the Commission without delay of any substantive changes to the systems, rules or procedures that relate to the budget implementation tasks entrusted to the IPA III beneficiary, in accordance with Article 12(4);
 - (c) monitor the continued fulfilment by the structures and authorities of the requirements of Articles 12(2), 12(3) and Annex B;
 - (d) inform the Commission, with copy to the NIPAC and the Audit Authority, of any failure to satisfy these requirements, and take any appropriate safeguard measures regarding payments made or contracts signed, in accordance with Article 14(1);
 - (e) take all necessary steps in order to ensure the renewed fulfilment of the requirements of Articles 12(2) and 12(3) and Annex B.
 - (f) take account of the results of all external verifications and audits related to the IPA III management and control system, including those carried out by the Audit Authority, the Commission or the European Court of Auditors, and coordinate preparation and implementation of related action plans, with a view to improve the compliance and effectiveness of the IPA III management and control system;
 - (g) ensure investigation and effective treatment of suspected cases of irregularities, fraud, corruption and conflict of interest, and the functioning of a related control and reporting mechanism, in accordance with Article 51(2), (3) and (4);
 - (h) grant the anti-fraud coordination service referred to in Article 50(2) the possibility to report suspected irregularities and fraud directly and maintain a regular dialogue on irregularity reporting with that service, in order to prevent double reporting of cases or failure to report.
- (3) In the area of financial management, the NAO shall:
- (a) set up an accrual based accounting system to record and store, in electronic form, accurate, complete and reliable accounting records for each IPA III programme/action/operation implemented in indirect management by the IPA III beneficiary, in accordance with Article 58(2);
 - (b) organise and manage the system of euro accounts;
 - (c) send to the Commission a forecast of likely payment requests, in accordance with Article 33(3);
 - (d) send to the Commission payment requests and receive payments from the Commission, in accordance with Articles 33, 34, 35 and 36.
 - (e) ensure existence, correctness and availability of co-financing elements;

- (f) make funds received from the Commission and public co-financing available to Intermediate Bodies for financial management for further transfer to the recipients of IPA III assistance;
 - (g) ensure existence and availability of sufficient resources to cope with possible shortages due to late transfer of funds from the Commission or recovery orders issued by the Commission, in accordance with Article 33(8);
 - (h) perform currency exchange operations where necessary;
 - (i) make financial adjustments, in accordance with Article 41;
 - (j) provide comments and information in the procedures for financial corrections, in accordance with Article 44;
 - (k) provide observations on the Commission's intention to interrupt or suspend payments in accordance with Articles 38 and 39, and take remedial measures where necessary;
 - (l) return funds to the Union budget following recovery orders issued by the Commission, in accordance with Articles 40 and 46;
- (4) The NAO shall comply with reporting requirements laid down in Article 61.

Clause 5 The Management Structure (MS), the NAO Support Office (NAOSO) and the Accounting Body (AB)

- (1) The Management Structure shall be composed of the NAO Support Office and the Accounting Body.
- (2) The Accounting Body shall be located in the ministry of the IPA III beneficiary with central budgetary competence and shall act as central treasury entity.
- (3) The NAO Support Office shall support the NAO in executing tasks laid down in Clause 4(2).
- (4) The Accounting Body shall support the NAO in executing tasks laid down in Clause 4(3) and Article 61(5).
- (5) The NAO Support Office and the Accounting Body shall co-operate with a view to ensure compliance, integrity, effectiveness and efficiency of the management, control and financial management system set up for implementation of IPA III assistance in the IPA III beneficiary.

Clause 6 The Managing Authority (MA)

- (1) The Managing Authority of each programme shall be responsible for the overall management of the programme.

- (2) The Managing Authority shall designate one or more Intermediate Bodies to carry out the tasks of financial management of the programme (Intermediate Bodies for financial management).
- (3) The financial management tasks shall be segregated from the Managing Authority. The Intermediate Body for financial management shall take financial decisions within the programme autonomously.
- (4) The Managing Authority shall supervise the performance of Intermediate Bodies for financial management, with due respect to their autonomy in taking financial decisions within the programme.
- (5) The Managing Authority of a programme may designate one or more Intermediate Bodies to carry out the tasks of management of the policy area for which they are responsible in the system of government or administration of the IPA III beneficiary (Intermediate Bodies for policy management).
- (6) The Managing Authority shall supervise the work of Intermediate Bodies for policy management.
- (7) In order to manage programmes effectively, the Managing Authority may carry out the tasks identified in Clauses 2, 3(2), 3(3), 4(2) and 7(2) at programme level, as applicable.
- (8) The Managing Authority shall comply with reporting requirements laid down in Article 62.

Clause 6a IPAR Development (IPARD) Managing Authority

- (1) The IPARD Managing Authority shall be responsible for preparing and implementing the IPARD III programme, to be further detailed in the sectoral agreement.
- (2) The IPARD Managing Authority shall carry out its functions with a view to the effective implementation of the IPARD III programme.
- (3) In accordance with Article 10(1), point (d), it shall also be responsible for:
 - (a) drafting the IPARD III programme and any amendments to it, including those requested by the Commission;
 - (b) the controllability and verifiability of the measures, to be defined in the IPARD III programme in cooperation with the IPARD Agency;
 - (c) the selection of measures under each call for applications under the IPARD III programme and their timing, the eligibility conditions and the financial allocation per measure, per call. The decisions shall be made in agreement with the IPARD Agency;
 - (d) ensuring that the appropriate national legal basis for IPARD III implementation is in place and updated as necessary;
 - (e) assisting the work of the sectoral monitoring committee as referred to in Article 53, notably by providing the documents necessary for monitoring the quality of implementation of the IPARD III programme.

- (4) The IPARD Managing Authority shall set up a reporting and information system to gather financial and statistical information on progress of the IPARD III programme, also on the basis of information to be provided by the IPARD Agency, and shall forward this data to the IPARD III monitoring committee, in accordance with arrangements agreed between the Republic of Türkiye and the Commission, using where possible computerised systems permitting the exchange of data with the Commission and linked to the reporting and information system to be set up by the NAO.

The reporting and information system should contribute to the annual and final implementation reports referred to in Article 59.

- (5) The IPARD Managing Authority shall propose amendments of the IPARD III programme to the Commission, with a copy to the NIPAC, after consultation with the IPARD Agency, and following agreement by the IPARD III monitoring committee. The IPARD Managing Authority shall be responsible for ensuring that the relevant authorities are informed of the need to make appropriate administrative changes when such changes are required following a decision by the Commission to amend the IPARD III programme.
- (6) Each year, the IPARD Managing Authority shall draw up an action plan for the intended operations under the Technical Assistance measure, which shall be submitted to the IPARD III monitoring committee for agreement.
- (7) The IPARD Managing Authority shall draw up an evaluation plan in accordance with Article 56. It shall be submitted to the sectoral monitoring committee as referred to in Article 53 not later than one year after the adoption of the IPARD III programme by the Commission. It shall report to the IPARD III monitoring committee and to the Commission on the progress made in implementing this plan.
- (8) The IPARD Managing Authority shall draw up a coherent plan of visibility and communication activities in accordance with Article 24 and shall consult and inform the Commission, having taken advice from the sectoral monitoring committee. The plan shall in particular show the initiatives taken and those to be taken, with regard to informing the general public about the role played by the Union in the IPARD III programme and its results.
- (9) When a part of its tasks is delegated to another body, the IPARD Managing Authority shall retain full responsibility for the management and implementation of those tasks in accordance with the principle of sound financial management.

Clause 6b IPA Rural Development (IPARD) Agency

- (1) The IPARD Agency shall be allocated the functions and responsibilities to be further detailed in the sectoral agreement.

In accordance with Article 10(1), it shall also be responsible for:

- (a) providing a confirmation to the Managing Authority on the controllability and verifiability of the measures in the IPARD III programme;
- (b) making calls for applications and publicising terms and conditions for eligibility with prior agreement with the Managing Authority on the issues raised in Clauses 6a(3)(c) and 8(2)(c);

- (c) selecting the projects to be implemented;
 - (d) laying down contractual obligations in writing between the IPARD Agency and the recipients, including information on possible sanctions in the event of non-compliance with those obligations and, where necessary, the issue of approval to commence work. The IPARD Agency may continue to contract or enter into commitments under this Agreement for a specific measure up to the date when the Republic of Türkiye starts to contract or to enter into commitments for this measure under any successor IPARD III programme;
 - (e) follow-up action to ensure progress of projects being implemented;
 - (f) reporting on progress of measures being implemented against indicators;
 - (g) ensuring that the recipient is made aware of the Union's contribution to the project;
 - (h) ensuring irregularity reporting at national level;
 - (i) ensuring that the NAO, the Management Structure and the IPARD Managing Authority receive all information necessary for them to perform their tasks;
 - (j) ensuring compliance with the obligations concerning publicity referred to in Article 23.
- (2) In respect of investments in infrastructure projects of a type that would normally be expected to generate substantial net revenue, the IPARD Agency shall assess, prior to entering into contractual arrangements with a potential recipient, whether the project is of this type. Where it can be concluded that it is, the IPARD Agency shall ensure that the public aid from all sources does not exceed 50% of total costs related to the project and considered as eligible for Union co-financing.
- (3) The IPARD Agency shall ensure that for any project under the IPARD III programme the accumulation of public aid granted from all sources does not exceed the maximum ceilings for public expenditure.

Clause 7 The Intermediate Body for policy management (IBPM)

- (1) Where designated, the Intermediate Body for policy management shall support the Managing Authority in all matters for which it is responsible in the system of government or administration of the IPA III beneficiary.
- (2) Where designated, the Intermediate Body for policy management shall provide technical expertise to the programming, implementation, management and control of the programme. In this context, the Intermediate Body for policy management shall:
- (a) propose operations for financing and draft programming documents;
 - (b) prepare technical documentation necessary for launching calls for tender and calls for proposals and assist in preparation of replies to requests for clarification;
 - (c) nominate voting members of evaluation committees;
 - (d) set up a team of experts, or support the Managing Authority in setting up such a team, to absorb outputs of the actions and contracts under implementation;

- (e) monitor technical aspects of actions and contracts;
- (f) confirm that the contracted services have been provided, supplies have been delivered and installed, works have been finalised and actions have been carried out;
- (g) perform any other task or support any other request which depends on technical expertise of the Intermediate Body for policy management.

Clause 8 The Intermediate Body for financial management (IBFM)

- (1) In co-operation with other structures and authorities, the Intermediate Body for financial management shall:
 - (a) ensure that the activities are proposed for funding in accordance with the procedures and criteria applicable to the programme, action, call for tender and call for proposals;
 - (b) perform monitoring at contract level, including administrative, financial, technical and physical aspects of contract execution;
 - (c) verify that the payments to recipients comply with the Union and IPA III beneficiary law, programme requirements and contract conditions;
- (2) The Intermediate Body for financial management shall autonomously perform the following tasks:
 - (a) manage procurement procedures, grant award procedures and other contracting procedures, in accordance with Article 18, 19 and 22;
 - (b) ensure that the activities are selected for funding in accordance with the procedures and criteria applicable to the programme, action, call for tender and call for proposals;
 - (c) conclude contracts and addenda;
 - (d) authorise payments to the recipients of IPA III assistance;
 - (e) authorise recoveries from the recipients of IPA III assistance.

Clause 9 The Audit Authority (AA)

- (1) The IPA III beneficiary shall provide for the Audit Authority, which shall be a public entity functionally independent from the structures and authorities referred to in Article 10(1), points (a) to (d). The Audit Authority shall enjoy necessary financial autonomy.
- (2) The head of the Audit Authority shall possess adequate competence, knowledge and experience in the field of audit to carry out the required tasks.

- (3) Audit work done by the Audit Authority shall be carried out in accordance with internationally accepted audit standards. It shall include systems audits, audits on operations and audits of accounts.
- (4) By the end of November each year, the Audit Authority shall provide the Commission, with a copy to the NAO, an audit strategy based on a risk assessment, in accordance with the model set out in Annex G. The audit strategy shall cover the three following financial years and shall be updated annually. Further specific requirements for the audit strategy may be set out in the sectoral or financing agreements.
- (5) The Commission may provide further guidance on the methodology for the audit work, reports and opinions.
- (6) The Audit Authority shall comply with reporting requirements laid down in Article 63.

ANNEX B

INTERNAL CONTROL FRAMEWORK

The components, principles and characteristics of the IPA III internal control framework in indirect management by beneficiary countries

I. CONTROL ENVIRONMENT

The control environment is the set of standards of conduct, processes, and structures that provide the basis for carrying out internal control across an organisation¹⁸. The senior management¹⁹ set the tone at the top for the importance of internal control, including expected standards of conduct.

1. The organisation demonstrates a commitment to integrity and ethical values.

Characteristics:

- 1.1. *Tone at the top*. All management levels respect integrity and ethical values in their instructions, actions and behaviour.
- 1.2. *Standards of conduct*. The integrity and ethical values are set out in standards of conduct and understood at all levels of the organisation, as well as by outsourced service providers and beneficiaries.
- 1.3. *Alignment with standards*. Processes are in place to assess whether individuals and entities are aligned with the standards of conduct and to address deviations in a timely manner.

2. The senior management exercises oversight of the development and performance of internal control.

Characteristics:

- 2.1. *The senior management oversees the governance, risk management and internal control practices and takes overall responsibility for management at lower levels*. This happens through the use of appropriate working arrangements and communication channels.
- 2.2. *Each manager oversees the internal control systems within their entity*. Each manager oversees the development and performance of internal control. They are supported in this task by internal control coordinators.

¹⁸ In this Annex organisation means the whole system established in a beneficiary country for management and control of IPA III.

¹⁹ In this Annex senior management comprises the NAO and the heads of Managing Authority.

- 2.3. *Each senior manager provides a declaration of assurance* on the appropriate allocation of resources and their use for their intended purpose and in accordance with the principles of sound financial management, as well as on the adequacy of the control procedures in place.
- 2.4. *The internal control coordinators play a key role by coordinating the preparation of the declarations of assurance.*
3. **Management establishes structures, reporting lines, and appropriate authorities and responsibilities in the pursuit of objectives.**

Characteristics:

- 3.1. *Management Structures are comprehensive.* The design and implementation of management and supervision structures cover all policies, programmes and activities. They cover all expenditure types, delivery mechanisms and entities in charge of budget implementation to support the achievement of policy, operational and control objectives.
- 3.2. *Authorities and responsibilities.* Senior managers, as appropriate, delegate authority and use appropriate processes and technology to assign responsibility and segregate duties as necessary at the various levels of the organisation.
- 3.3. *Reporting lines.* Senior managers design and evaluate reporting lines within entities to enable the execution of authority, fulfilment of responsibilities, and flow of information.
4. **The organisation demonstrates a commitment to attract, develop, and retain competent individuals in alignment with objectives.**

Characteristics:

- 4.1. *Competence framework.* Entities define the competences necessary to support the achievement of objectives and regularly evaluate them across the organisation, taking action to address shortcomings where necessary.
- 4.2. *Professional development.* Entities provide the training and coaching needed to attract, develop, and retain a sufficient number of competent staff.
- 4.3. *Mobility.* Entities plan staff mobility to strike the right balance between continuity and renewal.
- 4.4. *Succession planning and deputising arrangements* for operational activities and financial transactions are in place to ensure continuity of operations.
5. **The organisation holds individuals accountable for their internal control responsibilities in the pursuit of objectives.**

Characteristics:

- 5.1. *Enforcing accountability.* The organisation defines clear roles and responsibilities and holds individuals accountable for the performance of internal control responsibilities across the organisation and for the implementation of corrective action as necessary.
- 5.2. *Staff appraisal.* Staff efficiency, abilities and conduct in the service are assessed annually against expected standards of conduct and set objectives. Cases of underperformance are appropriately addressed.
- 5.3. *Staff promotion.* Promotion is decided after consideration of the comparative merits of eligible staff taking into account, in particular, their appraisal reports.

II. RISK ASSESSMENT

Risk assessment is a dynamic and iterative process for identifying and assessing risks, which could affect the achievement of objectives, and for determining how such risks should be managed.

6. The organisation specifies objectives with sufficient clarity to enable the identification and assessment of risks relating to objectives.

Characteristics:

- 6.1. *Mission.* The entities have up-to-date mission statements that are aligned across all hierarchical levels, down to the tasks and objectives assigned to individual staff members. Mission statements are aligned with the entities' responsibilities and the policy objectives.
- 6.2. *Objectives are set at every level.* The entities' objectives are clearly set and updated when necessary (e.g. significant changes in priorities, activities or the organigram). They are consistently filtered down to the various levels of the organisation, and are communicated and understood by management and staff.
- 6.3. *Objectives are set for the most significant activities.* Objectives²⁰ and indicators²¹ cover the entity's most significant activities contributing to the delivery of priorities as well as operational management.
- 6.4. *Objectives form the basis for committing resources.* Management uses the objectives set as a basis for allocating available resources as needed to achieve policy, operational and financial performance goals.
- 6.5. *Financial reporting objectives.* Financial reporting objectives are consistent with the accounting principles required by the Commission.
- 6.6. *Non-financial reporting objectives.* Non-financial reporting provides management with accurate and complete information needed to manage the organisation at all levels.

²⁰ Objectives must be SMART.

²¹ Indicators must be RACER.

- 6.7. *Risk tolerance and materiality.* When setting objectives, management defines the acceptable levels of variation relative to their achievement (tolerance for risk) as well as the appropriate level of materiality for reporting purposes, taking into account cost-effectiveness.
- 6.8. *Monitoring.* Setting objectives and performance indicators make it possible to monitor progress towards their achievement.
7. **The organisation identifies risks to the achievement of its objectives and analyses risks as a basis for determining how the risks should be managed.**

Characteristics:

- 7.1. *Risk identification.* Each entity identifies and assesses risks at various organisational levels, analysing internal and external factors. Management and staff are involved in the process at the appropriate level.
- 7.2. *Risk assessment.* The entity estimates the significance of the risks identified and determines how to respond to significant risks considering how each one should be managed and whether to accept, avoid, reduce or share the risk. The intensity of mitigating controls is proportional to the significance of the risk.
- 7.3. *Risk identification and risk assessment are integrated into the annual planning* and are regularly monitored.
8. **The organisation considers the potential for fraud in assessing risks to the achievement of objectives.**

Characteristics:

- 8.1. *Risk of fraud.* The risk identification and assessment procedures (see principle 7) consider possible incentives, pressures, opportunities and attitudes which may lead to any type of fraud, notably fraudulent reporting, loss of assets, disclosure of sensitive information and corruption.
- 8.2. *Anti-fraud strategy.* The organisation as a whole and each entity set up and implement measures to counter fraud and any illegal activities affecting the financial interests of the EU. They do this by putting in place a sound anti-fraud strategy to improve the prevention, detection and conditions for investigating fraud, and to set out reparation and deterrence measures, with proportionate and dissuasive sanctions.
9. **The organisation identifies and assesses changes that could significantly impact the internal control system.**

Characteristics:

- 9.1. *Assess changes.* The risk identification process considers changes in the internal and external environment, in policies and operational priorities, as well as in management's attitude towards the internal control system.

III. CONTROL ACTIVITIES

Control activities ensure the mitigation of risks related to the achievement of policy, operational and internal control objectives. They are performed at all levels of the organisation, at various stages of business processes, and across the technology environment. They may be preventive or detective and encompass a range of manual and automated activities as well as segregation of duties.

10. The organisation selects and develops control activities that contribute to the mitigation of risks to the achievement of objectives to acceptable levels.

Characteristics:

10.1. *Control activities are performed to mitigate the identified risks.* They are tailored to the specific activities and risks of each entity and their intensity is proportional to the underlying risks.

10.2. *Control activities are integrated in a control strategy.* The control strategy includes a variety of checks, including supervision arrangements, and where appropriate, should include a balance of approaches to mitigate risks, considering manual and automated controls, and preventive and detective controls.

10.3. *Segregation of duties.* When putting in place control measures, management considers whether duties are correctly divided between staff members to reduce risks of error and inappropriate or fraudulent actions.

10.4. *Business continuity plans* based on a business impact analysis are in place, up-to-date and used by trained staff to ensure that the organisation is able to continue working to the extent possible in case of a major disruption. Where necessary, business continuity plans must include coordinated and agreed disaster recovery plans for time-sensitive supporting infrastructure (e.g. IT systems).

11. The organisation selects and develops general control activities over technology to support the achievement of objectives.

Characteristics:

11.1. *Control over technology.* In order to ensure that technology used in business processes, including automated controls, is reliable, and taking into account the overall corporate processes, entities select and develop control activities over the acquisition, development and maintenance of technology and related infrastructure.

11.2. *Security of IT systems.* Entities apply appropriate controls to ensure the security of the IT systems of which they are the system owners. They do so in accordance with the IT security governance principles, in particular as regards data protection, professional secrecy, availability, confidentiality and integrity.

12. The organisation deploys control activities through corporate policies that establish what is expected and in procedures that put policies into action.

Characteristics:

- 12.1. *Appropriate control procedures ensure that objectives are achieved.* The control procedures assign responsibility for control activities to the entity or individual responsible for the risk in question. The staff member(s) put in charge perform the control activities in a timely manner and with due diligence, taking corrective action where needed. Management periodically reassesses the control procedures to ensure that they remain relevant.
- 12.2. *Exception reporting* is one of the management tools used to draw conclusions about the effectiveness of internal control and the changes needed in the internal control system. A system is in place to ensure that all instances of overriding controls or deviations from established processes and procedures are documented in exception reports. All instances must be justified and approved before action is taken, and logged centrally.
- 12.3. *The impact assessment and evaluation* of expenditure programmes, legislation and other non-spending activities are performed in accordance with legal requirements and best practices, to assess the performance of EU interventions and analyse options and related impacts on new initiatives.

IV. INFORMATION AND COMMUNICATION

Information is necessary for the organisation to carry out internal control and to support the achievement of objectives. There is external and internal communication. External communication provides the public and stakeholders with information on the organisation's objectives and actions. Internal communication provides staff with the information it needs to achieve its objectives and to carry out day-to-day controls.

13. **The organisation obtains or generates and uses relevant quality information to support the functioning of internal control.**

Characteristics:

- 13.1. *Information and document management.* Entities identify the information required to support the functioning of the internal control system and the achievement of objectives. Information systems process relevant data, captured from both internal and external sources, to obtain the required and expected quality information, in compliance with applicable security, document management and data protection rules. This information is produced in a timely manner, and is reliable, current, accurate, complete, accessible, protected, verifiable, filed and preserved. It is shared within the organisation in line with prevailing guidelines.
14. **The organisation internally communicates information, including objectives and responsibilities for internal control, necessary to support the functioning of internal control.**

Characteristics:

- 14.1. *Internal communication.* The entities communicate internally about their objectives, challenges, actions taken and results achieved, including but not limited to the objectives and responsibilities of internal control.
- 14.2. *Separate communication lines,* such as whistleblowing hotlines, are in place at organisation level to ensure information flow when normal channels are ineffective.
15. **The organisation communicates with external parties about matters affecting the functioning of internal control.**

Characteristics:

- 15.1. *External communication.* All entities ensure that their external communication is consistent and relevant to the audience being targeted. The organisation establishes clear responsibilities to align entities' communication activities with the organisation's priorities and narrative.
- 15.2. *Communication on internal control.* The organisation communicates with external parties on the functioning of the components of internal control. Relevant and timely information is communicated externally, taking into account the timing, audience, and nature of the communication, as well as legal, regulatory, and fiduciary requirements.

V. MONITORING ACTIVITIES

Continuous and specific assessments are used to ascertain whether each of the five components of internal control is present and functioning. Continuous assessments, built into business processes at different levels of the organisation, provide timely information on any deficiencies. Findings are assessed and deficiencies are communicated and corrected in a timely manner, with serious matters reported as appropriate.

16. **The organisation selects, develops, and performs ongoing or specific assessments to ascertain whether the components of internal control are present and functioning.**

Characteristics:

- 16.1. *Continuous and specific assessments.* The entities continuously monitor the performance of the internal control system with tools that make it possible to identify internal control deficiencies, register and assess the results of controls, and control deviations and exceptions. Ongoing assessments are built into business processes and adjusted to changing conditions. In addition, when necessary, the entities carry out specific assessments and internal audit, taking into account changes in the control environment.
- 16.2. *Sufficient knowledge and information.* Staff performing ongoing or specific assessments has sufficient knowledge and information to do this, specifically on the scope and completeness of the results of controls, control deviations and exceptions.

- 16.3. *Risk-based and periodical assessments.* The entities vary the scope and frequency of specific assessments and internal audit depending on the identified risks. Specific assessments and internal audit are performed periodically to provide objective feedback.
17. **The organisation assesses and communicates internal control deficiencies in a timely manner to those parties responsible for taking corrective action, including senior management.**

Characteristics:

- 17.1. *Deficiencies.* With the support of internal control coordinators, the managers consider the results of the assessments of how the internal control system is functioning within the entity. Deficiencies are communicated to management and to the entities responsible for taking corrective action.

The term 'internal control deficiency' means a shortcoming in a component or components and relevant principle(s) that reduces the likelihood of an entity achieving its objectives. There is a major deficiency in the internal control system if management determines that a component and one or more relevant principles are not present or functioning or that components are not working together. When a major deficiency exists, the manager cannot conclude that it has met the requirements of an effective system of internal control. To classify the severity of internal control deficiencies, management has to use judgment based on relevant criteria contained in regulations, rules or external standards.

- 17.2. *Remedial action.* Corrective action is taken in a timely manner by the staff member(s) in charge of the processes concerned, under the supervision of their management. With the support of the internal control coordinator, each manager monitors and takes responsibility for the timely implementation of corrective action.

ANNEX C

Model for the management declaration

I, the undersigned (*name, first name, title or function*), National Authorising Officer (NAO) of (*IPA III beneficiary*) for the programme (*name of the programme*)

based on the implementation of the (*name of programme*) during the financial year ended 31 December (*year*) (except where otherwise provided for in a sectoral agreement or a financing agreement), based on my own judgment and on all information available to me, including the results from management verifications, and from audits in relation to the expenditure included in the annual accounts, annual financial reports and statements for the financial year (*year*),

and taking into account my obligations under the financial framework partnership agreement between the European Commission and [IPA III Beneficiary] on the Arrangements for Implementation of Union Financial Assistance to [IPA III Beneficiary] under the Instrument for Pre-accession Assistance (IPA III) dated [date],

hereby declare that:

- the information in the annual accounts, annual financial reports or statements is properly presented, complete and accurate,
- the expenditure entered in the annual accounts, annual financial reports or statements complies with applicable law and was used for its intended purpose,
- the management and control system put in place for the programme gives the necessary guarantees concerning the legality and regularity of the underlying transactions.

I confirm that irregularities identified in the audit and control reports in relation to the financial year have been appropriately treated in the annual accounts, annual financial reports and statements.

I also confirm that expenditure which is subject to an ongoing assessment of its legality and regularity has been excluded from the annual accounts, annual financial reports and statements pending conclusion of the assessment, for possible inclusion in a payment application in a subsequent financial year.

Adequate follow-up was given to deficiencies in the management and control system reported in those reports or follow-up is on-going as regards the following required remedial actions: (*Indicate which remedial actions are still on-going, at the date of signing the declaration*).

I also confirm that effective and proportionate anti-fraud measures are in place and that these take account of the risks identified in that respect.

Finally, I confirm that I am not aware of any undisclosed reputational matter related to the implementation of the programme.

[Reservations section to be included wherever it is deemed required.]

(Place and date of issue)

Signature

(Name, first name, title or function)

ANNEX D

Model annual audit activity report¹

addressed to

- the European Commission
- the Government of *(IPA III beneficiary)*
- copy to the National IPA Coordinator (NIPAC) of *(IPA III beneficiary)* and
- copy to the National Authorising Officer (NAO) of *(IPA III beneficiary)*

1. INTRODUCTION

- 1.1 Identification of the Audit Authority and other bodies that have been involved in preparation of the report.
- 1.2 Reference period (i.e. the financial year and the 12 months period from 1 July ... *(year)* to 30 June ... *(year)*, except where otherwise provided for in a sectoral agreement or a financing agreement) and the scope of the audits (including the costs recognised declared to the Commission for the period concerned).
- 1.3 Identification of the programme/action(s)/sector(s) covered by the report and of its/their Managing Authority and Intermediate Bodies.
- 1.4 Description of the steps taken to prepare the report and to draw the audit opinion.

2. SIGNIFICANT CHANGES IN MANAGEMENT AND CONTROL SYSTEMS

- 2.1 Details of any major changes in the management and control systems and confirmation of its compliance with Article 8 of Commission Implementing Regulation (EU) 2021/2236 based on the audit work carried out by the Audit Authority.
- 2.2 The dates from which these changes apply, the dates of notification of the changes to the Audit Authority, as well as the impact of these changes on the audit work are to be indicated.

3. CHANGES TO THE AUDIT STRATEGY

- 3.1 Details of any changes made to the audit strategy and related explanations. In particular, indicate any change to the sampling method used for the audit of operations (see Section 5).
- 3.2 The Audit Authority differentiates between the changes made at a late stage, which do not affect the work done during the reference period and the changes made during the reference period, that affect the audit work and results.

Only the changes compared to the previous version of the audit strategy are included.

4. SYSTEMS AUDITS

- 4.1 Details of the authorities/bodies that have carried out systems audits, including the Audit Authority itself.
- 4.2 Summary table of the audits carried out, with the indication of the authorities/bodies audited, the assessment of the key requirements for each authority/body, issues covered²

¹ Pursuant to Article 63(2) of the financial framework partnership agreement

² The issues should correspond to the ones indicated in the audit strategy (but not exclusively), such as quality of management verifications, including in relation to the respect of public procurement rules, State aid rules, environmental requirements, equal opportunities, implementation of financial instruments, the effectiveness of IT systems, reporting of withdrawals and recoveries, the implementation of fraud risk assessment; the reliability of data relating to indicators and milestones and on the progress of the programme in achieving its objectives.

and a comparison to the audit planning. The summary includes the programme (reference/title), the authority/body that has carried out the system audit, the date of the audit, the scope of audit including scope limitations and the authorities/bodies audited. Horizontal thematic audits are also reported in this Section.

Audit period	1. Programme (reference/title)	2. Audit Body ³	3. Audited Body(ies)	4. Date of the audit ⁴	5. Scope of the audit ⁵	6. Principal findings and conclusions	7. Problems of systemic character and measures taken	8. Estimated financial impact (if applicable)	9. State of follow-up (closed/or not)

- 4.3 Description of the basis for the audits carried out, including a reference to the audit strategy applicable and more particularly to the risk assessment methodology and the results that led to establishing the audit plan for system audits. If the risk assessment has been updated, this should be described in section 3 above covering the changes in the audit strategy.
- 4.4 Description of the main findings and conclusions drawn from systems audits, including audits targeted at specific thematic areas.
- 4.5 Indications as to whether any problems identified were considered to be of a systemic character, details of the measures taken, including a quantification of the irregular expenditure and any related financial adjustments/corrections made.
- 4.6 Information on the follow up of audit recommendations from systems audits from previous years.
- 4.7 Description (where applicable) of specific deficiencies related to the management of financial instruments, detected during systems audits and of the follow-up given by the IPA III beneficiary to remedy these shortcomings.
- 4.8 Level of assurance obtained following the systems audits (low/average/high) and justification.

5. AUDITS OF OPERATIONS

- 5.1 Identification of the authorities/bodies that carried out the audits of operations, including the Audit Authority.
- 5.2 Description of the sampling methodology applied and information as to whether the methodology is in accordance with the audit strategy.
- 5.3 Indication of the sampling parameters and other information for statistical or non-statistical sampling procedures, the underlying calculations for sample selection (in a format permitting an understanding of the basic steps taken, in accordance with the specific sampling method used) and explanation of the professional judgement applied.

³ Indication of the bodies that have carried out the system audit, including the Audit Authority itself.

⁴ Date of audit fieldwork.

⁵ Authorities audited, horizontal thematic audited, scope limitations, ...

The information should include: materiality level, confidence level, sampling unit, expected error rate, sampling interval, standard deviation, population value, population size, sample size and information on stratification.

- 5.4 Reconciliation between the costs recognised declared to the Commission for the 12 months period and the population from which the random sample was drawn. Reconciling items include negative items where financial adjustments/corrections have been made, as well as differences between amounts declared in euro and amounts in IPA III beneficiary currency, where relevant.
- 5.5 Where there are negative items, confirmation that they have been treated as a separate population. Analysis of the principal results of the audits of these units, namely focusing on verifying whether the amounts correspond to the decisions to apply financial adjustments/corrections (taken by the IPA III beneficiary or by the Commission) and reconcile with the amounts included in the accounts as withdrawn and recovered / to be recovered.
- 5.6 Where a non-statistical sampling method is used, specify the reasons for using the method, the percentage of sampling units/costs recognised covered by audits, the steps taken to ensure randomness of the sample bearing in mind that the sample has to be representative. In addition, define the steps taken to ensure a sufficient size of the sample enabling the Audit Authority to draw up a valid audit opinion. A total (projected) error rate is also calculated where non-statistical sampling method has been used.
- 5.7 Summary table (see Section 9), broken down where applicable by programme, indicating the costs recognised and payments made declared to the Commission, the costs recognised audited and the errors identified.
Information relating to the random sample is distinguished from that related to other samples if applicable (e.g. risk-based complementary samples).
- 5.8 Analysis of the main findings of the audits of operations, describing:
- a) the number of sampling units audited, the respective amount;
 - b) the amount and type of error by sampling unit⁶;
 - c) total errors⁷;
 - d) the nature of the errors found⁸;
 - e) root causes, corrective measures proposed, including those intending to improve the management and control system and the impact on the audit opinion.
- 5.9 Details of the total error rate⁹ and residual error rate¹⁰. Indication of the upper limit of the error rate (where applicable).
Indication of the stratum total and residual error rates¹¹, corresponding deficiencies, irregular amounts and the impact on the audit opinion.
The underlying calculations for total error rate and residual error rate, in a format permitting an understanding of the basic steps taken, in accordance with the specific sampling method used.
- 5.10 Comparison of the total error rate and the residual error rate with the materiality level of 2%, in order to ascertain if the population is materially misstated and the impact on the audit opinion.

⁶ Random, systemic, anomalous.

⁷ 'Total errors' means the sum of the projected random errors and, if applicable, systemic errors and uncorrected anomalous errors

⁸ For instance: eligibility, public procurement, state aid

⁹ 'Total error rate' means total errors divided by the population.

¹⁰ 'Residual error rate' means the total errors less the financial adjustments applied by the IPA III beneficiary (referred to in Section 5.11), divided by the population.

¹¹ The stratum error rates are to be disclosed where stratification was applied, covering sub-populations with similar characteristics, high-value items, programmes (in the case of grouping programmes, etc.

- 5.11 Details of any financial adjustments/corrections relating to the 12 months period implemented before submitting the annual financial reports or statements/annual accounts to the Commission, as a consequence of the audits of operations, including flat rate or extrapolated adjustments/corrections.
- 5.12 Details of whether any problems identified were considered to be systemic in nature, and the measures taken, including a quantification of the irregular costs recognised and any related financial adjustments/corrections.
- 5.13 Information on the follow-up of audits of operations carried out in previous years, in particular on serious deficiencies of systemic nature. Revision of previously reported residual error rates, as a result of all subsequent corrective actions.
- 5.14 Information on the results of the audit of the complementary (e.g. risk based) sample, if any.
- 5.15 Description (where applicable) of specific deficiencies or irregularities related to financial instruments. Where applicable, indication of the sample error rate concerning the audited financial instruments.
- 5.16 Conclusions drawn from the results of the audits with regard to the effectiveness of the management and control system.

6. AUDITS OF THE ANNUAL FINANCIAL REPORTS OR STATEMENTS/ANNUAL ACCOUNTS

- 6.1 Indication of the authorities/bodies that have carried out audits of the annual financial reports or statements/annual accounts.
- 6.2 Description of audit approach used to verify that the annual financial reports or statements/annual accounts are complete, accurate and true. This shall include a reference to the audit work carried out in the context of systems audits, audits of operations and additional verifications carried out on the annual financial reports or statements/annual accounts.
- 6.3 Conclusions drawn from the audits in relation to the completeness, accuracy and veracity of the annual financial reports or statements/annual accounts, including an indication on the financial adjustments/corrections made and reflected in the annual financial reports or statements/annual accounts as a follow-up of these conclusions.
- 6.4 Indication of whether any problems identified were considered to be systemic in nature, and the measures taken.

7. OTHER INFORMATION

- 7.1 Audit Authority's assessment of the cases of suspicions of fraud detected in the context of their audits (and of the cases reported by other national or Union bodies and related to operations audited by the Audit Authority), together with the measures taken. Information on number of cases, gravity, and the amounts affected, if known.
- 7.2 Subsequent events occurred after the end of the 12 months period and before the transmission of the annual audit activity report to the Commission and considered when establishing the level of assurance and opinion by the Audit Authority.
- 7.3 Any other information that the Audit Authority considers relevant and important to communicate to the Commission, in particular to justify the audit opinion.

8. OVERALL LEVEL OF ASSURANCE

- 8.1 Indication of the overall level of assurance on the proper functioning of the management and control system, and an explanation on how the level was obtained from the combination of the results of the systems audits and audits of operations. Where relevant, the Audit

Authority shall take also account of the results of other national or Union audit work carried out.

- 8.2 Assessment of any mitigating actions not linked to financial adjustments/corrections that were implemented, financial adjustments/corrections implemented and an assessment of the need for any additional corrective measures, both from the perspective of improvements of the management and control systems and of the impact on the Union budget.

9. TABLE FOR DECLARED COSTS RECOGNISED, PAYMENTS MADE AND AUDITS OF OPERATIONS

Programme (reference/ title)	A Payments made declared to the Commission for the 12 months period	B Costs recognised declared to the Commission for the 12 months period ¹	C Costs recognised in reference to the 12 months period audited for the random sample	D Total number of units in the population	E Number of sampling units for the random sample	F Amount of irregular costs recognised in random sample	G Total error rate ²	H Adjustments implemented as a result of the total error rate	I Residual total error rate	J Other costs recognised audited ³	K Amount of irregular costs recognised in other costs recognised audited	L Total costs recognised declared to the Commission cumulatively	M Total costs recognised audited cumulatively
			Amount ⁴ %				%		%				

¹ Column 'B' shall refer to the population from which the random sample was drawn i.e. total amount of costs recognised declared to the Commission for the 12 months period from 1 July (year) to 30 June (year) except where otherwise provided for in a sectoral agreement or a financing agreement. Where applicable, explanations shall be provided in Section 5.4.

² The total error rate is calculated before any financial adjustments are applied in relation to the audited sample or the population from which the random sample was drawn. Where the random sample covers more than one programme, the total error rate (calculated) presented in column 'G' concerns the whole population. Where stratification is used, further information by stratum shall be provided in Section 5.9.

³ Column 'J' shall refer to the costs recognised audited in the context of a complementary sample.

⁴ Amount of costs recognised audited (in case sub-sampling is applied only the amount of costs recognised effectively audited, shall be included in this column).

⁵ Percentage of cost recognised audited in relation to the population.

ANNEX E

Model annual audit opinion¹

addressed to

- the European Commission
- the Government of (*IPA III beneficiary*)
- copy to the National IPA Coordinator (NIPAC) of (*IPA III beneficiary*) and
- copy to the National Authorising Officer (NAO) of (*IPA III beneficiary*)

INTRODUCTION

I, the undersigned, head of the Audit Authority of (*IPA III beneficiary*), independent in the sense of Clause 9(1) of Annex A to the financial framework partnership agreement have audited:

- (i) the completeness, accuracy and veracity of the annual financial reports or statements and the underlying annual accounts for the financial year (*year*),
- (ii) the legality and regularity of the expenditure, declared by the NAO to the Commission, for the 12 months period from 1 July ... (*year*) to 30 June ... (*year*), except where otherwise provided for in a sectoral agreement or a financing agreement,
- (iii) the functioning of the management and control systems, and verified the management declaration with reference to the financial year (*year*),

in relation to the programme [reference/title of programme] ('the programme'), in order to issue an audit opinion in accordance with Article 63 (1) of the financial framework partnership agreement.

RESPONSIBILITIES OF THE NATIONAL AUTHORISING OFFICER

The NAO according to Clause 4(2) of Annex A to the financial framework partnership agreement, is responsible for setting up and functioning of the IPA III management and control system in the IPA III beneficiary.

In addition, the NAO, supported by the Accounting Body is responsible to confirm completeness, accuracy and veracity of the financial reports or statements and the underlying accounts submitted to the Commission as required in Article 61(5) of the financial framework partnership agreement.

Moreover, in accordance with Clause 4(1) of Annex A to the financial framework partnership agreement the NAO bears the overall responsibility for legality and regularity of expenditure.

RESPONSIBILITIES OF THE AUDIT AUTHORITY

¹ Pursuant to Article 63(1) of the financial framework partnership agreement

As established by Article 63(1) of the financial framework partnership agreement, my responsibility is to independently express an opinion on the completeness, accuracy and veracity of the annual financial reports or statements and the underlying annual accounts, whether the expenditure declared to the Commission are legal and regular, and whether the management and control systems put in place function properly.

My responsibility is also to include in the opinion a statement as to whether the audit work puts in doubt the assertions made in the management declaration.

The audits in respect of the programme were carried out in accordance with the audit strategy and complied with internationally accepted audit standards. Those standards require that the Audit Authority complies with ethical requirements, plans and performs the audit work in order to obtain reasonable assurance for the purpose of the audit opinion.

An audit involves performing procedures to obtain sufficient and appropriate evidence to support the opinion set out below. The procedures performed depend on the auditor's professional judgement, including assessing the risk of material non-compliance, whether due to fraud or error. The audit procedures performed are those that I believe to be appropriate in the circumstances.

I believe that the audit evidence gathered is sufficient and appropriate to provide the basis for my opinion, [in case there is any scope limitation:] except those which are mentioned in section 'Scope limitation'.

The summary of the main findings drawn from the audits in respect of the programme are reported in the attached annual audit activity report in accordance with Article 63(2) of the financial framework partnership agreement.

SCOPE LIMITATION

Either

There were no limitations on the audit scope.

Or

The audit scope was limited by the following factors:

- (a) ...
- (b) ...
- (c)

[Indicate any limitation on the audit scope, for example any lack of supporting documentation, cases under legal proceedings, and estimate under section 'Qualified opinion', the amounts of expenditure and the Union contribution affected and the impact of the scope limitation on the audit opinion. Further explanations in this regard shall be provided in the annual audit activity report, as appropriate.]

OPINION

Either

(Unqualified opinion)

In my opinion, and based on the audit work performed:

- the annual financial reports or statements/annual accounts give a true and fair view,
- the expenditure declared to the Commission are legal and regular,
- the management and control systems put in place function properly.

The audit work carried out does not put in doubt the assertions made in the management declaration.

Or

(Qualified opinion)

In my opinion, and based on the audit work performed:

- the annual financial reports or statements/annual accounts give a true and fair view [where the qualification applies to the annual financial reports or statements/annual accounts, the following text is added] except for the following aspects:.....

The impact of the qualification is limited [or significant] and corresponds to [amount in EUR and %] of the total expenditure included in the annual financial reports or statements/annual accounts. The Community contribution affected is thus ... [amount in EUR].

- the expenditure declared to the Commission are legal and regular [where the qualification applies to the legality and regularity, the following text is added] except for the following aspects:.....

The impact of the qualification is limited [or significant] and corresponds to [amount in EUR and %] of the total expenditure declared. The Community contribution affected is thus ... [amount in EUR].

- the management and control systems put in place function properly [where the qualification applies to the management and control systems, the following text is added] except for the following aspects²:.....

The impact of the qualification is limited [or significant] and corresponds to [amount in EUR and %] of the total expenditure declared. The Community contribution affected is thus ... [amount in EUR].

The audit work carried out does not put/puts [delete as appropriate] in doubt the assertions made in the management declaration.

[Where the audit work carried out puts in doubt the assertions made in the management declaration, the Audit Authority shall disclose in this paragraph the aspects leading to this conclusion.]

Or

(Adverse opinion)

In my opinion, and based on the audit work performed:

² In case the management and control system are affected, the body or bodies and the aspect(s) of their systems that did not comply with requirements and/or did not function properly shall be identified in the opinion, except where this information is already clearly disclosed in the annual audit activity report and the opinion paragraph refers to the specific section(s) of this report where such information is disclosed.

- the annual financial reports or statements/annual accounts give/do not give [delete as appropriate] a true and fair view; and/or
- the expenditure declared to the Commission are/are not [delete as appropriate] legal and regular; and/or
- the management and control systems put in place function/do not function [delete as appropriate] properly.

This adverse opinion is based on the following aspects:

- in relation to material matters related to the annual financial reports or statements/annual accounts:.....
and/or [delete as appropriate]
- in relation to material matters related to the legality and regularity of the expenditure declared to the Commission:.....
and/or [delete as appropriate]
- in relation to material matters related to the functioning of the management and control systems³:.....

The audit work carried out puts in doubt the assertions made in the management declaration for the following aspects:

[The Audit Authority may also include emphasis of matter, not affecting its opinion, as established by internationally accepted auditing standards. A disclaimer of opinion can be envisaged in exceptional cases⁴.]

Date:

Signature:

³ In case the management and control system are affected, the body or bodies and the aspect(s) of their systems that did not comply with requirements and/or did not function properly shall be identified in the opinion, except where this information is already clearly disclosed in the annual audit activity report and the opinion paragraph refers to the specific section(s) of this report where such information is disclosed.

⁴ These exceptional cases should be related to unforeseeable, external factors outside the remit of the Audit Authority.

ANNEX F

Model audit opinion on the final statement of expenditure¹

addressed to

- the European Commission
- the Government of (*IPA III beneficiary*)
- copy to the National IPA Coordinator (NIPAC) of (*IPA III beneficiary*) and
- copy to the National Authorising Officer (NAO) of (*IPA III beneficiary*)

INTRODUCTION

I, the undersigned, head of the Audit Authority of (*IPA III beneficiary*), functionally independent in the sense of Clause 9(1) of Annex A to financial framework partnership agreement, have carried out an audit on the final statement of expenditure for the programme (reference/title), drawn-up under the responsibility of the NAO in accordance with Article 61 (4) of the financial framework partnership agreement, in order to issue an audit opinion in accordance with Article 63 (4) of the financial framework partnership agreement.

The audit was carried out in accordance with internationally accepted audit standards [quote the standards followed].

I believe that the audit work carried out provides a reasonable basis for my opinion.

AUDIT SCOPE

The audit in respect of the programme was carried out in accordance with the audit strategy and reported in the attached final audit activity report under Article 63(5) of the financial framework partnership agreement.

Either

There were no limitations on the audit scope.

Or

The audit scope was limited by the following factors:

- (a) ...
- (b) ...
- (c)

[Indicate any limitation on the audit scope, for example any lack of supporting documentation, cases under legal proceedings, and estimate under section 'Qualified opinion', the amounts of expenditure and the Union contribution affected and the impact of the scope limitation on the audit opinion. Further explanations in this regard shall be provided in the final audit activity report, as appropriate].

¹ Pursuant to Article 63(4) of the financial framework partnership agreement

OPINION

Either

(Unqualified opinion)

In my opinion, and based on the audit work performed:

- the expenditure included in the final statement of expenditure and in the final request for payment is legal and regular,
- the final request for payment is valid,
- the financial information presented is accurate.

Or

(Qualified opinion)

In my opinion, and based on the audit work performed:

- the expenditure included in the final statement of expenditure and in the final request for payment is legal and regular,
- the final request for payment is valid,
- the financial information presented is accurate

except for the following aspects²:.....

The impact of the qualification is limited [or significant] and corresponds to [amount in EUR and %] of the total expenditure included in the final statement of expenditure and the final request for payment. The Community contribution affected is thus ... [amount in EUR].

Or

(Adverse opinion)

In my opinion, and based on the audit work performed:

- the expenditure included in the final statement of expenditure and in the final request for payment is not legal and regular, and/or
- the final request for payment is not valid, and/or
- the financial information presented is not accurate.

This adverse opinion is based on the following aspects³:.....

² In case the management and control systems are affected, the body or bodies and the aspect(s) of their systems that did not comply with requirements and/or did not function properly shall be identified in the opinion, except where this information is already clearly disclosed in the final audit activity report and the opinion paragraph refers to the specific section(s) of this report where such information is disclosed.

³ In case the management and control systems are affected, the body or bodies and the aspect(s) of their systems that did not comply with requirements and/or did not function properly shall be identified in the opinion, except where this information is already clearly disclosed in the final audit activity report and the opinion paragraph refers to the specific section(s) of this report where such information is disclosed.

[The Audit Authority may also include emphasis of matter, not affecting its opinion, as established by internationally accepted auditing standards. A disclaimer of opinion can be foreseen in exceptional cases⁴.]

Date:

Signature:

⁴ These exceptional cases should be related to unforeseeable, external factors outside the remit of the Audit Authority.

ANNEX G

Model audit strategy¹

1. INTRODUCTION

- 1.1 Identification of the programme(s)² (reference/title) and period covered by the audit strategy.
- 1.2 Identification of the Audit Authority responsible for drawing up, monitoring and updating the audit strategy and of any other bodies that have contributed to this document.
- 1.3 Reference to the status of the Audit Authority and the body in which it is located.
- 1.4 Reference to the mission statement, audit charter or national legislation (where applicable) setting out the functions and responsibilities of the Audit Authority and other bodies carrying out audits under its responsibility.
- 1.5 Confirmation by the Audit Authority that the bodies carrying out audits have the requisite functional and organisational independence

2. RISK ASSESSMENT

- 2.1 Explanation of the risk assessment method followed including:
 - an indication of the risk factors taken into account including those for the thematic areas indicated under Section 3.2.2,
 - risk scoring used,
 - the extent to which the results of previous audits of the bodies and systems have been taken into account.
- 2.2 Internal procedures for updating the risk assessment.
- 2.3 Identification of the controls at three levels:
 - the first level of controls exercised by the IPA administrative structures,
 - the second level of controls exercised on the one hand, through the internal control system and on the other hand, through the internal audit function,
 - the high level monitoring, exercised through the assurance function by the NAO.

3. METHODOLOGY

3.1. Overview

- 3.1.1 Reference to the internationally accepted audit standards that the Audit Authority will apply for its audit work.
- 3.1.2 Information on how the Audit Authority will obtain its assurance with regard to programme(s) (description of main building blocks - types of audits and their scope).
- 3.1.3 Indication of the procedures in place for drawing up the annual audit activity report and audit opinion to be submitted to the Commission in accordance with Article 63(1) and (2) of the financial framework partnership agreement.

¹ Pursuant to Clause 9 (4) of Annex A to the financial framework partnership agreement,

² Indicate the programmes covered by a common management and control system, in case a single audit strategy is prepared for several programmes.

3.1.4 Reference to audit manuals or procedures and brief description of the main steps of the audit work such as:

- planning of audits,
- performing audits and gathering evidence,
- evaluating evidence and forming conclusions, including the classification treatment of the errors detected,
- reporting (including contradictory procedure with the auditee),
- follow-up processes,
- quality control arrangements for the work of the Audit Authority.

3.2 Systems audits:

3.2.1 Identification of the bodies/structures to be audited, as well as the relevant key control elements in the context of systems audits.

Where applicable, reference to the audit body on which the Audit Authority relies to perform these audits.

3.2.2 Indication of any systems audits targeted at specific thematic areas or bodies, such as:

- quality of project selection and management verifications,
- quality and quantity of the administrative and on-the-spot management verifications in respect of applicable law such as public procurement rules, State aid rules, equal opportunities or environmental requirements,
- set-up and implementation of financial instruments at the level of the bodies implementing financial instruments (where applicable),
- functioning and security of electronic systems, and their connection with the Commission IT system(s);
- reliability of data relating to indicators, milestones and on the progress of the programme in achieving its objectives;
- reporting of withdrawals and recoveries;
- implementation of effective and proportionate anti-fraud measures underpinned by a fraud risk assessment.

3.3 Audits of operations:

3.3.1 Short description (with reference to internal document specifying) of the sampling methodology to be used.

3.3.2 Where applicable, a description of the approach of non-statistical sampling enabling the Audit Authority to draw up a valid audit opinion.

3.3.3 Description of other specific procedures in place for audits of operations, namely related to the classification and treatment of the errors detected, including suspected fraud (with reference to the audit manuals or procedures where this matter is set out).

3.3.4 Specific aspects related to the audits of financial instruments, if applicable.

3.4 Audits of the annual financial reports or statements/annual accounts:

Description of the audit approach for the audit of the annual financial reports or statements/annual accounts.

3.5 Verification of the management declaration

Description of the audit procedures involved in the verification of the assertions in the management declaration, for purposes of the audit opinion.

4. AUDIT WORK PLANNED

- 4.1. Description and justification of the audit priorities and objectives in relation to the next financial year and the two subsequent financial years, together with an explanation of the linkage of the risk assessment results to the audit work planned.
- 4.2. An indicative schedule of system audits, including audits targeted to specific thematic areas and follow up of previous audit findings, in relation to the next financial year and the two subsequent financial years, as follows:

Authorities/Bodies or specific thematic areas to be audited	Programme (reference/title)	Result of risk assessment	20xx Audit objective and scope	20xx Audit objective and scope	20xx Audit objective and scope

5. RESOURCES

- 5.1 Organisation chart of the Audit Authority.
- 5.2 Indication of planned resources to be allocated in relation to the next year and the two subsequent financial years (including information on any foreseen outsourcing and its scope, where appropriate).
- 5.3 Indication of the qualifications and experience required for the staff performing audits, and training requirements.

ANNEX H

Reporting on irregularities including fraud concerning the Instrument for Pre-accession assistance (IPA III)

Clause 1 Definitions

For the purposes of the reporting of irregularities including fraud, the definitions laid down in Article 51, on the protection of the financial interest of the Union, shall apply.

Clause 2 Reporting of irregularities

- (1) The IPA III beneficiary shall report any suspected fraud and other irregularities including fraud, which have been the subject of a primary administrative or judicial finding without delay to the Commission and keep the latter informed of the progress of administrative and legal proceedings using, when required, the dedicated Irregularity Management System (IMS).

Irregularities for an amount lower than EUR 300 in EU contribution and irregularities which are detected and corrected by the IPA III beneficiary before inclusion in a payment application submitted to the Commission shall not be reported. This provision shall not apply to irregularities that give rise to the initiation of administrative or judicial proceedings at national level in order to establish the presence of fraud or other criminal offences.

In that report the IPA III beneficiary shall in all cases give details concerning the following:

- (a) The name and the number of the programme/action concerned;
- (b) the identity of the natural and legal persons involved or of any other participating entities and their role;
- (c) the identification of the region or area where the operation has been carried out using the appropriate information such as NUTS⁴⁸ level;
- (d) the provision(s) which have been infringed;
- (e) the date and source of the first information leading to suspicion that an irregularity has been committed;
- (f) the practices employed in committing the irregularity;
- (g) where appropriate, whether the practice gives rise to a suspicion of fraud;
- (h) the manner in which the irregularity was discovered;
- (i) where appropriate, the IPA III beneficiary and Member States and/or third countries involved;
- (j) the period during which, or the moment at which, the irregularity was committed;

- (k) the date on which the primary administrative or judicial finding on the irregularity was established;
 - (l) the total amount of eligible expenditure specified by Union contribution, IPA III beneficiary contribution and private contribution;
 - (m) the expenditure affected by the irregularity specified by Union contribution and IPA III beneficiary contribution;
 - (n) the amount which would have been unduly paid had the irregularity not been identified according to Union contribution and IPA III beneficiary contribution;
 - (o) the nature of the irregular expenditure;
 - (p) the suspension of payments, where applicable, and the possibility of recovery;
 - (q) where applicable, the reasons for any abandonment of recovery procedures;
 - (r) where applicable, the complete OLAF case number.
- (2) The IPA III beneficiary, when reporting to the Commission, in addition shall inform the Member States or other IPA III beneficiaries concerned about any irregularities discovered or supposed to have occurred, where it is feared that they may have repercussions outside its territory.
- (3) Where some of the information referred to in paragraph 1, and in particular information concerning the practices employed in committing the irregularity and the manner in which it was discovered, is not available or needs to be rectified, the IPA III beneficiary shall supply the missing or correct information to the Commission without delay.
- (4) If IPA III beneficiary provisions provide for the confidentiality of investigations, communication of the information shall be subject to the authorisation of the competent tribunal or court.

Clause 3 Information on penalties

- (5) The IPA III beneficiary shall provide the Commission without delay, with reference to any previous report made pursuant to Clause 2, with details concerning the initiation, conclusion or abandonment of any procedures for imposing administrative or criminal penalties related to the reported irregularities as well as of the outcome of such procedures.

With regard to irregularities for which penalties have been imposed, the IPA III beneficiary shall also indicate the following:

- (a) whether the penalties are of an administrative or a criminal nature;
 - (b) whether the penalties result from a breach of Union or the IPA III beneficiary law;
 - (c) the provisions in which the penalties are laid down;
 - (d) whether fraud was established.
- (6) At the written request of the Commission, the IPA III beneficiary shall provide additional information in relation to a specific irregularity or group of irregularities.

Clause 4 Electronic reporting via the Irregularity Management System (IMS)

The information referred to in Clauses 2 and 3 shall be sent in the English language, by electronic means, using the Irregularity Management System (IMS) established by the Commission for this purpose.

Clause 5 Use of information

The Commission may use any information of a general or operational nature communicated by IPA III beneficiaries under these provisions to perform risk analyses and may, on the basis of the information obtained, produce reports and develop systems serving to identify risks more effectively.

Clause 6 Use of the euro

The euro shall be used as currency for reporting of irregularities. The IPA III beneficiary shall convert the amounts of expenditure incurred in its own currency into euro. Those amounts shall be converted into euro using the monthly accounting exchange rate of the Commission in the month during which the expenditure was registered in the accounts of the Accounting Body, Intermediate Bodies for financial management and the IPARD Agency of the programmes concerned. The exchange rate shall be published electronically by the Commission each month.

Where the amounts relate to expenditure registered in the accounts of the IPA III beneficiary authority during a period of more than one month, the exchange rate in the month during which expenditure was last registered may be used. Where the expenditure has not been registered in the accounts of the IPA III beneficiary authority, the most recent accounting exchange rate published electronically by the Commission shall be used.

Clause 7 Protection of personal data

- (1) The IPA III beneficiaries and the Commission shall take all necessary measures to prevent any unauthorised disclosure of, or access to, the information referred to in Clauses 2 and 3.
- (2) The information referred to in Clauses 2 and 3 may not be sent to persons other than those in the IPA III beneficiary or within the Union's institutions, agencies, offices and bodies whose duties require that they have access to it, unless the IPA III beneficiary supplying such information has expressly so agreed.
- (3) Any personal data included in the information referred to in Clauses 2 and 3 shall be processed only for the purpose specified in that provisions.